

سید المرسلین علیہ السلام

شناسه

پوهنتون غالب (هرات)

شناسنامه علمی پوهنتون غالب

(آثار ملی و بین‌المللی استادان و کارکنان اداری غالب)

تهیه‌شده در: معاونیت علمی پوهنتون غالب هرات

نام کتاب: شناسنامه علمی پوهنتون غالب هرات

سال و نوبت چاپ: چاپ اول، بهار ۱۴۰۱

طراحی پشتی و برگ‌آرایی: واحد نشر آمریت امور فرهنگی، نشرات و آگاهی عامه غالب

نشانی: هرات، غرب پارک ترقی، خیابان حنظلله بادغیسی یک.

{ www.ghalib.edu.af }
{ info@ghalib.edu.af }

۰۰۹۳(۰)۴۰-۲۲۵۷۳۴۳

۰۰۹۳(۰)۷۹۹۵۷۵۶۳۵ ، ۰۰۹۳(۰)۷۰۳۵۰۳۵۰۰

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
سخن ریاست پوهنتون	۱
پیام معاونیت علمی پوهنتون	۳
درباره پوهنتون غالب	۶
اولویت‌های پوهنتون غالب	۶
دیدگاه (VISION)	۷
مأموریت (MISSION)	۷
اهداف پوهنتون غالب	۷

بخش نخست

آثار علمی - پژوهشی اعضای هیئت‌رہبری و کادر اداری غالب (هرات)

ریاست پوهنتون غالب هرات	۱۰
پوهاند نجیب الله فریور	۱۲
فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی	۱۳
دکتر محمد طاهر تنزه‌ای	۲۶
فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی	۲۶
انجینیر جلیل احمد پویا	۳۵
فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی	۳۵
عبدالناصر امینی	۳۷
فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی	۳۸
غلام رسول رحمانی	۴۵
فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی	۴۵

۵۳.....	محمد عابد انور
۵۳.....	فهرست آثار و مقالات علمی - پژوهشی
۵۸.....	احمد فرید فانوس
۵۸.....	فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی

بخش دوم

پوهنځی‌ها

بخش اول از قسمت دوم

پوهنځی حقوق و علوم سیاسی

۶۵.....	دکتر عبدالملک وحیدی
۶۵.....	فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی
۷۴.....	عتیق‌الله قناعی
۷۴.....	فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی
۷۷.....	رفیع‌الله عظیمی
۷۷.....	فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی
۷۹.....	آرزو عزیزی
۷۹.....	فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی
۸۱.....	محمد تقی پیمان
۸۱.....	فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی
۸۳.....	فضل‌احمد احمدی
۸۳.....	فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی
۸۹.....	دکتر اسدالله حبیب‌زاده
۸۹.....	فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی
۹۴.....	دکتر علی اصغر مدبر
۹۵.....	فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی
۹۹.....	پوهندوی خلیل‌احمد فضل
۱۰۰.....	فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی

- جواد امیری تیموریان ۱۰۶
فهرست آثار و مقاله های علمی - پژوهشی ۱۰۶

بخش دوم از قسمت دوم

پوهنخی اقتصاد

- شبانه صدیقان ۱۱۱
فهرست آثار و مقاله های علمی - پژوهشی ۱۱۱
فیروز احمد گنجی ۱۱۶
فهرست آثار و مقاله های علمی - پژوهشی ۱۱۶
علی احمد امیری ۱۱۹
فهرست آثار و مقاله های علمی - پژوهشی ۱۱۹
حامد امیری ۱۲۴
فهرست آثار و مقاله های علمی - پژوهشی ۱۲۴

بخش سوم از قسمت دوم

پوهنخی طب معالجه وی

- نوراحمد احسان ۱۳۱
فهرست آثار و مقاله های علمی - پژوهشی ۱۳۱
دکتور محمد رحیم شریفی ۱۴۹
فهرست آثار و مقاله های علمی - پژوهشی ۱۴۹
زهرا حکیمی (شریفی) ۱۵۱
فهرست آثار و مقاله های علمی - پژوهشی ۱۵۱
پوهندوی دکتور نثاراحمد شایان ۱۵۳
فهرست آثار و مقاله های علمی - پژوهشی ۱۵۳

بخش چهارم از قسمت دوم

پوهنخی کمپیوتر ساینسی

- محمد اسحاق فیضانی ۱۶۰
فهرست آثار و مقاله های علمی - پژوهشی ۱۶۱

۱۶۲	احمدنوید آرین کامبخش
۱۶۲	فهرست فعالیت‌های علمی - پژوهشی
۱۶۵	غلام فاروق حیدری
۱۶۵	فهرست کارهای علمی - پژوهشی
۱۶۷	احسان حصین
۱۶۷	فهرست کارهای علمی - پژوهشی
۱۷۰	حسین محمدی
۱۷۰	فهرست کارهای علمی - پژوهشی

بخش پنجم از قسمت دوم

دیپارتمنت / گروه مضامین پوهنتون شمول

۱۷۴	عتیق‌الله رحمانی
۱۷۴	فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی
۱۷۶	لعل محمد تیموری
۱۷۶	فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی
۱۸۱	بصیر احمد مبصر
۱۸۱	فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی
۱۸۴	سیدخلیل کاوش
۱۸۴	فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی

سخن ریاست پوهنتون

به نام خداوند خردبخش و بخردنواز؛ آفریدگار دانایی و توانایی

کشور عزیز ما افغانستان، در این شکفتن دوباره، با سرزیرشدن تکنالوژی معاصر و دانش‌های نوین، راه تازه‌یی را به‌سوی پیش‌رفت و مدرنیزه‌شدن، هم‌سو با جامعه‌سازی بر روی خود گشاده دیده است؛ این همه دیدگاه‌های گوناگون، و جهانی‌شدن فرهنگ‌ها، زمانی می‌تواند سازنده واقع شود، که نسل جوان و کارآگاه ما در گام نخست، توان بر خورداری بهینه از آموزه‌های زنده‌گی ساز اسلامی و بومی‌سازی اندیشه‌ها را داشته باشند و در گام بعدی، خود به تولید دانش‌های نوین بپردازند. کشور ما کم از این جوانان و کارآگاهان ندارد، که نیاز است رهبری و مدیریت شوند؛ از این‌روی، غالب، می‌خواهد، هم‌چون یک نهاد خدمت‌گزار راستین، خود را به جامعه و مردم به درستی بشناساند، تا هر که می‌خواهد جزء این خانواده دانش‌گرا و پژوهش‌گر شود، آگاهانه و با دانستن همه ظرفیت‌ها و امکانات آن، در آن پای گذارد تا بتواند توانایی‌های خود را از این راه به دیگران ارزانی دارد و راه‌های بالنده‌گی و شگوفنده‌گی خود را بهتر و درست‌تر بپیماید و گام‌های خود را شمرده‌تر و به‌جای‌تر بردارد.

پوهنتون غالب، یک نهاد تحصیلات عالی است، که می‌خواهد در میان نهادهای تحصیلات عالی کشور، در راه انکشاف ملی و رفاه عمومی جای‌گاه برتر را به دست آورد و از راه تدریس، پژوهش، تولید، گسترش و کاربُردی‌ساختن دانش، زمینه‌های بالنده‌گی استعدادها را آماده گرداند و همه آن‌چه در این راستا نیاز است فراهم سازد، این خود می‌رساند که غالب نهادی است کیفیت‌گرا و هرچه در راه تعالی دانش از آن ساخته‌است، دریغ نمی‌کند و درنگی این مسیر درخشان و زرین را به فراموشی نمی‌سپرد.

نگاهی به تاریخچه پوهنتون غالب، به درستی نشان می‌دهد که در این زمان کم، چه گام‌های بلندی برداشته شده‌است: رسیدن به مقام پوهنتون، طی مراحل اول و دوم اعتباردهی و در آستانه مرحله سوم یا مرحله اعتباردهی ایستادن، فراغت چندین دوره از پوهنخ‌های پنج‌گانه و موفقیت‌های چشم‌گیر فارغان آن

در آزمون‌های پس از تحصیل و به دست‌آوردن جای‌گاه شاخص در اداره‌ها و نهادهای دولتی و خصوصی، رضایت فراوان استخدام‌کننده‌گان، کارفرمایان و ... این نمودهای نمایان تلاش‌های سودبخش و پُربهره غالب و این پیروزی‌ها از این‌روی به دست آمده‌اند که پوهنتون غالب، قانون‌مداری و اصول‌گرایی را پیشه ساخته و پیش‌کش‌نمودن فارغان مجهز به دانش روز و آماده اجرای وظایف محوله به حسن صورت را هدف فرجامین خود دانسته‌است. گویی همین امر سبب گردیده تا روزبه‌روز، شیفته‌گان دانش و خرد، این نهاد را بر می‌گزینند و با باور کامل راه رسیدن به آرزوهای خود را در گرو پیوستن به این خانواده می‌دانند.

این شناس‌نامه علمی، می‌خواهد برخی از فعالیت‌های علمی – پژوهشی دست‌اندرکاران علمی و اداری پوهنتون غالب هرات را به شما پیش‌تر و به‌تر بشناساند تا شما خود را در آن پیدا کنید؛ آن را خانه خود دانسته در آینه‌گی آن جای‌گاه خود را تماشا نمایید و به همه دوست‌داران خرد و دانایی این نهاد آینده‌نگر، و طلایه‌دار اندیشه‌های پویا را معرفی بدارید.

غالب از شما و برای شما است. گفته‌اند سالی که نکو است از بهارش پیداست؛ همین‌گونه که این نهاد عالی و تحصیلی از دیروز تا به امروز، گام گذاشته، استوار ایستاده است و هم‌اکنون هوش‌مندانه ره می‌پیماند، باور داشته باشید که به چکادهای باشکوه و افتخارآفرین دست می‌یابد. غالب به یاری پروردگار عالمیان؛ به هم‌کاری و مددکاری شما و با عرق‌ریزی و کوشش و تلاش مهرآگین و ازخودگذرانه دست‌اندرکاران خود توانسته‌است این پای‌گاه بلند اجتماعی را به دست آورد و بی‌گمان به هم‌کاری و پشتی‌بانی شما است که راه پرخم‌وپیچ، مگر زیبا و دل‌انگیز علم‌آموزی و تولید دانش و فن‌آوری را پیروزمندانه درمی‌نوردد و می‌رسد به آن جای‌گاهی که همه فرزندان این برآمدن‌گاه خورشید و دادگری، خواستار رسیدن به آن هستند: «هستیم اگر می‌رویم، گر نرویم نیستیم».

پوهاند محمد ناصر رهیاب

رئیس پوهنتون غالب هرات

پیام معاونیت علمی پوهنتون

نهادهای تحصیلات عالی، هم‌چون بخش مهم زیست اجتماعی انسان‌ها، برای تربیه کادرهای متخصص و مسلکی در انجام‌رساندن امور جمعی و فردی، به حساب می‌آیند. غالب، از آغاز فعالیت خود، هم‌واره تلاش کرده است تا در حوزه دِروسِ نظری صرف نماند؛ بل که، گام‌هایی ارزنده و مفید در راستای تولید علم و دانش و همه‌گانی‌سازی یافته‌های علمی بردارد و سهم خود را در قبال جامعه ادا نماید. شناس‌نامه علمی پوهنتون غالب، نشان‌گر گام‌های مثبت ما در راستای اهداف مشخص ما می‌باشد. این شناس‌نامه علمی، تنها برخی از فعالیت‌های پژوهشی و علمی کادر علمی و اداری غالب را به تصویر می‌کشد، که فعالیت‌های ما، گسترده‌تر و بیش‌تر از این‌هاست. این شناس‌نامه، در دو بخش کلی: کادر رهبری و اداری و کادر علمی، کتاب‌ها، مقالات، و آثار علمی – پژوهشی آنان را به معرفی گرفته است. در فراهم‌آوری این مجموعه، مسؤولان کمیته‌های تحقیقات علمی پوهن‌خی‌های اقتصاد (آقای فیروز احمد گنجی)، طب معالجه‌وی (خانم نوراسماء جامی)، و کمپیوترساینس (آقای احمدنوید کام‌بخش)، هم‌کاری همه‌جانبه داشته‌اند، که از ایشان تقدیر و تشکر می‌کنیم؛ هم‌چنین از هم‌کاران ما، جناب آقایان غلام رسول رحمانی و علی احمد امیری، که در ترتیب و تنظیم این شناس‌نامه یاری رسانده‌اند، سپاس‌گزاریم؛ امیدواریم، در آینده، بتوانیم بیش‌تر از پیش، در راه تولید علم و دانش، گام‌های استوارتر و جامعه‌پذیرتر برداریم.

دکتر محمد طاهر تنزه‌ای

معاون علمی پوهنتون غالب (هرات)

یادآوری

مسئولیت حقوقی همه پژوهش‌ها و آثار، به دوش نگارنده‌گان آن می‌باشد.

درباره پوهنتون غالب

پوهنتون خصوصی غالب به سال ۱۳۸۹ در چوکات مؤسسه‌های تحصیلات عالی خصوصی، تأسیس گردید. این نهاد، از همان آغاز، کیفیت بلند اکادمیک را پیش روی خود قرارداد و چنان مصرانه در این راه کوشید، که در سال ۱۳۹۴ پس از بررسی همه‌جانبه و درخشش‌های علمی و سرمایه‌گذاری در راه بهبود امور درسی، به پوهنتون ارتقا یافت. این نخستین پوهنتون در سطح نه مؤسسه تحصیلات عالی خصوصی در هرات اکنون دارای پنج پوهن‌خ‌ی می‌باشد؛ طب معالجه‌وی، طب دندان، حقوق و علوم سیاسی، اقتصاد و کمپیوترساینس.

در این نهاد تحصیلی، همه قوانین، مقرره‌ها و لوايح تحصیلات عالی اجرایی می‌شود و آن‌چه می‌تواند به ترویج دانش بینجامد، هم‌واره مورد توجه مزید قرار دارد. کمیته ارتقای کیفیت، آمریت انکشاف کریکولم، معاونیت پژوهشی، امور فرهنگی و ارتباطات، مرکز تکنالوژی معلوماتی، کتاب‌خانه غنی عمومی و کتاب‌خانه‌های فاکولته‌ها، ۱۰ لابراتوار مجهز، سمی‌لابراتوارها، کلینیک دندان، شفاخانه کادری، آماده‌بودن کتاب‌های درسی و ممددرسی، بازنگری دایمی از امور تدریسی و انجام کارها بر بنیاد برنامه‌های از قبل تنظیم‌شده، همه و همه می‌رسانند که پوهنتون غالب برای دست‌یافتن به یک نهاد تحصیلی برتر متعهد است و هرگز کیفیت را فدای کمیت نمی‌کند و از هزینه‌کردن در جاهایی که سبب ارتقای علمی محصلان و استادان می‌شود، ابا نمی‌ورزد.

تاکنون از این نهاد بیش از هزار محصل در رشته‌های طب معالجه‌وی، طب دندان، حقوق و علوم سیاسی، کمپیوترساینس و اقتصاد به جامعه تقدیم شده، که توانسته‌اند در بازار کار به موفقیت‌هایی نایل آیند و به موقف‌های بلندی برسند، این خود نشان می‌دهد که برنامه درسی پوهنتون غالب با نیازمندی‌های جامعه هم‌آهنگی داشته و از کیفیت بالایی برخوردار است.

پوهنتون غالب که دانش روز و کیفیت بالا را شعار خود ساخته، می‌خواهد، با گوناگونی پوهن‌خ‌ی‌ها و رشته‌ها و ایجاد تحصیلات ماستری و دکترا در آینده، راه بالنده‌گی را پیش گیرد و از این طریق خدمت‌گزار راستین جامعه باشد.

اولویت‌های پوهنتون غالب

۱. تضمین هزینه لازم برای ایجاد محیط آموزشی و تحصیلی عالی؛
۲. طرح استحکام‌بخشی بنیادهای پوهنتون از ره‌گذر تقویت هیئت تدریسی، آموزش‌های علمی، تهیه امکانات پژوهشی در شیوه‌ی جامع و نوین و هزینه بالای منابع مادی کافی برای برنامه‌های آینده، جهت تهیه بستر وسیع و جامع اداری و تدریسی؛
۳. فراهم‌سازی فرصت‌های مناسب جهت پژوهش و تحقیق و ایجاد زمینه‌های متنوع برای طبع و نشر محصولات علمی و فرهنگی که دست‌رسی عموم را به نشرات پوهنتون غالب فراهم کند؛

۴. به سازی دسترسی به برنامه های علمی - آموزشی مراحل تحصیلی لیسانس و دوره های تخصصی ماستری و دکترا، هم گام با حفظ و نگهداشت کیفیت عالی توأم با رشد و توسعه در برنامه ریزی ها؛
۵. تقویت و توسعه برنامه بازاریابی و سیستم مالی و حسابداری برای مجموعه بزرگی از اتباع کشور در مراحل آموزشی لیسانس، ماستری و دکترا.

دیدگاه (Vision)

پوهنتون غالب ولایت هرات می خواهد از طریق تدریس، تحقیق و ترویج دانش و تربیه کادرهای متخصص و مسلکی به منظور رسیدن به اهداف انکشاف ملی و رفاه عمومی، جای گاه برتر را در میان پوهنتون های کشور احراز نماید.

مأموریت (Mission)

پوهنتون غالب ولایت هرات از طریق تدریس، تحقیق و ترویج دانش و گسترش فرهنگ اکادمیک جهت پرورش استعدادها؛ تأمین نیروی کار لازم با استفاده مطلوب از منابع دست داشته برای مردم کشور خدمت می نماید.

اهداف پوهنتون غالب

تحقیق

- حصول برتری در تحقیق مستمر و پای دار.

نقش مؤسسه در تعالی جامعه افغانی

- با بهره گیری از تدریس با کیفیت و هم سو با معیارهای علمی جهان پیش رفته و کاربردی ساختن دست آوردهای علمی - تحقیقی مورد ضرورت جامعه و به وجود آوردن محیط سالم.

فعالیت های بین المللی

- جست و جوی طریقه های استفاده درست و سازنده از تجربیات و امکانات جامعه جهانی برای رفع ضروریات علمی - تحقیقی.

رشد اقتصادی و مالی

- افزایش نافعیت سرمایه گذاری در غالب و جلب رضایت مالکان و سهام داران.

تکنالوژی

- فراهم سازی زیر بناهای جدید و مؤثر تکنالوژی معاصر در تدریس و تحقیق.

بخش نخست

آثار علمی – پژوهشی اعضای هیئت‌رہبری و کادر اداری غالب (ہرات)

ریاست پوهنتون غالب هرات

نام و تخلص: محمد ناصر ره‌یاب

نام پدر: غلام رسول

زادگاه: روستای برناباد، غوریان، هرات، افغانستان

تاریخ تولد: عقرب ۱۳۳۳ خورشیدی

تحصیلات: ابتدایی: برناباد، لیسه: دارالمعلمین هرات، لیسانس: پوهنځی ادبیات پوهنتون کابل در رشته زبان و ادبیات فارسی دری، ماستری: پوهنځی ادبیات پوهنتون کابل.

درجه علمی: پروفیسور (پوهاند / استاد)

مهارت‌ها: دانستن زبان‌های عربی، انگلیسی و پشتو و آشنایی با کمپیوتر.

کار در نهادها از سال ۱۳۵۶ تا امروز:

استاد مؤسسه عالی تربیه معلم هرات (۱۳۵۶)؛

استاد مؤسسه تربیه معلم سیدجمال‌الدین کابل (۱۳۵۷)؛

معلم متوسطه محمد ایوب خان در کابل (۱۳۵۸)؛

عضو علمی اکادمی علوم افغانستان (۱۳۵۹-۱۳۶۹)؛

مدیر مسؤول مجله خراسان - ارگان نشراتی انستیتیوت زبان و ادبیات دری اکادمی علوم افغانستان (۱۳۶۲-۱۳۶۸)؛

استاد شعبه زبان و ادبیات فارسی دری پوهنتون هرات (۱۳۶۹-۱۳۹۸)؛

معاون علمی پوهنتون هرات (۱۳۸۳-۱۳۹۰)؛

مشاور علمی پوهنتون غالب ۱۳۹۰-۱۳۹۷؛

رئیس پوهنتون غالب از ۱۳۹۸ تا امروز.

کارهای اجتماعی:

عضو هیئت رئیسه اتحادیه شاعران و نویسندگان افغانستان؛

عضو هیئت رهبری انجمن ادبی هرات؛

عضو مؤسسان شورای متخصصان؛

معاون شورای متخصصان؛

بنیادگذار نهاد آموزشی سوزن طلایی.

سمینارها، کنفرانس‌ها و کارگاه‌ها:

در داخل و خارج کشور (ایران، پاکستان، تاجیکستان، قزاقستان، هند، امریکا و ترکیه ...):

ایراد مقاله‌ها در راستاهای زبان و ادبیات و جامعه‌شناسی؛
تدویر کارگاه‌های روش تحقیق برای استادان در پوهنتون‌های هرات، جامی و غالب (شش دوره).

کتاب‌های چاپ‌شده:

سپیده‌دم داستان‌نویسی؛
گره به باد مزن؛
سبک و سبک‌شناسی؛
سامان‌گرایی در نوشتار پوهنتونی؛
شعر، هنر زبانی زیبا.

کتاب‌های چاپ‌نشده:

نقد ادبی؛
نظریات ادبی؛
ده کتاب بزرگ نثر فارسی دری؛
نقد‌ها و نقدواره‌ها؛
سفرنامه‌نویسی در زبان فارسی دری معاصر؛
و

نشانی‌های مقاله‌ها:

در داخل کشور:

- مجله‌های خراسان (ارگان نشراتی انستیتیوت زبان و ادبیات دری اکادمی علوم افغانستان)؛
- کتاب (ارگان نشراتی ریاست کتاب‌خانه‌های افغانستان)؛
- ژوندون (ارگان نشراتی اتحادیه شاعران و نویسندگان افغانستان)؛
- اندیشه (ارگان نشراتی پوهنتون هرات)؛
- اورنگ هشتم (ارگان نشراتی انجمن ادبی هرات)؛
- غالب (ارگان نشراتی پوهنتون غالب)؛
- و

در خارج کشور:

- صدای شرق و مجله اکادمیک در تاجیکستان؛
- دُردری و مجله‌های زبان و ادبیات در ایران؛
- ایران‌نامه در امریکا؛
- و

پوهاند نجیب الله فریور

نام و نام خانوادگی: نجیب‌الله فریور

مدرک تحصیلی: لیسانس زبان و ادبیات دری

ایمیل: nfariwar@yahoo.com

شماره تماس: ۰۰۹۳۷۹۷۰۴۸۷۰۸

موقف: مشاور عمومی پوهنتون غالب هرات

رتبه علمی: پوهاند

نجیب‌الله فریور، فرزند جان‌محمد، قبلاً استاد دیپارتمنت زبان و ادبیات دری پوهنځی تعلیم و تربیه پوهنتون هرات و تاکنون مشاور عمومی پوهنتون غالب هرات، در سال (۱۳۳۴ هـ ش) در فصل بهار دریکی از دهکده‌های زیبا و سرسبز ولسوالی پغمان ولایت کابل در خانواده‌یی کارمند دولت تولد شد.

پوهاند فریور به سن هشت ساله‌گی در مکتب ابتدایی کارته پروان در شهر کابل به تحصیل آغاز کرد؛ چون پدر بزرگوار شان کارمند دولت بود، تا صنف دوازده مکتب را در ولایات پروان، کابل، کنر، بادغیس و غزنی خواند تا در سال (۱۳۵۴ هـ ش) از لیسه حکیم سنایی غزنوی فارغ گردید؛ پس از سپری نمودن آزمون کانکور در سال (۱۳۵۵ هـ ش) به پوهنځی زبان و ادبیات و علوم بشری پوهنتون کابل کامیاب شد و در دیپارتمنت زبان و ادبیات دری به فراگیری علوم ادبی پرداخت. وی در سال (۱۳۵۹ هـ ش) از آن پوهنځی به سویه لیسانس فارغ گردید؛ پس از سپری نمودن دوره عسکری در (۲۳) سنبله سال (۱۳۶۱ هـ ش) به صفت استاد در لیسه کمال‌الدین بهزاد در هرات استخدام و در سال (۱۳۶۳ هـ ش) به تربیه معلم هرات تبدیل گردید و در دیپارتمنت تعلیمات مسلکی و پس به دیپارتمنت زبان و ادبیات دری به تدریس مشغول شد. هنگامی که تربیه معلم به انستیتیوت پداگوژی ارتقا یافت و استادان آن بر پایه نورم‌های کادری شامل کادر علمی شدند، ایشان هم از همان هنگام نامزد رتبه علمی پوهیالی گردید. با نوشتن اثرهای علمی- پژوهشی به ترفیعات علمی یکی به دنبال دیگری نائل آمد.

فریور از سال (۱۳۷۱ هـ ش) بدین سو افزون بر (۶۰) مقاله سیاسی، ادبی، اجتماعی و تاریخی در روزنامه اتفاق اسلام و مجله هفت‌قلم نشر کرده است؛ هم‌چنان مقاله‌های علمی-پژوهشی در مجله اندیشه، ارگان نشراتی علمی- تحقیقی پوهنتون هرات و فصل‌نامه علمی- تحقیقی پوهنتون غالب به نشر رسانیده است. استاد مدیر مسؤول فصل‌نامه علمی- پژوهشی اندیشه وابسته به پوهنتون هرات و فصل‌نامه علمی- تحقیقی غالب وابسته به پوهنتون غالب هرات نیز بوده‌است؛ استاد در ورکشاپ‌های متعدد تضمین کیفیت، پداگوژی و پژوهشی اشتراک کرده است و محافل متعدد علمی زیر نظر فریور نیز برگزار شده است؛ هم‌چنان ارائه‌کننده گردهمایی‌ها و کارگاه‌های آموزشی متعدد در زمینه‌های درس‌نامه، ارزیابی‌ها، تحقیق و میتود تدریس در وزارت تحصیلات عالی، پوهنتون‌های هرات و غالب نیز بوده است. تخصص ایشان در زبان‌شناسی است و تمام آثار ایشان در این زمینه می‌باشد.

فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی

۱. عبارت در زبان دری؛
۲. مطالعات فونیمی زبان پشتو؛
۳. پژوهش‌های آواهای زبان پشتو در افغانستان؛
۴. شیوه سنتی دستورنویسی زبان فارسی دری؛
۵. دوسوسور و نظریات ساخت‌گرایی او؛
۶. عوامل ورود واژه‌های قرضی در زبان دری؛
۷. دستورنویسی در حوزه جغرافیایی زبان فارسی دری؛
۸. آواشناسی (ساخت‌آواهای زبان دری)؛
۹. دستور زبان فارسی دری (کلمه‌شناسی)؛
۱۰. دستور زبان فارسی دری (جمله‌شناسی)؛
۱۱. متن نثر ساده و مرسل؛
۱۲. مبادی زبان‌شناسی (بررسی مسائل مقدماتی زبان و زبان‌شناسی)؛
۱۳. واژه‌سازی از طریق وندافزایی؛
۱۴. کاربرد پیش‌وندهای اشتقاقی - فعلی در تاریخ‌نامه هرات؛
۱۵. نشانه‌گذاری؛
۱۶. فعل مرکب در زبان فارسی دری؛
۱۷. الگوهای ارزیابی در نظام آموزشی (۱)؛
۱۸. الگوهای ارزیابی در نظام آموزشی (بخش دوم)؛
۱۹. چکیده، مقدمه و خلاصه‌نویسی؛
۲۰. ارزیابی کیفیت نظام آموزشی عالی در کشورهای مختلف جهان؛
۲۱. فعل‌های ترکیبی در زبان دری؛
۲۲. مطالعات زبانی و اثرگذاری آن بردستورنویسی معاصر زبان دری.

عبارت در زبان دری	نام اثر
مقاله علمی - پژوهشی	نوعیت اثر
فصل‌نامه علمی - پژوهشی پوهنتون هرات سال دوم نشراتی، شماره پنجم، خزان - زمسان ۱۳۸۲	چاپ در
تلفون ۲۲۶۷۷۲ پوهنتون هرات، مدیریت نشرات، مدیر مجله	جای دسترسی
از روزگاران پیشین زبان به حیث اساسی‌ترین وسیله، ارتباط میان آدمیان، یعنی، به مثابه پدیده بسیار مهم اجتماعی، مورد توجه پژوهشگران بوده است. از جمله زبان شناسان با دید گوناگون، چگونگی زبان را پالیده‌اند؛ لیکن با پیشرفت و انکشاف دانش و جامعه هنوز هم مسائل مبهم زبانی؛ چون: پدیدآمدن زبان، تشکیل واژه‌ها، محدود شدن و وسعت معنایی کلمه‌ها، ساخت کلمه‌ها، به وجودآمدن گروه‌های بزرگتر زبانی؛ مانند عبارتها و ساختمان پیچیده و مشکل زبانی؛ چون ضرب المثل‌ها، مقوله‌ها و اصطلاح‌ها و... قابل پژوهش و پالیدن با ژرف اندیشی زبان شناختی است؛ ازاینرو، عبارتها را که سازه عمده زبانی به ویژه نحوی است به پژوهش گرفته‌آمد. اندر این زمینه به مطالعه دستورهای زبان فارسی دری، متن‌های ادب دری دست یازیدیم و سپس داده‌ها تحلیل و تصویف شده‌اند که ثمره آن، چنین نوشته‌یی را پرورش داد.	

مطالعات فونیمی زبان پشتو	نام اثر
مقاله علمی - پژوهشی	نوعیت اثر
فصل‌نامه علمی - پژوهشی پوهنتون هرات شماره هفتم و هشتم، ۱۳۸۳	چاپ در
تلفون ۲۲۶۷۷۲ پوهنتون هرات، مدیریت نشرات، مدیر مجله	جای دسترسی
پشتو، یکی از زبان‌های مهم افغانستان، مربوط به خانواده باختری زبان‌های اند - اروپایی است؛ درین زبان تاکنون ویژگی‌های دستوری زبان‌های کهن باقی مانده است و همچون سایر زبانهای اند - اروپایی به وسیله دانشمندان غرب، نظر به ضرورت سیاسی، یا فرهنگی مطالعه و توصیف شده است. پژوهش‌های زبانی، ریشه قدیمی در تاریخ دارد؛ ولی پژوهش زبان پشتو به ویژه بخش آوازشناسی آن عمر چندانی ندارد. کتاب‌هایی که در داخل و یا خارج کشور به ارتباط آواز شناسی و فونیم شناسی زبان پشتو به نشر رسیده است، انگشت شمار می‌باشد. زبان پشتو در فرانسه و جرمنی مطالعه شده است زیادتر جنبه‌های نحوی یا صرفی زبان مورد توجه بود است. اورسمین در سال (۱۸۲۳ م) کتابی نوشت. او در باره اسم‌ها، اعداد، ضمیر و فعل زبان پشتو	

معلومات می‌دهد.

آمدنامه افغانی اثر دیگری است که در هند نوشته شد، شامل تصریف فعل‌ها و قاموس زبان پشتو می‌شد. قاموس پشتو - دری اثر دیگری است که در قرن نوزدهم در هند نوشته گردید، شامل تصریف افعال مروج زبان دری با ترتیب الفبایی و ترجمه پشتوی آن بود.

کتاب‌هایی که در باره زبان پشتو در انگلستان چاپ گردید، یکی گرامر راورتی است که این کتاب در سال (۱۸۸۵ م) در کلکته به نشر رسید. فصل اول گرامر راورتی در برگزیده الفبای زبان پشتو بود که در جدولی تنظیم شده است. راورتی در جدول نگارش حروف آغازین واژه‌ها را با ذکر نام حروف الفبایی، تنظیم نموده بود. او بعد از بحث بر الفبا، مکسی بر حرکات (واول) دارد که به صورت سنتی جنبه‌های اوایی زبان را نمی‌پژوهد. لذا نیاز بود که آواهای زبان پشتو بادی زبانشناسی مطالعه شود.

نام اثر	پژوهش‌های آواهای زبان پشتو در افغانستان
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل‌نامه علمی - پژوهشی پوهنتون هرات، شماره ۱۰-۱۱، تابستان و خزان ۱۳۸۴
جای دسترسی	تلفون ۲۲۶۷۷۲ پوهنتون هرات، مدیریت نشرات، مدیر مجله
مقدمه	فراگیری زبان یکی از کارهای ارزشمندی بوده که در سیر زمان پیوسته به آن توجه شده است؛ اما مطالعات زبانی افغانستان عمری صدو اند ساله دارد که نظر به تاریخ زبانه‌های این منطقه عمر ناچیزی است. تاریخ گرامر نویسی زبان پشتو که دانشمندان افغانستان در داخل نوشته‌اند و متن آنها تا روزگار ما رسیده است به قرن هژدهم می‌رسد. اولین کتاب گرامری زبان پشتو معرفت الافغانی از آن پیر محمد بود. این کتاب در اخیر قرن هژدهم نوشته شده و به وسیله دو تاجر قندهاری ملاجان محمد و بسم الله در سال ۱۳۳۱ در لاهور چاپ شد. جمله‌های کوتاه و روان جهت یادگیری و آموزش همراه با تصریف فعل‌های زبان پشتو درج این کتاب است. در فصل ششم کتاب زیر عنوان حروف تهجی، حروف الفبا را تشریح می‌کند و بعد هر حرف، به وسیله مثال توضیح می‌شود. به ترتیب کتاب‌های دیگری پیرامون مسائل زبانی زبان پشتو مانند تحفه الامیر (پیرامون صرف و نحو)، گلدسته افغانی، پشتو پشویه و نظایر آن نگاشته آمد که در این مقاله به بررسی گرفته می‌شوند.

نام اثر	شیوه سنتی دستورنویسی زبان فارسی دری
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل‌نامه علمی - پژوهشی پوهنتون هرات، مسلسل ۹، شماره نهم، بهار ۱۳۸۴
جای دسترسی	تلفون ۲۲۶۷۷۲ پوهنتون هرات، مدیریت نشرات، مدیر مجله

خلاصه

اولین دستوره‌های زبان فارسی دری که عمری صد و اند ساله دارد در ترکیه و یا هندوستان نگارش یافته بود. این دستورنویسان به روش تقلیدی زبان را پالیده اند که به نام دستورهای سنتی مسما شده است.

دستور نویسان سنتی با حفظ کارهای مؤثر دستوری‌شان، به تقلید دستورنویسان اروپایی و یا غربی، دستور نوشتند و از صرف و نحو عربی و یا غربی تقلید کردند. اساس کار دستور نویسان سنتی را مطالعات صرفی و یا گاهی نحوی می‌ساخت. آن‌ها نظام ساختی زبانهای دیگر را بر زبان فارسی دری تطبیق کردند. مثال‌ها را یا گاهی ترجمه کردند و یا از زبان شعری اساتید گذشته آورده‌اند. در واقع، دستور نویسان سنتی دستور می‌دهند که مردم باید چگونه بگویند و بنویسند، به امر و نهی می‌پردازند و به آن توجه نکرده‌اند که ساخت زبان چگونه است و باید چگونه توصیف شود. آن‌ها بعضی شکل‌های دستوری را تجویز و بعضی را تقبیح می‌کنند؛ با آنهم کار آنها در زمانشان، مغتنم و با ارزش بوده است. دستور نویسان سنتی پیرامون حروف و مفردات کلام بحث می‌نمایند و دید یکسان دستوری ندارند هدف اساسی آنها همواره این بوده است که چنان مجموعه‌ای را از قواعد دستوری وضع نمایند که با رعایت آن قواعد، نویسند و گویند از خطا و لغزش مصون بمانند. این گونه طرز دید راه مطالعات زبانی را سد گردانید. تمایز این دستورها با یکدیگر اغلب در ایجاز و اختصار، یا اطناب و تفصیل و یا طرز نگارش و یا احیاناً کاربرد چند اصطلاح و یا نوعی رونویسی غیر ضروری می‌باشد. به هر حال خواننده و جستجوگر دستور زبان، از روی کارکرد دستورهای سنتی به مطالعات زبانی و توصیف زبان راه نمی‌یابد؛ چه با مطالعه آن‌ها، اذهان، مشوش و پریشان می‌شود و ساخت نظام زبان فارسی دری به مطالعه آید.

نام اثر	دوسوسور و نظریات ساخت‌گرایی او
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل‌نامه علمی - پژوهشی پوهنتون هرات، مسلسل ۱۷، سال پنجم، شماره اول، بهار ۱۳۸۶
جای دسترسی	تلفون ۲۲۶۷۷۲ پوهنتون هرات، مدیریت نشرات، مدیر مجله
چکیده	دوسوسور در اوایل قرن بیستم زبان‌شناسی تشریحی را اساس گذاشت، که بعدها به زبان‌شناسی ساختگرا معروف گشت. این دوسوسور بود که برای زبان ساخت و نظام قائل شد و هم زبان گفتار را مطالعه کرد. در مطالعات زبانی نگرش‌های هم‌نشینی، جانشینی، نشانه، جوهر و صورت را مطرح گردانید که در جای آن بحث خواهیم کرد. وی زبان‌شناسی تاریخی و تشریحی را از هم جدا کرد و تمایزی میان زبان و گفتار قائل شد، ادبیات را از دید ساخت‌گرایی به بررسی گرفت و با استفاده از روشهای علمی به مطالعه زبان دست یازید.

واژه‌های کلیدی: دوسوسور، زبانشاسی همزمانی و درزمانی، جانشینی و همنشینی، زبان و گفتار، دال و مدلول.	
--	--

دستورنویسی در حوزه جغرافیایی زبان فارسی دری	نام اثر
مقاله علمی - پژوهشی	نوعیت اثر
فصل‌نامه علمی - پژوهشی پوهنتون هرات سال ششم نشراتی، شماره سوم و چهارم، خزان و زمستان ۱۳۸۷	چاپ در
تلیفون ۲۲۶۷۷۲ پوهنتون هرات، مدیریت نشرات، مدیر مجله	جای دسترسی
چکیده پژوهش حاضر پیرامون تاریخچه دستور نویسی در حوزه جغرافیایی زبان فارسی دری است که سابقه صد و اند ساله‌ای دارد و آنهم دستور نویسان تحت تأثیر دستور زبان عربی، دستور زبان فارسی دری را نوشته‌اند. در واقع گویندگان زبان فارسی دری کمتر به مطالعه زبان خود رغبت نشان داده‌اند. در اول قواعد دستوری جسته و گریخته به وسیله مؤلفان عروض، قافیه، بدیع و فرهنگ لغات مطرح می‌گردید. آن‌ها در باره صرف و اشتقاقی کلمات آگاهی به دست می‌دادند. دستور نویسی در زبان فارسی دری، تازگی دارد و آنهم با دید سنتی و عننی نه با معیارهای زبانشناختی. بار نخست دستور نویسی صد و اند سال قبل در ترکیه و هند با روش سنتی آغاز گردید تا این که پالیدنهای زبانی در حوزه جغرافیایی زبان فارسی دری دید دانشی گرفت. گفته آید که تأثیرات سنتی‌ها و عننیه‌ها بر دستور نویسی زبان فارسی دری تا کنون حتی در حلقه‌های زبانشناختی هم به دید می‌آید و به نحوی مطالعات ربانی را متأثر گردانیده است. در این مقاله سعی بر آن است تا چند دستوری که به روش‌های سنتی و عننی و زبانشناختی نوشته شده است، بررسی و توصیف شود. واژه‌های کلیدی: دستورنویسی، تحلیل دستورهای بیتاب، حمیدی، نگهت، الهام و یمین.	

آواشناسی (ساخت‌آواهای زبان دری)	نام اثر
تألیفی (کتاب درسی)	نوعیت اثر
چاپ نخست انتشارات بنیاد نواندیشان، نشر مهر حبیب، سال ۱۳۹۱ و چاپ دوم خزان ۱۳۹۹ هجری شمسی، انتشارات قدس هرات	چاپ در
مرکز پخش انتشارات قدس، مقابل پوهنتون جدید هرات، ۰۷۹۸۱۹۴۹۹۰	جای دسترسی
ساخت آواهای زبان دری در بر گیرنده (۱۴۱) صفحه، شامل مقدمه و چهار فصل می‌باشد که اولین چاپ آن در سال (۱۳۹۱) در چاپخانه مهر حبیب در ۱۳۲ صفحه و چاپ دوم آن در خزان ۱۳۹۹ در ۱۰۲ صفحه در انتشارات قدس شده است.	معرفی

موضوعات هر فصل شامل:
فصل اول: زبان‌شناسی (تایخی، تشریحی، گرافیم و واج‌شناسی، رابطهٔ زبان با خط، زبان گفتاری و نوشتاری و آوا نگاری)؛
فصل دوم: آوا شناسی (آوا شناسی عضوی، آوا شناسی فیزیکی و آوا شناسی ادراکی)؛
فصل سوم: نقش جهاز تنفسی در تولید آواهای و اندامهای گفتاری؛
فصل چهارم: دسته بندی آواها (آواهای مقطعه، آواهای عروضی).
یادداشت: در آخر هر بخش ذکر شده فشردهٔ بحث و پرسش‌ها آمده است.

نام اثر	دستور زبان فارسی دری (کلمه‌شناسی)
نوعیت اثر	تألیفی (کتاب درسی)
چاپ در	چاپ نخست، نشر معراج سال ۱۳۹۸ هرات و چاپ دوم، انتشارات قدس، خزان ۱۳۹۹ هجری شمسی، هرات
جای دسترسی	مرکز پخش انتشارات قدس، مقابل پوهنتون جدید هرات، ۰۷۹۸۱۹۴۹۹
معرفی	چاپ نخست دستور زبان فارسی دری (کلمه شناسی) در برگیرنده (۱۵۹) صفحه، و چاپ دوم، شامل ۱۴۴ صفحه شامل مقدمه (تاریخچهٔ زبان فارسی دری) می‌باشد. موضوعات این کتاب عبارت انداز: ۱- مقدمه (تاریخچه زبان فارسی دری)؛ ۲- سازه‌های زبان فارسی دری؛ ۳- پیشینه دستور نویسی زبان فارسی دری؛ ۴- نا رسایهای عمده دستورهای سنتی و عنعنی زبان فارسی دری که شامل (نداشتن نظریه روشن، کاربرد اصطلاحات نا مناسب، سره نویسی، بی خبری از زبان شناسی، ابدی پنداشتن دستور، انعطاف پذیری، تجویزی‌اند نه توصیفی، آمیختن دستور تاریخی و تشریحی، تحمیل قواعد زبانهای دیگر بر زبان فارسی دری...) ۵- ساخت واژه‌های زبان فارسی دری؛ ۶- واژک و هجا؛ ۷- واژک و کلمه؛ ۸- اقسام واژکها در زبان فارسی دری (واژک‌های بسته (وندها و شکلهای ساختمانی) و (باز)؛ ۹- واژه سازی در زبان فارسی دری (کلمه و اقسام آن، اسم و اقسام آن، فعل و اقسام آن و ویژه

گیه‌های آن، صفت و اقسام آن، ضمیر و اقسام آن، صفت و اقسام آن، قید و اقسام آن می‌باشد. یادداشت: بعد از پایان هر بخشی که ذکر شد، فشرده بحث و پرسش‌ها آمده است.

نام اثر	دستور زبان فارسی دری (جمله شناسی)
نوعیت اثر	تألیفی (کتاب درسی)
چاپ در	چاپ نخست، نشر معراج، سال ۱۳۹۵ و چاپ دوم، انتشارات قدس، خزان ۱۳۹۹ هجری شمسی، هرات
جای دسترسی	مرکز پخش انتشارات قدس، مقابل پوهنتون جدید هرات، ۰۷۹۸۱۹۴۹۹۰
معرفی	چاپ نخست کتاب ۲۵۶ صفحه و چاپ دوم ۳۰۳ صفحه دارد. دستور زبان فارسی دری بخش جمله شناسی در برگیرنده (۲۷۰) صفحه، شامل پیشگفتار، مقدمه و هفت بخش می‌باشد؛ که اولین چاپ آن در تابستان سال (۱۳۹۵ هـ ش) در چاپخانه و انتشارات معراج صورت گرفته است. موضوعات هر بخش شامل: بخش اول: زیانشناختی زبان فارسی دری؛ بخش دوم: واحدهای دستوری نحو زبان فارسی دری؛ بخش سوم: جمله؛ بخش چهارم: جمله ساده در زبان فارسی دری؛ بخش پنجم: جمله همپایه (متوازن یا مرکب)؛ بخش ششم: جمله‌های ناهمپایه (مختلط)؛ بخش هفتم: تحلیل نحوی متن به وسیله خواننده؛ یادداشت: در ابتدای هر بخش مقدمه و در پایان هر بخش پرسشها آمده است و در آخر کتاب واژه نامه فارسی دری به انگلیسی آمده است.

نام اثر	متن نثر ساده و مرسل
نوعیت اثر	تألیفی (کتاب درسی)
چاپ در	چاپ نخست، انتشارات معراج، سال ۱۳۹۸ و چاپ دوم انتشارات قدس، خزان ۱۳۹۹ هجری شمسی، هرات
جای دسترسی	مرکز پخش انتشارات قدس، مقابل پوهنتون جدید هرات، ۰۷۹۸۱۹۴۹۹۰
معرفی	متن نثر ساده و مرسل چاپ نخست آن ۱۶۷ صفحه و در چاپ دوم آن (۲۰۸) صفحه دارد که شامل مقدمه، سه فصل و فهرست عمومی مآخذ است. از مزایای کتاب است که هر فصل با اهداف

آموزشی به لوم آغاز می‌یابد.

کتاب سه فصل دارد:

فصل اول

کهن‌ترین نمونه‌های نثر فارسی دری، مقدمه، نثر، (دوره‌های طاهریان، صفاریان و سامانیان)، کتاب‌های عصر سامانیان و پس از آن، نثر ساده و مرسل و ویژه گیهای آن، نثر به معنای عام و خاص و انواع نثر، مکتب‌های نثر نویسی زبان فارسی دری، و در آخر فصل سؤال‌ها و سرچشمه‌ها آمده است.

فصل دوم:

نمونه‌های نثر ساده و مرسل، مقدمه، مقدمه شاهنامه ابو منصوری، ابوالمؤید بلخی و خصوصیات نثر آن، عجایب سیستان، آتشکده کرکوی، ترجمه تفسیر طبری، (سوره الفاتحه، مکيه وآیات سبع)، تفسیر قرآن، سوره یاسین، تاریخ بلعی و سبک آن، حدودالعالم من المشرق الى المغرب، سخن اندر ناخیت مصر و شهرهای آن، الابنیه عن حقایق الادویه، التفهیم بیرونی و بیش از ده‌ها عنوان دیگر همراه با شرح متن و در آخر سؤالات و سرچشمه‌ها آمده است.

فصل سوم:

نثر بینابین و ویژه گیهای آن، مقدمه، نثر مصنف، تاریخ بیهقی و حکایتی از آن، سیاست نامه نظام الملک و سبک نگارش آن، قاموسنامه ابوالمعانی کیکاوس بن وشمگیر و سبک نگارشی آن، نوروز نامه عمر خیام ریاضی دارن، نوروز، خواجه عبدالله انصاری و در آخر فصل سؤالات، سرچشمه‌ها و پیگفتار و در آخر کتاب فهرست منابع عمومی ذکر شده است؛ پس از هر متن مسائل مبرم متنی و دستوری وضاحت یافته که خواننده را یاری می‌رساند تا متن را بهتر بداند

نام اثر	مبادی زبانشناسی (بررسی مسائل مقدماتی زبان و زبانشناسی)
نوعیت اثر	تألیفی (کتاب درسی)
چاپ در	شرکت چاپ و نشر اسلمی شمال پارک مسجد جامع شریف هرات، چاپ نخست ۱۳۸۹، انتشارات قدس
جای دست‌رسی	مرکز پخش انتشارات چاپ و نشر اسلمی هرات
معرفی	مبادی زبانشناسی (بررسی مسائل مقدماتی زبان و زبان شناسی) در برگزیده (۲۲۷) صفحه است که شامل پیشگفتار، مقدمه و هشت بخش می‌باشد، دومین چاپ آن در بهار سال (۱۳۹۵ هـ ش) در چاپ خانه و انتشارات قدس صورت گرفته است و حروف نگار این کتاب قاری میرگلاب الدین می‌باشد. این کتاب اضافه از ۶۰۰۰ نسخه چاپ شده و در اکثر پوهنتون های افغانستان تدریس می‌شود؛ از طرف دیگر مورد توجه پوهنتون الزهرا و پوهنتون تهران بوده است و به زبان انگلیسی نیز

ترجمه شده است.
موضوعات هر بخش شامل:
بخش اول: زبان و زبان شناسی؛
بخش دوم: رشته‌های زبانشناسی (تاریخی، تشریحی، مقایسی و نظری)؛
بخش سوم: آواشناسی؛
بخش چهارم: ساختهای دستوری زبان؛
بخش پنجم: خط شناسی و انواع آن؛
بخش ششم: واژه شناسی - معناشناسی؛
بخش هفتم: فرهنگ نگاری؛
بخش هشتم: تغییر و تحول زبان؛
یادآوری: درابتدای هر بخش مقدمه، اهداف آموزشی و سؤال مطرح شده و در پایان هر بخش خلاصه، پرسش‌ها و فهرست مأخذ آمده است. همچنان در آخر کتاب فهرست عمومی مأخذ نیز ذکر شده است.

واژه‌سازی از طریق وندافزایی	نام اثر
مقاله علمی - پژوهشی	نوعیت اثر
فصل‌نامه علمی - پژوهشی پوهنتون هرات، سال هشتم نشراتی، شماره دوم و سوم، تابستان و خزان ۱۳۸۹	چاپ در
تلفون ۲۲۶۷۷۲ پوهنتون هرات، آمریت نشرات، مدیریت مجله	لینک دسترسی
در زبان دری با روش‌هایی چون: وام‌گیری (تاریخی و جغرافیایی)، گسترش معنایی، عبارت‌سازی، اشتقاق و ترکیب، واژه‌های نو را برای بیان مفاهیم جدید می‌توان ساخت؛ همین ویژگی‌ها، قدرت پایداری زبان دری را در برابر زبان‌های بی‌گانه نشان می‌دهد. وندافزایی و ترکیب برای بیان مفاهیم جدید، نماینده‌گی از پایداری و قدرت زبان دری می‌کند. کلمه‌های کلیدی: ترکیب، وندافزایی و هسته‌معنایی.	چکیده

کاربرد پیش‌وندهای اشتقاقی - فعلی در تاریخ‌نامه هرات	نام اثر
مقاله علمی - پژوهشی	نوعیت اثر
فصل‌نامه علمی - پژوهشی پوهنتون هرات، سال نهم نشراتی، شماره دوم، تابستان ۱۳۹۰	چاپ در
تلفون ۲۲۶۷۷۲ پوهنتون هرات، آمریت نشرات، مدیریت مجله	لینک دسترسی
زبان از رابطه‌های آوایی، صرفی و نحوی تشکیل می‌شود. بنای اول زبان را آواها و تکواژها می‌سازد. از تکواژها واژه‌های زبان هستی می‌یابد و سپس جمله‌ها ساخته می‌شود. تکواژها دو قسم‌اند: بسته و باز. تکواژهای بسته گرچه محدودند؛ کاربرد بسیار گسترده‌یی از نگاه به اصطلاح تصریف، اشتقاق و تشکیل جمله‌ها دارند. بدون تکواژها نمی‌توان واژه‌های اشتقاقی را ساخت. آنچه تکواژهایی به اصطلاح	چکیده

تصریفی نامیده می‌شوند مفهومی بر مفهوم پایه میفزایند که خود نوع تغییر و تصرف در معنای واژه است و اشتقاقی سبب ایجاد واژه جدید می‌شود. وند اشتقاقی از خود نوعی تراوش مقوله‌یی دارد. زایایی و یا نازایی وندها در روند تاریخ، دلالت بر دگرگونی‌های اجتماعی می‌دارد؛ از این، مطالعه آن‌ها در زبان بحث دل‌چسپی را تشکیل می‌دهد؛ از این سبب، پیشوندهای فعلی در تاریخ‌نامه مطالعه شده است. واژه‌های کلیدی: وند، تصریفی، اشتقاقی، باز، می، بر، ن	
--	--

نام اثر	نشانه‌گذاری
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل‌نامه علمی - پژوهشی پوهنتون هرات، سال نهم نشراتی، شماره چهارم، زمستان ۱۳۹۰
لینک دسترسی	تلفون ۲۲۶۷۷۲ پوهنتون هرات، مدیریت نشرات، مدیریت
چکیده	نقطه‌گذاری، در افغانستان ظاهراً با ایجاد رابطه‌های ادبی با جهان غرب رواج پیدا کرده است. نقطه‌گذاری باعث سهل‌خواندن اثر می‌شود و هم به فهم معنی کمک می‌کند. به وسیله تنقیط پایان یافتن جمله‌های سوالیه، تعجب، خطاب و جمله‌هایی که از دیگران نقل می‌شود، تمیز داده می‌شود. در گفتار این اهداف، به وسیله اختلاف آهنگ، حاصل می‌گردد. رعایت نقطه‌گذاری، برای بهتر فهماندن مقصود، آسانی و روانی در خوانش، وقف و درنگ، دگرگون کردن لحن در خواندن جمله‌ها از ضروریات و جزء بالارزش نوشتن است؛ چون نشانه‌ها به جمله‌ها صراحت بیشتر می‌دهد؛ بنابراین، کاربرد آن‌ها در جاهای مناسب امری است بایسته. بناءً در این مقاله نشانه‌هایی که رعایت آن‌ها در نثر و شعر زبان دری ضروری می‌باشد، معرفی شده است. واژه‌های کلیدی: ویرگول، نقطه، دش، ستاره، نداییه و

نام اثر	فعل مرکب در زبان فارسی دری
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل‌نامه علمی - پژوهشی پوهنتون غالب هرات، سال اول نشراتی، سلسله ۱، شماره اول، خزان ۱۳۹۱
لینک دسترسی	تلفون ۲۲۶۷۷۲ پوهنتون هرات، امریت نشرات، مدیریت مجله
چکیده	یکی از دشواری‌های زبان پارسی دری، شناسایی فعل مرکب، ساده و گروه‌های فعلی است. فعل مرکب حداقل از دو واژه آزاد ترکیب می‌یابد که مفهوم اصلی در جزء اسمی یا صفتی یا قیدی آن است؛ در این صورت فعل، معنی و مفهومش را از دست می‌دهد. بیشتر برای رساندن مفهوم شخص، زمان و شمار به کار می‌رود. فعل مرکب؛ مانند یک کلمه واحد، فقط یک تکیه می‌گیرد و مفهومی معادل یک واژگ را ساده دارد و از مجموع اجزای آن، معنای واحدی دریافته می‌شود. در زبان دری به جای فعل ساده شکل مرکب آن به‌ویژه در زبان نوشتاری زیاد کاربرد دارد. عبارت‌های کلیدی: فعل مرکب، فعل ساده و عبارات فعلی.

الگوهای ارزیابی در نظام آموزشی (۱)	نام اثر
مقاله علمی - پژوهشی	نوعیت اثر
فصل‌نامه علمی - پژوهشی پوهنتون هرات، سال دهم نشراتی، شماره اول، بهار ۱۳۹۱	چاپ در
تلفون ۲۲۶۷۷۲ پوهنتون هرات، آمریت نشرات، مدیریت مجله	لینک دسترسی
برای فعالیت‌های آموزشی بیش از (۵۰) الگوی ارزشیابی آموزشی پیشنهاد شده است. یکی از انگیزه‌هایی به وجود آمدن این تعداد الگو آن است که تحول حوزه ارزشیابی آموزشی دوره‌های مختلف را طی کرده است. افزون بر آن، برخی از الگوها از دیدگاه‌های متفاوت به ارزشیابی آموزشی پرداخته‌است. در آغاز ارزشیابی با اندازه‌گیری آموزشی مترادف بود. کم‌کم این مفهوم با قضاوت درباره درون‌داد نظام آموزشی برای اعتبار سنجی مراکز و مؤسسات آموزشی مترادف شد؛ پس از آن، ارزشیابی آموزشی با مفهوم قضاوت درباره عمل‌کرد مترادف به کار رفت؛ سرانجام در حال حاضر مفهوم ارزشیابی آموزشی مترادف است با فرایند، تهیه و گردآوری داده‌ها به منظور قضاوت (توافق) درباره پدیده‌های آموزشی جهت بهبود آن‌ها. واژه‌گان کلیدی: ارزیابی، الگوهای ارزیابی، کیفیت آموزشی و ارزشیابی آموزشی.	

الگوهای ارزیابی در نظام آموزشی (بخش دوم)	نام اثر
مقاله علمی - پژوهشی	نوعیت اثر
فصل‌نامه علمی - پژوهشی پوهنتون هرات، سال دهم نشراتی، شماره دوم، تابستان ۱۳۹۱	چاپ در
تلفون ۲۲۶۷۷۲ پوهنتون هرات، آمریت نشرات، مدیریت مجله	لینک دسترسی
برای فعالیت‌های آموزشی بیش از (۵۰) الگوی ارزشیابی آموزشی پیشنهاد شده است. یکی از انگیزه‌هایی به وجود آمدن این تعداد الگو آن است که تحول حوزه ارزشیابی آموزشی دوره‌های مختلف را طی کرده است. افزون بر آن، برخی از الگوها از دیدگاه‌های متفاوت به ارزشیابی آموزشی پرداخته‌است. در آغاز ارزشیابی با اندازه‌گیری آموزشی مترادف بود. کم‌کم این مفهوم با قضاوت درباره درون‌داد نظام آموزشی برای اعتبار سنجی مراکز و مؤسسات آموزشی مترادف شد؛ پس از آن، ارزشیابی آموزشی با مفهوم قضاوت درباره عمل‌کرد مترادف به کار رفت؛ سرانجام در حال حاضر مفهوم ارزشیابی آموزشی مترادف است با فرایند، تهیه و گردآوری داده‌ها به منظور قضاوت (توافق) درباره پدیده‌های آموزشی جهت بهبود آن‌ها. واژه‌گان کلیدی: ارزیابی، الگوهای ارزیابی، کیفیت آموزشی و ارزشیابی آموزشی.	

چکیده، مقدمه و خلاصه‌نویسی	نام اثر
مقاله علمی - پژوهشی	نوعیت اثر
فصل‌نامه علمی - پژوهشی پوهنتون هرات، سال اول، شماره اول، بهار ۱۳۹۲	چاپ در
تلفون ۲۲۶۷۷۲ پوهنتون هرات، آمریت نشرات، مدیریت مجله	لینک دسترسی
فشرده فراگیری از درون‌مایه یک گزارش تحقیقی است، که تمام اجزای اصلی پژوهش را در بردارد.	چکیده

هدف‌ها، پرسش‌ها، روش‌ها، یافته‌ها و نتایج پژوهش در آن به‌اختصار بیان می‌شود. مطالبی که در چکیده می‌آید به‌صورت فعل ماضی آورده می‌شود و نباید قبل از تهیه مقاله تنظیم گردد. طول چکیده بسته‌گی به طرزالعمل مجله دارد؛ ولی عموماً بین ۱۰۰ تا ۱۵۰ کلمه می‌باشد.	کلمه‌های کلیدی: چکیده، مقدمه و خلاصه.
---	---------------------------------------

ارزیابی کیفیت نظام آموزشی عالی در کشورهای مختلف جهان	نام اثر
مقاله علمی - پژوهشی	نوعیت اثر
فصل‌نامه علمی - پژوهشی پوهنتون هرات، سال اول، شماره دوم، تابستان ۱۳۹۲	چاپ در
تلفون ۲۲۶۷۷۲ پوهنتون هرات، آمریت نشرات، مدیریت مجله	لینک دسترسی
نگرانی اصلی نظام‌های تعلیمی از کیفیت عالی آموزشی در سال‌های اخیر محور اصلی فعالیت‌ها و برنامه‌های پوهنتونی را می‌سازد؛ چه رشد و توسعه همه جانبه کشورها در سایه یک نظام آموزش عالی، متعالی و کارا و اثر بخش وابسته است. ایالات متحده امریکا دراین زمینه پیشگام بوده است و سایر کشورهای اروپایی، آسیایی و افریقایی نیز در دو دهه اخیر به دنبال راه‌هایی برای بهبود و ارتقای کیفیت آموزش عالی خود بوده‌اند. نگاهی به رمز موفقیت بسیاری از این کشورها درزمینه نهادینه کردن فرهنگ ارزشیابی کیفیت‌مدار به این امر صحنه می‌گذارد که استقرار یک نظام کارآمد ارزشیابی، عمده ترین دلیل موفقیت بوده است. واژه‌های کلیدی: پروسه انکشاف ارزیابی، نوع ارزیابی‌ها و چگونه‌کی ارزیابی در تحصیلات عالی.	

فعل‌های ترکیبی در زبان دری	نام اثر
مقاله علمی - پژوهشی	نوعیت اثر
فصل‌نامه علمی - پژوهشی پوهنتون هرات، سال دوم، شماره اول و دوم، بهار و تابستان ۱۳۹۳	چاپ در
تلفون ۲۲۶۷۷۲ پوهنتون هرات، آمریت نشرات، مدیریت مجله	لینک دسترسی
یکی از دشواری‌های مهم در دستور زبان فارسی دری، تشخیص فعل‌های مرکب و گروه‌های فعلی است. فعل مرکب حداقل از دو کلمه مستقل ترکیب می‌یابد که مفهوم اصلی در جزء اسمی یا صفتی و یا قیدی آن است؛ فعل، معنی و مفهومش را از دست می‌دهد. بیشتر برای رساندن مفهوم شخص، زمان و شمار به کار می‌رود. فعل مرکب مانند یک کلمه واحد فقط یک تکیه می‌گیرد و مفهومی معادل با یک واژک ساده را دارد و از مجموع اجزای آن، معنای واحدی دریافته می‌شود. در زبان فارسی دری به‌جای فعل ساده شکل مرکب آن به‌ویژه در زبان نوشتاری زیاد کاربرد دارد. کلمه‌های کلیدی: فعل مرکب، فعل اشتقاقی و گروه فعلی.	

مطالعات زبانی و اثرگذاری آن بردستورنویسی معاصر زبان دری	نام اثر
کتاب علمی-پژوهشی	نوعیت اثر
قلمی (۱۳۶۸)	چاپ در

لینک دسترسی

نزد محقق

معرفی

اثر در برگزیده تقریظ، مقدمه، پیشینه موضوع، نظریات پیرامون زبان، مطالعات زبانی در حوزه جغرافیای زبان فارسی دری، شیوه های دستورنویسی زبان فارسی دری است که از ۴۹ منبع استفاده شده است. محقق پس از تحلیل و مناقشه به این باور می رسد که زبان شناسی علم جوان است که در اوایل قرن بیستم به میان آمده است؛ اما سیر تحول و انکشاف طولانی بی دارد. دستورنویسی که شعبه یی از زبان شناسی است بار اول در گندهارا توسط پانی نی آغاز شد که جنبه توصیفی داشت؛ ولی تداوم نیافت.

اروپاییان با آگاهی از دستور پانی نی فونولوژی، زبان شناسی مقایسی و دستورنویسی را انکشاف دادند. در یونان مطالعات زبانی برای جلوگیری از فساد و انحطاط در زبان یونانی نوشته شد و جنبه فلسفی و غیر توصیفی داشت. رومی ها که روش دستورنویسی را از یونانی ها آموخته بودند در دستورنویسی دو هدف را دنبال کردند: ۱- زبان صحیح و معیاری را به مردم بیاموزند و ۲- متون مقدس و ادبی را از مسخ بازدارند. عرب ها به همین منظور نیز به دستورنویسی دست یازیدند. مطالعات زبانی نشان می دهد که دستورنویسی در گندهارا، یونان، روم، قرون وسطی و جهان اسلام به منظور حفظ وصیانت زبان متون دینی و ادبی آغاز شده است.

دستورنویسی در میهن ما انگیزه دینی ندارد؛ بلکه نخست به وسیله ترک ها و هندی ها به غرض آموزش زبان دری نوشته شده بود که بعداً جای آن را انکشاف زبان معیاری و آموختن قواعد زبان گرفت تا مردم در گفتار و نوشتار از خطا و لغزش مصون بمانند. دستورنویسی زبان دری از گذشته تاکنون روی سه خط جریان دارد:

۱- دستورنویسان زبان دری، به پیروی از عرب ها که خود عرب ها، روش دستورنویسی را از یونانی ها گرفته بودند، دستورهای زبان دری را نوشتند که به دستورهای سنتی مسما گردید؛ مانند دستورهای ملک الشعرا قاری، عبدالغفور ندیم و استاد عبدالحق بیتاب.

۲- دستورنویسان زبان دری، به پیروی از روش های عنعنی اروپایی که اساس این روش به ثراکس برمی گردد، دستورهای زبان دری را نوشتند؛ مانند حمیدی، پوهاند محمد نسیم نگهت.

۳- دستورنویسان زبان دری، به روش زبان شناسان معاصر دستور زبان فارسی دری را نوشتند که نمونه های آن «روشی جدید در تحقیق دستور زبان دری» از مرحوم پوهاند الهام و «دستور معاصر زبان فارسی دری» از آن داکتر یمین است.

در اثر دستورهای استادان مسلم زبان فارسی دری؛ چون قاری عبدالله، عبدالغفور ندیم، پوهاند عبدالحق بیتاب، پوهاند الهام، پوهاند محمد نسیم نگهت ... به تحلیل گرفته شده است و از دید زبان شناسی توصیف شده اند.

دکتر محمد طاهر تنزه‌ای

نام و نام خانوادگی: دکتر محمد طاهر تنزه‌ای

مدرک تحصیلی: دکتری روابط بین‌الملل

ایمیل: tahertonzai@gmail.com

شماره تماس: ۰۰۹۳۷۹۳۳۶۷۶۰۰

موقف: معاون علمی پوهنتون غالب هرات

درجه‌های تحصیلی

لیسانس: رشته علوم سیاسی از پوهنتون علامه طباطبایی ایران (۱۳۹۱-۱۳۸۷)

ماستری: رشته مطالعات خاورمیانه از پوهنتون علامه طباطبایی ایران (۱۳۹۳-۱۳۹۱)

دکتر: رشته روابط بین‌الملل پوهنتون علامه طباطبایی ایران (۱۴۰۰-۱۳۹۶)

محمد طاهر تنزه‌ای به سال ۱۳۶۸ در ولسوالی بالامرغاب ولایت بادغیس افغانستان دیده به جهان گشود. مقطع لیسانس را در سال ۱۳۸۷ در رشته علوم سیاسی پوهنتون علامه طباطبایی تهران آغاز نمود. بعد از ختم دوره لیسانس بلافاصله در مقطع ماستری رشته مطالعات منطقه ای گرایش خاورمیانه و شمال آفریقا در همان پوهنتون ادامه تحصیل داد. پس از اتمام مقطع ماستری در سال ۱۳۹۳ تصمیم به رجعت به کشور گرفته و از سال ۱۳۹۳ تا سال ۱۳۹۶ در کابل در پوهنتون های دولتی و خصوصی مختلف مصروف تدریس گردید. در سال ۱۳۹۶ نیز در مقطع دکتری پوهنتون علامه طباطبایی کشور ایران پذیرفته شده و به زمستان سال ۱۴۰۰ به اخذ درجه دکتری رشته روابط بین‌الملل نائل آمد. ایشان از بهار ۱۴۰۱ وظیفه معاونیت علمی را در پوهنتون غالب هرات به عهده دارند و دارای مقالات متعدد علمی-پژوهشی ملی و بین المللی می‌باشند.

فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی

۱. سیاست خارجی افغانستان از (۲۰۰۱ تا ۲۰۲۰ م)؛
۲. تأثیر سیاست های نئومرکانتیلیستی دولت ترامپ بر شرکت‌های چندملیتی چینی؛
۳. دیپلماسی اقتصادی افغانستان؛ کلید توسعه و همگرایی؛
۴. دیپلماسی اقتصادی در افغانستان: تحلیلی بر فضای پسا ۲۰۰۱؛
۵. بندر چابهار؛ الگوی همگرایی جدید در منطقه؛
۶. تأثیر دیپلماسی اقتصادی بر امنیت در افغانستان؛
۷. بحران در شرق آسیا؛ مسأله دریای جنوبی چین؛
۸. بازشناسی مفاهیم دولت، قدرت و نظام بین الملل از منظر اندیشه پست مدرن؛
۹. امنیت در افغانستان؛ نگاهی به آینده؛
۱۰. بررسی روابط بین ایران و افغانستان؛
۱۱. تأثیر شکل گیری ناقص دولت مدرن در افغانستان بر امنیت این کشور؛
۱۲. رقابت آمریکا و روسیه در قفقاز و تأثیر آن بر امنیت منطقه.

سیاست خارجی افغانستان از (۲۰۰۱ تا ۲۰۲۰ م)	نام اثر
مقاله علمی - پژوهشی	نوعیت اثر
فصل‌نامه علمی - پژوهشی غالب	چاپ در
سال دهم نشراتی، سلسله ۳۴ و ۳۵، شماره‌های ۳ و ۴، خزان و زمستان ۱۴۰۰ خورشیدی، هرات، افغانستان.	
چکیده مفهوم سیاست خارجی در یک نگاه در پیوند با مؤلفه‌هایی چون اهداف ملی و ابزارهای نیل به آن تعریف می‌شود. این مفهوم یکی از پیچیده‌ترین و درعین‌حال، ضروری‌ترین نیاز برای کشورهای مختلف نظام بین‌الملل بوده است. گسترش روند جهانی‌شدن، چندجانبه‌گی مناسبات، تحول در مفهوم قدرت و همچنین چینش آن در نظام بین‌الملل و از همه مهم‌تر نیازهای توسعه‌ی یک کشور پسمانزعه، قالب‌بندی‌های جدیدی را در سیاست‌گذاری خارجی کشورها، به‌خصوص افغانستان در پی داشته است. اهمیت این مسأله در این است که افغانستان با درک نظام بین‌الملل معاصر و بایسته‌های تعامل با آن مناسبات خویش با سایر ملل را باید به شکل عاقلانه بنیان بگذارد. هدف این پژوهش بررسی سیاست خارجی افغانستان از سال ۲۰۰۱ تا ۲۰۲۰ بوده است؛ به همین جهت پرسش اساسی‌یی که در این خصوص مطرح است این است که: چه تفاوتی بین سیاست خارجی افغانستان در دوره کززی و غنی از ۲۰۰۱ تا ۲۰۲۰ موجود بوده است؟ برای پاسخ‌یابی به این پرسش، از روش مقایسه‌یی - تحلیلی و با استفاده از داده‌های کتاب‌خانه‌یی استفاده گردیده است. یافته‌های این تحقیق نشان می‌دهند که در دوران کززی، سیاست خارجی افغانستان با تأکید و تمرکز بر دیپلماسی سیاسی سه وجه داشت که شامل توجه به (۱. جامعه بین‌الملل؛ ۲. کشورهای منطقه‌یی و ۳. کشورهای اسلامی) بود؛ اما سیاست خارجی افغانستان در دوره غنی، متمرکز بر به‌کارگیری دیپلماسی اقتصادی بود و پنج وجه داشت که شامل تمرکز بر (۱. هم‌سایه‌گان؛ ۲. جهان اسلام؛ ۳. اروپا، امریکا، ژاپن و استرالیا؛ ۴. کشورهای آسیایی و ۵. سازمان‌های بین‌المللی) بود. واژه‌گان کلیدی: افغانستان، سیاست خارجی، دیپلماسی، دیپلماسی سیاسی و دیپلماسی اقتصادی.	

تأثیر سیاست‌های نئومرکانتیلیستی دولت ترامپ بر شرکت‌های چندملیتی چینی	نام اثر
مقاله علمی - پژوهشی (مشترک)	نوعیت اثر
ژورنال مرکز مطالعات استراتژیک وزارت امور خارجه افغانستان	چاپ در
شماره مسلسل (۵۱۵۲)، خزان و زمستان ۱۴۰۰ خورشیدی، کابل، افغانستان.	
چکیده ایالات‌متحده آمریکا در چند دهه اخیر به دلیل جایگاهی که در عرصه‌های اقتصادی، سیاسی، امنیتی و نظامی دارد، اقدامات یک‌جانبه بسیاری را در عرصه بین‌المللی انجام داده است، به‌طوری‌که این امر منجر به شکل‌گیری روندی خاص در سیاست خارجی و اقتصادی آن کشور شده است. این سیاست یک‌جانبه‌گرا اگرچه با فراز و نشیبی بعد از جنگ جهانی دوم در دوران ریاست‌جمهوری اکثر رؤسای جمهور آمریکا بروز و نمود داشته، اما به نظر می‌رسد در دوران ترامپ بیش‌ازپیش شده است. همه تصمیمات ترامپ در کنار هم حاکی از یک راهبرد نئومرکانتیلیستی می‌باشد. برخی تحلیل‌گران دوره ترامپ را دوره جنگ تجاری میان آمریکا و چین می‌دانستند که این جنگ تجاری در سیاست ترامپ	

در مقابل دو شرکت چینی (هوآوی و زد تی ای) نمود پیدا کرده است. مقاله حاضر می‌کوشد تأثیر سیاست‌های نئومرکانتیلیستی دولت ترامپ را بر شرکت‌های چندملیتی چینی با تأکید بر دو شرکت (هوآوی و زد تی ای) در بازه‌ی زمانی ۲۰۱۷ تا ۲۰۲۰ بررسی نماید. پرسش اصلی مقاله این خواهد بود که سیاست نئومرکانتیلیستی دولت ترامپ چه تأثیری بر فعالیت شرکت‌های چندملیتی چینی با تأکید بر هوآوی و زد تی ای داشته است؟ فرضیه مقاله این است که سیاست نئومرکانتیلیستی دولت ترامپ از طریق: کنترل رقبا، نگرش حمایت گرایانه و وضع تحریم‌های اقتصادی و سیاسی بر فعالیت شرکت‌های چندملیتی چینی (هوآوی و زد تی ای) اثری منفی بر جا گذاشته و باعث کاهش درآمد آن شرکت‌ها شده است. روش تحقیق این پژوهش، توصیفی - تحلیلی و با استفاده از ابزار؛ کتابخانه‌ها، مجلات علمی، سایت‌های معتبر علمی، پایان‌نامه‌ها، مقالات معتبر علمی می‌باشد.

واژه‌گان کلیدی: نئومرکانتیلیزم، اقتصاد سیاسی، یکجانبه گرایی، شرکت‌های چند ملیتی، حمایت گرایی.

نام اثر	دیپلماسی اقتصادی افغانستان؛ کلید توسعه و هم‌گرایی
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل‌نامه علمی - تحقیقی هریوا سال سوم، شماره ۵، خزان ۱۴۰۰ خورشیدی، هرات، افغانستان.
چکیده	دیپلماسی اقتصادی، به‌مفهوم اهمیت‌یافتن مناسبات اقتصادی در روابط خارجی، یکی از ابزارهای مهم برای پیش برد اهداف بلندمدت رشد و توسعه اقتصادی، حتی امنیتی کشورها به‌حساب می‌آید. اخیراً افغانستان، هند و ایران به توافقی دست‌یافته‌اند، که به نام توافق چابهار یاد می‌شود. این بندر باتوجه به موقعیت خود از پتانسیل‌های ژئوپلیتیکی، ژئواکونومیکی و ژئواستراتژیکی مناسبی در مقایسه با بنادر کشورهای منطقه بهره‌برده و از حاشیه امنیت بسیار بالایی برخوردار است؛ علاوه‌براین، این بندر در نقطه تلاقی کریدور شمال - جنوب و شرق - غرب، می‌تواند نقش دروازه حمل‌ونقل و به‌عبارت دیگر، حلقه مرکزی تجارت بین کشورهای آسیای میانه، هند، پاکستان، افغانستان، روسیه و اروپا را ایفا کند. در این تحقیق می‌خواهیم به این پرسش پاسخ دهیم که: دیپلماسی اقتصادی، چه تأثیری می‌تواند بر توسعه در افغانستان پس از ۲۰۰۱ داشته باشد؟ و بندر چابهار از چه جایگاهی در دیپلماسی اقتصادی آن کشور برخوردار است؟ یافته‌های این تحقیق کتابخانه‌ای که با روش توصیفی - تحلیلی شکل گرفته، نشان می‌دهند که: دیپلماسی اقتصادی در دوران پس از ۲۰۰۱ با اتخاذ برنامه‌هایی چون؛ جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی و گسترش روابط با کشورهای منطقه و تعامل سازنده با آنان، توانسته اثرات مثبتی بر توسعه در افغانستان داشته باشد؛ و بندر چابهار هم به عنوان میدان جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی از یک طرف و نقشی که در گسترش روابط افغانستان با کشورهای منطقه داشته از طرف دیگر، یک جایگاه ویژه‌ای در سیاست خارجی این کشور پیدا کرده است. واژه‌گان کلیدی: افغانستان، دیپلماسی اقتصادی، بندر چابهار، همگرایی، توسعه.

نام اثر	دیپلماسی اقتصادی در افغانستان: تحلیلی بر فضای پسا ۲۰۰۱ Economic Diplomacy in Afghanistan: A Post ۲۰۰۱ Analysis
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی (مشترک)
چاپ در	فصلنامه ایرفا (IRFA) دوره ۱۱، شماره ۳۲، بهار و تابستان ۱۳۹۹، تهران، ایران.
چکیده	Economic diplomacy, in the sense of the importance of economic relations in foreign relations, is one of the important tools to advance the long-term goals of economic growth and development, even the security of countries. Recently, Afghanistan, India and Iran have reached an agreement called the Chabahar Agreement. Due to its location, this port has the appropriate geopolitical, geo-economic and geostrategic potentials in comparison with the ports of the countries in the region and has a very high security margin; in addition, the port at the intersection of the North-South and East-West corridors can serve as a gateway for transportation, in other words, a central trade link between Central Asia, India, Pakistan, Afghanistan, Russia and Europe. In this research we want to answer the question: What impact can economic diplomacy have on post-Taliban development in Afghanistan? And what is the position of Chabahar port in that country's economic diplomacy? The findings of this descriptive-analytical library research show that: Economic diplomacy in the post-Taliban era by adopting programs such as; attracting foreign investment and expanding relations with the countries of the region and constructive interaction with them, has been able to have positive effects on development in Afghanistan; And the port of Chabahar, as a field for attracting foreign investment on the one hand and its role in expanding Afghanistan's relations with countries in the region on the other hand, has found a special place in the country's foreign policy. Keywords: Afghanistan, Economic Diplomacy, Chabahar Agreement, Development.

نام اثر	بندر چابهار؛ الگوی همگرایی جدید در منطقه
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	ژورنال مرکز مطالعات استراتژیک وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی افغانستان شماره مسلسل (۴۳ و ۴۴)، بهار و تابستان ۱۳۹۸، کابل، افغانستان.
چکیده	تعامل میان کشورها با افزایش فعالیت‌های تجاری در جهان پیچیده‌تر می‌شود. در حال حاضر، جهان نه تنها به مناطق مهم نظامی توجه دارد، بلکه در جستجوی حوزه‌هایی است که در آینده از نظر تجاری برای‌شان سودمند باشد. اخیراً افغانستان، هند و ایران به توافق دست یافته‌اند که به توافق چابهار یاد می‌شود. این بندر در نقطه تلاقی کریدور شمال - جنوب و شرق - غرب، می‌تواند نقش دروازه حمل و نقل و به عبارت دیگر حلقه

مرکزی تجارت بین کشورهای آسیای میانه، هند، پاکستان، افغانستان، روسیه و اروپا را ایفا می‌کند. سوالی که در این ارتباط مطرح می‌شود این است که آیا پروژه چابهار می‌تواند کلید توسعه و همگرایی جدید در سطح این منطقه باشد؟ فرضیه پژوهش نشان می‌دهد که منافع مشترک استراتژیک بین سه کشور ایران، افغانستان و هند این پروژه می‌تواند در توسعه روابط هر سه کشور در منطقه اثرگذار باشد. در این راستا تلاش می‌شود با روش توصیفی تحلیلی و با تکیه بر منابع کتابخانه‌ای پژوهش انجام شود. یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد، با توجه به تحولات قدرت در منطقه، چابهار برای قدرت‌های اقتصادی منطقه از اهمیت مهم برخوردار شده و در صورت محور شدن چابهار الگوی جدید از همگرایی در منطقه شکل گرفته که پیامد نهایی آن گسترش همکاری و همگرایی میان افغانستان، ایران، هند و کشورهای اوراسیا، آسیای میانه و شرق آسیا خواهد شد. واژگان کلیدی: توافق چابهار، ترانزیت، محور شرق، کریدور شمال جنوب.

نام اثر	تأثیر دیپلماسی اقتصادی بر امنیت در افغانستان
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل‌نامه علمی - پژوهشی غالب سال هشتم نشراتی، سلسله بیست‌وهفتم، شماره دوم، زمستان ۱۳۹۸، هرات، افغانستان.
چکیده	دیپلماسی اقتصادی را می‌توان تمامی فعالیت‌ها، استراتژی‌ها و ابتکارات هم‌آهنگ و سازگار اقتصادی و سیاسی در دو سطح دولتی و غیردولتی، که در سیاست خارجی کشورها در دو عرصه تعاملی ملی و بین‌المللی با هدف دستیابی و حضور در عرصه اقتصاد جهانی و جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات برای عرصه داخل به‌کار گرفته می‌شود تعریف نمود. هدف این پژوهش این بوده‌است تا به این پرسش پاسخ درخور بیاورد که: آیا تأکید بر دیپلماسی اقتصادی کشور (مطالعه موردی: پروژه چابهار) می‌تواند راهی به‌سوی تأمین صلح و امنیت بلندمدت در سطح داخل افغانستان و کلید توسعه و همگرایی جدید در سطح منطقه باشد یا خیر؟ یافته‌های این تحقیق کتابخانه‌ای که با روش تحلیلی - توصیفی شکل گرفته، نشان می‌دهند که: دیپلماسی اقتصادی به دلیل ایجاد منافع مشترک استراتژیک بین کشورها، می‌تواند علاوه بر توسعه اقتصادی در درازمدت، صلح و امنیت را هم در افغانستان و هم در منطقه تضمین نماید. واژه‌گان کلیدی: دیپلماسی اقتصادی، توافق چابهار، امنیت، کریدور شمال جنوب و ترانزیت.

نام اثر	بحران در شرق آسیا؛ مسأله دریای جنوبی چین
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصلنامه علمی پژوهشی رنا دور اول، شماره (۹۰۸) بهار و تابستان ۱۳۹۷، کابل، افغانستان.
چکیده	در شرایطی که از مدت‌ها پیش تاکنون، منطقه خاورمیانه به عنوان کانون اصلی بحران در عرصه بین‌المللی شناخته شده، اما در گوشه دیگری از جهان و در شرق آسیا، تنش مستمر بر سر وضعیت حاکمیت بر دریای جنوبی چین، پتانسیل وقوع بحران در این منطقه را به شکلی روزافزون افزایش داده است. دریای جنوبی چین، در سال‌های اخیر به یکی از کانون‌های مهم بحران در آسیای شرقی تبدیل

شده است. روند افزایش تنش در این منطقه به حدی بوده که کانون‌های سنتی بحران در آسیا را تحت الشعاع قرار داده است.

مناقشات در این دریا در حال حاضر روندی رو به گسترش از خود نشان می‌دهد و در سال‌های اخیر این منطقه به یکی از بی ثبات ترین نقاط در شرق آسیا تبدیل شده است. چین، ویتنام، فیلیپین، مالزی، برونئی و تایوان هر کدام بر بخش‌هایی متداخل از این دریا ادعای حاکمیت دارند. این موضوع موجب تنش دیپلماتیک بین کشورهای مدعی شده است. در این راستا در این مقاله این سوال مطرح می‌شود که "علت اصلی بحرانی تر شدن مسیله دریای جنوبی چین چیست؟ و این فرض آزمون می‌شود که در واقع، رشد اقتصادی چین و به تبع آن افزایش قدرت نظامی این کشور در دریای جنوبی چین موجب نگرانی و سوء ظن کشورهای همسایه از یک طرف و نگرانی و سوء ظن آمریکا به عنوان رقیب استراتژیک این کشور از طرف دیگر خواهد شد. در این تحقیق علاوه بر پرداختن به سوال اصلی به مسئله تاریخیچه ی اختلافات دریای چین جنوبی، استراتژی کشورهای چین، روسیه و آمریکا در این مناقشه و در نهایت چند راهکار پیشنهادی برای حل این بحران هم خواهیم پرداخت. روش به کار رفته در مقاله، از حیث جمع آوری داده ها، شیوه تاریخی و اسنادی و از نظر تجزیه و تحلیل، شیوه تبیینی تحلیلی است. واژگان کلیدی: دریای جنوبی چین، نئورئالیسم، توازن قوا، بحران، استراتژی.

نام اثر	بازشناسی مفاهیم دولت، قدرت و نظام بین الملل از منظر اندیشه پست مدرن
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصلنامه علمی پژوهشی رنا دور اول، شماره (۱۰) خزان ۱۳۹۷، کابل، افغانستان.
چکیده	مفاهیم درگفتمان‌های گوناگون به شکل‌های گوناگون تفسیر می‌شوند مقاله حاضر به بررسی مفاهیم دولت، قدرت و نظام بین‌الملل در اندیشه پست‌مدرن می‌پردازد. پست‌مدرن‌ها در عرصه روابط بین‌الملل بر این باوراند که می‌توان قرائت‌های مختلف و متکثری را از این رشته و مفاهیم آن مطرح نمود. از منظرگاه آنان مفاهیم اساسی و ازلی نظریه‌های کلاسیک روابط بین‌الملل فروریخته و قطعیت و شمول خود را از دست داده اند. در این قرائت جدید، چیزی که در گذشته و پیش از این در متن بوده، می‌تواند به حاشیه رانده شوند و آن مفاهیم و موضوعاتی که حاشیه ای تلقی می‌شدند، می‌توانند در متن مطالعات بین‌المللی قرار گیرند.
	سوالی که در این جا مطرح است این می‌باشد که مفاهیم دولت، قدرت و نظام بین‌الملل در جریان فکری پست‌مدرن دچار چه چرخش مفهومی نسبت به گذشته شده اند؟ هدف اصلی پست‌مدرنیست مسئله‌سازی و پی‌افکنی مفروض‌ها و انگار ه‌های بنیادین نظریه روابط بین‌الملل می‌باشد، پنداشت‌هایی که مدعی نشان دادن واقعیت در عرصه بین‌المللی و شناخت آن از طریق روش و ابزارهای پوزیتیویستی است. این نوشتار به دو بخش اصلی تقسیم شده است. بخش اول به بررسی مفهوم پست‌مدرنیسم و اصول و مولفه‌های اساسی آن پرداخته است. و در بخش دوم وضعیت دولت، قدرت و نظام بین‌الملل در

اندیشه پست‌مدرنیسم در عرصه جهانی و بین‌المللی به طور مفصل مورد بررسی قرار گرفته است. روش به کار رفته در مقاله، از حیث جمع‌آوری داده‌ها، شیوه اسنادی و از نظر تجزیه و تحلیل، شیوه تبیینی تحلیلی است.	واژه‌های کلیدی: پست‌مدرن، مدرنیسم، قدرت، دولت، نظام بین‌الملل.
---	--

نام اثر	امنیت در افغانستان: نگاهی به آینده
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی (مشترک)
چاپ در	کنگره بین‌المللی فرهنگ و اندیشه دینی، پوهنتون پیام نور ۱۳۹۳، مرکز بوشهر، ایران.
چکیده	بحران امنیت مهمترین معضل در افغانستان به حساب می‌آید. این کشور تاریخ تلخی را در قرن بیستم تجربه نموده است. سقوط نظام پادشاهی در این کشور، روی کار آمدن کمونیست‌ها، اشغال شدن توسط ارتش سرخ شوروی، جنگ داخلی مجاهدین اسلامی با دولت کمونیستی، تشکیل دولت مجاهدین و آنگاه جنگ داخلی میان گروه‌های مجاهدین با یکدیگر تنها گوشه‌هایی از تاریخ این کشور می‌باشد که همواره آتش جنگ و ویرانی در آن روشن بوده است. پس از ایجاد دولت جدید افغانستان، دخالت کشورهای بیگانه در این سرزمین، پیامدی جز عدم توسعه را در پی نداشته است. هدف اصلی این پژوهش آن است که امنیت در افغانستان را پس از ۲۰۰۱ مورد بررسی قرار دهد. براین اساس پرسش اصلی پژوهش آن است که دولت افغانستان برای فائق آمدن بربرمسائل امنیتی چه راهی را درپیش گرفته است؟ فرضیه پاسخ دهنده به این پرسش نیز چنین تنظیم شده است که دولت افغانستان جهت فائق آمدن بر چالش‌های امنیتی تلاش کرده تا با گروه‌های میانه رو وارد مذاکره شود. روش پژوهش علی و معلولی است چرا که از طریق آن می‌توان تأثیرات متغیر مستقل بر متغیر وابسته را سنجید و در کنار این روش از روش تاریخی - توصیفی استفاده شده است زیرا داده‌های موجود در مورد افغانستان مستندات تاریخی و وقایع در حال وقوع می‌باشد. واژه‌های کلیدی: افغانستان، امنیت، طالبان، بنیادگرایی، مذاکرات صلح

نام اثر	بررسی روابط بین ایران و افغانستان
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	دوفصلنامه مطالعات منطقه‌ای، پوهنتون علامه طباطبائی، شماره اول، سال اول، بهار ۱۳۹۳، تهران، ایران.
چکیده	از زمان تاسیس جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۵۷ موضوع افغانستان یکی از مسائل و موارد مهم سیاست خارجی آن بوده است. با این همه جایگاه و اهمیت این کشور در سیاست خارجی ایران یکسان نبوده است بلکه باتوجه به تحولات داخلی افغانستان، منطقه‌ای و بین‌المللی دستخوش تغییر شده است. در این مقاله تلاش بر آن است تا ابتدا سیاست خارجی کشورهای ایران و افغانستان، مولفه‌های اساسی سیاست‌گذاری، اصول و ابزارهای سیاست خارجی این دو کشور مورد بحث و بررسی قرار گیرد و سپس تاریخچه‌ای از روابط دو کشور و نقش بازیگران منطقه‌ای و فرمانطقه‌ای در افغانستان بیان شود و به این سوال پاسخ داده شود که مهمترین علل و عوامل همگرایی و واگرایی در روابط ایران و افغانستان در حوزه‌های سیاسی، امنیتی، فرهنگی، اقتصادی چه می‌باشد؟ در آخر هم دورنمایی از چشم‌انداز آینده روابط ایران و افغانستان را مورد مطالعه و بررسی قرار خواهیم داد. این اطلاعات باروش توصیفی

تحلیلی و باتکیه بر منابع اسنادی گردآوری و به رشته تحریر درآمده است.
واژگان کلیدی: ایران، افغانستان، روابط، سازه انگاری، همگرایی، واگرایی.

نام اثر	تاثیر شکل گیری ناقص دولت مدرن در افغانستان بر امنیت این کشور
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	دومین همایش بین المللی (علمی-پژوهشی) نظریه های روابط بین الملل و سیاست خارجی کشورهای خاورمیانه، پوهنتون علامه طباطبائی ۱۳۹۳، تهران، ایران.
چکیده	برای رسیدن به اهداف بلند علم و دانش، نیاز است که در بخش های مختلف، تحقیق و پژوهش صورت گیرد تا راه حل هایی برای بهبود وضعیت جامعه بشری با استفاده از راه کارهای علمی و پژوهشی ارائه گردد. این تحقیق به هدف بررسی تاثیر شکل گیری ناقص دولت مدرن در افغانستان بر امنیت این کشور تدوین گردیده است. روش تحقیق این پژوهش، توصیفی - تحلیلی و با استفاده از ابزار: کتابخانه ها، مجلات علمی، سایت های معتبر علمی، پایان نامه ها، مقالات معتبر علمی می باشد. مسئله ی افغانستان از نگاه امنیتی پیچیدگی های منحصر بفردی دارد که حاصل از مسائل مختلف می باشد. به رغم کوشش هایی که در دو دهه اخیر چه از سوی جامعه جهانی دخیل در مساله امنیت افغانستان و چه از سوی دولت افغانستان برای مدیریت بحران امنیت در افغانستان صورت گرفته است، بحران امنیت همچنان تداوم یافت و این پرسش جدی را مطرح ساخت که چرا نیروهای داخلی و خارجی در یک دهه گذشته با به کارگیری حداکثر توان نظامی و مالی و مسئولیت تامین امنیت در افغانستان و انجام اقداماتی در زمینه شکل گیری دولت مدرن در افغانستان باز هم در مدیریت بحران امنیت این کشور ناکام بوده اند؟ نتیجه این تحقیق نشان می دهد که روند کند و ناقص شکل گیری دولت ملت مدرن در افغانستان موجب بروز مسائل و مشکلات متعدد امنیتی در افغانستان و حتی منطقه شده است. واژگان کلیدی: دولت سازی، ملت سازی، دولت مدرن، امنیت، شکاف های هویتی و قومی.

نام اثر	رقابت آمریکا و روسیه در قفقاز و تاثیر آن بر امنیت منطقه
نوعیت اثر	مقاله علمی - ترویجی
چاپ در	فصلنامه علمی ترویجی قفقاز سال چهارم شماره ۱۵، زمستان ۱۳۹۲.
چکیده	بررسی و سنجش حضور و نقش آفرینی ایالات متحده ی آمریکا و روسیه در منطقه ی قفقاز نشان دهنده ی ایجاد تحول جدیدی در این منطقه است. به نظر می رسد ایالات متحده در نظر دارد تا در قالب مناسبات اقتصادی، تغییراتی را در ساختارهای اقتصادی و تکنولوژیکی کشورهای حوزه قفقاز ایجاد کند تا ضمن جایگزین ساختن الگوهای اقتصاد آزاد و سرمایه داری با اقتصاد متمرکز دولتی، زمینه های لازم را برای نفوذ و همچنین کنترل ساختار حکومتی دولت های تازه استقلال یافته و مقابله با مناطقی که آمریکا را با چالش روبرو می سازند فراهم آورد. از سوی دیگر روسیه که خود را پدروخوانده ی این منطقه ی استراتژیک می داند، بر اساس این دیدگاه که منطقه ی قفقاز به لحاظ اهمیت برای روسیه «خارج نزدیک» محسوب می شود در صدد است که از گسترش نفوذ

آمریکا و ناتو در این منطقه بکاھد. بر این اساس در این مقاله بر آن هستیم که با روش توصیفی تحلیلی ب طرح این سوال که آیا پس از جنگ سرد، جنگ سرد جدیدی در منطقه قفقاز در راه است؟ به این فرضیه که به نظر می رسد حضور ایالات متحده امریکا در منطقه قفقاز جنگ سرد جدیدی برای روسیه و سایر قدرتهای منطقه ایجاد کرده است، بپردازیم و آن را مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار دهیم. در مجموع به نظر می رسد با افزوده شدن هر روزه به جذابیت های اقتصادی، سیاسی، استراتژیک و نظامی منطقه ی قفقاز درگیری ها در این منطقه افزایش قابل توجهی یابد.

کلیدواژه‌ها: قفقاز، ایالات متحده آمریکا، روسیه، بازی بزرگ، هارتلند جدید.

انجینیر جلیل احمد پویا

نام و نام خانوادگی: جلیل احمد پویا

مدرک تحصیلی: دانش جوی دکترای برنامه‌ریزی شهری

ایمیل: jalilahmad.pouya@ghalib.edu.af

شماره تماس: ۰۰۹۳۷۹۸۱۵۵۱۲۲

موقف: معاون امور محصلان

درجه‌های تحصیلی

لیسانس: پوهنتون هرات (۱۳۸۹-۱۳۸۶)

ماستری: پوهنتون آزاد اسلامی (۱۳۹۶-۱۳۹۴)

دکترای: فردوسی مشهد، ایران (۱۳۹۷-جریان دارد)

جلیل احمد پویا، در ۰۱ / ۰۳ / ۱۳۶۵، در هرات متولد گردیده است. مکتب را در لیسه مولانا عبدالرحمن جامی خوانده و لیسانس خود را به سال ۱۳۸۶ از رشته انجینیری ساختمانی از پوهنتون هرات و ماستری خود را به سال ۱۳۹۶ از واحد تهران (مرکزی) پوهنتون آزاد اسلامی به دست آورده است. او اکنون دانش‌جوی مقطع دکترای تخصصی جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری در پوهنتون فردوسی در کشور ایران می‌باشد. جلیل احمد پویا، از بهار ۱۳۹۰، به‌عنوان استاد در پوهنځی‌های طب معالجوی و طب دندان وظیفه خود را آغاز کرده و در سمت‌های آمریت دیپارتمنت فزیک، رئیس پوهنځی طب دندان و آمریت ارتقای کیفیت پوهنتون غالب - هرات ایفای وظیفه نموده است. وی اکنون، مسؤولیت معاونیت امور محصلان پوهنتون را به دوش دارد؛ هم‌چنین به‌عنوان عضو فعال هیئت رهبری پوهنتون و مسؤول کمیته مرکزی امتحانات نیز مصروف خدمت‌گذاری در این محیط اکادمیک می‌باشد.

فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی

۱. بررسی خدمات پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی به محصلان (مطالعه موردی: پوهنتون‌های خصوصی ولایت هرات)؛
۲. سکونت‌گاه‌های غیر رسمی، ویژه‌گی‌ها و عوامل شکل‌گیری آن‌ها.

نام اثر	بررسی خدمات پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی به محصلان (مطالعه موردی: پوهنتون‌های خصوصی ولایت هرات)
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی (مشترک)
چاپ در	فصل‌نامه علمی - پژوهشی پوهنتون غالب، سال دهم نشراتی، خزان و زمستان، سلسله سی و چهارم و سی و پنجم، شماره سوم و چهارم، هرات، سال ۱۴۰۰.
چکیده	مراکز علمی - تحصیلی، از جمله مهم‌ترین نهادهای جامعه‌ساز و ارائه‌دهنده دانش آموخته‌گان آماده کار در یک کشور به حساب می‌آیند. باتوجه به اهمیت این موضوع و اطمینان یافتن از مناسب بودن مکان تربیه انسان‌های خلاق و متفکر، این تحقیق با هدف بررسی خدمات ارائه‌شده توسط پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی برای محصلان، از سوی مرکز تحقیقات علمی پوهنتون غالب هرات، راه‌اندازی گردیده بود. پرسش این تحقیق این بود: آیا خدمات ارائه‌شده پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی در هرات، برای محصلان قابل قبول است؟ تحقیق کنونی با استفاده از پرسش‌نامه محقق‌ساخته، خدمات ارائه‌شده توسط پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلی خصوصی را در هرات مورد بررسی قرار داد. جامعه آماری این تحقیق را محصلان پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی در هرات تشکیل داده و براساس فورمول کوکران حجم نمونه ۳۷۰ محصل انتخاب گردید. داده‌های تحقیق که از نظر هدف کاربردی-بنیادی و از نظر روش تحلیلی - توصیفی بودند، بعد از تجزیه و تحلیل توسط نرم‌افزار SPSS۲۵ از طریق آزمون هم‌بستگی پیرسون مورد تحلیل قرار گرفت. نتایج حاکی از موجودیت رابطه معنادار مثبت مستقیم و قوی میان خدمات ارائه‌شده توسط پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی و توقعات محصلان وجود دارد، و آموزش و خدمات آموزشی توسط پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی در هرات دارای بیش‌ترین اهمیت است. واژه‌گان کلیدی: پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی، محصلان، خدمات آموزشی، خدمات اجتماعی - فرهنگی، رشد فردی، آینده شغلی و خدمات پوهنتونی.

نام اثر	سکونت‌گاه‌های غیر رسمی، ویژگی‌ها و عوامل شکل‌گیری آن‌ها
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل‌نامه علمی - پژوهشی پوهنتون غالب
چکیده	سکونت‌گاه‌های غیررسمی اصطلاحی است که بعد از جنگ جهانی دوم و ظهور انقلاب صنعتی و کشاورزی، در حوزه علوم شهری پدیدار شد. این اصطلاح بیان‌گر پدیده‌یی است که باعث خیلی از مشکلات و معضلات کالبدی، اجتماعی، فرهنگی، حقوقی و ... در شهرها می‌گردد. نگارش پیش رو نتیجه مطالعاتی است که به هدف تبیین و تعریف سکونت‌گاه‌های غیر رسمی، تاریخچه، ویژگی‌های کلی و عوامل شکل‌گیری آن‌ها انجام‌گرفته است. این مطالعات روی بیش از ده پژوهش علمی که به لحاظ اهداف، بنیادی و کاربردی و به لحاظ ماهیت توصیفی و تحلیلی بوده‌اند، انجام‌شده و نتیجه به‌دست‌آمده از آن شناسایی کلی از سکونت‌گاه‌های غیررسمی، تاریخچه و روند شکل‌گیری آن‌ها در جهان و افغانستان و عوامل مشترکی که تشکیل دهنده این پدیده می‌باشد.

عبدالناصر امینی

نام و نام خانوادگی: عبدالناصر امینی

مدرک تحصیلی: ماستر فقه و قانون

ایمیل: m.abdulnaseramini@gmail.com

شماره تماس: ۰۰۹۳۷۹۹۳۳۱۶۳

موقف: رئیس تحقیقات علمی، فرهنگی و ارتباطات

درجه‌های تحصیلی

لیسانس: جامعه دارالعلوم زاهدان، ایران (۱۳۹۰-۱۳۸۶)

ماستری: پوهنتون سلام، کابل (۱۳۹۹-۱۳۹۷)

عبدالناصر امینی سال ۱۳۶۹ در شهر زرنج ولایت نیمروز افغانستان دیده به جهان گشود. تحصیلات ابتدایی را در لیسه فرخی شهر زرنج فراگرفته و جهت کسب مدارج عالی‌تر راهی کشور ایران شد. وی در سال ۱۳۷۹ مشرف به حفظ قرآن کریم در دارالحفاظ دارالعلوم زاهدان شده سپس مراحل تحصیلی شهاده العالیه (دیپلم) و شهاده العالمیه (لیسانس) را نیز در همین دارالعلوم فراگرفت. در سال ۲۰۱۹ میلادی از مرحله ماستری فقه و قانون از پوهنتون سلام کابل فارغ گردید. همچنین وی فراگیری دوره‌های آموزشی کامپیوتر از مؤسسه (R.C.D.R.F) نمایندگی کشور بلجیم در ایران، دوره‌های نگارش، انشا، ویراستاری و مطبوعات را در ایران، دوره آموزش از راه دور (برنامه‌آکادمیه الزاد - علوم شرعیه - سعودی) و دوره تأهیل الأئمه معهد سعودی را در کارنامه تحصیلی خویش دارد.

فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی

۱. السید جمال الدین الأفغانی رحمه الله؛
۲. افغانستان، تاریخ فراز و فرودها؛
۳. جایگاه زن در فقه امام اعظم ابوحنیفه رحمه الله؛
۴. نقش‌آفرینی زنان در روایت و نقد حدیث؛
۵. شرح حال امام‌بُستی و کتابش «صحیح ابن حبان»؛
۶. آسان‌گیری در عبادات از دیدگاه سنت نبوی (مطالعه موردی: آسان‌گیری در ادای زکات)؛
۷. افغانستان، سرزمین مجاهدان و فاتحان؛
۸. مسئولیت علما در بحران‌های معاصر؛
۹. مقام انسان از دیدگاه اسلام؛
۱۰. زندگانی، آثار و شخصیت علمی امام محمد بن حسن شیبانی (امام و نابغه فقه اسلامی در قرن دوم)؛
۱۱. روایاتی صحیح و آموزه‌هایی زیبا از سیرت بهترین عالم (سیرت پیامبر اسلام).

نام اثر	السید جمال الدین الأفغانی رحمه الله
نوعیت اثر	مقاله علمی-پژوهشی
چاپ در	مجله الصحوة الاسلامیة ۲۰۰۷م.
لینک دسترسی	http://sunnionline.us/arabic/۲۰۰۷/۰۷/۸۰/
چکیده	فقد أكمل الله تعالى الإسلام ، ورضيه للناس ديناً ، وختم النبوة برسالة محمد صلى الله عليه وسلم وانقطع وحى السماء ، وجعل هذا الدين خاتم الشرائع والأديان ، وأنه صالح لكل زمان ومكان وسخر العلماء فى كل عصر لحمله والتذكير به ، والدعوة إليه ، فكان علماء المسلمين مشاغل النور ، تضىء للناس طريق الخير والصلاح ويشع نورهم على إمتداد الأجيال والعصور . وقد إمتلأت صفحات التاريخ الإسلامى بالعلماء الأعلام الذين حملوا الإسلام ، وبلغوه للناس ، ومن هؤلاء العلماء والدعاة والمصلحين ، السید جمال الدین الأفغانی رحمه الله الذى يعتبر من أعظم دعاة الإصلاح الدينى فى هذه الآونة ، وكان حكيماً الشرق ، وفيلسوف الإسلام وباعث النهضة الفكرية ومحرك الثورة ضد المستعمرين ، والداعى إلى الوحدة الإسلامية والتقريب بين المذاهب . ولد جمال الدين الأفغانى سنة ١٢٥٤ من الهجرة النبوية الشريفة ، المصادف لعام ١٨٣٨ ميلادية فى قرية « اسد آباد » احدى القرى التابعة لـ « كتر » من اعمال كابل عاصمة افغانستان الإسلامية . اسمه محمد بن صفدر ، وعرف بالسيد لنسبه الشريف إلى سيدنا الحسين بن على بن ابى طالب رضى الله عنهما . عنى والده بتربيته ، تربية إسلامية عالية وتعليمه على ما جرى عليه عادة الأمراء والعلماء فى بلاده .

نام اثر	افغانستان، تاريخ فراز و فرودها
نوعیت اثر	مقاله علمی-پژوهشی
چاپ در	دو شماره پیاپی فصلنامه ندای اسلام شماره های ۳۶/۳۷ - ۱۳۸۸
لینک دسترسی	http://ensani.ir/file/download/article/۲۰۱۲۰۴۱۹۱۹۴۲۲۱-۸۰۵۱-۲۸۳.pdf
چکیده	کشور افغانستان با مساحت ۶۴۹۰۰۰ کیلومتر مربع از نظر جغرافیایی در مرکز قاره آسیا واقع شده و سرزمینی کوهستانی است. بخش مرکزی این کشور را رشته کوه های عظیم و صعب العبور هندوکش به طول ۶۰۰ کیلومتر و عرض ۱۰۰ کیلومتر پوشانده است. این کشور از سمت شمال با جمهوری های تاجیکستان، ازبکستان و ترکمنستان؛ از سمت شرق و جنوب با پاکستان؛ از سمت شمال شرقی از طریق تنگه واخان با ایالت سین کیانگ چین و از طرف غرب با ایران مرز مشترک دارد. موقعیت استراتژیک افغانستان که چهار راه مهمی بر سر راه های ارتباطی سرزمین های شرق با غرب و شمال با جنوب است، آن را به عرصه رقابت های قدرت های شرق و غرب و همچنین قدرت های منطقه و پیرامونش تبدیل کرده است....

چکیدہ

چکیدہ

گرفته، در پی معرفی علم روایت و درایت حدیث و بیان اهتمام زنان به این علم والاست، و به نوعی به این دو پرسش پاسخ می‌دهد که: زنان چه سهمی در حفظ و نشر حدیث نبوی، که دومین منبع قانون‌گذاری در شریعت اسلامی است داشته‌اند؟ آیا روایات و نقد زنان از دیدگاه خبره‌گان و اصولیان حدیث قابل پذیرش است یا خیر؟

یافته‌های تحقیق نشان می‌دهند که: از بدو پیدایش و آغازین روزهای ظهور اسلام تا قرن‌های پسین، زنان هم‌گام با مردان به حفظ، روایت و نقد حدیث و اسناد آن پرداخته و هر بانوی محدث، علامه‌ زمان خود بوده و مرجع هزاران شیخ و استاد حدیث بوده‌اند. نیز روایاتی که از ایشان نقل شده و نقدی که در رابطه با متن و یا راوی حدیث داشته‌اند، مورد پذیرش محدثان واقع شده و منابع حدیثی، از جمله صحاح سته، مملو از روایاتی است که از زنان نقل شده است.

نام اثر	شرح حال امام‌بُستی و کتابش «صحیح ابن حبان»
نوعیت اثر	مقاله علمی-پژوهشی
چاپ در	فصل‌نامه علمی پژوهشی غالب، سال دهم نشراتی. سلسله ۳۳. شماره دوم. تابستان ۱۴۰۰
لینک دسترسی	https://ghalib.edu.af/ckeditor/kcfinder/upload/files/۹٪۲۸۴٪۲۹.pdf
چکیده	عالم فاضل، محقق، محدث، شیخ خراسان، علامه ابو حاتم محمد بن حبان از شخصیت‌های ماندگار و مفاخر سرزمین اسلامی ما افغانستان بوده است که با دانش، اندیشه، آثار و خدمات ماندگار خود، روزگاری مرجع خلاق گردیده و نور فیضش بر بسیاری تابیده است. وی صاحب آثار گران‌سنگ از جمله «صحیح ابن حبان» است که در شمار کتاب‌های صحیح حدیث نبوی جای‌گرفته است. اما متأسفانه امروزه در دیار ما کمتر کسی از شرح‌حال وی شناختی داشته و آثارش نیز در محافل و مراکز علمی ما نمودی ندارد. به همین لحاظ تحقیق پیش رو، که به روش تحلیلی - توصیفی و با استفاده از داده‌های کتاب‌خانه‌یی شکل گرفته، در پی معرفی این عالم گران‌قدر و آثار گران‌بهایش است، تا با بیان زندگانی و معرفی آثارش گامی در جهت احیای مفاخر و میراث علمی ماندگار این مرز و بوم بردارد. برآیند این پژوهش می‌رساند که: محمد بن حبان بستی از سلاله عربی بوده و در اواخر سده دوم هجری در شهر بست - لشکرگاه فعلی - هلمند افغانستان متولد شده است. وی با زحمات فراوان و سفرهای بی‌شمار، علم و دانش وافر اندوخته و نهایتاً در حوزه خراسان بزرگ مرجع علمی، اجتماعی و تربیتی خلاق گشته است. ابن حبان آثار فراوانی در حوزه‌های رجال‌شناسی، علوم حدیث، علوم قرآن و تزکیه و تربیت داشته که متأسفانه نامهری و بی‌توجهی مردمان روزگار زمینه نابودی آنها را فراهم کرده است.

نام اثر	آسان‌گیری در عبادات از دیدگاه سنت نبوی (مطالعه موردی: آسان‌گیری در ادای زکات)
نگارنده به زبان عربی	دکتر سید عبدالماجد غوری / استاد دانشکده مطالعات قرآن و سنت، پوهنتون علوم اسلامی مالزی

عبدالناصر امینی، رئیس تحقیقات علمی، فرهنگی و ارتباطات	مترجم
مقاله علمی-پژوهشی	نوعیت اثر
فصل‌نامه علمی پژوهشی غالب، سال دهم نشراتی. سلسله ۳۴. شماره سوم. خزان ۱۴۰۰	چاپ در
چکیده اسلام دین آسان‌گیری و تسامح بوده، بر همین مبانی استوار است و نمی‌خواهد پیروان خود را در تنگنا و مشقت قرار دهد. پیامبر صلی الله علیه وسلم در بسیاری از احادیث شریف، مسلمانان را به آسان‌گیری و عدم سخت‌گیری دستور داده و یادآور شده که بر مبنای دین حقیقت بخشنده و آسان‌گیر مبعوث گردیده است. به همین منظور آسانی و آسان‌گیری از مهم‌ترین و بارزترین ویژگی‌های شریعت این دین حنیف محسوب می‌شود. این دین برای ایجاد فشار و به غل و زنجیر کشیدن مردم، یا تکلیف آن‌ها به اعمال و افعالی که در توان‌شان نیست نیامده، بلکه برای تحقق خوشبختی همه بشریت آمده است و این امر را با سُبُک انگاری، رفع حرج، زدودن تنگناها و دفع مشقت تحقق بخشیده است. آسان‌گیری در بسیاری از عبادات و فرائض این دین، مدنظر قرار داده شده تا مسلمانان حین ادای آن‌ها با حرج روبرو نشوند، «زکات» از شمار این عبادات و از ارکان پنج‌گانه اسلام است که این پژوهش برخی از مظاهر آسان‌گیری سنت نبوی در ادای این فریضه را در پرتو احادیث و آثاری که در زمینه وجود دارد، به بحث خواهد گرفت.	

افغانستان، سرزمین مجاهدان و فاتحان	نام اثر
امام سیدابوالحسن علی حسنی ندوی	نگارنده به زبان عربی
عبدالناصر امینی، رئیس تحقیقات علمی، فرهنگی و ارتباطات	مترجم
کتاب	نوعیت اثر
زمستان ۱۳۹۶، انتشارات آفاق - هرات.	تاریخ چاپ
معرفی دانشمند بزرگ اسلام امام سیدابوالحسن علی حسنی ندوی رحمه الله در سال ۱۳۹۳ هـ ق. / ۱۳۷۳ م. در رأس هیأت بلندپایه ای از طرف موسسه جهانی «رابطه عالم اسلامی» مکه مکرمه، به منظور آگاهی از اوضاع مسلمانان به شش کشور خاورمیانه (افغانستان، ایران، لبنان، اردن، سوریه و عراق) سفر نموده و حاصل سفرش را که مشتمل بر بررسی اوضاع و احوال مسلمین، موسسات اسلامی، آگاهی از مشکلات و مطالبات مسلمانان و معرفی اهداف و رسالت موسسه جهانی «رابطه عالم اسلامی» می باشد را یادداشت نموده اند. این نوشته ها در کتاب مستقلی تحت عنوان «من نهر کابل الی نهر یرموک» منتشر شده است، این رساله بخشی از این کتاب با عنوان «فی ارض الغزاة والفاتحین» یادداشت سفر امام ندوی رحمه الله به افغانستان است.	

مسئولیت علما در بحران های معاصر	نام اثر
امام سیدابوالحسن علی حسنی ندوی	نگارنده به زبان عربی
عبدالناصر امینی، رئیس تحقیقات علمی، فرهنگی و ارتباطات	مترجم
کتاب	نوعیت اثر

تاریخ چاپ	زمستان ۱۳۹۶، انتشارات آفاق - هرات.
چکیده	در طول تاریخ علمای ربانی و مخلص حلقه اول دفاع از امت اسلامی را تشکیل داده و توانسته اند که به حیث ارکان تأثیرگذار نقش شریان های حیاتی را در پیکر امت اسلامی ایفا کنند. درواقع علما و دانشمندان اسلامی سکان دار هدایت، ارشاد، رهبری، تعلیم و تربیت مردم هستند که با مسئولیت پذیری، همت عالی، بیداری و بیدارگری و مجالس تعلیم و ارشاد آنان انسجام یک جامعه بالنده و اخلاق مدار قابل تصور است. برعکس از علمای ربانی کارآمد عمل نکنند، جامعه با بحران های جدی روبرو شده و خطر انحطاط، تنزل و اضمحلال دامنگیر مردم خواهد شد. در قرآن کریم آیات متعددی در رابطه با مقام و منزلت علمای کرام ذکر شده که این خود بیانگر رفعت شأن و جایگاه والای این قشر بزرگ امت اسلامی می باشد. از جمله مشهورترین آیه، آیه ۱۸ سورة آل عمران است که خداوند می فرماید: «۱۸» «شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ قَائِمًا بِالْقِسْطِ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ» خدایی که همواره به عدل و قسط قیام دارد، گواهی داده که معبودی جز او نیست و فرشتگان و صاحبان دانش (نیز به یگانگی او گواهی داده‌اند) جز او که مقتدر حکیم است، معبودی نیست.

نام اثر	مقام انسان از دیدگاه اسلام
نگارنده به زبان عربی	دکتر یوسف قرضاوی
مترجم	عبدالناصر امینی، رئیس تحقیقات علمی، فرهنگی و ارتباطات
نوعیت اثر	کتاب
تاریخ چاپ	زمستان ۱۳۹۶، انتشارات آفاق - هرات.
چکیده	در رابطه با خلقت انسان، اهداف آفرینش آن در این دنیا و اینکه پس از این دنیا و زندگی دنیوی به کجا خواهد رفت، نظریات فلسفی مادی و وضعی متعددی وجود دارد. از آنجایی که همه این فلسفه‌ها زاده ی فرهنگ‌ها و باورهای مختلفی هستند که از تعالیم وحیانی بسیار فاصله دارند؛ راه و پندار درست را گم کرده اند. اما دین مقدس اسلام - به عنوان آخرین پیام به انسانیت - در خلال آیات قرآن کریم و احادیث نبوی، در رابطه با انسان سخن گفته و به این سوالات که باعث حیرت فلسفه‌های مادی شده است، با وضاحت تمام پاسخ داده است. انسان از کجا آمده؟ چگونه آمده؟ چرا آمده؟ پس از مرگ سرانجام او چه خواهد شد؟ و سوالاتی دیگر از این قبیل... بنابر این می‌توانیم بگوییم: اسلام به اندازه ی کافی ارزش و مقام انسان در این هستی را بیان کرده است، چنانچه اهداف و مقاصد پیدایش انسان و مقصد خالق از آفریدن او را واضح نموده است و چقدر تفاوت وجود دارد، میان انسانی که اسلام ترسیم نموده و انسانی که فلسفه‌های مادی و وضعی آن را تعریف کرده اند.
نام اثر	زندگانی، آثار و شخصیت علمی امام محمد بن حسن شیبانی (امام و نابغه فقه اسلامی در قرن دوم)
نگارنده به زبان عربی	دکتر علی احمد ندوی عضو هیئت علمی پوهنتون جدّه سعودی
مترجم	عبدالناصر امینی، رئیس تحقیقات علمی، فرهنگی و ارتباطات
نوعیت اثر	کتاب

تاریخ چاپ	بهار ۱۴۰۱، انتشارات آفاق - هرات.
چکیده	امام محمد بن حسن شیبانی رحمه الله نامی درخشنده و تابان در تاریخ فقه اسلامی است که در گذر قرن‌ها در رابطه با وی گفت و شنود شده است و آثار گران‌بهایش در مقابل دیدگان بوده است. کارشناسان فقه اسلامی می‌دانند که این امام بزرگوار - که در واقع به تنهایی یک امت بود - از نظر علم و فرهنگ به مدرسه کوفه نسبت داشت؛ زیرا که وی یکی از اعضای ارشد مجمع فقهی ای بود که سنگ بنیاد آن را امام اعظم ابوحنیفه رحمه الله گذاشته بود و باگردآوری اهل علم، دانشمندان و خبرگان علوم اسلامی آن را قوام بخشیده و به نحو احسن اداره می‌کرد. محمد بن حسن امامی نابغه است که برای خدمت به فقه اسلامی از هیچ کوششی در حد وسع خود، دریغ نکرده است و یکی از یاران امام ابو حنیفه رحمه الله می‌باشد که بیشترین تفریعات و بهترین تصنیفات را دارد و در این مجال سرآمد و یگانه است. وی همچنین یکی از پیشتازان عرصه ی وضع قوانین عمومی بین المللی و از بنیان گذاران نظام اقتصادی در اسلام است. بسیاری از محققان بزرگ مسلمان و غیر مسلمان به جایگاه علمی ایشان در این دو مجال گواهی داده و به نبوغ و استعداد درخشان ایشان اعتراف نموده اند و به همین مناسبت مراکز علمی و انجمن‌های بسیاری با نام ایشان در شرق و غرب تأسیس کرده اند...

نام اثر	روایاتی صحیح و آموزه‌هایی زیبا از سیرت بهترین عالم (سیرت پیامبر اسلام)
نگارنده به زبان عربی	اعضای هیئت علمی پوهنتون ام القزای مکه مکرمه - سعودی
مترجم	عبدالناصر امینی، رئیس تحقیقات علمی، فرهنگی و ارتباطات
نوعیت اثر	کتاب
تاریخ چاپ	بهار ۱۴۰۱، مرکز تحقیقات علمی پوهنتون غالب هرات
معرفی	این کتاب در رابطه با سیره نبوی، بیان اهمیت آن در زندگی مسلمانان و نیاز ضروری شان به شناخت، پیروی و اتباع از منهج نبوی و پیمودن راه و روش ایشان نگاشته شده تا بتواند زمینه پایه‌ریزی نسل جدیدی را فراهم نماید تا سازندگان زندگی سالم باشند و امت اسلامی را به دور طلایی سابقش و عصر سلف صالح بازگردانند و از تنگناهای زندگی فعلی برهانند. امروزه بیش از گذشته، امت اسلامی به تربیت نسلی نخبه و یاریگر ضرورت دارد که رسالت خویش را درک کرده و تقدیر خداوند را با تقدیر دیگر خداوند دفع نمایند و یک نهضت تمدنی صحیح و به تمام معنی را طبق آنچه سلف صالح‌شان - اصحاب پیامبر - ساخته بودند، پایه‌ریزی کنند. ساختار عقیدتی و ایمانی‌ای که بر اساس حقایق و براهین باشد، همان قاعده و قانونی است که پیامبر تمام دوران رسالت را جهت استحکام آن تلاش کرد و وحی الهی نیز پیاپی برایشان نازل می‌شد و بر این حقیقت تأکید داشت؛ زیرا که عقیده سرچشمه تربیت، میزان سرشت و نقطه‌اصلی اندیشه و فکر است. بر مبنای ساختار عقیدتی، موازین رفتاری، اخلاقی، اجتماعی، اقتصادی، اداری و حتی سیاسی افراد در سیر موازی و پهلوی به پهلوی قرار می‌گیرد و با یک نظم و ترتیب، تکامل می‌یابد و پراکندگی‌ها از بین رفته و رویکرد فکری واحدی ایجاد می‌شود.

غلام رسول رحمانی

نام و نام خانوادگی: غلام رسول رحمانی

مدرک تحصیلی: دانش‌جوی دکترای زبان و ادبیات فارسی

ایمیل: gh.rasoolrahmani@gmail.com

شماره تماس: ۰۰۹۳۷۹۱۳۳۱۳۲۱

موقف: آمر امور فرهنگی، نشرات و آگاهی عامه

درجه‌های تحصیلی

لیسانس: پوهنتون هرات (۱۳۹۰-۱۳۹۳)

ماستری: پوهنتون هرات (۱۳۹۶-۱۳۹۷)

دکترا: علامه طباطبائی، ایران - تهران (۱۳۹۹- جریان دارد)

غلام رسول رحمانی، در ۲۴ / ۰۷ / ۱۳۶۹، در مشهد ایران متولد گردیده است. مکتب را در لیسه وزیر یارمحمد خان الکوزایی ولسوالی غوریان خوانده و لیسانس خود را به سال ۱۳۹۳ از رشته زبان و ادبیات فارسی دری از پوهنتون هرات و ماستری خود را به سال ۱۳۹۷ از همین پوهنتون به دست آورده است. او اکنون دانش‌جوی مقطع دکترای زبان و ادبیات فارسی در پوهنتون علامه طباطبائی در کشور ایران می‌باشد.

غلام رسول رحمانی، از زمستان ۱۳۹۶، به‌عنوان کادر اداری در بخش فرهنگی پوهنتون غالب هرات وظیفه خود را آغاز کرده و اکنون، مسؤولیت آمریت امور فرهنگی، نشرات و آگاهی عامه را به دوش دارد؛ همچنین به‌عنوان سردبیر در بخش علوم اجتماعی فصل‌نامه علمی - پژوهشی غالب، عهده‌دار مسؤولیت است. وی مضمون زبان دری در پوهنخی اقتصاد را نیز تدریس می‌کند.

فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی

۱. نقد جامعه‌شناختی شعر سخا؛
۲. خوانش مکتوبات مولانا براساس تاریخ‌گرایی نو؛
۳. کنایه در مقامات حمیدی؛
۴. حکمت نظری در گرشاسپ‌نامه اسدی توسی؛
۵. سهم گوهرشاد بیگم در هویت‌بخشی زنان؛
۶. سیاست مُدُن در انوار سهیلی؛
۷. چپستی حکمت؛
۸. جامعه‌گرایی و عاشقانه‌سرایی سخا در مجموعه از خط روی سنگ؛
۹. اخلاق در انوار سهیلی (با مطالعه و تحلیل باب اول)؛
۱۰. مولوی وام‌دار قرآن و سنت، کوئیلو وام‌دار مولوی.

نام اثر	نقد جامعه‌شناختی شعر سخا
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل‌نامه علمی - پژوهشی غالب
لینک دسترسی	سال دهم نشراتی، سلسله سی‌وپنجم، خزان و زمستان ۱۴۰۰ https://ghalibqjournal.com/wp-content/uploads/۲۰۲۲/۰۵/۵.pdf
چکیده	ادبیات، هویتِ خویش را از زبان و جامعه می‌گیرد. این فرزندِ اجتماع، می‌تواند نقشِ مهم و اثرگذاری را در بهبود دشواری‌ها و مسائل محیط خود داشته باشد. از این میان شعر، شاید بیش‌تر از همه در جامعه ما نقش ایفا نماید. پرداختن به نقش شعر در زمان‌های مختلف در اجتماع، می‌تواند گفت‌وگوهای سازنده‌ی را به ارمغان آورد. در جامعهٔ ما، شاعران بسیاری زیست می‌کنند و ای بسا، متعهدانه در برابر جامعهٔ خویش دست به سرباش می‌زنند؛ از این میان، سخا را می‌توان به عنوان نسلِ متعهد شعر امروزِ افغانستان و هرات به حساب آورد؛ بدین منظور، این پژوهش کتاب‌خانه‌یی با هدف نقدِ جامعه‌شناختی شعر سخا، باتوجه به مجموعه‌شعریِ چهار فصل زشتِ تقویم، شکل گرفته‌است. روش تحقیق، تحلیلی - انتقادی است که از مباحث نظریِ نقدِ جامعه‌شناختی، و به‌خصوص از دیدگاهِ جورج لوکاچ، که آثار ادبی را جهانِ صغیر در عالمِ کبیر می‌دانست، سود جسته شده است. پرسشی که در این پژوهش به دنبال پاسخ‌یابی به آن بوده‌ایم، این بوده‌است که: شعر سخا را می‌توان شعرِ متعهدِ اجتماعی نام نهاد و اگر پاسخ مثبت است، به چه مفاهیمی باتوجه به مجموعه‌شعریِ چهار فصل زشتِ تقویم، پرداخته شده است؟ یافته‌های پژوهش نشان می‌دهند که: مجموعه‌شعریِ چهار فصل زشتِ تقویم، جامعهٔ خویش را به‌خوبی به نمایش می‌گذارد. به‌صورت کلی، شعرهای این مجموعه را نیمی شعرهای اجتماعی و نیمی را شعرهای پُراحساس / عاشقانه تشکیل می‌دهد. موضوعاتی چون: جنگ، حاکمیتِ ناشایست، فاصله‌گیری ملت از دولت، پراکنده‌گی ملت و وارونه‌گی معیارها، دزدی و ناامیدی، از مسائل کلانی است که در این مجموعه، گاهی به شکل انتقادی و زمانی هم‌چون شعر مقاومت، هستی یافته‌اند. واژه‌گان کلیدی: سخا، مجموعهٔ چهارفصل زشتِ تقویم و نقدِ جامعه‌شناختی.

نام اثر	خوانش مکتوبات مولانا بر اساس تاریخ گزایی نو
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل نامه علمی - پژوهشی غالب سال دهم نشراتی، سلسله سی وسوم، شماره دوم، تابستان ۱۴۰۰
لینک دسترسی	https://ghalibqjournal.com/%d%bf%d%A7%d%A8/d%Zav/d%zb%z%A9%6daZaf%6daZAc-%d%bz%zA7%dbZac-%d%za7%dzAV-%d%ba7%dbZac-%d%aa%daV/dk/aX/d%bz%aa%daV/dv%a/
چکیده	مکتوبات مولانا، ازجمله متون شاخص مربوط به جامعه و زمانه خود است، که از آن اطلاعات خوبی می توان استخراج کرد. رویکرد تاریخ گرایی نو که هر متن را خرده روایت تاریخی می دانند، در این زمینه می تواند کارآیی مؤثری داشته باشد. هدف عمده ما در این پژوهش، این بوده است که برای این

پرسش ها پاسخ بیابیم که: نگاه مولانا در مکتوبات وی، به قدرت چه گونه است؟ گفت مان های مهم اجتماعی محدوده جغرافیایی بی که مولانا در آن می زیسته، با توجه به مکتوبات وی، چیست؟ در این پژوهش، به صورت انتقادی و به روش تحلیل کیفی و با روی کرد تاریخ گرایی نو، مکتوبات مولانا بازخوانی شده است. یافته های ما نشان می دهند مولانا، حاکمیت را امری قدسی و الهی می داند و انقیاد در مقابل حاکم نیک و بد، ضروری است. منت دین داری هم چون گفت مانی پُر رنگ قابل مشاهده است. قدرت صوفیان و عارفان در کنار حاکمیت، امری قابل توجه است. فقر، دغدغه بسیاری از مردم آن روزگار است؛ و حاکمان، از رواداشتن ظلم در حق مردم، ابایی ندارند.

واژه گان کلیدی: مکتوبات مولانا، تاریخ گرایی نو، قدرت، حاکمیت و دغدغه های اجتماعی.

نام اثر	کنایه در مقامات حمیدی
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل نامه علمی - پژوهشی غالب سال نهم نشراتی، سلسله سی و یکم، شماره چهارم، زمستان ۱۳۹۹
لینک دسترسی	https://ghalib.edu.af/ckeditor/kcfinder/upload/files/۴/۲۸۳/۲۹.pdf
چکیده	کنایه، یکی از اقسام چهارگانه علم بیان است. این آرایه بیانی، به جهت موقعیتی، می تواند خیلی لغزان باشد؛ چنان که می تواند گونه ای از استعاره و همچنین استعاره، گونه ای از آن قرار گیرد. مقامات حمیدی، نثری فنی دارد، که به پی روی از مقامات حریری و همدانی، در قرن ششم هجری نوشته شده است. بررسی آرایه های ادبی در این اثر، می تواند ما را در شناخت این کتاب یاری رساند. هدف تحقیق این است که به این پرسش پاسخ بدهد که: حمیدی، کنایه را در مقامات خود، برای کدام هدف / هدف ها به کار برده است؟ داده های این تحقیق کیفی و کمی بوده، که با استفاده از ابزار کتابخانه ای با شیوه تحلیلی - توصیفی انجام یافته است. یافته های نگارنده گان بیان گر این استند که: در مقامات حمیدی، به صورت کلی ۴۴ مورد کنایه به کار رفته است. مجموع این ۴۴ مورد، در خدمت ۷ موضوع بوده است: ۱. حدیث نفس (۱۵ مورد)؛ ۲. برای بیان نکات اخلاقی (۱۰ مورد)؛ ۳. اطناب کلام (۴ مورد)؛ ۴. برای بیان مفاهیم کلامی (۸ مورد)؛ ۵. برای بیان مفاهیم دینی (۳ مورد)؛ ۶. برای اصطلاحات نجومی (۲ مورد)؛ ۷. برای وصف طبیعت (۲ مورد). واژه گان کلیدی: کنایه، مقامات حمیدی، مقامه و کنایه استعاره.

نام اثر	حکمت نظری در گرشاسپ نامه اسدی توسی
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل نامه علمی - پژوهشی غالب سال نهم نشراتی، سلسله بیست و نه و سی ام، شماره ۲ و ۳، تابستان و خزان ۱۳۹۹
لینک دسترسی	https://ghalib.edu.af/ckeditor/kcfinder/upload/files/۶/۲۸۲/۲۹.pdf
چکیده	حکمت، دانایی، دانش و نیروی دید حقیقی را افاده می کند. حکمت نظری، از پدیده ها و مفاهیمی

سخن به میان می‌آورد، که بیش‌تر از مسیر کلام و فلسفه می‌گذرد. آثار ادبی حوزه تمدنی زبان و ادبیات فارسی دری، به دلیل توجه خاص به تعلیم و تربیت، سرشار از مفاهیم حکمی است. گرشاسپ‌نامه اسدی توسی، حماسه‌ی موفق در پی‌روی از شاه‌نامه فردوسی می‌باشد. نظرانداختن از زاویه‌های گوناگون به این اثر، می‌تواند ما را در شناخت به‌تر گرشاسپ‌نامه و سراینده آن، اسدی توسی، یاری رساند.

هدف این پژوهش کتاب‌خانه‌یی که به روش تحلیل محتوا و به‌گونه انتقادی شکل یافته، این بوده است تا به این پرسش، پاسخ قناعت‌بخش بدهد که: مفاهیم بازتاب‌یافته حکمت نظری در گرشاسپ‌نامه اسدی توسی چیست و چه‌گونه قابل دسته‌بندی و توضیح می‌باشند؟

یافته‌های نگارنده‌گان بیان‌گر آن است که: اسدی توسی در گرشاسپ‌نامه، به مفاهیمی چون دنیا، خرد، دین‌داری، انسان، انتخاب بین بد و بدتر، ماهیت و عمل کرد، گمان، جوینده‌گی راه راست و چند پرسش مهم، با روش قیاسی و تحلیل دینی، پرداخته است.

واژه‌گان کلیدی: حکمت نظری، گرشاسپ‌نامه، اسدی توسی، دنیا، خرد، دین‌داری و ماهیت و عمل کرد.

نام اثر	سهم گوهرشاد بیگم در هویت‌بخشی زنان
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل‌نامه علمی - پژوهشی غالب سال هشتم نشراتی، سلسله بیست‌وهفتم، شماره دوم، زمستان ۱۳۹۸
لینک دسترسی	https://ghalib.edu.af/Herat/Page/Details/۱۰۹۴/content/۱۰۳۳
چکیده	دوران تیموریان، به لحاظ فرهنگی، ادبی و هنری، از دوره‌های مهم تاریخ سرزمین ما به حساب می‌آید. نقطه عطف این دوران، برابری با زمام‌داری شاه‌رخ‌میرزا، در این میان عده زیادی هم در دربار و هم در حاکمیت، فعالیت‌های فراوانی جهت اعتلای فرهنگ و ادب داشتند. از نقش‌آفرینی مردانی چون جامی، امیرعلی شیر نوایی، کاشفی و ...، که بگذریم، نقش خانم‌های دربار نیز درنگ‌کردنی است. گوهرشاد بیگم، شناخته‌ترین خاتون‌های دربار و دارای فعالیت‌های مختلف در این عصر است. هدف این پژوهش آن بوده است تا به این پرسش پاسخ بگوید که: سهم گوهرشاد بیگم در هویت‌بخشی زنان، به‌عنوان نیمی از جامعه انسانی هم در روزگار او و هم پس از او چه‌گونه بوده است؟ یافته‌های نگارنده که با شیوه بنیادی - کاربردی و با ابزار کتاب‌خانه‌یی شکل یافته، بیان‌گر آن است که: گوهرشاد بیگم در طول حیات خود، توانسته چهره‌یی متفاوت از زن را در قرن نهم و اوایل قرن دهم به نمایش گذارد. او زن را در سیاست، معماری، هنر، کارها و فعالیت‌های اجتماعی - مدنی، دارای هویتی نو و مانده‌گار می‌کند. یافته‌های این پژوهش می‌تواند زن امروز جامعه ما را در الگوگیری یاری رساند و در جهت‌دهی فعالیت‌های تساوی‌خواهی اجتماعی‌شان، برگ‌رهنمای خوبی باشد. واژه‌گان کلیدی: گوهرشاد بیگم، هویت‌بخشی زنان، عصر تیموری، هنر، ادبیات و سیاست.

سیاست مُدُن در انوار سهیلی	نام اثر
مقاله علمی - پژوهشی	نوعیت اثر
فصل‌نامه علمی - پژوهشی غالب	چاپ در
سال هشتم نشراتی، سلسله بیست‌وششم، شماره اول، بهار ۱۳۹۸	لینک دسترسی
https://ghalib.edu.af/Herat/Page/Details/۱۰۶۰/content/۱۰۳۳	چکیده
ادبیات فارسی دری، باغ رنگین تولیدات تعلیمی، عرفانی، تأملی و تخیلی توده عظیمی از بشریت است، که هر فرآورده آن در عین ادبی‌بودن، باز حکمت، سخن و اندیشه‌یی را به مخاطب انتقال می‌دهد، تا قرن نهم که هنوز بالنده‌گی ادبیات کلاسیک ما پابرجاست، آثار متعددی نگاشته می‌شود. کاشفی نیز از آن جمله است، که کلیله و دمنه را با لباسی نو و در برخی موارد با اضافات و تغییرات فراوان، با نام انوار سهیلی، تقدیم جامعه اهل مطالعه می‌کند. پایه و اساس این کتاب بر حکمت علمی و باز بر یکی از شاخه‌های آن، یعنی سیاست مُدُن نهاده شده است. از آن‌جا که سیاست از دیروز وجود داشته و امروز نیز جزو لازمه‌های زنده‌گی انسانی است؛ لذا بررسی و شناخت این نیاز اجتماعی، سرگذشت و چه‌گونه‌گی آن از دل آثاری چون انوار سهیلی، می‌تواند زمینه گفت‌وگوهای بیش‌تر را فراهم سازد و جامعه و اهل سیاست‌گذاری را دست‌مایه اتخاذ تصمیم درست‌تر گردد. نگارنده در این تحقیق کتاب‌خانه‌یی، با شیوه تحلیلی - انتقادی، قصد داشته به این پرسش دست یابد که: خط مشی سیاسی و نوع حکومت توصیه‌شده در انوار سهیلی کدام است و چه‌گونه قابل بررسی، نقد و توسعه‌دادن با دیدگاه‌های امروزی می‌باشد؟ یافته‌های نگارنده نشان می‌دهند که: نوع حکومت توصیه‌شده در انوار سهیلی، از نوع حکومت هدایتی است. از پادشاهی مطلقه با صبغه دینی حمایت می‌کند. در این جامعه ترسیم‌شده، طبقات مختلف اجتماعی وجود دارند، که برخی حق حاکمیت و برخی دیگر مجبوراند رعیت باشند و حق رأی ندارند. حاکم در پهلوی این که اجراکننده احکام الهی در روی زمین است، باز به سه نیرو: خود، خدا و جامعه پاسخ‌گوست. واژه‌گان کلیدی: سیاست مُدُن، انوار سهیلی، پادشاه، عدالت و حکومت.	

چیستی حکمت	نام اثر
مقاله علمی - پژوهشی	نوعیت اثر
فصل‌نامه علمی - پژوهشی غالب	چاپ در
سال هفتم نشراتی، سلسله بیست‌وپنجم، شماره سوم، زمستان ۱۳۹۷	لینک دسترسی
https://ghalib.edu.af/Herat/Page/Details/۱۰۴۸/content/۱۰۳۳	چکیده
حکمت، از آشناترین مفاهیم مورد بحث دیروزی‌های فرهنگ و ادب این دیار و ازجمله ناآشناترین موضوعات امروز قلم‌آشنایان ملت ماست. این واژه، در نخستین جست‌وجوگری‌های فکری بشر، در میان یونانی‌ها، جامعه هستی به تن می‌پوشد و پس از ورود اسلام به سرزمین آریانای کهن، ذهن آفریننده‌گان آثار ادبی - استدلالی این حوزه تمدنی را به‌خود مشغول می‌دارد. دانایی، دانش، تعقل، جست‌وجوگری، و ... از مفاهیمی است که گرد واژه حکمت می‌چرخد. قداست و مورد احترام‌بودن این واژه، از ره‌گذر شریعت،	

دیگر ویژگی آن است. این مقاله کتابخانه‌یی سعی دارد با شیوه تحلیلی - توصیفی، داده‌های کیفی را با هدف شناخت معنای حکمت، سیر تاریخی آن در حوزه تمدنی پارسی و رابطه آن را با کلام، فلسفه، عرفان و اخلاق تبیین و برای مخاطب کتاب آشنا تقدیم نماید. ریزش آثار اندیشه‌گانی - استدلالی در جغرافیای زیستی امروز ما، لازم می‌گرداند تا با شناخت مفهوم حکمت - که نخستین تلاش‌های ذهنی این دیار در پهنه آن شکل گرفته - در بومی‌سازی دیدگاه‌های جدید تلاش نموده و تهاجم فرهنگی را به تعامل فرهنگی تبدیل نماییم؛ با شناخت داشته‌های خود و درک نداشته‌ها، از فرآورده‌های ذهنی - زیستی دیگران بهره جوییم و زنده‌گی را تا حد ممکن آن، بر وفق مراد سازیم.

نگارنده پس از نگارش این مقاله باورمند گردیده است که: تلاش‌های ذهنی - استدلالی این دیار و حوزه تمدنی، تنها با زنده‌سازی معنای درست حکمت می‌تواند پذیرای مجلس شریعت‌پسندان، طریقت‌دوستان و استدلالی‌اندیشان گردد و راه بالنده‌گی را طی نماید؛ چرا که ترکیب عقیده‌تی مردمان این دیار، ترکیبی از این سه اصل است (شریعت، طریقت و استدلال).

واژه‌گان کلیدی: حکمت، عقل، قرآن، کلام، فلسفه، عرفان و اخلاق.

نام اثر	جامعه‌گرایی و عاشقانه‌سرایی سخا در مجموعه از خط روی سنگ
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل‌نامه علمی - پژوهشی غالب سال هفتم نشراتی، سلسله بیست و چهارم، شماره دوم، تابستان ۱۳۹۷
لینک دسترسی	https://ghalib.edu.af/Herat/Page/Details/۱۰۴۷/content/۱۰۳۳
چکیده	نقد ادبی از جمله دانش‌های مهم در حوزه ادبیات به‌شمار می‌رود. این دانش شیوه‌ها و روش‌های مختلفی دارد، که از آن میان، نقد بیان‌گرانه در پی آن است تا به لایه فکری شاعر یا نویسنده داخل شده و جریان‌های فکری وی را توضیح و تبیین نماید. سخا از جمله شعرای هم‌زمان ماست که شعر او به لحاظ فکری و مفاهیم اجتماعی قابل درنگ و درخور تأمل است. این پژوهش کیفی که با شیوه تحلیل محتوا و نوع کتابخانه‌یی انجام پذیرفته، مجموعه شعری از خط روی سنگ را بر پایه نقد بیان‌گرانه و با استفاده از نقد اجتماعی مورد بررسی قرار داده است. هدف این پژوهش آن است تا به این پرسش پاسخ درخور بیابد که: جریان‌های فکری در این مجموعه (از خط روی سنگ) چه بوده و چه‌گونه قابل دسته‌بندی است؟ یافته‌های پژوهش نشان می‌دهند که: در مجموعه شعری از خط روی سنگ چهار مبحث کلی بازتاب بیش‌تری نسبت به دیگر مسائل داشته است: ۱. جامعه، که پُربسامدترین موضوعات است؛ ۲. شرح حال خود گفتن؛ ۳. عشق، که از دو جهت قابل مشاهده است و ۴. زنده‌گی، که این نیز گاهی خوب است و گاهی زشت، که هر کدام این موضوعات به‌گونه درست و منطقی آن در میان مباحث این پژوهش بر پایه نقد بیان‌گرانه و اجتماعی تحلیل و بررسی شده است. واژه‌گان کلیدی: سخا، از خط روی سنگ، نقد بیان‌گرانه و اجتماعی، جامعه، عشق، شرح حال و زنده‌گی.

[illegible]

فراتر می‌گذاریم، با شیوه تحلیل محتوا و نوع کتابخانه‌یی، می‌گوییم که کوئیلو، «کیمیاجر» خود را از نگاه ساختاری و محتوای کلی از داستان «مرد بغدادی / مرد و گنج» در دفتر ششم مولوی گرفته است؛ اما این یک جانب قضیه است، از دیگر سو، در لابه‌لای «کیمیاجر»، سخت تحت تأثیر اندیشه مولوی و به خصوص افکاری که در مثنوی جریان دارد، بوده است. در کیمیاجر درک و دریافت «خوشتن»، بازگشت به اصل، شناخت خودی و ... که هم در اسلام آمده و مولوی از آن‌ها سود برده، کوئیلو نیز از مولوی وام گرفته و در سراسر این رمان، گوش هوشش جانب مولوی است.

واژه‌گان کلیدی: مولوی، قرآن و پیامبر، کوئیلو، کیمیاجر، تطبیق، پیر، من حقیقی و تأثیر و تأثر.

محمد عابد انور

نام و نام خانوادگی: محمد عابد انور

مدرک تحصیلی: ماستری رشته مدیریت پروژه و ساخت

شماره تماس: ۰۷۹۰۹۴۸۵۰۱

موقف: آمر تضمین کیفیت

درجه‌های تحصیلی

لیسانس: رشته انجینیری ساختمانی از پوهنتون هرات

ماستری: پوهنتون آزاد اسلامی، ایران، رشته مدیریت پروژه و ساخت

محمد عابد انور به سال ۱۳۷۲ در شهر هرات ولایت هرات افغانستان دیده به جهان گشود. تحصیلات ابتدایی را در لیسه امیر علی شیر نوایی شهر هرات فراگرفته و دوره لیسه را در مکتب افغان - ترک هرات به پایان رسانید. وی در سال ۱۳۹۴ مدرک لیسانس خود را در رشته انجینیری ساختمانی از پوهنتون هرات بدست آورد و در سال ۱۴۰۰ موفق شد تا تحصیلات خود را در مقطع ماستری در کشور جمهوری اسلامی ایران در رشته مدیریت پروژه و ساخت به اتمام رساند. وی از سال ۱۳۹۸ تا اکنون وظیفه آمریت تضمین کیفیت را در پوهنتون غالب هرات به عهده دارد.

فهرست آثار و مقالات علمی - پژوهشی

۱. مقاله تحقیقی با عنوان «بهبود عمل کرد سازمان»، مجله علمی تحقیقی پوهنتون غالب هرات؛
۲. مقاله تحقیقی با عنوان «حکومت الکترونیک و نقش آن در مبارزه با فساد اداری. مطالعه موردی: افغانستان»، مجله علمی تحقیقی پوهنتون غالب هرات؛
۳. مقاله تحقیقی با عنوان «بررسی علل تأخیر پروژه‌های عمرانی. مطالعه موردی: پروژه اعمار سیستم فاضلاب شهری هرات»، مجله علمی تحقیقی پوهنتون غالب هرات؛
۴. مقاله تحقیقی با عنوان «اولویت‌بندی عوامل موثر بر تأخیر پروژه‌های عمرانی با توجه به حوزه‌های عمل‌کردی استاندارد مدیریت پروژه. مطالعه موردی: پروژه‌های عمرانی شهری هرات»، مجله علمی تحقیقی پوهنتون غالب هرات؛
۵. انجام تحقیق تحت عنوان «شناسایی خدمات به محصلان و نیازها و توقعات محصلان از پوهنتون‌ها»، با تمویل مالی پوهنتون غالب هرات.

نام اثر	بهبود عمل کرد سازمان
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصلنامه علمی - پژوهشی پوهنتون غالب، سال نهم نشراتی، بهار، سلسله بیست و هفتم، شماره اول، هرات. سال ۱۳۹۹.
لینک دسترسی	https://ghalib.edu.af/ckeditor/kcfinder/upload/files/۱۲٪۲۸٪۲۹.pdf
چکیده	جهان امروز، محیطی پُر تلاطم و پُر تحرک برای همه مشاغل، اعم از کوچک و بزرگ، منطقه‌یی و جهانی، تولیدی و خدماتی... می‌باشد. امروزه دیگر معیارهای پذیرش و به نام‌بودن ثابت نیست. تولید محصولات و یا ارائه خدمات، به گونه ثابت، دیگر قابل پذیرش نیست و برای بقا در این دنیای در حال تغییر، باید سریع، عاقلانه، حساب شده و خلاقانه واکنش نشان داد و حرکت کرد. هر کاروباری نظر به خصوصیات خود نوعی سازمان به حساب می‌رود، و فعالیت‌های منظم و با برنامه این سازمان است که کاروبار را سرپا نگه می‌دارد. امروزه دیگر سازمان‌ها نمی‌توانند براساس معیارهای دهه‌های گذشته در این دنیای متحرک دوام بیاورند. سازمان‌های بزرگ دیگر از اصول تعریف شده برای سازمان و بروکراسی اداری ماکس وبر پیروی کرده نمی‌توانند و دائماً در حال تغییر با خواست بازار می‌باشند. دنیای مشتری مدار امروزه یک اصل برای سازمان‌ها گشته و دیگر نمی‌توانند براساس علایق، خلاقیت‌های فردی و برنامه‌ریزی خود به تنهایی به پیش روند. سؤال اصلی در وضعیت موجود، که ذهن همه را به خود درگیر می‌کند، این است که برای بقا، پیش‌رفت و تعالی سازمان خود باید چه کرد؟ کدام شیوه باعث عمل کرد بهتر سازمان در این محیط می‌گردد؟ هدف تحقیق این بوده است تا دریابیم چه راه کارهایی باعث گردیده سازمان‌های موفق امروزه، در این جریان‌ات پُر تلاطم موفق باشند. کدام روش‌ها و تجارب می‌توانند عمل کرد سازمان‌ها را بهبود دهد و این که آیا به کارگیری کدام روش برای بهبود عمل کرد در کدام نوع سازمان بهتر است؟ آیا این روش‌ها را برای همه سازمان‌ها می‌توان به کار گرفت؟ یافته‌های این تحقیق کتابخانه‌یی که با روش تحلیلی - توصیفی شکل گرفته، نشان می‌دهند که: بهبود عمل کرد در سازمان به موارد بسیاری وابسته بوده و هر سازمان بر اساس واقعیت‌ها و خصوصیات خود باید تشخیص دهد، که کدام شیوه و روش برایش به‌تر و مؤثرتر است، یا نیازمند است تا برای خود شیوه و راه کاری جدید را جست‌وجو کند. کاربرد روش مناسب نه تنها باعث بهبود عمل کرد در سازمان می‌گردد؛ بل که موفقیت و بقای سازمان را تضمین می‌کند. واژه‌گان کلیدی: سازمان، بهبود عمل کرد، بروکراسی اداری و ماکس وبر.

نام اثر	حکومت الکترونیک و نقش آن در مبارزه با فساد اداری (مطالعه موردی: افغانستان)
نوعیت اثر	مقاله علمی پژوهشی
چاپ در	فصلنامه علمی - پژوهشی پوهنتون غالب، سال نهم نشراتی، تابستان و خزان، سلسله بیست و هشتم و بیست و نهم، شماره دوم و سوم، هرات. سال ۱۳۹۹.
لینک دسترسی	https://ghalib.edu.af/ckeditor/kcfinder/upload/files/۹٪۲۸٪۲۹.pdf

چکیده

فساد اداری، یکی از معضلات بزرگ افغانستان در راه توسعه و تعالی می باشد. چنان که از نگاه سازمان جهانی شفافیت افغانستان از کشورهای دارای فساد اداری بالا به شمار می رود (سازمان جهانی شفافیت؛ ۱۳۹۹). فساد اداری یک تحدید بارز در برابر اهداف عمومی، توسعه کشور و تطبیق پلان های برنامه ریزی شده می باشد. ایجاد سیستم مالیاتی الکترونیک، سند تابعیت الکترونیک و از قبیل این سیستم ها، تلاش و بهره گیری حکومت افغانستان را از تکنالوژی و تطبیق حکومت الکترونیک نشان می دهد. حکومت الکترونیک در افغانستان با وجود عمر کوتاه، آن توانسته نشان دهنده عزم حکومت برای مبارزه با پدیده فساد اداری باشد. هر چند دست آوردها در ابتدا کوچک به نظر برسد، اما همین گام های ابتدایی خود می تواند راه و انقلاب ها و جهش های بزرگ در افغانستان باشد. هدف این تحقیق تحلیلی - توصیفی، که با ابزار کتابخانه ای شکل گرفته، آن بوده است تا به این پرسش پاسخ بدهد که: حکومت الکترونیک در کاهش فساد اداری در افغانستان، چه نقشی داشته است؟ یافته های تحقیق نشان می دهند که: هر چند تطبیق حکومت الکترونیک در کشورهای توسعه یافته توانسته موفق باشد و در محو فساد کارا باشد، اما مغلط بودن شرایط افغانستان در تمام جوانب سیاسی، جغرافیایی، فرهنگی،... این روش حکومت اداری را نیز با چالش های فراوانی مواجه ساخته و حتا در مواردی خود باعث افزایش فساد اداری گردیده است.

واژه گان کلیدی: حکومت الکترونیک، فساد اداری، افغانستان و سازمان جهانی شفافیت.

بررسی علل تأخیر پروژه های عمرانی (مطالعه موردی: پروژه اعمار سیستم فاضلاب شهری شهرداری هرات)	نام اثر
مقاله علمی - پژوهشی	نوعیت اثر
فصل نامه پژوهش نامه مدیریت و مهندسی صنایع، خزان، سلسله دوم، شماره هشتم، ایران. سال ۱۴۰۰	چاپ در
https://jomaier.ir/fa/showart-۱۶b۵۶b۳۳۹۱cbd۸۴۳۴۵fdddd۶۱۹۳۱eeae	لینک دسترسی
پروژه های عمرانی، یکی از عوامل اثرگذار بر اقتصاد و پیشرفت کشورها محسوب می شوند. تمام ممالک دنیا برای ایجاد تسهیلات لازم برای شهروندان خود، دست به اعمار تسهیلات عامه می زنند. لازمه چنین امری، اعمار سیستم های مورد ضرورت در قالب پروژه های عمرانی می باشد، که اتمام به موقع آن باعث ایجاد شغل، گردش مالی و صرفه جویی در منابع مالی می گردد. عدم توجه لازم و کافی در امر تطبیق پروژه های عمرانی با معیارهای لازم آن، می تواند صدمات فراوان و شدیدی را در بسیاری از بخش های دیگر، مانند اشتغال زایی، بهره وری و کسب رضایت مردم به وجود آورد. در واقع تأخیر، اجرای پروژه در زمانی بیش تر از زمان تعیین شده در قرارداد می باشد و به معنای اضافه شدن هزینه ها به دلیل طولانی تر شدن زمان انجام کار، گران تر شدن مواد و مصالح و افزایش هزینه های کار می باشد. این تحقیق توصیفی - تحلیلی، که از لحاظ هدف کاربردی بوده و نظر به نوع داده ها، ترکیبی - اکتشافی می باشد، با استفاده از مصاحبه های نیمه ساختاریافته، با عوامل ساخت پروژه اعمار سیستم فاضلاب شهری هرات، که از طریق نمونه گیری گلوله برفی انتخاب شدند، علل بروز تأخیرات را شناسایی	چکیده

کرد، که شامل پنج دسته با ۲۹ زیرمجموعه بودند، که از روش تحلیل سلسله‌مراتبی **AHP** اولویت‌بندی شدند. نتایج حاکی از این است که نبود امنیت، بروکراسی روند تدارکات، شرایط اقتصادی کشور، نقص در سیستم ارزیابی پیمانکاران و نداشتن کارمندان متخصص در تناسب با کار در شهرداری هرات، از مهم‌ترین عوامل بروز تأخیرات است.

واژه‌گان کلیدی: پروژه عمرانی، هرات، شهرداری هرات، **AHP** و فاضلاب شهری.

نام اثر	اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر تأخیر پروژه‌های عمرانی با توجه به حوزه‌های عمل‌کردی استاندارد مدیریت پروژه (مطالعه موردی: پروژه‌های عمرانی شهر هرات)
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل‌نامه علمی - پژوهشی پوهنتون غالب، سال دهم نشراتی، تابستان، سلسله‌سی‌وسوم، شماره دوم، هرات. سال ۱۴۰۰.
لینک دسترسی	https://ghalib.edu.af/ckeditor/kcfinder/upload/files/۱۰٪۲۸۴٪۲۹.pdf
چکیده	این تحقیق با هدف شناسایی و اولویت‌بندی علل تأخیر پروژه‌های عمرانی شهری، شهر هرات براساس استانداردهای مدیریت پروژه انجام شد. اعضای جامعه این تحقیق شامل کلیه کارشناسان و انجینیران شاغل در پروژه‌های عمرانی شهر هرات بودند که تعداد کل آن‌ها حدود ۵۰ نفر می‌باشد. با توجه به ویژگی‌های جامعه آماری شیوه نمونه‌گیری تصادفی ساده برگزیده شد. در این تحقیق محقق از یک پرسش‌نامه محقق ساخت عوامل مؤثر بر تأخیر پروژه‌های عمرانی بر اساس استاندارد دانش مدیریت پروژه استفاده نمود. پرسش‌نامه دارای پایایی ۰/۷۱۱۸ بود. اطلاعات حاصل از پرسشنامه‌ها با استفاده از آزمون سلسله‌مراتبی تجزیه و تحلیل شد و نتایج به این شرح که بر اساس سوال اصلی تحقیق مشخص شد مهم‌ترین حوزه تأثیر گذار استاندارد دانش مدیریت پروژه بر تأخیر پروژه‌های عمرانی شهری، شهر هرات مدیریت گستره بود. و در سوالات فرعی به ترتیب مهم‌ترین بعد تأثیر گذار در حوزه‌های استاندارد دانش مدیریت پروژه به ترتیب به شرح زیر بود: در حوزه مدیریت یکپارچه‌گی بعد هدایت و مدیریت کار پروژه، در حوزه مدیریت گستره بعد کنترل گستره، در حوزه مدیریت زمان بعد کنترل زمان بندی، در حوزه مدیریت هزینه بعد تخمین هزینه‌ها، در حوزه مدیریت کیفیت بعد تضمین کیفیت، در حوزه منابع انسانی بعد تهیه برنامه مدیریت منابع انسانی، در حوزه مدیریت ارتباطات بعد برنامه‌ریزی مدیریت ارتباطات، در حوزه مدیریت ریسک بعد برنامه‌ریزی مدیریت ریسک، در حوزه مدیریت تدارکات بعد اجرای تدارکات و در نهایت در حوزه مدیریت ذینفعان بعد برنامه‌ریزی مدیریت ذینفعان بیش‌ترین تأثیر را بر تأخیر پروژه‌های عمرانی شهری، شهر هرات به دنبال داشتند. واژه‌گان کلیدی: استاندارد مدیریت پروژه، دانش مدیریت پروژه، تأخیرات پروژه، پروژه‌های عمرانی، شهر هرات، تحلیل سلسله‌مراتبی.

نام اثر	بررسی خدمات پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی به محصلان (مطالعه موردی: پوهنتون‌های خصوصی ولایت هرات)
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی (مشترب)
چاپ در	فصل‌نامه علمی - پژوهشی پوهنتون غالب، سال دهم نشراتی، خزان و زمستان، سلسله سی‌وچهارم و سی‌وپنجم، شماره سوم و چهارم، هرات. سال ۱۴۰۰.
چکیده	نیازهای بشر به انسان‌های متفکر و خلاق جهت ارضای این نیازها و پدید آوردن سهولت‌های لازم جهت تسهیل کارها و امور ضرورت دارد. کشورها برای تربیه و ساخت چنین انسان‌های متفکر و خلاق هزینه‌های فراوانی را متقبل می‌شوند. به‌ترین مکان و بستر برای تربیه و ساخت چنین انسان‌هایی پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلی اند، و محصلان مهم‌ترین عناصر موجود در پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلی اند. لازم است تا برای چنین امری مهم و بزرگ به‌ترین امکانات سهولت‌ها بوجود آید، تا در پرتو این بستر مناسب استعداد و فکر محصلان پرورش یابد. لذا نیاز به بازنگری و نظارت ازین مراکز بسیار مهم امری حیاتی به‌شمار می‌رود. با توجه به اهمیت این موضوع و اطمینان یافتن از مناسب بودن مکان تربیه انسان‌های خلاق و متفکر که همانا پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلی اند، تحقیق کنونی با استفاده از پرسش‌نامه محقق ساخته، خدمات ارایه شده توسط پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلی خصوصی را در هرات مورد بررسی قرار داد. جامعه آماری این تحقیق را محصلان پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی در هرات تشکیل داده و براساس فورمول کوکران حجم نمونه ۳۷۰ محصل انتخاب گردید. داده‌های تحقیق که از نظر هدف کاربردی-بنیادی و از نظر روش تحلیلی توصیفی بودند، بعد از تجزیه و تحلیل توسط نرم‌افزار SPSS۲۵ از طریق آزمون هم‌بستگی پیرسون مورد تحلیل قرار گرفت. نتایج حاکی از موجودیت رابطه معنادار مثبت مستقیم و قوی میان خدمات ارایه شده توسط پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی و توقعات محصلان وجود دارد، و آموزش و خدمات آموزشی توسط پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی در هرات دارای بیش‌ترین اهمیت است. واژه‌گان کلیدی: خدمات آموزشی، خدمات اجتماعی-فرهنگی، رشد فردی، آینده شغلی و خدمات پوهنتونی.

احمد فرید فانوس

نام و نام خانوادگی: احمد فرید فانوس غوث‌یار
مدرک تحصیلی: ماستری مدیریت دولتی (مدیریت تحول)
ایمیل: farid.fanoos۵۲۰@gmail.com
شماره تماس: ۰۰۹۳۷۷۹۹۴۰۴۹۵۰
موقف: مسؤول مرکز زبان و مهارت‌های پوهنتون غالب

درجه‌های تحصیلی

لیسانس: پوهنتون عثمانیه، هند (۲۰۰۹)
ماستری: پوهنتون آزاد اسلامی، ایران (۲۰۲۱)

احمد فرید فانوس غوث‌یار، در ۱۴ / ۰۵ / ۱۳۶۴، در شهر هرات متولد گردیده است. مکتب متوسطه را در امیر علیشیر نوایی و دوره لیسسه را در سلطان غیاث الدین غوری به اتمام رسانیده است. وی لیسانس خود را به سال ۲۰۰۹ از رشته اقتصاد، مدیریت دولتی و علوم سیاسی از پوهنتون عثمانیه کشور هندوستان کسب نموده و ماستری خود را از پوهنتون آزاد اسلامی در سال ۲۰۲۱ کسب نموده است. احمد فرید فانوس غوث‌یار، از سال ۲۰۱۷، به‌عنوان مسؤول مرکز زبان و مهارت‌های پوهنتون غالب ایفای وظیفه نموده و از زمان متذکره مصروف تدریس زبان انگلیسی در پوهنځی‌های مختلف پوهنتون غالب می‌باشد. وی مضمون مدیریت کنترل کیفیت را در پوهنځی اقتصاد پوهنتون غالب نیز تدریس می‌کند.

فهرست آثار و مقاله‌های علمی – پژوهشی

۱. بررسی رابطه ره‌بری تحول‌آفرین (نفوذآرمانی) با تعهد سازمانی (تعهد هنجاری) با نقش میانجی درگیرشدن باکار در پوهنتون غالب هرات
۲. نقش جنگ‌های داخلی در اضمحلال منابع انسانی در افغانستان

نام اثر	بررسی رابطه رهبری تحول‌آفرین (نفوذآرمانی) با تعهد سازمانی (تعهد هنجاری) با نقش میانجی درگیر شدن با کار در پوهنتون غالب هرات
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل‌نامه علمی - پژوهشی غالب سال دهم نشراتی. سلسله ۳۴ و ۳۵. شماره‌های سوم و چهارم. خزان و زمستان ۱۴۰۰
چکیده	رهبری تحول‌آفرین، رویکرد نوینی در رهبری است، که با ایجاد رضایت، اعتماد و تعهد در بین کارکنان، این توانایی را دارد تا انگیزه تلاش فراتر از انتظار را در کارکنان به وجود آورده و به عمل‌کرد بهتر آنان منتج شود. هدف اصلی این پژوهش بررسی رابطه رهبری تحول‌آفرین و تعهد سازمانی با نقش میانجی درگیر شدن با کار در پوهنتون غالب هرات می‌باشد. جامعه آماری این پژوهش را کلیه کارکنان پوهنتون غالب شهر هرات مشتمل بر ۲۶۰ نفر تشکیل می‌دهند، که از روش نمونه‌گیری طبقه‌ای، ۱۵۲ نفر از کارکنان به عنوان نمونه آماری تحقیق انتخاب گردید. روش نمونه‌گیری تحقیق حاضر کاربردی و از نوع هم‌بستگی می‌باشد. جهت گردآوری داده‌ها از پرسش‌نامه‌های استاندارد رهبری تحول‌آفرین، تعهد سازمانی و فرهنگ سازمانی استفاده شده است، که روایی آن به روش محتوایی و پایایی آن به اساس ضریب آلفای کرونباخ تأیید شده است. به منظور ترسیم جدول‌ها و نمودارها، از آمار توصیفی و برای آزمون فرضیه‌ها از رگرسیون و معادلات ساختاری و به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS و AMOS استفاده شده است. پرسش اصلی پژوهش حاضر چنین مطرح می‌شود که: چه نوع رابطه‌ای بین رهبری تحول‌آفرین و تعهد سازمانی با میانجی درگیر شدن با کار در پوهنتون غالب وجود دارد؟ یافته‌های تحقیق حاضر حاکی از آن است که بین رهبری تحول‌آفرین و تعهد سازمانی رابطه معناداری وجود دارد؛ همچنین درگیر شدن با کار نقش میانجی معناداری میان رهبری تحول‌آفرین و تعهد سازمانی دارد؛ برعلاوه، نتایج تحقیق نشان داده است که درگیر شدن با کار در رابطه بین رهبری تحول‌آفرین (نفوذ آرمانی) و تعهد سازمانی (تعهد هنجاری) نقش میانجی دارد. واژه‌گان کلیدی: رهبری تحول‌آفرین، تعهد سازمانی، درگیر شدن با کار و کارکنان پوهنتون غالب هرات.

نام اثر	نقش جنگ‌های داخلی در اضمحلال منابع انسانی در افغانستان
نوعیت اثر	مقاله علمی پژوهشی
چاپ در	فصل‌نامه علمی - پژوهشی غالب سال هشتم نشراتی: سلسله بیست و هفتم، شماره دوم، زمستان ۱۳۹۸
لینک دسترسی	https://ghalib.edu.af/Herat/Page/Details/۱۰۹۴/content/۱۰۲۳
چکیده	منابع انسانی با حاکمیت و انطباق‌پذیری نقش اساسی و برآزنده در شکوفایی و توسعه‌ی کشورها بازی می‌کند. بدون شک این همه توسعه و شکوفایی از آدرس امنیت جغرافیایی یک کشور امکان‌پذیر است. امنیت سرتاسری یک کشور فضای راییجاد می‌کند که در آن منابع انسانی تفسیر گردیده و جایگاه ارزشی و کیفیتی را حفظ نموده و از طریق توسعه‌ی مستمر نیازها و خواسته‌های خود را ارضا نمایند. از آنجاییکه جنگ‌های داخلی چند دهه‌ی اخیر در افغانستان تأثیرات عمیقی را بالای رشد و توسعه‌ی علی‌الخصوص بر پیکر منابع انسانی وارد نموده است، سوال اساسی چنین مطرح می‌شود که آیا جنگ‌های داخلی نقشی در اضمحلال منابع انسانی در افغانستان داشته است؟ با وصف تحقیقات و مطالعاتی که در این راستا صورت گرفته، منابع انسانی در افغانستان تحت تأثیر جنگ‌های داخلی قرار گرفته که مواردی از قبیل عدم دسترسی به تحصیلات عالی، مهاجرت بی‌رویه‌ی جوانان از این مرزوبوم، ناامنی و بی‌ثباتی اقتصادی، آسیب‌پذیری زنان، فرار سرمایه و سرمایه‌گذاران از کشور، عدم هم‌افزایی اجتماعی و مدیریتی، فقر و بیکاری مزمن، عدم توسعه‌ی پایدار مدیریتی و حاکمیت تعصب جنسی در ادارات دولتی را برجسته جلوه داده است. هدف اصلی این پژوهش "نقش جنگ‌های داخلی در اضمحلال منابع انسانی می‌باشد. پرسش اصلی این پژوهش چنین مطرح می‌شود که: آیا جنگ‌های داخلی در اضمحلال منابع انسانی چه نقشی دارد؟ یافته‌های تحقیق حاضر حاکی از آن است که جنگ‌های داخلی در اضمحلال منابع انسانی نقش دارد. تحقیق ذیل با روش کتابخانه‌یی نمایان‌گر این است که منابع انسانی من حیث متغیر وابسته تحت تأثیر جنگ‌های داخلی به مثابه‌ی متغیر مستقل قرار دارد. کلیدواژه‌ها: منابع انسانی، جنگ‌های داخلی، مهاجرت جوانان، فرار سرمایه، بی‌کاری، آسیب‌پذیری زنان.

بخش دوم

پوهنځي ها

بخش اول از قسمت دوم
پوهنځی حقوق و علوم سیاسی

دکتر عبدالملک وحیدی

نام و نام خانوادگی: عبدالملک وحیدی

مدرک تحصیلی: دکترای حقوق جزا و جرم‌شناسی

ایمیل: vahidi۱۵@Yahoo.com

شماره تماس: ۰۰۹۳۷۹۲۹۵۰۹۵۸

موقف: استاد دایمی

درجه‌های تحصیلی

لیسانس: مرکز جهانی علوم اسلامی امام خمینی قم (۱۳۷۸-۱۳۸۲)

ماستری: پوهنتون اهل بیت، تهران (۱۳۸۶ - ۱۳۸۹)

دکتر: پوهنتون تهران (۱۳۹۳-۱۳۹۹)

عبدالملک وحیدی در ۱۴/۸/۱۳۵۸ در ولسوالی جاغوری ولایت غزنی متولد گردیده است. مکتب را در مکتب خاربید ولسوالی جاغوری خوانده و متوسطه را در دبیرستان ابن سینا گذرانده است. لیسانس خود را به سال ۱۳۸۲ از شرعیات مذاهب اسلامی پوهنتون مرکز جهانی علوم اسلامی امام خمینی و ماستری حقوق جزا و جرم‌شناسی را از پوهنتون اهل بیت تهران به دست آورده است. ایشان، موفق گردید که در سال ۱۳۹۹ تحصیلات تکمیلی خود را در مقطع دکتری رشته حقوق جزا و جرم‌شناسی در پوهنتون تهران به پایان رسانده و از رساله و تیز دکترای خود تحت عنوان: «سیاست جنایی مشارکتی ایران و افغانستان در قبال خشونت علیه زنان» با درجه عالی دفاع نماید. دکتر عبدالملک وحیدی، از بهار ۱۳۹۰ به عنوان استاد دایمی، وارد خانواده تحصیلات عالی افغانستان شد و در پوهنتون‌های مختلف کشور از جمله غالب، هرات، غرjestان، مؤسسه تحصیلات عالی خواجه عبدالله انصاری و مؤسسه تحصیلات عالی آسیا به تدریس مضامین مختلف حقوقی پرداخت.

فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی

۱. مبانی و جلوه‌های قرآنی سیاست جنایی مشارکتی؛
۲. حقوق دفاعی متهم در نظام حقوقی افغانستان؛
۳. مطالعه جرم‌شناختی عوامل خانواده‌گی خشونت علیه اطفال در افغانستان؛
۴. تأملی بر اسباب عرضی جرم قتل؛ از منظر فقه جعفری و نظام حقوقی افغانستان؛
۵. ازدواج‌های غیر قانونی، تداوم خشونت علیه زنان در افغانستان؛
۶. رفتار عادلانه با اطفال در مراکز اصلاح و تربیت؛

۷. بررسی حقوقی پدیده کرونا؛ از پیش گیری تا مسؤولیت؛
۸. جلوه های حقوقی سیاست جنایی مشارکتی افغانستان در قبال خشونت علیه زنان؛
۹. چالش های سیاسی و حقوقی سیاست جنایی مشارکتی افغانستان در قبال خشونت علیه زنان؛
۱۰. چالش های فرهنگی و اجتماعی سیاست جنایی مشارکتی افغانستان در قبال خشونت علیه زنان؛
۱۱. راه کارهای حقوقی بهبود سیاست جنایی مشارکتی افغانستان در قبال خشونت علیه زنان؛
۱۲. رواداری مذهبی، راهی برای ایجاد دنیای عاری از خشونت؛
۱۳. آسیب های دین داری در جامعه افغانی؛
۱۴. بررسی زمینه های هم گرایی مذهبی در افغانستان.

نام اثر	مبانی و جلوه های قرآنی سیاست جنایی مشارکتی
نوعیت اثر	مقاله علمی-پژوهشی
چاپ در	فصل نامه پژوهش های کیفری / دوره ۹، شماره ۳۴، فروردین ۱۴۰۰، صفحه ۳۱-۶۱
لینک دسترسی	https://jclr.atu.ac.ir
چکیده	ناکامی پاسخ های صرفا دولتی در برابر پدیده های مجرمانه و افزایش تورم کیفری توجه به سیاست جنایی مشارکتی را ضروری ساخته است. سیاست جنایی مشارکتی امروزه از جدیدترین دستاوردهای جرم شناسی مورد استفاده در سیاست جنایی برخی کشورهاست. مبانی متعدد این نوع سیاست جنایی مانند نهادینه کردن مسئولیت اجتماعی، ضرورت همسویی حکومت با مردم، بهره وری از مشارکت جمعی در پیشگیری، وظیفه دولت در اتخاذ بهترین و موثرترین روش پیشگیری و ضرورت توسعه ولایت ایمانی را مطرح کرده است. در قرآن کریم جلوه هایی از این سیاست مانند امر به معروف و نهی از منکر، اصلاح ذات البین، شوری و تعاون در نیکی مطرح شده که مورد بحث در این پژوهش خواهد بود. براساس آیات قرآن علاوه بر مشارکت آحاد مردم در مقابله با بزهکاری، سازمان دادن به مشارکت توسط دولت مطرح گردیده است. توجه به مبانی قرآنی سیاست جنایی مشارکتی می تواند موجب تحول عظیم و نوین در سیاست جنایی کشورهای اسلامی گردد. واژه های کلیدی: مبانی، سیاست جنایی مشارکتی، امر به معروف، مسئولیت اجتماعی، اصلاح ذات البین، شوری و تعاون.

نام اثر	حقوق دفاعی متهم در نظام حقوقی افغانستان
نوعیت اثر	مقاله علمی-پژوهشی
چاپ در	فصل نامه علمی-پژوهشی غالب، سال هفتم، شماره ۱، بهار ۱۳۹۷
لینک دسترسی	https://ghalib.edu.af/ckeditor/kcfinder/upload/files
چکیده	دادرسی منصفانه مبتنی بر داور بی طرفانه و موقعیت برابر طرفین دعوا است. اما رابطه نابرابر متهم و سارنوال، محاکمه عادلانه را با خطر مواجه می کند. بدین جهت، در پی جهانی شدن حقوق جزایی،

انسانی‌تر شدن عدالت کیفری و به‌خصوص با تصویب اسناد مختلف بین المللی، حمایت از حقوق دفاعی متهم به مثابه معیاری برای دادرسی منصفانه تلقی شده است. پرسش اما این است که این معیار حمایتی در نظم حقوقی افغانستان چگونه به مطرح شده است؟ قانون‌گذاران کشور حقوق دفاعی متهم را تا چگونه به رسمیت شناخته است؟

تحقیق حاضر، با استفاده از روش کتابخانه‌ای و به منظور آگاهی از حقوق دفاعی متهم در فرایند دادرسی، مباحث همچون: حق تفهیم اتهام، حق دسترسی به وکیل، حق سکوت، حق برخورداری از مترجم و حق اخذ آخرین دفاع را به بحث گرفته و به این نتیجه رسیده است که قانون‌گذار افغانستان در مورد تفهیم اتهام، داشتن وکیل مدافع در حین تحقیق و محاکمه و حق سکوت و بهره‌گیری از مترجم توجه جدی نموده است. اما در مورد حق آخرین دفاع تأکید لازم را نکرده است. ضمن اینکه ساز و کار اجرایی کردن این حقوق مانند مصونیت وکیل از تهدید، برچسب زنی و تعقیب و پرداخت هزینه مترجم و ... در هاله‌ای ابهام قرار دارد

واژه‌های کلیدی: متهم، دادرسی عادلانه، حقوق دفاعی، وکیل مدافع، حق سکوت.

نام اثر	مطالعه جرم‌شناختی عوامل خانوادگی خشونت علیه اطفال در افغانستان
نوعیت اثر	مقاله علمی-پژوهشی
چاپ در	فصل‌نامه علمی - پژوهشی غالب / سال اول، شماره اول، خزان ۱۳۹۱.
لینک دسترسی	https://ghalib.edu.af/ckeditor/kcfinder/upload/files
چکیده	واقعیت این است که باوجود تلاش نهادهای مدنی در راستای تغییر ذهنیت جامعه نسبت به اطفال؛ اما این گروه همچنان در اکثر جوامع، در معرض خطر می‌باشند و از نظر نظر جرم‌شناختی به عنوان « بزه دیدگان ایده‌آل» به حساب می‌آیند. این وضعیت در جوامع نابسامان، شکل مضاعف به خود می‌گیرد. در چنین شرایطی امن‌ترین کانون رشد اطفال، ممکن است به عنوان عامل خشونت زا علیه کودکان عمل نماید. برای همین سخن از عوامل خانوادگی خشونت علیه اطفال است. اینک این پرسش مطرح است که در افغانستان عوامل شخصی و خانوادگی نقض حقوق طفل کدام است؟ یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که مقوله‌هایی هم‌چون سن، جنسیت، معیوبیت و جوان‌گرایی از عوامل شخصی و فاکتورهای از قبیل: کجروی، ناهمگونی، گستردگی، ازهم‌گسیختگی، افراط‌گرایی و بیماری از عوامل مهم خانوادگی خشونت علیه اطفال به حساب می‌آیند. واژه‌های کلیدی: خانواده، زنان، خشونت، کجروی، ازهم‌گسیختگی، جوان‌گرایی.

نام اثر	تاملی بر اسباب عرضی جرم قتل؛ از منظر فقه جعفری و نظام حقوقی افغانستان
نوعیت اثر	مقاله علمی-پژوهشی / سال هفتم، سلسه ۲۴، شماره ۲، ۱۳۹۷
چاپ در	فصل‌نامه علمی - پژوهشی پوهنتون غالب
لینک دسترسی	https://ghalib.edu.af/ckeditor/kcfinder/hcl/files/
چکیده	جرم به مثابه یک پدیده اجتماعی برابند رفتار انسانی است. خلق این پدیده به صورت مستقیم و یا

با واسطه دارای مسئولیت جزایی است. تعیین مسئولیت در فرض وجود سبب واحد، کار ساده‌ای می‌باشد اما چنین کاری در صورت تعدد اسباب آسان نیست. اینک این پرسش مطرح است که در فرض اجتماع اسباب آن هم به نحو عرضی، مسئولیت جزایی مسببین از منظر فقه و حقوق چگونه می‌باشد؟ تحقیق حاضر، با استفاده از روش کتابخانه‌ای و به منظور آگاهی از نحوه تعیین مسئولیت اسباب، به بررسی نظریات موجود و ارزیابی مواد قانون جزا و کد جزای جدید افغانستان پرداخته و به این نتیجه رسیده است که هر چند اکثر فقها در فرض اجتماع طولی اسباب نظریه مقدم در تأثیر را پذیرفته است اما در اسباب عرضی اسباب تساوی مسئولیت را قبول کرده‌اند. این امر، در نظم حقوقی افغانستان نیز انعکاس یافته است، بگونه‌ای که در اسباب طولی نظریه سبب کافی و در اسباب عرضی مسئولیت مشترک اسباب هم عرض را پذیرفته است؛ اما این امر به صورت مطلق و در قالب کنونی آن عادلانه به نظر نمی‌رسد.

واژه‌های کلیدی: قتل، جرم، فقه جعفری، اسباب عرضی، سبب کافی، مسئولیت جزایی.

نام اثر	ازدواج‌های غیر قانونی، تداوم خشونت علیه زنان در افغانستان
نوعیت اثر	مقاله علمی-پژوهشی
چاپ در	فصل‌نامه علمی-پژوهشی پوهنتون غالب / سال هفتم، سلسله ۲۵، شماره ۳، ۱۳۹۷.
لینک دسترسی	https://ghalib.edu.af/ckeditor/kcfinder/upload/files
چکیده	ازدواج، از منظر دینی امر مقدس است. کانون خانواده بر پایه ازدواج شکل و استحکام می‌یابد. آرامش درونی و تکثیر نسل رابطه مستقیم با این امر دارد. در برخی موارد اما اینگونه نیست. این پدیده می‌تواند چالش‌های زیادی را بوجود آورد و بستر مناسب برای خشونت مداوم تلقی شود. پیامد این چالش‌ها برای زنان بیشتر است. پرسش اما این است که ازدواج، چگونه و در چه مواردی می‌تواند موجب خشونت علیه زنان گردد؟ تحقیق حاضر، به منظور آگاهی از این مسأله، ازدواج‌های غیر قانونی رایج در افغانستان را به بحث گرفته و به این نتیجه رسیده است که این پدیده در قالب بد دادن، فروش دختران، ازدواج بدلی و آلسگان، ازدواج نذرانه، ازدواج میراثی، ازدواج برپایه وصیت و ازدواج زیر سن، خشونت علیه زنان بوده و به گونه آرام و مداوم روح زنان را آزار می‌دهد.
	واژه‌های کلیدی: ازدواج، خشونت، زنان، بد دادن، ازدواج زیر سن، ازدواج نذرانه.

نام اثر	رفتار عادلانه با اطفال در مراکز اصلاح و تربیت
نوعیت اثر	مقاله علمی-پژوهشی
چاپ در	مجله علمی - پژوهشی غالب، سال هشتم، سلسله ۲۶، شماره اول، بهار ۱۳۹۸
لینک دسترسی	https://ghalib.edu.af/Herat/Page/Details/۱۰۶۰/content/
چکیده	اطفال به لحاظ جرم‌شناسی، هدف ایده‌آل محسوب می‌گردد. کودکان، همانگونه به دلیل ضعف در دفاع از خود و ناتوانی در اظهار حقیقت، در معرض خشونت قرار می‌گیرند، تحت تأثیر عوامل گوناگون در

چرخه کجروی و انحراف گرفتار می شوند. طفل، به دلیل نقصان اراده و فقدان اهلیت، مسؤولیت جزایی ندارند. با این وجود جامعه نمی تواند در برابر کجروی آنها ساکت بماند. بدین جهت باید در قبال آن سیاست جنایی افتراقی اتخاذ نماید، طبیعی است پاسخ اجتماع در برابر اطفال متخلف از قانون، متفاوت از برخورد با مجرمان بزرگ سال است. پرسش اینجا است که در پرتو این سیاست جنایی چه رفتاری عادلانه است؟

مقاله حاضر در پاسخ به این پرسش و با استفاده از داده های کتابخانه ای به منظور دست یابی به رفتارهای عادلانه با اطفال در مراکز اصلاح و تربیت، نکاتی را مورد بحث قرار داده و به این نتیجه رسیده است که باید در برخورد با اطفال در مراکز اصلاح و تربیت، تدابیر همچون آگاهی از مفهوم، ماهیت و راهکارهای سیاست جنایی، تشکیل پرونده شخصیتی برای طفل، اسکان مناسب و مجزا، انواع اقدامات حمایتی و درمانی، اجرای برنامه های فرهنگی، ورزشی و فنی، انجام نظارت، کنترل و گزارش دهی و... مورد توجه و عمل مسئولان مراکز اصلاح و تربیت قرار بگیرد. واژه های کلیدی: طفل، تدابیر اصلاحی، دادرسی، پرونده شخصیتی، گزارش دهی، مراکز اصلاح و تربیت.

نام اثر	بررسی حقوقی پدیده کرونا؛ از پیش گیری تا مسؤولیت
نوعیت اثر	مقاله علمی-پژوهشی
چاپ در	مجله علمی - پژوهشی غالب؛ سال نهم نشراتی، سلسله ۲۸، شماره اول، بهار ۱۳۹۹
لینک دسترسی	https://ghalib.edu.af/Herat/Page/Details/۱۱۵۰-/content/
چکیده	امروزه، جهان گرفتار بحران فراگیر کرونا است. این پدیده خطرناک، چالش های جدی برای بشر خلق کرده است. شرایط کرونایی، پرسش های مهمی را در عرصه های گوناگون زندگی به وجود آورده است. در زمینه حقوقی این دو پرسش اساسی به نظر می رسد: باتوجه به تعارض حق ها، مبانی توجیهی پیشگیری از شیوع کرونا چیست؟ در فرض شیوع و انتقال این ویروس، چه مسؤولیت هایی متوجه انتقال دهنده آن خواهد شد؟ تحقیق حاضر، به منظور پاسخگویی به پرسش های فوق، قواعد فقهی و حقوقی مرتبط به موضوع را از طریق مطالعات کتابخانه ای به بحث گرفته است. داده های تحقیق نشان می دهد، پیش گیری از شیوع کرونا ضرورت اجتماعی است. مبانی ده گانه همچون: اجتهاد عقلانی از آموزه های دینی، مسؤولیت همگانی، فرض بودن حفظ حیات، قاعده لاضرر، قاعده اولویت، قاعده لاجرح، رخصت شدن برخی احکام، اصل رجوع به اهل خبره و متخصص و پذیرش حق سلامت همگانی به عنوان یک تعهد بین المللی، دلایلی است که این ضرورت را توجیه می کند. انتقال و انتشار ویروس کرونا صورت های گوناگونی دارد. مباشرت و معاونت در انتشار ویروس پدیده مجرمانه تلقی شده است. این موارد در فرض احراز رابطه سببیت، مطابق مواد ۸۱۷ و ۸۱۸ کد جزا قابل تعقیب و مجازات می باشد. واژه های کلیدی: کرونا، مسؤولیت مدنی، مسؤولیت جزایی، پیش گیری، جرم، رابطه سببیت.

نام اثر	جلوه‌های حقوقی سیاست جنایی مشارکتی افغانستان در قبال خشونت علیه زنان
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل‌نامه علمی - پژوهشی پوهنتون غالب/ سال نهم، سلسله ۲۹ و ۳۰، شماره ۲ و ۳، تابستان و خزان ۱۳۹۹
لینک دسترسی	https://ghalib.edu.af/ckeditor/kcfinder/upload/files/۵/۲۸۳/۲۹.pdf
چکیده	افزایش خشونت علیه زنان، احساس ناامنی را در بین بانوان به وجود آورده است. این امر، در کشور ما مشهود است. هرچند تأمین امنیت شهروندان از جمله زنان، در صلاحیت دولت‌ها است، ناکامی اقدامات رسمی و پاسخ‌های صرفاً دولتی در رویارویی با خشونت علیه زنان، عدم تأمین عدالت و امنیت، برای بانوان ضرورت اتخاذ به سیاست جنایی مشارکتی بازگو می‌کند. سیاستی که با سازماندهی پاسخ‌های هیئت اجتماع در قبال خشونت علیه زنان، زمینه ساز حضور و مداخله مردم و نهادهای مردمی برای رسیدگی به امور جنایی را فراهم کند. اینک این پرسش مطرح است که آیا می‌توان جلوه‌هایی از سیاست جنایی مشارکتی در قبال خشونت علیه زنان را در نظام حقوقی افغانستان مشاهده کرد؟ مقاله حاضر، به منظور پاسخ‌دهی به این پرسش، از طریق بررسی داده‌های کتابخانه، رویکرد سیاست جنایی مشارکتی افغانستان را به بحث گرفته است. داده‌های تحقیق نشان می‌دهد که افغانستان، سیاست جنایی مشارکتی در قبال خشونت علیه زنان، به معنای واقعی، شکل نگرفته است. هرچند رویکردهای مشارکتی در متون حقوقی جلوه‌گر است، اما هنوز نمی‌توان آن را سیاست جنایی مشارکتی نام نهاده و پاسخ سازمان یافته هیئت اجتماع در رویارویی با خشونت علیه زنان دانست. واژه‌های کلیدی: سیاست جنایی، زنان، خشونت، مشارکت، هیئت اجتماع، دادرسی.

نام اثر	چالش‌های سیاسی و حقوقی سیاست جنایی مشارکتی افغانستان در قبال خشونت علیه زنان
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل‌نامه علمی - پژوهشی پوهنتون غالب، سال نهم، سلسله ۳۱، شماره ۴، زمستان ۱۳۹۹
لینک دسترسی	https://ghalib.edu.af/ckeditor/kcfinder/upload/files/v/۲۸۳/۲۹.pdf
چکیده	گسترش پدیده‌های مجرمانه، افزایش تورم کیفری و ازدیاد دامنه خشونت علیه زنان، یادآور ناکارآمدی پاسخ‌های دولتی در قبال جرایم است. اندیشمندان علوم جنایی، برای عبور از این ناکامی اتخاذ سیاست جنایی مشارکتی را پیش‌نهاد می‌کنند. در افغانستان اما این سیاست نهادینه نشده و با چالش‌های مختلف مواجه است. بخشی از این چالش‌ها، جنبه سیاسی و حقوقی دارند. پرسش این است که سیاست جنایی مشارکتی افغانستان در رویارویی با خشونت علیه زنان کدام چالش حقوقی و سیاسی مواجه است؟ پاسخ‌دهی به این پرسش برای به‌بود سیاست جنایی کشور و تصمیم‌سازی در قبال جرایم، اهمیت جدی دارد. بدین جهت، تحقیق کیفی حاضر با هدف معرفی چالش‌های فوق به نهادهای مربوط، جهت سیاست‌گذاری‌های مؤثر، با استفاده از روش تحلیلی توصیفی، دست به بررسی زده است. یافته‌های تحقیق نشان می‌دهد که چالش‌های عمده سیاست جنایی مشارکتی افغانستان، عبارتند از:

خلاءهای حقوقی، اقتدارگرایی نظام حاکم سیاسی، امنیت‌گرایی و عوام‌گرایی سیاست جنایی و نقش محدود نهادهای مدنی.
واژه‌های کلیدی: سیاست جنایی مشارکتی، زنان، نهادهای مدنی، عوام‌گرایی، امنیت‌گرایی و اقتدارگرایی.

نام اثر	چالش‌های فرهنگی و اجتماعی سیاست جنایی مشارکتی افغانستان در قبال خشونت علیه زنان
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل‌نامه علمی - پژوهشی پوهنتون غالب/ سال دهم، سلسله ۳۲، شماره اول، بهار ۱۴۰۰
لینک دسترسی	https://ghalib.edu.af/ckeditor/kcfinder/upload/files/
چکیده	هرچند تأمین امنیت شهروندان از جمله زنان، از صلاحیت‌های ذاتی دولت به حساب می‌آید؛ اما گسترش روزافزون پدیده‌های مجرمانه، ازدیاد تورم کیفری و توسعه دامنۀ خشونت علیه زنان، نشان می‌دهد پاسخ‌های رسمی دولتی به تنهایی نمی‌تواند در برابر جرایم و خشونت‌ها ره‌گشا باشد. برای عبور از این ناکامی، کشورهای مختلف به اتخاذ سیاست جنایی مشارکتی دست زده‌اند. این سیاست مشارکت مردم و نهادهای مردمی در مبارزه با پدیده‌های مجرمانه را تضمین می‌کند. عدم تطبیق این سیاست در افغانستان، نشان‌گر وجود چالش‌های جدی در برابر آن است. بخشی از این چالش‌ها، جنبۀ فرهنگی و اجتماعی دارند. پرسش این است که سیاست جنایی مشارکتی افغانستان در روبرویی با خشونت علیه زنان، با کدام چالش فرهنگی و اجتماعی مواجه است؟ پاسخ به این پرسش، مهم است؛ زیرا می‌تواند در به‌کرد سیاست جنایی مشارکتی و تصمیم‌سازی‌های جنایی مؤثر باشد. بدین جهت، تحقیق کیفی حاضر، با هدف معرفی چالش‌های فوق به نهادهای مربوط، جهت سیاست‌گذاری‌های مؤثر، با استفاده از روش تحلیلی - توصیفی، به بررسی این موضوع پرداخته است. یافته‌های تحقیق نشان می‌دهند که حضور فرهنگ مردسالار، نمادگرایی و تابوگرایی، نابسامانی اجتماعی، بحران آگاهی، نگاه تک‌بعدی به آموزه‌های دینی، ضعف نهادهای مدنی و فقدان رسانه‌های قدرت‌مند، از مهم‌ترین چالش‌های فرهنگی و اجتماعی در برابر سیاست جنایی به حساب می‌آیند. واژه‌های کلیدی: فرهنگ مرد سالار، زنان، خشونت، نهادهای مدنی، رسانه، تابوگرایی، نابسامانی اجتماعی.

نام اثر	راه کارهای حقوقی بهبود سیاست جنایی مشارکتی افغانستان در قبال خشونت علیه زنان
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصلنامه علمی - پژوهشی پوهنتون غالب، سال دهم، سلسله ۳۳، شماره دوم، تابستان ۱۴۰۰
لینک دسترسی	https://ghalib.edu.af/ckeditor/kcfinder/upload/files/۳٪۲۸۴٪۲۹.pdf
چکیده	خشونت علیه زنان، در قالب انواع پدیده‌های مجرمانه رخ می‌دهد. در رویارویی با این پدیده، از یک سو پاسخ‌های رسمی دولتی، مؤثر نبوده است و از سوی دیگر پاسخ‌های جامعه‌ی مبتنی بر سیاست جنایی مشارکتی، نهادینه نشده است؛ زیرا سیاست فوق در افغانستان، با چالش‌های مختلف حقوقی و سیاسی رو برو است. راه کار عبور از این موانع چیست؟ راه‌های کارآمدسازی سیاست جنایی مشارکتی در قبال خشونت علیه زنان، کدام است؟ پاسخ به این پرسش، بدان جهت اهمیت دارد که می‌تواند در به‌کرد تصمیم‌سازی‌های جنایی اثرگذار باشد. بدین جهت، تحقیق کیفی حاضر، با هدف معرفی راه کارهای فوق به نهادهای مربوط، جهت سیاست‌گذاری‌های مؤثر، با استفاده از روش تحلیلی- توصیفی، به بررسی این موضوع پرداخته است. یافته‌های تحقیق نشان داده است که استفاده بهینه از آموزه‌های مشارکتی و جامعه‌ی دینی، پایبندی به تعهدات بین‌المللی افغانستان در قبال اسناد و کنوانسیون‌های بین‌المللی، توجه به ظرفیت عظیم اجتماعی عرف‌ها و کارشيوه‌های رایج میان اقوام کشور و پذیرش دادرسی عرفی - مردمی، در کنار دادرسی رسمی و دولتی، سازوکارهایی است که می‌تواند در جهت تقویت و نهادینه کردن سیاست جنایی مشارکتی در رویارویی با خشونت علیه زنان، استفاده نمود. واژه‌های کلیدی: سیاست جنایی، مشارکت، زنان، خشونت، معاهدات، دادرسی عرفی.

نام اثر	رواداری مذهبی، راهی برای ایجاد دنیای عاری از خشونت
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصلنامه علمی - پژوهشی پوهنتون غالب، سال دهم، سلسله ۳۴ و ۳۵، شماره ۳ و ۴ خزان و زمستان ۱۴۰۰
چکیده	در روند جهانی‌شدن، که دنیا به ده‌کده جهانی تبدیل شده است، روی کردها و عمل کردها به راحتی فراگیر می‌شود. در این میان، ادبیات نفرت نیز می‌تواند در سطح گسترده جهانی توسعه یابد. خشونت‌های مذهبی می‌تواند امنیت جهان را به خطر اندازد. مسأله این است که چطور می‌توان با کاهش ادبیات نفرت، جهان زیست به‌تری ساخت؟ چه گونه می‌توان تقابل پیروان مذاهب را به عرصه تعامل سازنده مبدل نمود و از این ره‌گذر گامی در مسیر جهان عاری از خشونت برداشت؟ پاسخ به این پرسش مهم است. مقاله حاضر، به منظور ارائه ره‌نمونی برای ایجاد دنیای به‌تر، تلاش نموده است با استفاده از داده‌های کتابخانه‌یی، با روش تحلیلی به این پرسش پاسخ دهد. داده‌های تحقیق نشان می‌دهند اتخاذ گفت‌وگوی سازنده، اعتدال‌گرایی، مدارا و شکیبایی، خردورزی و تأکید بر نقاط مشترک، می‌تواند راهی برای رهایی از ادبیات نفرت و دوری از خشونت‌های مذهبی و ساختن جهان به‌تر، محسوب شود. واژه‌های کلیدی: ادیان، رواداری، گفتگو، خشونت، اعتدال‌گرایی، مدارا.

نام اثر	آسیب های دین داری در جامعه افغانی
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	مجله علمی - تخصصی پگاه اندیشه، سال اول، شماره دوم، بهار ۱۳۷۹
چکیده	افغانستان، یک کشور اسلامی است، دال مرکزی تعاملات سیاسی و اجتماعی را دین و دینداری تشکیل می دهد، با این وجود ناهنجاری های زیادی در روابط اجتماعی دیده می شود. به همین جهت بررسی کارکرد دینداری در این جامعه از اهمیت برخوردار است. مقاله حاضر در جستجوی پاسخ به این پرسش که دیانت افغانی از چه کاستی هایی رنج برده و دینداری در جامعه افغانی گرفتار چه آسیب هایی است؟ با توجه به جدایی دین حقیقی از دین واقعی و فاصله ی دین از دیانت، با در نظر داشت نحوه دینداری رایج در افغانستان، یافته های تحقیق نشان می دهد که در افغانستان، آمیختگی فرهنگ دینی با اندیشه های عشیره ای، مواجهه ی عاطفی با دین، تعامل تک بعدی با آن، فرار از فهم تاریخی، اثری و هویتی شدن دین و قرائت مردانه از آن، به عنوان آسیب های جدایی ناپذیر دامن گیر دین ورزی بوده و نقش خنثی کننده در هدایت گری و سعادت بخشی آن داشته است. واژه های کلیدی: دین، دین داری، خشونت، عرفی شدن، فرهنگ قبیله ای و فهم تاریخی.

نام اثر	بررسی زمینه های هم گرایی مذهبی در افغانستان
نوعیت اثر	مقاله علمی - ترویجی
چاپ در	مجله علمی تخصصی پژوهان، شماره ۱۹، تابستان ۱۴۰۰
چکیده	هم گرایی مذهبی در افغانستان به مفهوم هم پذیری پیروان مذاهب مختلف در چارچوب اصول مشترک اعتقادی و اخلاقی، ضمن حفظ و پذیرش هویت های متنوع، متکثر مذهبی، از مبانی توجیهی روشن و روشنی برخوردار است. اما در گذر زمان، چالش های اساسی این مساله را احاطه نموده و موضع وحدت و هم گرایی را به مثابه یک امر کمیاب و دور از دست رس برای جامعه اسلامی قرار داده است. هم گرایی در کشور اسلامی افغانستان نیز در فراز و فرود تاریخی، افت و خیز های فراوان داشته است. تجربه ی جنگ های گسترده داخلی، مداخلات مکرر خارجی، گسترش جریانهای افراطی و شکل گیری تحول جدید در ساختار سیاسی کشور، اهمیت این مساله را دو چندان کرده و هم گرایی مذهبی را به مثابه یک ضرورت ملی، در جامعه ی افغانی مطرح کرده است. پرسش اما این است که با وجود شرایط پیش گفته، هنوز چه بسترهای برای هم گرایی مذهبی باقی مانده و زمینه های آن در فضای سیاسی و اجتماعی افغانستان چیست؟ مقاله حاضر در پاسخ به پرسش فوق این فرضیه را به بحث گرفته است که هنوز بنیان هم گرایی در افغانستان، از بین نرفته و زمینه های مناسبی همچون: حضور جریان های اعتدالی در کشور، تعامل مذهبی بجای درگیری حاد مذهبی، گسترش مراکز فرهنگی و رسانه ای، فضای باز سیاسی و... برای ایجاد و گسترش هم گرایی وجود دارد و در ده سال اخیر گسترش بیشتری نیز یافته است. واژه های کلیدی: هم گرایی، افغانستان، رسانه، اعتدال گرایی، مذاهب، افراط گرایی.

عتیق الله قناعی

نام و نام خانوادگی: عتیق الله قناعی

مدرک تحصیلی: دانش جوی دکترای جامعه‌شناسی سیاسی

ایمیل: dratiqganai@gmail.com

شماره تماس: ۰۰۹۳۷۹۶۴۸۶۰۰۰

موقف: استاد دایمی

درجه‌های تحصیلی

لیسانس: پوهنتون اشراق (۱۳۹۰-۱۳۹۳)

ماستری: پوهنتون بین‌المللی دهلی (۱۳۹۳-۱۳۹۵)

دکتر: پوهنتون علامه طباطبائی ایران، تهران (۱۳۹۸- جریان دارد)

عتیق الله قناعی، با تاریخ ۱۳۶۱/۰۴/۰۹، در هرات افغانستان متولد گردیده است. مکتب را در لیسه امیر علی شیر نوایی و لیسانس خود را به سال ۱۳۹۳ از رشته علوم سیاسی و ماستری خود را به سال ۱۳۹۵ از پوهنتون بین‌المللی دهلی در هندوستان به دست آورده است. او اکنون دانش جوی مقطع دکترای جامعه‌شناسی سیاسی پوهنتون علامه طباطبائی در کشور ایران می‌باشد.

عتیق الله قناعی، از خزان ۱۳۹۵، به عنوان کادر علمی در بخش اداری - دیپلماسی پوهنتون غالب هرات وظیفه خود را آغاز کرده است. وی مضامین: جامعه‌شناسی سیاسی، مبانی جامعه‌شناسی، تاریخ افکار سیاسی ۲ در غرب را در پوهنخی حقوق و علوم سیاسی نیز تدریس می‌کند.

فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی

۱. مبانی جامعه‌شناسی؛
۲. جامعه‌شناسی سیاسی؛
۳. تاریخ افکار سیاسی ۲ در غرب؛
۴. تحلیل فرصت‌ها و چالش‌های دموکراسی در کشورهای ایران و افغانستان.

نام اثر	مبانی جامعه‌شناسی
نوعیت اثر	کتاب
چاپ در	انتشارات قدس، چاپ ۱۴۰۰، هرات، افغانستان
معرفی	عصر جدید را دانشمندان ارتباطات، عصر ارتباطات و اطلاعات و جامعه شناسان عصر سرعت تغییر، نامیده اند. مبانی جامعه شناسی با نگاه به برخی مفاهیم اساسی و بنیادین حوزه جامعه شناسی در پی آن است تا دانشجویان دو رشته روابط عمومی و رادیو و تلویزیون در سال نخست تحصیل خویش، شناخت نسبی از مباحث جامعه شناسی کسب نمایند. یقیناً شناخت مباحث جامعه شناسی می تواند به دانشجویان حرفه روزنامه نگاری برای تحلیل، تفسیر و پیش‌بینی میزان رضایت مردم از فعالیت مدیران سازمان ها و محتوای پیام وسایل ارتباط جمعی کمک جدی نماید، چون مطالعه رفتار جمعی نیازمند تاکتیک هایی است که در جامعه شناسی موجود می‌باشد. این کتاب دارای هشت فصل می باشد. که فصل اول آن کلیات جامعه شناسی، فصل دوم آن ارزش ها، هنجارها و کنترل اجتماعی، فصل سوم آن فرهنگ، فصل چهارم آن گسترش همگونگی، فصل پنجم آن نقش و پایگاه اجتماعی، فصل ششم آن گروه های مرجع و نهادها، فصل هفتم آن جامعه شناسی تغییرات اجتماعی و جهانی شدن، فصل هشتم آن جامعه شناسی و مکتب های قرن بیستم. کلید واژگان: جامعه شناسی، اجتماعی، فرهنگ، نهاد اجتماعی، مارکسیستی.

نام اثر	جامعه‌شناسی سیاسی
نوعیت اثر	کتاب
چاپ در	انتشارات قدس، چاپ ۱۳۹۹، هرات، افغانستان
معرفی	موضوع اصلی جامعه شناسی سیاسی بررسی رابطه میان دولت و ساختار قدرت سیاسی از یک سو و جامعه یا نیروها و گروه های اجتماعی از سوی دیگر است. جامعه شناسی سیاسی در مفهوم رایج و کلاسیک آن روابط حکومت و جامعه را محدوده دولت ملی بررسی می کند همه مکاتب و نظریه های عمده در جامعه شناسی سیاسی کلاسیک بر روابط متقابل حکومت و جامعه و به ویژه تأثیرات تبیین کننده نیروها و ساختار اجتماعی بر قدرت سیاسی در چهارچوب دولت ملی تمرکز داشته اند اما اکنون با توجه به گسترش فرایندها جهانی شدن در عرصه های مختلف و در نتیجه تضعیف دولت ملی به نظر می رسد که دامنه و عرصه موضوعات و در نتیجه نگرش های مسلط در جامعه شناسی سیاسی دستخوش تحولات عمده شده باشند. این کتاب دارای هشت فصل می باشد: که فصل اول آن کلیات جامعه شناسی، فصل دوم آن قشربندی و نابرابریهای اجتماعی، فصل سوم آن چهارچوبه های سیاست { بخش اول }، فصل چهارم آن دولت و جامعه، فصل پنجم آن قدرت، اقتدار و مشروعیت، فصل ششم آن احزاب سیاسی، گروههای فشار، فصل هفتم آن افکار عمومی و جامعه و فصل هشتم آن آینده جامعه شناسی کلید واژگان: جامعه شناسی سیاسی، ارتباطات، دانشمندان سیاسی، مارکسیستی، دولت.

نام اثر	تاریخ افکار سیاسی ۲ در غرب
نوعیت اثر	کتاب
چاپ در	انتشارات قدس، چاپ ۱۳۹۷، هرات، افغانستان
معرفی	تاریخ جدید اروپا در وجوه اصلی خود به عصری آغاز می‌شود که به عصر (رنسانس) یا (باززایش) معروف شده است. در این عصر اروپا دوران سده‌های میانه را پشت سر می‌گذارند و وارد دوران تازه‌ای می‌شود که تاریخ خود و تاریخ دنیای بشر را به کلی دگرگونی می‌کند و در مسیر تازه‌ای قرار می‌دهد. دگرگونی‌های عظیمی که در عرصه علم، تکنالوژی، فرهنگ و حیات اقتصادی و اجتماعی شاهد آنیم از این دوره شروع می‌شود. در این دوره نظام فئودالی در اروپا به زوال (سقوط، از بین رفتن) و سرانجام سقوط می‌رود و نظام اقتصادی-اجتماعی تازه‌ای به نام نظام سرمایه داری شکل می‌گیرد. این کتاب دارای یازده فصل است: که فصل اول آن کلیات، فصل دوم آن ماکیاولی، فصل سوم آن تامس هابس، فصل چهارم آن جان لاک، فصل پنجم آن ژان ژاک روسو، فصل ششم آن شارل دو منتسکیو، فصل هفتم آن جرمی بنتام، فصل هشتم آن امانوئل کانت، فصل نهم آن هگل (جامعه سیاسی به عنوان عالیترین وجه عقلانی حیات)، فصل دهم آن کارل مارکس و فصل یازدهم آن آدام اسمیت است. کلید واژگان: رنسانس، سده میانه، یونان باستان، دموکراسی، دولت.

نام اثر	تحلیل فرصت‌ها و چالش‌های دموکراسی در کشورهای ایران و افغانستان
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	مؤسسه تحصیلات عالی افغانستان مرکز تحقیقات، چاپ ۱۳۹۸، کابل، افغانستان
چکیده	دموکراسی به عنوان حق انتخاب برای تعیین سرنوشت ملت به دست خود بوده و برای ایجاد فرصت‌های برابر در یک جامعه مورد توجه اندیشمندان سیاست قرار گرفته است. اما دموکراسی به معنای معاصر آن در برخی از کشورهای جهان، نوپا و جدید است. از جمله این کشورها می‌توان به ایران و افغانستان اشاره نمود که هنوز دموکراسی به معنای واقعی کلمه در این دو کشور پا نگرفته است. هرچند در افغانستان با توجه به شاخص‌ها و معیارهای دموکراسی، برخی از نشانه‌های نظام مردم‌سالار در نظام کنونی افغانستان از قبیل قانون قانون اساسی، انتخاب ریاست جمهوری و انتخابات مجلس، میزان نسبی آزادی‌های سیاسی و وجود احزاب سیاسی متعدد به چشم می‌خورد، اما ضعف عمومی شرایط اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی، استقرار یک نظام مردم‌سالار را در افغانستان با مشکل مواجه کرده است. البته دموکراسی در ایران از پیشینه بیشتری نسبت به افغانستان برخوردار است. بر همین اساس دموکراسی در هر کدام از این دو کشور نمودهای خاص خود را دارد که ما قصد داریم به تحلیل دقیق دموکراسی در کشور مذکور پرداخته و اهداف دموکراسی در این دو کشور را تبیین نماییم. روش تحقیق در این مقاله صورت توصیفی-تحلیلی است. کلید واژگان: دموکراسی، فرصت‌ها، چالش‌ها، ایران، افغانستان.

رفیع الله عظیمی

نام و نام خانوادگی: رفیع الله عظیمی

مدرک تحصیلی: دانش جوی دوره ماستری

ایمیل: rafiullah.azimi۴۵@gmail.com

شماره تماس: ۰۰۹۳۷۹۷۷۲۰۰۳۷

موقف: معاون پوهنځی حقوق و علوم سیاسی

درجه‌های تحصیلی

لیسانس: پوهنتون غالب، هرات (۱۳۹۴-۱۳۹۷)

ماستری: پوهنتون فردوسی مشهد، ایران (۱۳۹۹-۱۴۰۱- در جریان)

رفیع الله عظیمی فرزند دگروال عبدالصیر عظیمی در سال ۱۳۷۴ هـ.ش در یک خانواده متدین و منور در ولسوالی شیندند ولایت هرات دیده به جهان گشود.

موصوف، تعلیمات ابتدائی و ثانوی را در لیسه مرکز شیندند ولایت هرات با کسب درجه اعلی به پایان رسانید. ایشان در سال ۱۳۹۴ برای تکمیل تحصیلات عالی وارد پوهنتون گردیده و لیسانس خویش را در ۱۳۹۷ از فاکولته حقوق و علوم سیاسی، رشته قضائی - سارنوالی پوهنتون غالب هرات به درجه اول نمره و ماستری خویش را به درجه کادری در سال ۱۴۰۱ از رشته حقوق جزا و جرم شناسی، پوهنتون فردوسی مشهد- ایران به دست آورد.

رفیع الله عظیمی، در دوره تحصیل بنابر لیاقت و توانایی که داشت از سال ۱۳۹۵ به عنوان کادر اداری در بخش کلینیک حقوقی پوهنتون غالب هرات وظیفه خود را آغاز کرده و اکنون منحصراً امر کلینیک حقوقی و استاد دایمی فاکولته حقوق و علوم سیاسی این پوهنتون ایفای وظیفه می‌نماید؛ هم‌چنین، ایشان بعد از اتمام دوره تحصیلی لیسانس، از طریق رقابت آزاد وارد امتحان وکالت دفاع گردیده و از سال ۱۳۹۸ الی اکنون به عنوان وکیل مدافع بر حال انجمن مستقل وکلای مدافع افغانستان نیز فعالیت می‌نماید. اکنون نیز معاون پوهنځی حقوق می باشد.

فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی

۱. بررسی عوامل آزار و اذیت زنان در محیط کار افغانستان (مطالعه موردی: شفاخانه لقمان حکیم شهر هرات)

نام اثر	بررسی عوامل آزار و اذیت زنان در محیط کار افغانستان (مطالعه موردی بیمارستان لقمان حکیم شهر هرات)
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	ژورنال بین‌المللی سلامت کار ایران
چکیده	زمینه و هدف: با وجود آن که کنوانسیون‌های بین‌المللی و نظام‌نام‌های رفتاری در محیط‌های کاری، احترام به زنان را در بستر شغلی به رسمیت شناخته اند، اما آزار و اذیت زنان در محیط کار یکی از مسائل مهمی است که مورد توجه سازمان‌های دولتی و خصوصی به ویژه فعالان حقوق بشری و حقوق زن قرار گرفته است. با توجه به آن که، آزار و اذیت زنان در محیط کار، از یک‌سو، امنیت شغلی آن‌ها را با خطر مواجه می‌کند و از سوی دیگر، پیامدهای زیان‌باری را به بار می‌آورد، بررسی جرم‌شناختی عوامل آزار زنان در محیط کار از مسائل مهم در رویکردهای جنسیت‌محور تلقی می‌شود. با این حال، چون وضعیت زنان در محیط‌های کاری در کشورهای مختلف متفاوت است، هدف پژوهش حاضر، بررسی عوامل آزار و اذیت زنان در محیط کار در بیمارستان لقمان حکیم شهر هرات افغانستان است. روش بررسی: جامعه آماری این پژوهش، کارکنان بیمارستان لقمان حکیم هستند که از این میان با استفاده از فرمول کوکران، ۱۵۱ نفر بر اساس نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌بندی شده به عنوان حجم نهایی انتخاب شدند. ابزار گردآوری اطلاعات، پرسش‌نامه محقق ساخته با تأکید بر شش متغیر اداری، سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و حقوقی بود که روایی صوری، محتوایی و سازه و پایایی آن تأیید شد. برای بررسی رابطه میان متغیرها و آزار و اذیت زنان در بیمارستان لقمان حکیم از آزمون تی تک متغیره و برای رتبه‌بندی متغیرها از آزمون فریدمن استفاده شد. یافته‌ها: یافته‌های حاصل از آزمون تی تک متغیره نشان داد که هر شش متغیر یاد شده با آزار و اذیت زنان در محیط بیمارستان لقمان حکیم رابطه مستقیم و معنادار دارد. با این حال، یافته‌های آزمون فریدمن ثابت کرد که از میان متغیرهای شش‌گانه عامل حقوقی در رتبه اول و متغیر اقتصادی در رتبه آخر قرار دارند. نتیجه‌گیری: با توجه به ساختارهای موجود در جامعه افغانستان، به نظر می‌رسد که طیف متنوعی از عوامل مختلف در بروز آزار و اذیت زنان در محیط کار مؤثر است. این امر که نشأت گرفته از ساختارهای فرهنگی در این کشور است، از یک‌سو، مؤید فرهنگ مردسالاری در این جامعه است و از سوی دیگر، خلأهای حقوقی در زمینه حمایت از زنان را نشان می‌دهد. به عبارت دقیق‌تر، وجود نگرش‌های مردانه در محیط‌های کاری، آزار و اذیت زنان را به رسمیت می‌شناسد. هم‌زمان، فقدان جرم‌انگاری مستقل آزار و اذیت زنان در محیط کار در نظام کیفری افغانستان، یک خلأ حقوقی محسوب می‌شود که می‌تواند به تداوم هژمونی مردانه کمک کند. کلیدواژه‌ها: آزار زنان، محیط کار، استبداد اداری، هژمونی، فرهنگ.

آرزو عزیزی

نام و نام خانوادگی: آرزو عزیزی

مدرک تحصیلی: ماستر حقوق جزا و جرم‌شناسی

ایمیل: arazoazizi۹۹@gmail.com

شماره تماس: ۰۰۹۳۷۹۷۲۷۶۷۶۴

موقف: آمر دیپارتمنت قضایی-حارنوالی

درجه‌های تحصیلی

لیسانس: پوهنتون هرات (۱۳۸۸-۱۳۸۵)

ماستری: پیام نور، کابل (۱۳۹۶-۱۳۹۴)

آرزو عزیزی فرزند احمد شاه عزیزی، در سال ۱۳۶۸ در شهر هرات زاده شد، دانش آموخته لیسه گوهر شاد و در سال ۱۳۸۴ از صنف ۱۲ از لیسه مذکور سند فراغت را بدست آورد، در سال ۱۳۸۵ به پوهنځی حقوق و علوم سیاسی پوهنتون هرات راه یافت و در سال ۱۳۸۸ از رشته قضا و حارنوالی پوهنتون هرات فارغ التحصیل شد و در سال ۱۳۹۶ دوره تخصصی ماستری را در رشته ی جزا و جرم شناسی با موفقیت پشت سر گذاشت و توانست ماستر حقوق جزا گردد.

مدت شش سال در بخش‌های محکمه استیناف هرات به خدمت هموطنان خود قرار داشته است، همزمان در پوهنتون‌های خصوصی هرات و کابل به تدریس ادامه داده و در کنار این فعالیت‌ها بانو عزیزی به عنوان وکیل مدافع آزاد در بخش‌های مختلف مدنی - جزائی - تجارتی و فامیلی در سال ۱۳۸۹ وکالت نمودند و نیز در بخش‌های فرهنگی، اجتماعی، حقوق زنان نیز فعالیت داشته که برای مدت ۵ سال به عنوان مدیرمسول فصلنامه بینه که مختص زنان است فعالیت داشته است. در عرصه علوم اسلامی نیز دانش خود را افزوده است. مدت یکسال منحیت کارشناس مسلکی ریاست مبارزه علیه جرایم فساد اداری در اداره لوی حارنوالی وظیفه اجرا نموده است، فعلا استاد کادری پوهنځی حقوق و علوم سیاسی پوهنتون غالب و استاد بالمقطع در پوهنځی‌های حقوق و شرعیات پوهنتون هرات می‌باشد.

فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی

. آثار و مبانی دفاع مشروع

نام اثر	آثار و مبانی دفاع مشروع
نوعیت اثر	مقاله علمی - تحقیقی
چاپ در	فصلنامه علمی - تحقیقی مؤسسه تحصیلات عالی هریوا، سال اول نشراتی، بهار ۱۳۹۸، شماره اول، هرات
لینک دسترسی	www.hariwa.edu.af
چکیده	نهاد اجتماعی و حقوقی «دفاع مشروع» از موضوعات مطرح در بیشتر قوانین مدون کشورهاست که بحث‌ها و چالش‌های زیادی را ایجاد کرده است. این موضوع در قوانین کیفری و جزایی بسیار مورد مذاقه و مطالعه قرار گرفته که نتیجه آن بروز و ظهور اختلاف نظرهایی در شرایط تحقق آن و جزئیات آن در قوانین حقوقی و کیفری برخی کشورها بوده است. نهاد دفاع مشروع نیز مانند سایر تأسیسات حقوقی دارای مبانی و آثاری است که در این مقاله به آن پرداخته شده است. چنانچه از مبانی آن می‌توان به حق طبیعی، قرارداد اجتماعی، اجرای حق، اجبار معنوی و حفظ منافع اجتماعی اشاره کرد. همچنان حفظ جامعه از فساد و تباهی، کمک به استقرار نظم اجتماعی و جلوگیری از وقوع جرم، علل موجهه جرم و معافیت از جبران خساره به عنوان آثار دفاع مشروع می‌توان اسم برد. واژه‌های کلیدی: دفاع مشروع، نظم اجتماعی، حق و نظم عمومی.

محمد تقی پیمان

نام و نام خانوادگی: محمدتقی پیمان

مدرک تحصیلی: ماستر روابط بین‌الملل

ایمیل: taqi.payman@gmail.com

شماره تماس: ۰۰۹۳۷۹۸۶۱۴۹۸۰

موقف: آمر دیپارتمنت اداری - دیپلماسی

درجه‌های تحصیلی

لیسانس: پوهنتون هرات (۱۳۹۰-۱۳۹۳)

ماستری: پوهنتون ابن سینا (۱۳۹۵-۱۳۹۶)

محمدتقی پیمان به تاریخ ۱۳۷۱/۲/۳ در ولایت غور متولد شده است. وی از لیسه خواجه عبدالله انصاری - هرات فارغ گردیده و سند لیسانس خود را در رشته حقوق و علوم سیاسی از پوهنتون هرات دریافت کرده است. استاد پیمان تحصیلات خود را تا مقطع ماستری ادامه داده و سند ماستری خود را از پوهنتون ابن سینا - کابل در رشته روابط بین الملل دریافت نموده است. استاد پیمان بعد از ختم دوره تحصیلی به مدت ۲ سال (۱۳۹۷-۱۳۹۸) به صفت استاد کادری و معاون علمی مؤسسه تحصیلات عالی حکمت ایفای وظیفه کرده است. همچنان ایشان تجربه یک سال تدریس در مؤسسه تحصیلات عالی کهکشان شرق را نیز در کارنامه‌ی خود ثبت دارد. استاد پیمان از سمسٹر خزان ۱۴۰۰ به عنوان کادر علمی در پوهنځی حقوق و علوم سیاسی آغاز به کار کرده و اکنون مسؤولیت آمریت دیپارتمنت اداری - دیپلماسی را به دوش دارد.

فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی

۱. جای‌گاه حقوق بشر در نظریه‌های رئالیسم و لیبرالیسم

نام اثر	جای‌گاه حقوق بشر در نظریه‌های رئالیسم و لیبرالیسم
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل‌نامه علمی تحقیقی کتاب آسیا، سال هشتم، شماره اول و دوم، بهار و تابستان ۱۳۹۹
چکیده	بررسی جایگاه حقوق بشر در نظریه‌های رئالیسم و لیبرالیسم هدف اصلی این پژوهش است. با جهانی شدن مفهوم و موضوع حقوق بشر و تأثیر آن بر روابط بین کشورها، مطالعه و بررسی حقوق بشر در نظریه‌های روابط بین‌الملل اهمیت فوق‌العاده پیدا کرده است. در واقع، حقوق بشر، مفاهیم اساسی در روابط بین‌الملل مانند حاکمیت، دیپلماسی و امنیت را دچار تحولی بنیادین کرده است. سؤال پژوهش حاضر این است که در عصر «جهانی شدن»، مفهوم حقوق بشر در نظریه‌های رئالیسم و لیبرالیسم از چه جایگاهی برخوردار است؟ نظریه‌پردازان روابط بین‌الملل به ویژه واقع‌گرایان و لیبرال‌ها دیدگاه‌های مختلف و متعارض در باره حقوق بشر ارائه کرده اند. لیبرال‌ها معتقدند که حقوق بشر در عرصه روابط بین‌الملل از جایگاه و منزلتی بالایی برخوردار است و از این نگاه می‌توان با توسعه و گسترش ارزش‌های حقوق بشری به صلح و ثبات جهانی دست یافت. اما واقع‌گرایان نیز تلاش دارند تا ارزش‌های حقوق بشری را نادیده نگیرند ولی آن‌را بر اساس قدرت برتر و منافع ملی تنظیم کنند. واژگان کلیدی: حقوق بشر، روابط بین‌الملل، رئالیسم، لیبرالیسم، منافع ملی و آنارشیزم.

فضل احمد احمدی

نام و نام خانوادگی: فضل احمد احمدی

مدرک تحصیلی: دانش‌جوی دکتری رشته حقوق بین‌الملل پوهنتون شهید بهشتی

موقف: آمر مرکز تحقیقات علمی

درجه‌های تحصیلی

لیسانس: ادبیات پوهنتون هرات

ماستری: حقوق بین‌الملل پوهنتون خاتم النبیین (ص)

دکترا: حقوق بین‌الملل پوهنتون شهید بهشتی، ایران (در جریان)

فضل احمد احمدی در سال ۱۳۷۱ در یک خانواده متدین در قریه ملاهای-نیلی در ولسوالی تیوره ولایت غور به دنیا آمد. او تعلیمات ابتدایی را نزد پدر فراگرفت و سپس وارد لیسه نیلی که در زاده او قرار داشت، شد. در سال ۱۳۷۸ از لیسه فارغ گردید و در سال ۱۳۸۸ وارد پوهنځی ادبیات و علوم انسانی پوهنتون هرات شد. پس از اینکه در سال ۱۳۹۱ از پوهنتون هرات به درجه لیسانس فارغ التحصیل گردید، عازم کابل شد و در پوهنتون خاتم النبیین (ص) ادامه تحصیل خویش را در رشته حقوق بین‌الملل پی گرفت. وی که در از همان ابتدا علاقه‌ای خاص به تدریس داشت، پس از فارغ التحصیل از ماستری وارد مؤسسات و پوهنتون خصوصی هرات گردید و به تدریس ادامه داد. در سال ۱۳۹۷ برای ادامه تحصیل در مقطع دکتری وارد کشور ایران شد و در رشته حقوق بین‌الملل در پوهنتون شهید بهشتی به تحصیلات خویش ادامه داد. او که در شرف فراغت از مقطع دکتری حقوق بین‌الملل است، تا کنون چندین مقاله علمی-پژوهشی در مجلات مختلف به نشر رسانده است و همچنین تا کنون دو اثر تحت عناوین «سازمان‌های بین‌المللی» و «حقوق سازمان‌های بین‌المللی» از وی به چاپ رسیده است. آقای احمدی در حال حاضر عضو هیأت علمی پوهنځی حقوق پوهنتون غالب (هرات) می‌باشد.

فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی

۱. سازمان‌های بین‌المللی؛
۲. حقوق سازمان‌های بین‌المللی؛
۳. اعمال ممنوعه در جنگ از دیدگاه اسلام؛
۴. ماهیت انسان در هاله‌ای از صلح‌طلبی و جنگ‌خواهی؛
۵. مسؤولیت بین‌المللی دولت‌ها و مخالفان مسلح پس از تشکیل حکومت‌های مبتنی بر صلح؛
۶. جای‌گاه حقوق بین‌الملل در نظام حقوقی افغانستان؛
۷. توریزم در اسلام.

نام اثر	سازمان‌های بین‌المللی
نوعیت اثر	کتاب تحقیقی - تألیفی
چاپ در	انتشارات سعید کابل، چاپ اول، بهار ۱۳۹۹
معرفی	در جهان فعلی نقش سازمان‌های بین‌المللی نزد هیچ پوشیده نیست، به ویژه زمان که نگاه گذرا به روند تأسیس و فعالیت‌های گسترده‌ای سازمان ملل متحد و دیگر از سازمان‌های بین‌المللی اعم تخصصی و عمومی صورت گیرد، نقش فعال و فعالیت عمده و اساسی این سازمان‌ها بیشتر نمایان می‌گردد. ادبیات سازمان بین‌المللی نسبتاً غنی است و در بسیاری از عرصه‌های سازمان‌های بین‌المللی کتاب‌های متعددی نگاشته شده است. اما آنچه در این میان خلاً پنداشته می‌شود، نبود کتاب علمی و تدریسی با ادبیات فارسی دری می‌باشد. این کتاب که در حد خود کوشیده است خلاصه از اکثر سازمان‌های بین‌المللی برای خوانندگان عرضه کند، با ادبیات فارسی دری و تحولات اخیر سازمان‌های بین‌المللی همراه است. این کتاب با توجه به مفردات درسی که برای درس این مضمون از سوی وزارت تحصیلات عالی ارائه گردیده است، به همراه می‌باشد. از این رو، اساتید معزز در هنگام استفاده از این منبع نیازمند رجوع به چندین منبع برای تکمیل نمودن مفردات درسی این درس نخواهند بود. این کتاب در غالب، چهار بخش و یازده فصل ارائه گردیده است که بخش‌ها بیانگر تقسیم بندی کلی موضوع و فصل‌ها تبیین‌کننده موضوعات پایین تر است. واژه‌گان کلیدی: سازمان‌های بین‌المللی، سازمان ملل متحد، شخصیت، مسؤولیت، افغانستان، سازمان‌های تخصصی، منطقه ای و فرامنطقه ای.

نام اثر	حقوق سازمان‌های بین‌المللی
نوعیت اثر	کتاب تحقیقی - تألیفی
چاپ در	انتشارات سعید کابل، چاپ اول، تابستان ۱۳۹۹.
معرفی	مضمون حقوق سازمان‌های بین‌المللی یکی از مضامین اساسی رشته است که براساس مفردات وزارت تحصیلات عالی برای صنف اول در یک سمستر تدریس می‌گردد. بررسی موضوعات و مسائل حقوقی سازمان‌های بین‌المللی یکی از زمینه تخصصی و اساسی این رشته را تشکیل می‌دهد. از این رو، بررسی و نگاشتن کتاب در این زمینه نیاز جامعه اکادمیک کشور پنداشته می‌شود. کتاب حقوق سازمان‌های بین‌المللی که مطابق با مفردات ارائه شده از سوی وزارت تحصیلات عالی کشور، می‌باشد، یکی از جمله آثار است که به هدف پُر کردن خلاً موجود در این زمینه نگاشته شده است. نویسنده در این کتاب بیشتر به مسائل و موضوعات پرداخته است که بحث‌های حقوقی، ماهوی و بنیادی را مطرح می‌کند، در حالی که در کتاب سازمان‌های بین‌المللی بیشتر مسائل شکلی و ساختاری مطرح نظر می‌باشد. این کتاب در غالب پنج فصل؛ کلیات و مبانی، آشنایی با سازمان ملل متحد، ارکان سازمان ملل

متحد، مسائل اساسی و موضوعات علمی، در ۲۶۴ صفحه ارائه گردیده است. واژه گان کلیدی: سازمان های بین المللی، سازمان ملل متحد، شخصیت، مسؤولیت، مصونیت، تصمیمات، حل و فصل اختلافات بین المللی و انحلال.

اعمال ممنوعه در جنگ از دیدگاه اسلام	نام اثر
مقاله علمی - پژوهشی	نوعیت اثر
فصل نامه علمی - پژوهشی الغیاث (مؤسسه تحصیلات عالی الغیاث- هرات)، شماره اول و دوم، بهار و تابستان ۱۳۹۸	چاپ در
چکیده اعمال ممنوعه در جنگ از ابتدای تاریخ اسلام (۶۱۰ م) در قرآن کریم و احادیث نبوی بگونه رسمی آغاز و تا کنون مرعی الاجر می باشد (تاریخچه). احکام مندرج در قرآن کریم و احادیث نبوی پیرامون جنگ در اثر واحد جمع آوری نشده است (مسأله). از این رو می توان گفت علی رغم تأکید دین اسلام بر دست کشیدن از اعمال ممنوعه، نه تنها کفار و بلکه مسلمانان نیز در موارد آن احکام را اجرا نکرده اند (پیشینه). بنابر این سوال اصلی این نوشتار این است: چه اعمال از منظر اسلام در صحنه ای جنگ ممنوع می باشد؟ (سوال). مواضع اسلام در مورد اعمال ممنوعه مشخص بوده اما در موارد مسلمانان نیز بگونه دقیق تطبیق نکرده اند (فرضیه). نشان دادن نقش عملی قوانین اسلام در صحنه جنگ (هدف). با مراجعه به قرآن کریم، احادیث پیامبر، سیرت نبی و کتب تاریخی معتبر روش است که در این نوشتار دنبال می شود (روش). این بررسی حکایت از آن دارد که اسلام مبتنی بر قرآن کریم و احادیث نبوی قوانین ویژه ای حاکم بر جنگ دارد که در صحنه مبارزات باید رعایت گردد (یافته). کلیدواژه ها: اعمال ممنوعه، جنگ، حقوق بشردوستانه بین المللی، اسلام، آیات و احادیث.	

ماهیت انسان در هالهایی از صلح طلبی و جنگ خواهی	نام اثر
مقاله علمی - پژوهشی	نوعیت اثر
فصل نامه علمی - پژوهشی پوهنتون جامی (هرات)، سال پنجم، شماره ۱۸، تابستان ۱۳۹۸	چاپ در
چکیده انسان به عنوان حاکم و ساکن کره زمین سرنوشت پُر از فراز و فرود را داشته است چنانچه گاه در فرازی از آرامش و همدیگر پذیر با دیگر هم نوعان خود زندگی کرده و کوشیده در برابر مشکلات و موانع روزگار از در مدارا به پیش برود و گاه در چنان فرودی دچار شده است که هم نوعان خود را بگونه بی رحمانه از بین برده و زیر تیغ گرفته و هیچ حس از همدردی و انسانیت را لمس نکرده است (تاریخچه). انسان که تاریخ حیاتش مملو از تعارضات دورنی وی است هنوز برای بسیاری ها نا شناخته باقی مانده و گاه این تعارضات ذاتی مانع از آن شده که بسیاری حتی در مورد ذات انسان سخن گویند و به قول انسان بما هو انسان اکتفا کردند و از صحبت در مورد نیک خو و یا درنده صفت بودن آن خودداری کرده اند (مسأله). با این حال، اندیشمندان و فیلسوفانی هم بودند و هستند که در مورد این سرشت پُر تلاطم بشر از پاه نیستادند و ابراز نظر کرده اند. عده ای بر این نظر اند که انسان ذاتاً سرشت بدی دارد گرگ صفت و درنده خو است و از همین لحاظ بیشتری تاریخ بشر در جنگ و ستیزه سپری	

شده است تا آنجا که در تاریخ بشریت صلح وقفه بیش در میان دو جنگ نبوده است. اما تعدادی دیگر از فیلسوفان نظریه عکس این را دارند، به باور گروه اخیر انسان ذاتاً ماهیت و سرشت نیک دارد، خوش خلق است و از کمال انسانیت بهره مند می باشد و می تواند با هم نوعان خود در آرامش خاطر زندگی کند. اما در این میان گروه دیگر از فیلسوفان نظریه سومی را دارند که مبتنی بر دیدگاه آنان انسان ذاتاً نه نیک سرشت است و نه هم بدخو و درنده صفت، بلکه این جامعه و نیازهای آن است که انسان ها را نیک خو و یا هم بدخو پرورش می دهد. (پیشینه). به نظر می رسد این جامعه و نیازهای جامعه انسان هاست که سرشت آنان را مشخص می کند نه ذات ابتدایی آنان، بلکه ذات ابتدایی بشر مانند لوح سفید است که اصلی جوهره خوبی و بدی در آن وجود دارد اما روزگار انسان است که یکی از این دو جوهره را رشد می دهد (فرضیه). بنابر این، اگر به تاریخچه انسان و بسیاری رفتارهای دور از انسانیت آنان توجه شود ظاهراً انسان از ذاتاً و ماهیت بدی بهره مند است که نمی توان آن را با تعلیم ارزش های همدردی و همدیگر پذیری معالجه کرد. از جهت دیگر، خوب بودن محض انسان و ماهیت خوش خلقی آن نیز چندان به تاریخ گذشته انسان و عمل آن تطابق ندارد. با این حال، اگر منطقی تر نگاه شود شاید بتوان به این نتیجه رسید که گزینه خوبی و بدی هر دو در ذات انسان وجود دارد و عوامل وجود دارد که هر یک از سبزه جویی و یا نیک سرشتی انسان را رشد می دهد، این عوامل بجز از نیازهای جامعه انسانی، نحو آموزش و منافع آنان نیست (نتیجه).
واژه‌گان کلیدی: انسان، ماهیت، جنگ‌جویی، صلح‌جویی و لوح سفید.

نام اثر	مسئولیت بین‌المللی دولت‌ها و مخالفان مسلح پس از تشکیل حکومت‌های مبتنی بر صلح
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل‌نامه علمی-پژوهشی پوهنتون جامی (هرات)، سال ۱۳۹۹، شماره ۲۱ و ۲۲
چکیده	طرح مسئولیت بین‌المللی دولت‌ها که به عنوان قواعد ثانوی شناخته می‌شود از ملزومات قواعد اولیه حقوق بین‌الملل است و نسبتاً در زمینه مسئولیت دولت‌ها خوب پایه ریزی شده است. اما همانگونه که هیچ امری به صورت مطلق نیست و نمی‌تواند کامل باشد و همه جوانب را در بر بگیرد، قواعد مسئولیت نیز با آنکه هفتاد سال را تدوین آن در برگرفت کامل نیست؛ بلکه موارد زیاد هستند که شاید قصداً و یا هم نسبت به اینکه در آن زمان بعضی مسایل جدید که در حال حاضر وجود هنوز رخ نداده بود، لذا درج این طرح نشده است. از این قبیل مسائل می‌توان به مسأله تشکیل حکومت‌های پس از امضای توافق نامه‌های صلح یا به عبارتی حکومت‌های تجدید ساختار یافته به وسیله آشتی ملی اشاره کرد که در واقع نه حکومت قبلی به صورت کامل قدرت را در دست دارد و نه گروه‌های مخالف که بعد از توافقنامه صلح وارد حکومت شدند کاملاً قدرت را در دست دارند، بلکه حکومت تجدید ساختار یافته است که از وضعیت خاص بهره می‌برد و هر دو گروه حکومت قانونی پیشین و شورشیان که قبلاً مبارزین علیه حکومت قانونی بودند در اجرای قدرت سهیم اند. پس مسأله این است که سرنوشت مقررات حقوق بین‌الملل که در هنگام مخاصمات مسلحانه غیر بین‌المللی نقض شده اند، بعد از انعقاد موافقتنامه صلح چگونه می‌شود. با استفاده از منابع موجود و اسناد بین‌المللی به روش توصیفی - تحلیلی، سرانجام به این نتیجه

خواهیم رسید که حکومت های تجدید ساختار یافته که در آن اعضای شورشی نیز تزریق شدند، نه تنها اینکه مسؤول اعمال خویش در هنگام مخاصمات مسلحانه غیر بین المللی اند بلکه مسؤول اعمال ناقض مقررات حقوق بین الملل بشردوستانه در هنگام مخاصمات داخلی از سوی گروه های شورشی سهیم در قدرت فعلی نیز تلقی می شوند.

واژه گان کلیدی: مسؤولیت بین المللی دولت، شورشیان، توافق نامه صلح، حکومت تجدید ساختار یافته و عفو عمومی.

نام اثر	جایگاه حقوق بین الملل در نظام حقوقی افغانستان
نوعیت اثر	مقاله علمی-پژوهشی
چاپ در	فصل نامه عملی - تحقیقی (کتاب آسیا)، مؤسسه تحصیلات عالی آسیا(هرات)، سال ششم، شماره ۲۳، زمستان ۱۳۹۷
چکیده	حقوق بین الملل از بدو ایجاد تا کنون در میزان برتری، تساوی و یا پائین تر بودن از حقوق داخلی در نوسان بوده است(تاریخچه). جایگاه حقوق بین الملل در قانون اساسی و قوانین عادی فعلی افغانستان چگونه صریح تبیین نشده است(مسأله). در مورد برتری حقوق داخلی و یا حقوق بین الملل دو دیدگاه مونیسیم و ایده آلیسم مطرح است که هر کدام آموزه ها و دلایل خود را دارد(پیشینه). بنابر این سوال اصلی این نوشتار این است: براساس نظام حقوقی فعلی افغانستان حقوق بین الملل رجحان دارد و یا حقوق داخلی؟(سوال). به نظر می رسد در اکثر کشورهای پیروی سیستم حقوق تدوین شده با رویکرد اسلامی، حقوق داخلی نسبت به حقوق بین الملل برتری دارد(فرضیه). تبیین جایگاه حقوق بین الملل در نظام حقوقی فعلی و قدرت اجرایی آن(هدف). با مراجعه به قوانین داخلی، اسناد بین المللی و کتاب های مورد اعتماد(روش). این بررسی حکایت از آن دارد که حقوق بین الملل بر اساس نظام حقوقی فعلی افغانستان، بویژه معاهدات بین الملل، بعد از قانون اساسی و بالاتر از قوانین عادی قرار می گیرد(یافته). کلیدواژه ها: حقوق بین الملل، معاهدات، قانون اساسی و قوانین عادی.

نام اثر	توریزم در اسلام
نوعیت اثر	مقاله علمی-پژوهشی
چاپ در	کتاب گردش گری، به کوشش وحیدالله سلطانی، چاپ اول، انتشارات احراری، خزان ۱۳۹۸
چکیده	انسان ها با سیاحت از قدیم الایام آشنایی دارند و این به هنگام بر می گردد که بخاطر بدست آوردن زندگی بهتر از جای به جای دیگر در حال سیر بودند و تا امروز باتغییر و تحول ادامه دارد(تاریخچه). موضوع گردشگری و یا سیاحت با توجه به آگاهی از آموزه های اسلام و مبتنی بر آیات و روایات، در اثر واحد جمع آوری نشده است(مسأله). با این حال موضوع سیاحت در اسلام در کتب متعددی چگونه پراکنده وجود دارد و بسیاری از نویسندگان در این عرصه قلم فرسای کردند(پیشینه). بنابر این سوال اصلی این نوشتار این است: سیاحت و یا جهانگردی در اسلام با توجه به منابع موجود چه جایگاه دارد(سوال). به نظر می رسد دین اسلام از بدو نمودی خویش به این موضوع توجه داشته، در قرآن کریم و احادیث

پیامبر صلی الله علیه وسلم بارها از سیر و سیاحت نام برده شده و مورد تشویق قرار گرفته است (فرضیه). جایگاه سیاحت در اسلام و بیان موارد آن در قرآن کریم و سنت مطهر آن حضرت صلی الله علیه وسلم (هدف). با مراجع به قرآن کریم، احادیث و سیرت پیامبر اسلام و کتاب‌های معتبر علمای اسلامی روش است که در این نوشتار دنبال می‌شود (روش). این بررسی حکایت از آن دارد که اسلام مبتنی بر قرآن کریم و احادیث نبوی سیاحت را برسمیت شناخته و برای درک و عبرت از زندگی گذشتگان دستور به سیر و سیاحت را داده است (یافته).
کلیدواژه‌ها: اسلام، قرآن کریم، سنت و سیاحت.

دکتر اسدالله حبیب‌زاده

نام و نام خانوادگی: اسدالله حبیب‌زاده

مدرک تحصیلی: دکترای روابط بین‌الملل

ایمیل: asadhabibzada@gmail.com

شماره تماس: ۰۰۹۳۷۰۰۴۰۹۰۴۱

موقف: استاد دایمی

درجه‌های تحصیلی

لیسانس: رشته ژورنالیزم پوهنتون / پوهنتون دولتی هرات (۱۳۸۰-۱۳۸۳)

ماستری: رشته روابط بین‌الملل پوهنتون فردوسی مشهد، ایران (۱۳۹۱-۱۳۹۳)

دکتر: رشته روابط بین‌الملل پوهنتون علامه طباطبائی، ایران (۱۳۹۴-۱۳۹۸)

اسدالله حبیب‌زاده، در سال ۱۳۵۶/۰۵/۱۵، در شهر هرات افغانستان متولد گردیده است. دوره ابتدایی مکتب خود را در لیسه گوهرشاد بیگم و دوره لیسه را در مکتب تجربه‌وی و دوره لیسانس خود را به سال ۱۳۸۳ از رشته ژورنالیزم پوهنتون دولتی ولایت هرات به اتمام رسانده است. وی ماستری خود را به سال ۱۳۹۳ از پوهنتون فردوسی مشهد و هم‌چنان مقطع دکترای خود را از رشته روابط بین‌الملل پوهنتون علامه طباطبائی ایران به دست آورده است.

اسدالله حبیب‌زاده، از خزان ۱۳۹۷، به‌عنوان کادر علمی در بخش اداری - دیپلماسی پوهنخی حقوق و علوم سیاسی پوهنتون غالب هرات وظیفه خود را آغاز کرده و اکنون، در یک فرصت مطالعاتی که از جانب پوهنتون علامه طباطبائی ایران تعریف شده است، شرکت نموده و طرح پژوهشی خویش را تحت عنوان "مشکلات فرهنگی، اجتماعی و علمی نخبه‌گان نسل دوم و سوم افغانستانی‌های مقیم ایران و ناکارآمدی حقوق ایران" به‌سر می‌برد. لازم به ذکر است که این پروژه طرح مشترک پوهنتون غالب ولایت هرات و پوهنتون علامه طباطبائی ایران می‌باشد، که به‌عنوان طرح کاربردی به‌شمار می‌آید. از اسدالله حبیب‌زاده آثار و مقالات و هم‌چنان طرح‌های پژوهشی زیادی در نشریات مختلف علمی به چاپ رسیده است.

فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی

۱. تحلیل فرصت‌ها و چالش‌های دموکراسی در کشورهای ایران و افغانستان؛
۲. حضور امریکا در افغانستان و پیامدهای آن برای ایران: مقایسه رویکرد بوش و اوباما؛
۳. امریکا و چالش افغانستان؛ از «نبرد حداقلی» به سوی «واقع‌گرایی اصولی» (۲۰۱۹-۲۰۲۰)؛
۴. تجددگرایی در جامعه سنتی؛ مطالعه موردی: دوره شاه امان‌الله؛
۵. ارزیابی درون‌پارادایمی نظریه صلح دموکراتیک؛
۶. عوامل تأثیرگذار در سیاست خارجی هند در قبال افغانستان پس از یازدهم سپتامبر.
۷. جایگاه مطالعات صلح در آموزش عالی کشور های منطقه فرهنگی نوروز مطالعه موردی (افغانستان)

نام اثر	تحلیل فرصت‌ها و چالش‌های دموکراسی در کشورهای ایران و افغانستان
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل‌نامهٔ دیپلماسی و مطالعات بین‌المللی
لینک دسترسی	https://uofa.edu.af
چکیده	دموکراسی به عنوان حق انتخاب برای تعیین سرنوشت ملت به دست خود بوده و برای ایجاد فرصت‌های برابر در یک جامعه مورد توجه اندیشمندان سیاست قرار گرفته است. اما دموکراسی به معنای معاصر آن در برخی از کشورهای جهان، نوپا و جدید است. از جمله این کشورها می‌توان به ایران و افغانستان اشاره نمود که هنوز دموکراسی به معنای واقعی کلمه در این دو کشور پا نگرفته است. هرچند در افغانستان با توجه به شاخص‌ها و معیارهای دموکراسی، برخی از نشانه‌های نظام مردم‌سالار در نظام کنونی افغانستان از قبیل قانون اساسی، انتخابات ریاست جمهوری و انتخابات مجلس، میزان نسبی آزادی‌های سیاسی و وجود احزاب سیاسی متعدد به چشم می‌خورد، اما ضعف عمومی شرایط اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی، استقرار یک نظام مردم‌سالار را در افغانستان با مشکل مواجه کرده است. البته دموکراسی در ایران از پیشینه بیشتری نسبت به افغانستان برخوردار است. بر همین اساس دموکراسی در هر کدام از این دو کشور نمودهای خاص خود را دارد که ما قصد داریم به تحلیل دقیق دموکراسی در کشور مذکور پرداخته و اهداف دموکراسی در این دو کشور را تبیین نماییم. روش تحقیق در این مقاله صورت توصیفی - تحلیلی است. واژه‌گان کلیدی: دموکراسی، فرصت‌ها، چالش‌ها، ایران و افغانستان.

[illegible]

منابع کتابخانه‌ای داده‌های لازم جمع‌آوری شده و سپس با رویکرد تحلیلی - توصیفی مورد بررسی قرار گیرد. یافته‌های تحقیق نشام می‌دهد که هم در دوره بوش پسر و هم دوره اوباما سیاست خارجی مبارزه با تروریسم آن‌ها هم از نظر سخت‌افزاری و هم نرم‌افزاری امنیت ایران را تحت تأثیر قرار داده است. واژگان کلیدی: مبارزه با تروریسم، افغانستان، امنیت منطقه‌ای در آسیای جنوبی، افراط‌گرایی دینی. واژه‌گان کلیدی: مبارزه با تروریسم، افغانستان، امنیت منطقه‌ای در آسیای جنوبی و افراط‌گرایی دینی.

نام اثر	امریکا و چالش افغانستان؛ از «نبرد حداقلی» به سوی «واقع‌گرایی اصولی» (۲۰۱۹-۲۰۰۱)
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل‌نامه سیاست جهانی
لینک دسترسی	https://interpolitics.guilan.ac.ir/article_۳۹۱۱.html
چکیده	واقعۀ یازدهم سپتامبر، در کنار تمامی آثار و پی‌آمدهایی که برای استراتژی امنیتی امریکا به همراه داشت، دامنه تعهدات این دولت نسبت به جنوب آسیا و به ویژه افغانستان را به آزمون کشید. تهاجم نظامی به این سرزمین در اولین هفته‌های پس از واقعۀ یاد شده، به تدریج دستور کار گسترده‌ای را بر محور بسیج منابع سخت و نرم، در برابر رهبر این دولت ترسیم کرد؛ و هر یک از این رهبران نیز به فراخور برداشت از شرایط پیرامونی و درونی افغانستان، چگونگی تأثیر پذیری از شرایط داخلی امریکا و باورهای فردی، الگوی رفتاری مشخصی را در پیش گرفت. پرسش اصلی این نوشتار عبارتست از اینکه : وجوه تشابه و تفاوت سیاست خارجی امریکا در مورد افغانستان در دوره‌های رهبری بوش، اوباما و ترامپ کدامند؟ در پاسخ به سؤال یاد شده، فرضیه‌ی مورد نظر چنین است : سیاست خارجی ایالات متحده در مورد افغانستان در حداث سال‌های ۲۰۰۱ تا ۲۰۱۹ بر محور مقابله با تروریسم و حفظ و تقویت نسبی دولت مرکزی ساماندهی شده بود، اما در دوره‌ی بوش رویکرد برون منطقه‌ای (بر محور عراق - افغانستان)، در سال‌های رهبری اوباما نگرش درون منطقه‌ای (بر محور آف - پاک) و در دوره‌ی ترامپ نوعی واقع‌گرایی اصولی در دستور کار قرار داشت. روش پژوهش "مقایسه‌ای" می‌باشد. واژه‌گان کلیدی: تروریسم، افغانستان، لیبرال گرایی امریکایی و واقع‌گرایی اصولی.

نام اثر	تجددگرایی در جامعه سنتی؛ مطالعه موردی: دوره شاه امان‌الله
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل‌نامه علمی - پژوهشی پوهنتون غالب، شماره سوم سال ۱۳۹۳
لینک دسترسی	https://ghalibqjournal.com
چکیده	افغانستان در تاریخ پرفراز و نشیب خود، در دوره‌هایی شاهد تلاش‌هایی برای نوسازی و تجدد بوده است. اکثریت محققان افغانستانی با وجود اختلاف نظر در چرایی تجدد گرایی، آغاز فرایند نوآوری و توسعه اجتماعی در حیات جامعه افغانستان را دهه ۱۸۷۰ میلادی می‌دانند؛ اکثر این پژوهشگران زمان سلطنت امان‌الله خان را مناسب‌ترین دوره برای پژوهش در این زمینه دانسته‌اند. چگونگی فرایند تجدد

خواهی در دوره حکمرانی شاه امان الله خان و توصیف چرایی این رویکرد، دراین مقاله بررسی شده است. تحقیق حاضر تلاش می کند با استفاده از روش تبیینی- توصیفی به این سوال اصلی پاسخ دهد که فرایند تجدد خواهی چگونه آغاز شد، اوج گرفت و چرا اقدامات تجدد خواهانه شاه امان الله خان با شکست رو برو شد؟ پاسخ اولیه (فرضیه) به پرسش مطرح شده این است که درک شرایط سیاسی منطقه، امان الله را به ضرورت نوسازی راهنمایی کرد اما باور های دینی و ساختار های سنتی جامعه افغانستان باعث شد تا اقدامات تجدد خواهانه شاه امان الله به تنش های اجتماعی دامن زده و با شکست مواجه شود. آزمون این فرضیه با روش جامعه شناسی سیستمیک و در قالب الگوی دیوید ایستون انجام شده است.

واژه‌گان کلیدی: تجددگرایی، امان الله خان، شرایط سیاسی منطقه، مدیریت و سنت.

نام اثر	ارزیابی درون پارادایمی نظریه صلح دموکراتیک
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصلنامه علمی - پژوهشی پوهنتون غالب، شماره دوم، سال ۱۳۹۷
لینک دسترسی	https://ghalibqjournal.com
چکیده	نظریه "صلح دموکراتیک" از باسابقه ترین و در عین حال از مجادله برانگیزترین نظریه هایی است که در چارچوب کلان دیدگاه های لیبرالیستی روابط بین الملل ارائه شده است. شالوده ی این نظریه بر مبنای جستجوی فراگیر در جهت شکل گیری و تعمیق صلح در عرصه ی جهانی قرار یافته است. بر اساس این دیدگاه کشورهای دموکراتیک و لیبرالی هرگز با هم نمی جنگند و تعارض های احتمالی آنان نیز به طور مسالمت آمیز حل و فصل می گردد. به این ترتیب، صلح دموکراتیک، نظریه ای تجویزی و هنجاری است. بنابراین نظریه های موجود در رشته روابط بین الملل هر کدام با توجه به عوامل مورد نظر تأکید و نوع هستی شناسی و معرفت شناسی خود نگاه متفاوتی به مسائل و موضوعات بین المللی دارند. در این نوشتار کوشش گردیده است ضمن تأکید بر آراء کانت به عنوان مهم ترین نظریه پرداز این مکتب، نقد و ارزیابی درون پارادایمی به دیدگاه دیگر اندیشمندان مرتبط با آن توجه خواهد شد این مقاله بر مبنای روش تحقیقی- تحلیلی تنظیم یافته است. وبعد از بررسی همه جانبه از نظریه صلح دموکراتیک به این نتایج رسیدیم: گروهی از نظریه پردازان که از نظر ریشه های مکتبی اختلافی با نظریه پردازان صلح دموکراتیک ندارند، اما پندین ایراد فنی به این تئوری وارد نموده اند. مثلاً اگر میان دموکراسی ها رقابت های اقتصادی و امنیتی بنیادین وجود داشته باشد، ممکن است تصورات دموکراسی از همدیگر به عنوان دموکراسی های صلح جو تغییر یابد و اینکه پروسه دموکراتیزاسیون با بی ثباتی ها و خشونت های احتمالی متعددی مواجه است. سرانجام نتیجه گیری مقاله تلاشی است برای ارزیابی فرانظریه صلح دموکراتیک با تأکید بر شکاف های درونی موجود در آن.
	واژه‌گان کلیدی: صلح دموکراتیک، کانت، صلح، جنگ و دیدگاه‌های هنجاری- فرهنگی.

نام اثر	عوامل تاثیر گذار در سیاست خارجی هند در قبال افغانستان پس از یازدهم سپتامبر
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصلنامه علمی - پژوهشی پوهنتون غالب، شماره ۲۶، سال ۱۳۹۸
لینک دسترسی	https://ghalibqjournal.com

چکیده

هند و افغانستان در ادوار مختلف تاریخی، روابط تنگاتنگی با یکدیگر داشته و این روابط، با فراز و نشیب‌های زیادی همراه بوده است. دکترین کلان سیاست خارجی هند کشورها را به سه دایره متحد المکز تقسیم می‌کند که در نقشه‌های استراتژیک، افغانستان بخشی از جنوب آسیا قلمداد شده و می‌توان گفت که افغانستان در استراتژی کلان هند در دایره نخست جای می‌گیرد؛ لذا این کشور دارای اهمیت ویژه‌ای در سیاست خارجی هند است. هند که در زمان تسلط طالبان بر افغانستان نفوذ خود در این کشور را از دست داده بود، پس از ۱۱ سپتامبر رویکردی مثبت و همکاری جویانه نسبت به این کشور داشته است. یافته‌های این تحقیق نشان می‌دهد هند درصدد است با نقش آفرینی بیشتر در تحولات داخلی افغانستان و کمک به بازسازی این کشور، نفوذ دشمن دیرینه خود - پاکستان - را کاهش داده و اهداف خود را عملی سازد. امضای پیمان همکاری راهبردی با ایالات متحده (موافقت نامه هسته‌ای غیرنظامی هند-آمریکا) در سال ۲۰۰۶، این کشور را بیش از پیش مصمم ساخته تا با سرمایه‌گذاری در افغانستان بر نفوذ و تثبیت جایگاه خود در این کشور و منطقه بیفزاید. این پژوهش در پی پاسخگویی به این سوال اصلی است که عوامل و مولفه‌های تاثیرگذار در سیاست خارجی هند در قبال افغانستان پس از ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ چیست؟ و فرضیه تحقیق چنین است: عوامل تاثیر گذار بر سیاست خارجی هند در قبال افغانستان پس از ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ عبارتند از: تقابل و تضاد با پاکستان و جلوگیری از نفوذ این کشور در افغانستان، مهار گروه‌های افراطی در افغانستان، مشارکت در بازسازی افغانستان، شکل‌گیری یک دولت مرکزی مستقل در افغانستان، تحولات منطقه‌ای و بین‌المللی و وجود منافع اقتصادی. هدف این پژوهش تبیین و شناخت جایگاه افغانستان در سیاست خارجی هند و بررسی مولفه‌های دخیل در سیاست خارجی هند در قبال افغانستان در بازه زمانی مذکور می‌باشد. روش تحقیق، توصیفی-تحلیلی است و گردآوری اطلاعات عمدتاً به روش کتابخانه‌ای و اینترنتی صورت گرفته و نتایج تحقیق به شیوه کیفی تجزیه و تحلیل شده است. واژه‌گان کلیدی: سیاست خارجی هند، موقعیت ژئواستراتژیک افغانستان، ۱۱ سپتامبر، طالبان، پاکستان و تروریسم.

نام اثر	جایگاه مطالعات صلح در آموزش عالی کشورهای منطقه فرهنگی نورو؛ (مطالعه موردی: افغانستان)
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	پنجمین همایش سالانه و اولین همایش بین‌المللی انجمن علمی مطالعات صلح ایران؛ پوهنتونیان و صلح آفرینی در منطقه نورو
لینک دسترسی	https://ipsan.ir/wp-content/uploads/۲۰۲۲/۰۴/%DA%A۹%DA%AA%DA%A۷%D۸%A۸%DA%۸۶%D۹%۸۷-%D۹%۸۱%D۸%A۷%D۸%B۱%D۸%B۳%DB%۸C.pdf
چکیده	صلح و امنیت از جمله نیازهای فطری بشری بوده، مضمن رشد و توسعه پایدار در جامعه است. دوام جنگ در کشور افغانستان، صلح را پدیده یا تحولی دست نیافتنی ساخته است. نابسامانی اجتماعی زاده جنگ مداوم آسیب‌های زیاد به مردم رسانده است. بر همین مبنا، عدم ثبات دائمی، فرایند مردمسالاری

و حکومت داری خوب را نیز با چالش جدی روبرو ساخته، مجال توسعه زیربنای اقتصادی، فرهنگی، سیاسی و اجتماعی را از مردم افغانستان گرفته است. در بیست سال پسین، هرچند که مردم افغانستان توانسته اند چندین انتخابات را با همه حاشیه هایش برگزار نمایند و برای نخستین بار انتقال مسالمت‌آمیز قدرت را شاهد باشند، اما هنوز در گوشه و کنار این کشور بحران جنگ ادامه دارد. برای بیرون رفت از این وضعیت بغرنج، نیاز است که جایگاه و اهمیت صلح در سیستم آموزش عالی افغانستان معرفی و نهادینه گردد. برای قطع جنگ و بازگشت به وضعیت عادی، جامعه به فرایند مصالحه نیازمند است و مصالحه به فرایندی گفته میشود که با آن منازعه مهار می شود و مصالحه در یکرود آموزش، آسان تر و ارزانتر به دست می آید و نهادهای تحصیلات عالی رسالت و مسؤولیت دارند تا در اعمار صلح و صلح سازی نقش اساسی را داشته باشند. از این رو، پرسش اصلی در این پژوهش این خواهد بود که نقش پوهنتونها در توسعه پایدار و ایجاد صلح در وضعیت کنونی افغانستان چگونه خواهد بود؟ در این پژوهش نشان داده می شود که تحصیلات عالی نقش مهم و اساسی در مؤلفه کلیدی توسعه سیاسی، یعنی مردم، حکومت و جامعه مدنی ایفا میکند و به خوبی میتواند دستیابی به توسعه سیاسی پایدار را در جامعه تسهیل و تضمین نماید. نوع پژوهش توصیفی-تحلیلی بوده با توجه به موضوع مطالعه، گردآوری اطلاعات بیشتر به روش کتابخانه ای و اینترنتی صورت گرفته و یافته های پژوهش نیز به شیوه کیفی تجزیه و تحلیل خواهد شد. با توجه به شرایط حساس کنونی در افغانستان، واکاوی نقش پوهنتونها در تحکیم صلح در این کشور یکی از اهداف مهم این تحقیق به شمار میآید و نتایجی هم که به همراه خواهد داشت، میتواند در توسعه و صلح پایدار افغانستان بسیار مفید و ارزنده تلقی گردد.

واژگان کلیدی: توسعه پایدار، صلح، افغانستان، حکومت‌داری خوب، مردم سالاری

نام و نام خانوادگی: دکتر علی اصغر مدبر

مدرک تحصیلی: دکتری حقوق بین‌الملل

رتبه علمی: پوهندوی

ایمیل: modaber۱۹۸۵@yahoo.com

شماره تماس: ۰۰۹۳۷۹۰۲۷۳۰۶۷

موقف: استاد بالمقطع

درجه‌های تحصیلی

لیسانس: پوهنتون هرات (۱۳۸۲-۱۳۸۶)

ماستری: پوهنتون شهید بهشتی تهران ایران (۱۳۸۷-۱۳۹۰)

دکتر: پوهنتون شهید بهشتی تهران ایران (۱۳۹۰-۱۳۹۵)

علی اصغر مدبر، لیسانس خود را به سال ۱۳۸۲ از رشته حقوق و علوم سیاسی از پوهنتون هرات و ماستری خود را به سال ۱۳۹۰ از پوهنتون شهید بهشتی تهران در رشته حقوق بین‌الملل به‌دست آورده است. هم‌چنان مقطع دکترای خویش را در رشته حقوق بین‌الملل از پوهنتون شهید بهشتی تهران در سال ۱۳۹۵ اخذ نموده‌است.

علی اصغر مدبر، در سال ۱۳۹۲، به‌عنوان کادر علمی دیپارتمنت حقوق عمومی پوهنځی حقوق و علوم سیاسی پوهنتون هرات تقرر حاصل نمود؛ هم‌چنین به‌عنوان استاد بالمقطع از سال ۱۳۹۲ با پوهنځی حقوق و علوم سیاسی پوهنتون غالب. هم‌کاری دارد.

فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی

۱. حقوق معادن؛
۲. منابع حقوق بین‌الملل؛
۳. بررسی تحلیلی مشخصات بنیادین قانون محدودکننده حق در نظام حقوقی افغانستان؛
۴. بررسی کارکرد انصاف در عرصه نظام حقوق بین‌الملل؛
۵. Investigating Transparency in Afghanistan's Legal System with regard to International Law Documents;
۶. The Role of Human Resource Management Strategies on Organizational Performance (A Case Study of Private Universities in Herat City – Afghanistan);
۷. The Effect of Corona Virus Spread in Increase or Decrease of Government Role in the View of Realists and Liberates.

نام اثر	حقوق معادن
نوعیت اثر	کتاب درسی
چاپ در	وزارت تحصیلات عالی (با هم کاری دفتر The Asia Foundation)

معرفی	نظام حقوقی معادن شامل حقوق وایب افراد مختلفی است که در فعالیت های معدن کاری دخیل اند. این اشخاص به طور کلی قراردادی، دارنده جواز، دولت، کارگران، باشندگان محل و سایر افراد میگردد. مشخص ساختن حقوق و مسوولیت های هر یک از افراد متذکره می بایست به طور دقیق در نظام حقوقی کشور تبیین گردد. از طرفی هم این نظام باید در مطابقت با نیازهای جامعه و موازین بین المللی باشد. تبیین و تشریح موارد فوق در قالب کتاب درسی، هدفی است که در این مضمون مورد توجه بوده است. این کتاب دارای هشت فصل به شرح زیر می باشد فصل اول: معرفی حقوق معادن فصل دوم: قراردادها و جواز معادن فصل سوم: کارگران معادن فصل چهارم: مالکیت معادن فصل پنجم: معادن و محیط زیست فصل ششم: معادن و باشندگان محل فصل هفتم: توسعه فصل هشتم: استخراج، بازسازی و مسدود سازی معادن کلمات کلیدی: معدن، قرارداد، توسعه، محیط زیست، کارگران و مالکیت.
-------	---

نام اثر	منابع حقوق بین الملل
نوعیت اثر	ترجمه کتاب (نویسنده هیو تریلویی) در جهت کسب رتبه علمی پوهندوی
چاپ در	وزارت تحصیلات عالی
معرفی	شناخت ماهیت حقوق بین الملل ضرورت، به درک وفهم مبانی و منابع آن دارد به عبارت دیگر لازمه شناخت مبانی حقوق بین الملل، درک درست از منابع حقوق بین الملل است. بر این اساس ارائه الگوی واحد و لایتغیر از منابع حقوق بین الملل با توجه به تقابل روی کرد های فلسفی آن اعم از طبیعی گرایی و پوزیتیویستی امری بدیع قلمداد می گردد. از این حیث کتاب پروفیسور هیوتریلویی با پرداختن به مسئله منابع حقوق بین الملل شناخت ماهیتی و فلسفی آن را متجلی می سازد. این کتاب شامل ده فصل بوده که در فصل اول راجع به ماهیت حقوق بین الملل و مفهوم آن؛ فصل دوم معاهدات به عنوان منبع حقوق؛ فصل سوم عرف، منبعی برای حقوق بین الملل؛ فصل چهارم اصول کلی حقوق به مثابه منبعی برای حقوق؛ فصل پنجم منابع فرعی حقوق بین الملل؛ فصل ششم منابع حقوق بین الملل؛ فعل و انفعال، یا سلسله مراتب؛ فصل هفتم موارد خاص: قواعد آمره، تعهدات عام الشمول، حقوق نرم؛ فصل هشتم نظام های فرعی حقوق بین الملل؛ فصل نهم برخی رویکرد های نوین و در فصل دهم به سخن پایانی کتاب پرداخته می شود.
نام اثر	بررسی تحلیلی مشخصات بنیادین قانون محدودکننده حق در نظام حقوقی افغانستان
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصلنامه علمی - پژوهشی علوم اجتماعی اندیشه، پوهنتون هرات

سال سوم نشراتی، شماره ۴، زمستان ۱۳۹۴	
چکیده	کلیت، صراحت، شفافیت و قطعیت داشتن، شمول قانون نسبت به آینده، ثبات و استمرار روانی و اجراء پذیری آنها از جمله مشخصات بنیادین قانون محدود کننده حق و اصول شکلی حکومت قانون به شمار می روند. این مشخصات از رهگذر تحقق امنیت حقوقی و عدالت در جامعه، نقشی اساسی در تجلی صلح واقعی و پایدار ایفاء می نمایند. به رغم گذشت چندین سال از شکل گیری دولت رسمی افغانستان و تألیف قانون اساسی این کشور، مردم افغانستان هنوز با چشیدن طعم صلح فاصله زیادی دارند. به باور نگارنده خلای حقوقی، نهادینه نشدن قوانین عدم ثبات قوانین و نداشتن ساز و کارهای مناسب در ساختارهای تشکیلاتی را می توان از جمله موانع اساسی تحقق امنیت حقوقی در افغانستان و در نتیجه تجلی صلح پایدار در آن دانست. کلیدواژه‌گان: حق، قانون، اصول، حکومت قانون شکلی، حکومت قانون ماهوی، امنیت حقوقی.

نام اثر	بررسی کارکرد انصاف در عرصه نظام حقوق بین الملل
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل نامه علمی - پژوهشی علوم اجتماعی اندیشه، پوهنتون هرات شماره ۱، بهار ۱۳۹۹ ص ۵۳ - ۶۰
چکیده	انصاف به عنوان یکی از تجلیات فرهنگ مشترک و جهانشمول و دارای ساختاری چندبعدی است که در جهت رسیدن به عدالت واقعی موردپذیرش ملل متمدن قرار گرفته است. با توجه به اینکه نظم حقوقی در هر جامعه اقتضاء عدالت واقعی را مینماید و این عدالت جز عامل زمانی و مکانی آن میسر نمیشد، با پذیرش روش عینی از سوی نظام بینالملل که تبیین کننده قاعده متناسب با واقعه میباشد، خود بیانگر این امر است که انصاف در قلمرو نظام وضعی و رویهای از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. اصولاً به دلیل عدم شناسایی کارکرد انصاف در سطح بینالمللی، موضوع انصاف از نقش کم‌رنگی برخوردار بوده است که با تبیین و شناسایی کارکرد انصاف در حوزه حقوق بینالملل دامنه دقیق و عملکرد انصاف معین خواهد گردید. تحلیل علمی رویدادهای تاریخی، روش منطقی و فلسفی و نگرشی بر روش تحلیل جامعه‌شناختی قواعد حقوقی با رویکرد کیفی، نوعیت روش تحقیقی است که زمینه شناخت حداقلی کارکرد انصاف را مساعد نموده است. در نتیجه توجه به شکلگیری قاعده حقوقی جدید و امتناع از قاعده وضع شده ناعادلانه، اتمام و تکمیل قاعده حقوقی و جرحوتعدیل قاعده حقوقی جدید از جمله کارکردهایی است که توجه نظام حقوق بینالملل را به خود معطوف نموده است. در نهایت با تبیین کارکردهای مختلف انصاف در حوزه حقوق بینالملل روشن مینماید که تابعان حقوق بینالملل لجرم میبایست در تعاملات بینالمللی خود به نقش تأثیرگذار انصاف توجه جدی نمایند. کلمات کلیدی: انصاف، فرهنگ، عدالت، روش منطقی، روش فلسفی و جامعه‌شناختی
نام اثر	Investigating Transparency in Afghanistan's Legal System with regard to International Law Documents
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی

(IJRAR), E-ISSN ۲۳۴۸-۱۲۶۹, P- ISSN ۲۳۴۹-۵۱۳۸, Volume.V, Issue ۱, Page No pp.۸۰۰-۸۱۰, February	چاپ در
http://www.ijrar.org/IJAR2001112.pdf	لینک دسترسی
The state's orbital transparency in dealing with the citizens of society is strongly linked to the proving of legitimacy, the rule of law, accountability, and participation. The legitimacy of power depends on the realization of a certain level of values that is ensured in the administrative and legislative process and based on the rule of law. As long as the government does not want to engage citizens in various processes of social and political activity, it will naturally evade the rule of law. The crisis of corruption in different areas in Afghanistan will not be eliminated only by the mere adoption of rules, both substantially and formally. Rather, pay attention to cost-benefit approaches; relative deprivation; rent-seeking; supporters, strategies and tactics. Keywords: Accountability, Legitimacy, Rule of Law, Strategy, Tactics, Technique, Transparency.	چکیده

The Role of Human Resource Management Strategies on Organizational Performance (A Case Study of Private Universities in Herat City – Afghanistan)	نام اثر
مقاله علمی - پژوهشی	نوعیت اثر
www.ijrar.org (E-ISSN ۲۳۴۸-۱۲۶۹, P- ISSN ۲۳۴۹-۵۱۳۸) © ۲۰۲۰ IJRAR February ۲۰۲۰, Volume ۷, Issue ۱	چاپ در
This Article aims to examine the role of human resource management strategies its dimension comprises of "recruitment and selection, training and development, sustain of human resources, performance appraisal, and rewards" on organizational performance relating to the perspectives of academic leaderships in private universities in Herat city that includes dean of collages, their assistance, head of departments, and head of administrative units. The result of this Article was the following: the levels of human resource management strategies along with organizational performance in private universities are high. There is a positive strong correlation as well as an impact of human resource management strategies and organizational performance. Based on the results of this Article, a set of recommendation presented in order to enhance the role of human resource management and organizational performance. KEYWORDS:HRM strategies, recruitment and selection, training and development, sustain of human resource, performance appraisal, rewards, and organizational Performance.	چکیده
The Effect of Corona Virus Spread in Increase or Decrease of Government Role in the View of Realists and Liberates	نام اثر

مقاله علمی - پژوهشی	نوعیت اثر	
Edition: Volume ۱۰ Issue ۳, March ۲۰۲۱,	چاپ در	
The right to health is one of the most fundamental human rights, which is emphasized in human rights documents. The spread of the coronavirus has posed major challenges to the various dimensions of human rights, the most important of which is the right of being healthy. There are basically two perspectives about the belief in the role of government and international law in general. The first view is the realist's view, who see the behavior of governments based on their benefits and question the implementation of international law. The second group is the liberals, who place great emphasis on the application of international law. According to the beliefs of this group, governments also generally have certain responsibilities in relation to securing and guaranteeing this right. It is clear that governments cannot fully guarantee the health and well-being of individuals, but governments can provide conditions in which the health of individuals is protected and access to health is possible for individuals. This obligation is driven by the obligations of governments to implement human rights in accordance with international law. Keywords: corona, government, international low, liberates, realists		چکیده

پوهندوی خلیل احمد فضل

نام و نام خانوادگی: خلیل احمد فضل
مدرك تحصیلی: ماستر، حقوق خصوصی

رتبه علمی: پوهندوی

ایمیل: Khalil.ahmad.fazl@gmail.com

شماره تماس: ۰۰۹۳۷۰۰۴۰۲۶۲۸

موقف: استاد بالمقطع

درجه‌های تحصیلی

لیسانس: پوهنتون الازهر، مصر (۱۹۹۳-۱۹۹۸)

ماستری: پوهنتون شاهد، تهران (۱۳۹۶-۱۳۹۸)

پوهندوی خلیل احمد فضل استاد فاکولته حقوق و علوم سیاسی پوهنتون هرات است. او تعلیمات ابتدائی و متوسطه را در در شهر هرات که متولد آن است سپری کرده است. استاد فضل در مکتب استاد صلاح الدین سلجوقی و مدرسه عالی جامع هرات درس خواند اما نظر به اوضاع نابسامان آن زمان مجبور به ترک دیارش گردید و در شهرستان تربت جام کشور ایران همراه خانواده‌اش سکونت اختیار کرد. وی تعلیمات خویش را در مدرسه شیخ الاسلام احمد جام که از مدارس رسمی اهل سنت در جمهوری اسلامی ایران می‌باشد نزد استادان برجسته مهاجرین و انصار ادامه داد و در سال ۱۹۸۹ میلادی جهت ادامه تحصیلات عالی، عازم کشور پاکستان گردید و بعد از سپری نمودن دوره آموزشی زبان عربی وارد رشته علوم سیاسی اکادمی اسلامی ساینس و تکنالوژی گردید و بعد از سپری نمودن دوره متذکره در سال ۱۳۹۳ با اخذ بورسیه از کشور جمهوری مصر وارد آن کشور گردید و در پوهنتون الازهر مصر درس خواند و در سال ۱۹۹۸ بعد از سپری نمودن دوره لیسانس پنج‌ساله از دانشکده حقوق موفقانه فارغ‌التحصیل گردید. استاد فضل پس از فراغت از تحصیل در کشور مصر به کشور خود بازگشت و به حیث استاد در پوهنتون اسلامی ساینس و تکنالوژی به ایفای وظیفه و ارائه خدمت به مردم سرزمینش پرداخت. او پس از تدریس یک دوره مؤفانه در پوهنتون مذکور در سال ۱۳۸۴ به عنوان عضو هیأت علمی پوهنتون هرات وارد فاکولته حقوق و علوم سیاسی گردید و در همان زمان به تدریس مضامینی همچون حقوق جزای اختصاصی، حقوق جزای اسلام، اساسات حقوق اسلام و حقوق عینی پرداخت و در سال ۱۳۸۵ به صفت رئیس فاکولته حقوق و علوم سیاسی نظر به لزوم دید مسؤولان وقت تعیین گردید و در سال ۱۳۸۶ شمسی با دریافت بورسیه دوره ماستری عازم کشور جمهوری اسلامی ایران گردید و در سال ۱۳۸۸ موفقانه دوره متذکره را در رشته حقوق خصوصی به پایان رساند. وی دارای جواز و کالت دفاع و عضو انجمن مستقل وکلای مدافع افغانستان نیز میباشد و تا اکنون چندین مقاله در مجله های علمی تحقیقی داخلی و خارجی از وی به چاپ رسیده است. و همچنین اکنون در کنار پیشبرد پست آمریت دیپارتمنت حقوق خصوصی و تدریس مضامین حقوق عینی و حقوق فامیل و حقوق واجب در پوهنتون هرات و پوهنتون خصوصی غالب؛ مسولیت ریاست انجمن استادان پوهنتون هرات را نیز عهده دار می باشند.

فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی

کتاب

۱. متون فقهی و حقوقی

مقالات داخلی

۲. ضمانت اجرای شرایط قرارداد در حقوق ایران و افغانستان و فقه اسلامی؛
۳. بررسی تطبیقی رهن رسمی در فقه و حقوق افغانستان؛
۴. بررسی ارزش شهادت در اثبات دعوی مدنی؛
۵. نقش ایجاب و قبول در انعقاد عقد؛
۶. بررسی حق حبس مال در قانون مدنی افغانستان و فقه حنفی؛
۷. بررسی تصرفات صغیر در پرتو قانون مدنی افغانستان؛

مقالات بین‌المللی

A. STUDY OF ADMINISTRATIVE OFFENSES AND PENALTIES IN AFGHANISTAN LEGAL SYSTEM;

۹. Study of the Civil Liability of Defense Lawyer in Legal System of Afghanistan.

نام اثر	متون فقهی و حقوقی
نوعیت اثر	کتاب درسی
چاپ در	وزارت تحصیلات عالی (با هم کاری دفتر The Asia Foundation)
معرفی	متون فقهی و حقوقی من حیث یک مضموم جدید در رشته حقوق با رویکرد جدید به منظور انعکاس رابطه فقه و حقوق در حوزه حقوق مدنی در نظام حقوقی افغانستان و آشنایی محصلان رشته حقوق با متون فقهی تدوین یافته است. در این اثر که مشتمل بر ۱۵ درس در قالب شش می باشد؛ ابتدا متنی از کتاب های معتبر فقهی درج گردیده ، متعاقباً مواد مرتبط به آن موضوع از قوانین افغانستان به خصوص قانون مدنی تذکر یافته است. در اخیر با مقایسه، تجزیه و تحلیل بحث رابطه بین فقه و حقوق برجسته گردیده است. فصل اول: عقد بیع؛ فصل دوم: عقد اجاره؛ فصل سوم: عقود توثیقی؛ فصل چهارم: عقود تبرعی؛ فصل پنجم: غصب و اتلاف؛ فصل ششم: دعوی و ادله اثبات. کلمات کلیدی: متون، تبرع، توثیق دعوی، غصب و اتلاف.

نام اثر	ضمانت اجرای شرایط قرارداد در حقوق ایران و افغانستان و فقه اسلامی
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	مجله اندیشه، شماره ۲۸، سال ۱۳۸۸

چکیده	شرایط مقرر برای ایجاد عقد یا قرار داد در قوانین مدنی افغانستان و ایران از نظر انواع شرایط و ضمانت اجرای عدم رعایت آنها، متفاوت بوده است. در قانون مدنی افغانستان برای انعقاد هر عقدی ارکان، شرایط انعقاد، شرایط صحت، شرایط نفاذ و شرایط لزوم را لازم دانسته می شود و بر عدم رعایت آن ها، بطلان، فساد و عدم نفوذ را مقرر نموده است. اما در قانون مدنی ایران برای انعقاد هر عقدی شرایط اساسی صحت معامله را مقرر گردیده و بر عدم رعایت آنها به عنوان ضمانت اجرا، بطلان و عدم نفوذ را تعیین نموده است. کلمات کلیدی: رکن، شرط، اصل، وصف، صحت بطلان، فساد و عدم نفوذ.
-------	---

نام اثر	بررسی تطبیقی رهن رسمی در فقه و حقوق افغانستان
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	مجله اندیشه، شماره ۳۰ - ۳۱، سال ۱۳۸۹
چکیده	عقد رهن رسمی یکی از انواع عقود تأمینی است که هدف از تأسیس آن حمایت حق داین مرتهن می باشد؛ به اضافه ارکان موضوعی عقد (رضا - موضوع - سبب) شکلی بودن نیز رکن دیگری است که برای انعقاد این عقد حتمی می باشد. در فقه اسلامی تنها عقد رهن حیازی را تأمین کننده دین دانسته اند؛ لذا در مشروعیت رهن رسمی اختلاف نموده که نظر راجح معتقد به صحت رهن رسمی می باشد. واژه گان کلیدی: رهن، رسمی، حیازی، قبض، رهن، مرتهن و مرهون.

نام اثر	بررسی ارزش شهادت در اثبات دعوی مدنی
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	مجله اندیشه، شماره ۳۳، سال ۱۳۹۰
چکیده	از آن جای که شهادت با تاریخ حقوق گره خورده، در همه سیستم های حقوقی سابق و حال به عنوان یکی از ادله اثبات دعوی شناخته شده، از جایگاه خاصی برخوردار می باشد. محاکم افغانستان با سابقه فقهی که دارد، شهادت را به عنوان یکی از مهمترین وسایل اثبات در دعاوی مورد استفاده قرار داده، عملاً به آن اهمیت زیادی قایلند. واژه گان کلیدی: شهادت، شهود، ادله اثبات، دعوی مدنی، محاکم.

نام اثر	نقش ایجاب و قبول در انعقاد عقد
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	مجله غالب، شماره ۲، سال ۱۳۹۱
چکیده	ایجاب و قبول در فقه اسلامی و قانون مدنی افغانستان از جمله ارکان عقد محسوب می گردد؛ البته با این تفاوت که در فقه اسلامی اینکه ایجاب و قبول برای انعقاد کافیسست یا خیر

اختلاف نظر وجود دارد. فقهای حنفی برای انعقاد عقد وجود ایجاب و قبول را کافی می دانند و جمهور فقهاء به این باورند که در پهلوی ایجاب و قبول عاقدین و معقود علیه نیز از ارکان محسوب می شود. قانون مدنی افغانستان با پیروی از فقه حنفی در ماده ۵۰۶ برای انعقاد عقد وجود ایجاب و قبول را کافی دانسته است. واژه گان کلیدی: ایجاب، قبول، اراده، انعقاد و عقد.

نام اثر	بررسی حق حبس مال در قانون مدنی افغانستان و فقه حنفی
نوعیت اثر	مقاله علمی - تحقیقی
چاپ در	مجله اندیشه، شماره ۲، سال ۱۳۹۲
چکیده	حق حبس یکی از قدیمی ترین وسایل تضمین کننده دین در بین تأمینات عینی و شخصی به حساب می آید؛ زیرا داین می تواند به طور فردی و بدون کدام پروسجر قبلی و یا بعدی از آن استفاده نماید. اضافه بر آن برای داین برمال موضوع حبس، حق تقدم نسبت به داینین عادی ایجاد می کند. بعضی از حقوق دانان به این نظرند که حق حبس از جهاه وسایل حمایتی ضمان عام برای عموم داینین نمی باشد؛ بلکه حق حبس تنها برای یک داین معین در برابر دیگر داینین مقرر شده است؛ از همین لحاظ حق حبس استثنای بر قاعده مساوات بین داینین در ضمان می باشد. بنابراین، حق حبس برای صاحب خود مرکز و جایگاه خاصی را ایجاد می نماید وو تا زمانی ادامه می باید که هدف از آن که همانا استیفای دین است بر آورده شود. کلمات کلیدی: حبس، ضمان عام، تأمینات عینی، تأمینات شخصی و دین.

نام اثر	بررسی تصرفات صغیر در پرتو قانون مدنی افغانستان
نوعیت اثر	مقاله علمی - تحقیقی
چاپ در	مجله اندیشه، شماره ۴، سال ۱۳۹۴
چکیده	با توجه به این که معاملات یکی از امور مهم در زندگی افراد می باشد قانون مدنی افغانستان برای انجام تصرفات حقوقی شرایط را مقرر نموده که با عدم موجودیت هر یک از آن ها، اثری بر تصرف مترتب نگردیده و الزامی را به وجود نمی آورد؛ از جمله این شرایط اهلیت متصرف است که باید حین انجام آن متصرف دارا باشد. در نتیجه اشخاص که اهلیت حقوقی کاملی ندارند یا در اهلیت شان نقصان وجود دارد به حکم قانون از انجام تصرفات حقوقی منع گردیده اند که در اصطلاح محجور نامیده می شوند و شامل صغیر و اشخاص غیر رشید یعنی مجنون و معتوه می گردند. قانونگذار با پیروی از دیدگاه فقهای اسلامی و به منظور حمایت از مصلحت صغیر وی را از انجام تصرفات حقوقی منع نموده است. و زوال این ممنوعیت را منوط به بلوغ و رشد کرده است. واژه گان کلیدی: صغر، حجر، اهلیت، رشد و تصرفات حقوقی.
نام اثر	STUDY OF ADMINISTRATIVE OFFENSES AND PENALTIES IN AFGHANISTAN LEGAL SYSTEM
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی

چاپ در	www.ijrar.org (E-ISSN ۲۳۴۸-۱۲۶۹, P- ISSN ۲۳۴۹-۵۱۳۸)
چکیده	Each country's administrative system of responding to applicants and clients has a set of laws and regulations that failing to comply with them lead to dissatisfaction and indiscipline in the work. As individual enter the administrative system, they are influenced by various social, political, economic, and their personal and business personality evolves. There are also a number of employees who are adversely affected by various factors, who perpetrate administrative violations and violations of various kinds, which this matter damaged the overall mechanisms of the administrative system and have negative effects on the work process and quality of work life of employees and other people. Today, administrative offenses are becoming a major issue in Afghan government departments, which in some cases can affect the justice, accountability, spirituality, integrity, creativity, commitment and competence of the individual and consequently the organization as a whole. The main purpose of this study is to analyses the administrative offenses and punishment in the Afghan legal system and the main question is what the position of administrative offenses and punishment is in the Afghan legal system? This study has been designed in descriptive analytical manner using document analysis and library form. The finding of the study show that the Afghan legal system has imposed administrative violations and penalties including recommendation, warnings, deductions, non-promotion, compulsory redundancy, termination, suspension or temporary detachment and permanent deprivation of employments from work places. Therefore, according to the finding of the study, it is suggested to resort to strategies such as training in laws and regulations, consulting, explaining organizational policies and training of duty bills to reduce and prevent administrative violations.

نام اثر	Study of the Civil Liability of Defense Lawyer in Legal System of Afghanistan
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	(www.ijrar.org (E-ISSN ۲۳۴۸-۱۲۶۹, P- ISSN ۲۳۴۹-۵۱۳۸)
چکیده	One of the most important and vital elements for a fair trial is the access of the litigants to the defense lawyer. The importance of the legal profession stems from the fact that the power and possibility of defense are not equal for all persons, so that some are not able to defend themselves before the judiciary and it is necessary that persons who have the necessary ability and expertise defend the rights of others. Defend against their enemy in court. Therefore, the right of access to a lawyer is recognized and emphasized in national and international documents. Of course, we must keep in mind that the importance and necessity of appointing a lawyer does not mean the safety of the lawyer; rather, the lawyer, like other members of society, is accountable to the client and the law. Therefore, if the lawyer does not fulfill

his obligations or delays in fulfilling it and causes damage to his client, he is responsible. As the legal profession in Afghanistan is a new phenomenon and lawyers do not have enough experience, unfortunately they make mistakes in cases that cause harm to their clients and due to the clients' lack of knowledge of the law, the lawyer is not prosecuted. Therefore, explaining the lawyer's responsibility in the light of the applicable laws of errors that cause harm to the client is a necessary matter that is addressed in this article and the question of what is the nature and nature of the lawyer's civil liability? Answered. As a result, two types of responsibilities can be imagined in the lawyer-client relationship. If the lawyer violates the conditions stipulated in the power of attorney contract and does not abide by his obligations and causes harm to the client, contractual liability and in case of non-observance of professional rules and regulations of the power of attorney that causes harm to the client, coercive liability. It turns out that both types of liability are considered in the general sense of civil liability.

Keywords: Violation, Error, Civil Liability, Client, Lawye

جواد امیری تیموریان

نام و نام خانوادگی: جواد امیری تیموریان

مدرک تحصیلی: دانشجوی دکترای جغرافیای سیاسی در پوهنتون فردوسی مشهد

ایمیل: javadamiri۸۹@gmail.com

شماره تماس: ۰۰۹۳۷۲۹۷۳۵۶۴۴

موقف: استاد بالمقطع

درجه‌های تحصیلی

دکتر: پوهنتون فردوسی، مشهد (۱۳۹۹- جریان دارد)

ماستری: پوهنتون تهران، تهران (۱۳۹۴-۱۳۹۶)

لیسانس: پوهنتون تربیت معلم سبزوار، خراسان رضوی (۱۳۸۹-۱۳۹۳)

جواد امیری تیموریان، از ولایت کندز که در تاریخ ۰۱ / ۰۱ / ۱۳۷۲، در ولایت خراسان (مشهد) ایران در یک خانواده کشاورز متولد گردیده است او تعلیمات اولیه را بنا بر مشکلات مهاجرت در چندین مکتب آن ولایت خوانده و در نهایت دوره متوسطه خویش را در لیسه ادیب تبادلگان مشهد به پایان رساند. وی در کنار اینکه مشغول کار و درآمد برای خانواده بود در سال ۱۳۸۹ در کنکور سراسری ایران شرکت نمود و موفق شد به یکی از پوهنتون‌های دولتی این کشور راه یابد. در سال ۱۳۹۳ موفق به کسب لیسانس در رشته علوم سیاسی از پوهنتون تربیت معلم سبزوار خراسان گردید و در سال ۱۳۹۴ در کنکور سراسری کارشناسی ارشد شرکت نمود و با کسب رتبه برتر ۹ افتخار آفرین جامعه مهاجر مقیم ایران در عرصه علمی گردید و به پوهنتون دولتی و مرکزی تهران راه یافت. در دوران کارشناسی ارشد وی در کنار درس به کار شبانه نیز مشغول بود بعد از دو سال موفقانه این دوره را هم به اتمام رساند و برای آغاز مرحله جدید از زندگی وارد کشورش افغانستان شد و در شهر هرات در یکی از موسسات تحصیلات عالی (آسیا) به حیث کادر علمی به کار فرهنگی مشغول شد. وی یک سال بعد در اداره امور ریاست جمهوری به حیث کارمند جذب گردید و همزمان در پوهنتون کاتب نیز به عنوان استاد ایفای وظیفه نمود. در سال ۱۳۹۹ وی در مقطع دکتری پوهنتون فردوسی در رشته جغرافیای سیاسی پذیرفته شد و هم اکنون نیز ادامه تحصیل میدهد و در کنار آن به حیث آمر تضمین کیفیت و آمر دیپارتمنت علوم سیاسی در موسسات تحصیلات عالی (آسیا، ۱۴۰۰ و کهکشان شرق ۱۴۰۱) ایفای وظیفه می‌نماید.

فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی

۱. آسیب‌شناسی شبکه منطقه‌ای افغانستان و امنیت ملی آن در جهان دوقطبی (۲)

نام اثر	آسیب شناسی شبکه منطقه ای افغانستان و امنیت ملی آن در جهان دوقطبی (۲) (دوره نظم جنگ سرد ۱۹۴۵-۱۹۹۱)
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	کتاب آسیا، خزان ۱۳۹۹ شماره ۳۰
لینک دسترسی	https://t.me/AHEISRC
چکیده	در شبکه ژئوپلیتیکی نظام جهانی، سیستم بین الملل بر اساس مرزبندی های جغرافیایی مشخص شده و هر کدام از کشورها در یک یا چند سیستم تابعه (منطقه) از شبکه مذکور جای گرفته اند. کشورها بر اساس جایگاه خود در ساختار قدرت جهانی در این شبکه نقش آفرینی خواهند کرد. در طول تاریخ امنیت و بقاء کشورها از تحول در ساختار ژئوپلیتیکی سیستم بین الملل و مناطق آن همواره متأثر بود است. بر این اساس درک و فهم افغانستان از محیط استراتژیک خودش همانند سایر کشورها بر اساس تجارب تاریخی آن شکل می گیرد. از این رو در پژوهش حاضر به کالبد شکافی شبکه منطقه ای افغانستان به خصوص خرده شبکه ژئوپلیتیک آن و تأثیر این شبکه بر امنیت ملی آن پرداخته می شود. به عبارتی با توجه به مسئله امنیت و بقاء کشورها و تأثیر پذیری این امر از ساختار ژئوپلیتیکی، در پژوهش حاضر این سوال مطرح می شود که شبکه منطقه ای افغانستان بخصوص خرده شبکه ژئوپلیتیکی آن از چه مناطقی شکل می گیرد و چه تأثیری بر امنیت ملی این کشور دارد. برای پاسخ به این سوال از منظر تاریخی و با بهره گیری از روش سری زمانی شبکه منطقه ای افغانستان را با نظر داشت محیط استراتژیک و تهدیدات وارده به عنوان متغیر مستقل و سیاست های اتخاذ شده در سیاست خارجی از سوی دولت ها و دولت مردان افغان و نتیجتاً امنیت ملی آن را به عنوان متغیر وابسته، مورد بررسی قرار می دهیم. در قسمت تجزیه و تحلیل داده ها و نتیجه گیری می توان بیان کرد که شبکه منطقه ای افغانستان و بخصوص خرده شبکه ژئوپلیتیکی آن چهار حوزه پیرامونی یا منطقه (جمهوری های آسیای مرکزی اتحاد شوری در «شمال»، جمهوری خلق چین در «شرق»، جمهوری اسلامی ایران و پادشاهی عربستان سعودی در «غرب» و شبه قاره هند که پاکستان و هند در «جنوب» بودند) را شامل می شد و همچنین دو قدرت مداخله گر خارجی (اتحاد شوروی و ایالات متحده آمریکا) را در بر می گرفت. جغرافیای افغانستان در این زمان نقش ژئوپلیتیک انکشافی بین دو ابرقدرت را دارا می باشد. تهدیدات وارده در این دوره از سوی مداخله گران خارجی و منطقه ای هستند که در پی تجزیه و ترکیب جغرافیای افغانستان اند و با حمله های نظامی مستقیم و پیش برد جنگ های نیابتی هیبریدی در صدد تحمیل خواسته های خود هستند. از سوی دیگر سیاست خارجی دولت ها و دولت مردان وقت افغانستان نیز بر اساس تهدیدات وارده و گرایشات ایدئولوژیکی آنها متفاوت بوده اند. واژه گان کلیدی: افغانستان، شبکه منطقه ای، شبکه ژئوپلیتیکی، امنیت ملی، منطقه پیرامونی، قدرت مداخله گر، جنگ نیابتی و سیاست خارجی.

بخش دوم از قسمت دوم
پوهنځی اقتصاد

شبانۀ صدیقیان

نام و نام خانوادگی: شبانۀ صدیقیان

مدرک تحصیلی: ماستر اقتصاد

ایمیل: shabana_morsal@yahoo.com

شماره تماس: ۰۰۹۳۷۹۸۸۲۸۵۳۰

موقف: رئیس پوهنځی اقتصاد

درجه‌های تحصیلی

لیسانس: پوهنتون هرات (۲۰۰۹ – ۲۰۰۶)

ماستری: پوهنتون علیگر هندوستان (۲۰۱۰ – ۲۰۱۲)

شبانۀ مرسل صدیقیان، فرزند عبدالرؤف، در پنجم ماه میزان ۱۳۶۶ هجری خورشیدی، در شهر هرات متولد گردید. وی تحصیلات ابتدایی خود را در مکتب متوسطه آتون هروی و دوره متوسطه و عالی را در مکتب مولانا عبدالله هاتفی و لیسه گوهرشاد فراگرفت. وی در سال ۲۰۰۹ به درجه لیسانس از پوهنځی اقتصاد پوهنتون هرات فارغ‌التحصیل شد. شبانۀ صدیقیان با دریافت بورسیه دولتی توانست در سال ۲۰۱۰ در کشور هندوستان در شهر علیگر پوهنتون علیگر مسلم یونیورسیتی دوره تخصص و ماستری خویش را موفّقانه در ۲۰۱۲ به پایان برساند. ایشان در سال‌های متفاوت در مؤسسه تحصیلات عالی اشراق، کهکشان شرق، آسیا و پوهنتون جامی و غالب تدریس مضامین اقتصادی را به پیش برده است. خانم صدیقیان، از زمستان ۱۳۹۹، ریاست پوهنځی اقتصاد پوهنتون غالب را عهده‌دار است.

فهرست آثار و مقاله‌های علمی – پژوهشی

۱. An Analysis of Factors Affecting Entrepreneurship and Organization

Development;

۲. تحلیل وضعیت افغانستان در سازمان تعرفه و تجارت جهانی WTO؛

۳. بررسی سیاست دمپینگ و تأثیرات آن بالای تولیدات داخلی؛

۴. معرفی گروه بریکس و بررسی وضعیت اقتصادی این گروه BRICS؛

۵. بررسی تأثیرات سیستم اسیکودا بر تسهیلات تجاری در گمرکات افغانستان.

An Analysis of Factors Affecting Entrepreneurship and Organization Development	نام اثر
مقاله علمی - پژوهشی	نوعیت اثر
www.ijrar.org (E-ISSN ۲۳۴۸-۱۲۶۹, P- ISSN ۲۳۴۹-۵۱۳۸)	چاپ در
IJRAR August ۲۰۲۰, Volume ۷, Issue ۳	لینک دسترسی
Entrepreneurship is a process of an entrepreneur's behavior who is often a individual in pursuit of something innovative and who turns these ideas into gainful opportunities by taking the challenge and confusion of the business. Organizational development is characterized as the use of organizational capital to increase on-the-job performance and productivity. Organizational growth encompasses a range of principles and approaches for organizational transformation. Thus, in this study, some factors affecting entrepreneurship and organization development have been identified the most important factors that have a significant effect on entrepreneurship can be named. Taking Initiative, Organizing Resources, Identifying Opportunities and Prospects, Risk-Taking, Decision Making, Technology Transfer and Adaptation, Innovation, Fostering Autonomy, Public Relations, Social Responsibility, from another hand factors effects on organizational development are promote and management growth, product innovation, areas that need change, work process and so on. This research is methodologically applied because of the conceptual model of research and indicators from the literature. It examines "An Analysis of Factors Affecting Entrepreneurship and Organization Development". This paper is based on qualitative research which is concentrated on secondary data. Books, articles, and Database are used as secondary sources. Therefor the outcome of this research will help to understand more various factors affecting entrepreneurship and organization development. Keywords: Entrepreneurship, Organization, Development, Entrepreneur, Innovation, Business.	چکیده

تحلیل عضویت افغانستان در سازمان تعرفه و تجارت جهانی WTO	نام اثر
مقاله علمی - پژوهشی	نوعیت اثر
فصل‌نامه علمی - پژوهشی پوهنتون غالب، سال هشتم نشراتی، سلسله ۲۶، شماره اول، بهار ۱۳۹۸	چاپ در
سازمان تجارت جهانی (world trade organization) که از ابتدای سال ۱۹۹۵ میلادی برای مدیریت مناسبات تجارت چند جانبه بین المللی جایگزین گات شد اکنون به یک سازمان بزرگ جهانی	چکیده

تبدیل شده است این سازمان، یک سازمان بین‌المللی است؛ که قوانین جهانی تجارت را تنظیم و اختلافات بین اعضا را حل و فصل می‌کند. اعضای سازمان تجارت جهانی کشورهایی هستند که موافقت‌نامه‌های حدود ۳۰ موافقت‌نامه این سازمان را امضا کرده‌اند.

اهمیت سازمان تجارت جهانی تا آن حد است که در حال حاضر ۱۶۴ کشور جهان به عضویت این سازمان درآمده افغانستان بعنوان یکصد و شصت و چهارمین عضو در سازمان تجارت جهانی پذیرفته شده است سازمان تجارت جهانی در حال حاضر حدود ۹۵ درصد تجارت جهان را تنظیم میکند.

هدف این تحقیق کتابخانه‌یی، بررسی عضویت افغانستان در این سازمان است که آیا این سازمان بعنوان یک گام مثبت در راستای جلب و جذب سرمایه گذاری های مستقیم خارجی، رشد اقتصادی، ایجاد فرصت های کاری و اشتغال زایی و کاهش ضریب فقر تلقی شده میتواند. پرسشی که به دنبال پاسخ یابی بوده ایم، این بوده است که: عضویت افغانستان در سازمان تجارت جهانی چه مزایا و معایبی را نظر به وضعیت اقتصادی و سیاسی به هم راه دارد؟ یافته های نگارنده نشان میدهند که: نظر به مشکلات فعلی بی که بر سر راه رشد اقتصادی و تجاری افغانستان قرار دارد، حد اقل ده سال دیگر ضرورت دارد تا خود را از نگاه اقتصادی به جهان هم گام سازد تا بتواند از سهولت ها و مزایای سازمان تجارت جهانی بهره جوید.

واژه گان کلیدی: سازمان تعرفه و تجارت جهانی، افغانستان، مزایا و معایب.

نام اثر	بررسی سیاست دمپینگ و تأثیرات آن بالای تولیدات داخلی
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصلنامه علمی - پژوهشی پوهنتون غالب، شماره ۳، خزان ۱۳۹۳
چکیده	ضرورت مطالعه و شناخت علوم معارف انسانی و اجتماعی بر کسی پوشیده نیست. تحولات و تکامل مداوم این علوم، درک ارزیابی و کاربرد آنها را در دنیای پرشتاب امروز پیچیده تر ساخته است. علم اقتصاد هم یکی از این علوم است که امروزه آشنایی با اصطلاحات اقتصادی و تعاریف خاص موجود در حیط اقتصاد و تجارت بین المللی نقشی به سزای دارد. یکی از واژه گان خاص اقتصادی که در تجارت بین الملل جایگاه ویژه یی دارد دمپینگ است. دمپینگ عبارت از فروش کالا در بازار کشورها ی خارجی با قیمتی کمتر از هزینه نهایی آن کالا در کشور عرضه کننده میباشد. پیچیده گی روابط اقتصادی در سطح بین الملل به حدی رسیده که نمیتوان این روابط را با قوانین ساده و ابتدایی تفسیر کرد. امروزه هرگونه بررسی علمی یک موضوع در روابط بین الملل مستلزم توجه به تمامی جوانب آن مساله است؛ از طرفی می‌دانیم که این روابط کشورها توسط سیاست‌های مختلف متاثر میگردد که آشنایی با این سیاست‌ها برای تجارت بهتر و موفق تر امر ضروری می‌باشد. واژه گان کلیدی: دمپینگ، مزیت نسبی، رقابت ناقص، گات و سازمان تجارت جهانی.

نام اثر	معرفی گروه بریکس و بررسی وضعیت اقتصادی این گروه (BRICS)
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصلنامه علمی - پژوهشی پوهنتون غالب، سال نهم نشراتی، سلسله بیست و هشتم، شماره اول، بهار ۱۳۹۹

چکیده	در عصر بهم پیوستگی اقتصاد ها و ارتباطات شبکه یی کشورها به همدیگر، به خصوص کشور های در حال توسعه و قدرت های نوظهور، به خوبی آگاهند که به تنهایی نمیتوانند در معادلات جهانی اثر بگذارند. اقتصاد های نوظهور سعی دارند به نوعی پایه اصلی نظام اقتصاد جهان را طراحی کنند؛ به این ملحوظ، سران برخی از کشور ها ، مانند بریکس ، بیش تر به دنبال نظام اقتصادی جدیدی اند تا در جهت مدیریت جهانی و مبارزه با زیاده خواهی کشورهای توسعه یافته ، از آن بهره ببرند؛ ازین رو شکل گیری سازوکارهایی مانند بریکس ، مبین تمایلات این گونه کشورها برای حرکت جمعی و مشترک می باشد. این گروه تقریباً نیمی از جمعیت حال حاضر دنیا و یک پنجم کل اقتصاد جهانی را در اختیار دارند عزم خود را به منظور بازسازی ساختار اقتصادی و مالی جهان جزم کرده اند، گروه بریکس در این مسیر با مشکلاتی نیز روبرو خواهد بود؛ اما به نظر بسیاری از تحلیل گران بریکس همه مشکلات پیش رویش را رفع خواهد نمود و دهه آینده دهه بریکس خواهد بود. در تحقیق پیش رو سعی شده است تا با جمع آوری مطالب با استفاده از مطالعات اسنادی و با روش توصیفی به بررسی این گروه بپردازیم نتایج تحقیق نشان میدهد که در حال حاضر بریکس سعی دارد که ساختار سازی کرده و اعضای موثر خود را تقویت ، و در داخل سازمان دهی و نظم دهی کند و تمام اهرم های لازم را در دست داشته تا بتواند کم کم ظهور کند اما بدون شک رقابت سنگین بوده و رقابت اقتصادی رقابت سیاسی را هم به دنبال خواهد آورد . واژه گان کلیدی: بریک، بریکس، نظام اقتصادی، بانک جهانی، صندوق بین المللی پول و قدرت های نوظهور اقتصادی.
-------	--

نام اثر	بررسی تأثیرات سیستم اسیکودا بر تسهیلات تجاری در گمرکات افغانستان
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصلنامه علمی - پژوهشی پوهنتون غالب، سال ششم نشراتی، شماره چهارم، زمستان ۱۳۹۶
چکیده	امروزه تجارت یکی از امتیازهای مهم هر کشوری محسوب میشود هر کدام از کشورهایی که در این حوزه موفق تر باشند، طبیعتاً امتیازهای بیشتری را هم به دست خواهند آورد . گمرک هم یکی از زیرمجموعه های مهم در حوزه تجارت خارجی کشورها است. امروزه نقش گمرک در نظام های اقتصادی، صرفاً به دو جنبه مالی و اقتصادی آن منحصر نبوده و اهمیت آن تنها از جنبه های وصول درآمد برای دولت ، اجرای مقررات بازرگانی و خارجی و اعمال سیاست های حمایتی، مطرح نیست و طیف گسترده یی از الزامات ملی و بین المللی در رابطه با مبادلات بین المللی و تجارت خارجی را شامل میشود. ظهور اقتصاد دیجیتالی، جهانی شدن و تحولات حادث شده در نظام بین المللی، موجب گردیده است که نقش گمرکات نیز دگرگون شده و وظایف و مأموریت های سنتی گمرک دیگر ، پاسخ گو ی اهداف توسعه ملی نیست . گمرک های کشور با توجه به اهمیت جایگاه خود در نظام اقتصادی کشور تلاش خود را در جهت کمک به تحقق اهداف توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور ، از طریق نظام های جدید الکترونیکی؛ مانند سیستم اسیکودا در تسهیلات مناسب در چهارچوب قوانین و مقررات، حذف تشریفات زائد، افزایش کیفیت خدمات گمرکی و به

طور کلی ارتقای کارایی نظام گمرکی و بازرگانی کشور معطوف نموده است.

هدف این تحقیق بررسی تأثیرات سیستم اسیکودا برافزایش تسهیلات تجاری و شناخت بیشتر مزیت‌های این سیستم و عملکرد آن در گمرک اسلام قلعہ هرات. نظام تجاری برای اینکه بتواند خواسته‌های خود را به صورت بهینه تأمین کند از یک طرف به نظام‌های دیگر وابسته است؛ از طرف دیگر باید واجد توان بالقوه درونی برای رسیدن به تعادل‌های پویای داخلی باشد. درواقع نظام بازرگانی برای توانمندسازی در دسترسی به بازارها و تقویت توان بازرگانی باید به صورت یک نظام باز و متصل عمل کند؛ برای ایتن منظور باید دارای متغیرهایی باشد که موضوعات ذکرشده را پوشش دهد. بدون تردید یکی از زیر نظام‌های نظام تجاری هر کشور، گمرک است. سرعت بخشیدن به حل موانعی که میتواند سبب افزایش سرعت، تسهیلات و راحتی رفتار تجاری در این زیرسیستم شود موجب افزایش توان مندی و سبب سرعت بخشیدن به رفتارهای صحیح بازرگانی میشود. تحولات انجام شده در تاریخ بشری حاکی از آن است که بشر در دوران پیشرفت خود موفق به صرفه جویی‌های عظیم در نادرترین منبع خود، یعنی زمان شده است؛ از این روست تحولی که در سیستم گمرک به وجود آمد. الگوی نرم افزاری آنکتابد به نام اسیکودا ابداع شد که در بیش از ۸۰ کشور دنیا پیاده شده یا درحال پیاده شدن است. از آنجایی که جهان به سمت الکترونیکی شدن پیش میرود، توجه به این موضوع در حوزه گمرک هم طبیعتاً بسیار مهم خواهد بود. ما در این مطلب قصد داریم در رابطه با یکی از نظام‌های مفید که در حوزه گمرک کاربرد دارد، صحبت نماییم اسیکودا دستگاهی ضروری و بسیار پرکاربرد در حوزه گمرک است که در ادامه با آن بیشتر آشنا خواهیم شد.

واژه گان کلیدی: گمرک، تجارت، اسیکودا، اظهارنامه گمرکی و ترانزیت.

فیروز احمد گنجی

نام و نام خانوادگی: فیروز احمد گنجی

مدرک تحصیلی: دانش جوی دکترای مدیریت

ایمیل: firoozganji@gmail.com

شماره تماس: ۰۰۹۳۷۲۸۶۶۰۶۰۶

موقف: استاد دایمی

درجه های تحصیلی

لیسانس: پوهنتون هرات (۱۳۹۰-۱۳۸۷)

ماستری: پوهنتون BMCC (۱۳۹۴-۱۳۹۲)

دکتر: MRIIRS (۱۳۹۷- جریان دارد)

فیروز احمد گنجی، در سال ۱۳۶۷ خورشیدی در ولایت هرات متولد گردیده است. ایشان دوره متوسطه را در لیسه انقلاب اسلامی در سال ۱۳۸۶ به پایان رسانیده و از طریق امتحان کانکور در سال ۱۳۸۷ به پوهنځی اقتصاد پوهنتون / پوهنتون هرات راه یافت و در سال ۱۳۹۰ از رشته اقتصاد و مدیریت فارغ گردید. پس از آن جهت ادامه تحصیلات راهی کشور هندوستان شده و توانست در سال ۱۳۹۴ مدرک ماستری خویش را در رشته مدیریت تجارت از پوهنتون BMCC شهر پونا به دست آورد. ایشان در بسیاری از سازمان ها و دفاتر خصوصی تجربه کاری داشته و نیز در پوهنتون های مختلف تدریس نموده و همچنین ریاست پوهنځی اقتصاد را نیز در گذشته بر عهده داشت. به همین ترتیب از سال ۱۳۹۵ به عنوان یکی از استادان دایمی پوهنځی / پوهنځی اقتصاد ایفای وظیفه می کند. آقای گنجی فی الحال دانش جوی مقطع دکترای رشته مدیریت در پوهنتون Manav Rachna International Institute of Research and Studies می باشد.

فهرست آثار و مقاله های علمی - پژوهشی

۱. Impact of Gender Discrimination on the Employees (Ghalib Private University in Herat, Afghanistan as a Case Study);
۲. Identifying Existence Barriers in Small and Medium Size Enterprises Development (Herat Industrial Town, Afghanistan as a Case Study).

Impact of Gender Discrimination on the Employees (Ghalib Private University in Herat, Afghanistan as a Case Study)	نام اثر
مقاله علمی - پژوهشی	نوعیت اثر
European Journal of Molecular & Clinical Medicine, Volume ۰۷, Issue ۰۶, ۲۰۲۰ - ISSN ۲۵۱۵-۸۲۶۰	چاپ در
https://ejmcm.com/article_۴۰۰۶.html	لینک دسترسی
Gender discrimination in today's organizations is one of the issues that if it cannot be managed well, there will be other problems in the organization that may cause great harm to the organization, Therefore, the object of this research is to examine the effect on workers of gender discrimination. This survey's statistical population is Ghalib Private University in Herat that ۱۰۹ employees have been selected as a sample. The measurement tool of this research is a questionnaire that reliability is above ۰.۷ and has been confirmed. SPSS ۲۳ Software was used to study descriptive statistics and Smart PLS ۳.۰ software was used to analyze statistical data in inferential statistics. According to the results, gender discrimination has had a detrimental and critical impact on work satisfaction, employee participation, and organizational identity and has had a positive and significant effect on job stress. Keywords: Gender Discrimination, Employee, Workplace, Job Satisfaction, Organizational Commitment, Stress Level, Gender Identity.	

Identifying Existence Barriers in Small and Medium Size Development (Herat Industrial Town, Afghanistan)Enterprises as a Case Study	نام اثر
مقاله علمی - پژوهشی	نوعیت اثر
xlkogretim - Elementary Education Online, ۲۰۲۱; Vol ۲۰ (Issue ۵): pp.۳۸۶۱-۳۸۷۹ - http://ilkogretim-online.org - doi: ۱۰.۱۷۰۵۱/ilkonline.۲۰۲۱.۰۵.۴۲۳	چاپ در
https://www.bibliomed.org/?mno=۶۸۲۵۳	لینک دسترسی
Small and medium enterprises are among the most effective factors in the growth and development of economic and social systems of any country. These companies account for about ۸۰ percent of Afghanistan's business and half of the country's gross domestic product. However, a large part of the labor force in Afghanistan is engaged in these enterprises. The present study has identified the most important obstacles in the development of small and medium size enterprises. Due to the small size of the statistical population, which includes ۴۴۰ units in the industrial town of Herat, Krejci and Morgan table have been used to determine the sample size. Thus, the statistical	

sample size of ۲۰۵ companies is considered. Exploratory factor analysis has been used to identify the factors and in the next step, confirmatory factor analysis has been performed to confirm the model obtained from the structural equation method. A questionnaire was used to collect the required data. In order to identify the obstacles of small and medium-sized companies, the opinions of ۳۰ managers and experts of the relevant executive bodies and professors of universities in the city who had sufficient information on the subject were used. Then the questionnaire was made and its validity also examined. Cronbach's alpha method was used to test the reliability of the questionnaire which was equal to ۰.۹۱, which is a statistically acceptable coefficient. in this study, SPSS۲۴ software was used to analyze the data at the level of exploratory factor analysis and Smart PLS۳,۰ software was used to analyze the data in the inferential statistics section, which includes fitting the measurement model, fitting the structural model and testing the research hypotheses. The results showed that the most important barriers to the development of small and medium enterprises are Organizational costs, as well as the Lack of proper infrastructure and new technology.

Keywords: Small and Medium Enterprises, Development, Barriers

علی احمد امیری

نام و نام خانوادگی: علی احمد امیری

مدرک تحصیلی: ماستر مدیریت دولتی (گرایش مدیریت تحول)

ایمیل: aliahmadamiri۱۰@gmail.com

شماره تماس: ۰۰۹۳۷۹۳۶۵۴۰۲۵

موقف: استاد دایمی

درجه‌های تحصیلی

لیسانس: پوهنتون هرات (۱۳۹۳-۱۳۹۶)

ماستری: پوهنتون فردوسی مشهد، ایران (۱۳۹۸-۱۴۰۰)

علی احمد امیری، در ۱۴ / ۰۲ / ۱۳۷۴، در هرات افغانستان متولد گردیده است. مکتب را در لیسه تجربه‌وی هرات خوانده و لیسانس خود را به سال ۱۳۹۶ از رشته اداره و پالیسی عامه از پوهنتون هرات و ماستری خود را به سال ۱۴۰۰ از پوهنتون فردوسی مشهد به دست آورده است.

علی احمد امیری، از زمستان ۱۳۹۷، به‌عنوان کادر اداری در بخش تضمین کیفیت پوهنتون غالب هرات وظیفه خود را آغاز کرده و اکنون، به عنوان استاد دایمی در پوهنهی اقتصاد پوهنتون غالب هرات، وظیفه اجرا می‌کند.

فهرست آثار و مقاله‌های علمی – پژوهشی

۱. تأثیر گردش‌گری بر توسعه اقتصادی؛
۲. اعتماد و فساد اداری؛
۳. تأثیر فرهنگ قبیله‌یی و ادھوکراسی بر فساد اداری؛
۴. تأثیر فرهنگ سلسله‌مراتبی و بازاری بر فساد اداری؛
۵. بررسی خدمات پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی برای محصلان (مطالعه موردی: پوهنتون‌های خصوصی ولایت هرات).

نام اثر	تأثیر گردش‌گری بر توسعه اقتصادی
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل‌نامه علمی - پژوهشی پوهنتون غالب، سال نهم نشراتی، سلسله بیست‌وهشتم، شماره اول، بهار ۱۳۹۹
لینک دسترسی	ghalibqjournal.com
چکیده	گردش‌گری، امروزه به‌عنوان یکی از مؤلفه‌های مهم اقتصادی و اجتماعی است؛ چنان‌که آن را صنعت نامیده‌اند؛ کشورهای توسعه‌یافته از این صنعت سود فراوان برده‌اند. در کشورهای در حال توسعه، چون افغانستان، نه تنها یک ابزار مهم بوده؛ بل که به‌عنوان عاملی در جهت رسیدن به توسعه اقتصادی و افزایش سطح رفاه و کیفیت زندگی، می‌تواند ایفای نقش نماید. پیاده‌سازی این مهم در هر کشوری از کشورهای، زیرساخت‌های خاص خود را تقاضا می‌کند. بناءً محقق در این تحقیق در پی شناخت مسائل مهم گردش‌گری و توسعه اقتصادی به‌منظور رسیدن به توسعه اقتصادی برآمده است، تا که باشد گامی هرچند کوچک، اما مستحکم برای استقرار آن برداشته شود. بناءً پژوهش حاضر تحت نام بررسی رابطه بین گردش‌گری و توسعه اقتصادی در ریاست اطلاعات و فرهنگ ولایت هرات می‌باشد، که گردش‌گری به‌عنوان متغیر مستقل و توسعه اقتصادی به‌عنوان متغیر تابع می‌باشد. هدف اصلی مورد بررسی در این پژوهش، بررسی رابطه بین گردش‌گری و توسعه اقتصادی در ریاست اطلاعات و فرهنگ ولایت هرات است؛ سؤال اصلی این تحقیق این می‌باشد که: آیا بین گردش‌گری و توسعه اقتصادی رابطه معناداری وجود دارد؟ چنان به نظر می‌رسد که: بین گردش‌گری و توسعه اقتصادی رابطه معنادار (مثبت) مستقیم و قوی وجود دارد؛ زیرا با افزایش گردش‌گری توسعه اقتصادی نیز افزایش می‌یابد. داده‌ها بعد از جمع‌آوری از طریق برنامه SPSS مورد آزمون قرار گرفته است. جامعه آماری این تحقیق ۹۰ نفر از کارمندان ریاست اطلاعات و فرهنگ ولایت هرات بودند، که به روش سرشماری برای شان پرسش‌نامه توزیع گردید و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. روش پژوهش در این تحقیق از نوع روش هم‌بستگی بوده. بناءً نتایج آزمون پیرسون حاکی آن بود که بین گردش‌گری و ابعاد آن (گردش‌گری قومی، گردش‌گری دینی، گردش‌گری هنری، گردش‌گری تاریخی) با توسعه اقتصادی رابطه مثبت و معنادار و قوی وجود دارد. واژه‌گان کلیدی: گردش‌گری، توسعه اقتصادی، گردش‌گری دینی، گردش‌گری هنری، گردش‌گری تاریخی، گردش‌گری قومی و افغانستان.

نام اثر	تأثیر اعتماد بر فساد اداری
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل‌نامه علمی - پژوهشی پوهنتون غالب، سال دهم نشراتی، سلسله سی‌ودوم، شماره اول، بهار ۱۴۰۰
لینک دسترسی	ghalibqjournal.com
چکیده	فساد اداری، پدیده‌ی شوم در بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه می‌باشد، که اکثریت سازمان‌های دولتی با این پدیده شوم دست‌وپنجه نرم می‌کنند. این پدیده، دارای عوامل مختلفی می‌باشد، که یکی از آن عوامل، اعتماد می‌باشد. بناءً پژوهش حاضر تحت نام بررسی تأثیر اعتماد بر

فساد اداری در سازمان‌های دولتی ولایت‌های هرات و فراه می‌باشد، که اعتماد به عنوان متغیر مستقل و فساد اداری به عنوان متغیر تابع می‌باشد. هدف اصلی مورد بررسی در این پژوهش، بررسی تأثیر اعتماد بر فساد اداری در سازمان‌های دولتی هرات و فراه بوده است. سؤال اصلی این تحقیق این بوده است که: آیا اعتماد بر فساد اداری تأثیر معنادار دارد؟ چنان به نظر می‌رسد که: بین اعتماد و فساد اداری رابطه معنادار و قوی وجود دارد. داده‌ها بعد از جمع‌آوری از طریق برنامه SmartPLS مورد آزمون قرار گرفته است. جامعه آماری این تحقیق، ۷۰ سازمان دولتی هرات و فراه بودند، که به روش تصادفی برای شان پرسش‌نامه توزیع گردید و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. روش پژوهش در این تحقیق از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ جمع‌آوری داده‌ها، کمی بوده است. نتایج حاکی از آن است، که اعتماد بر فساد اداری تأثیر مثبت دارد.

واژه‌گان کلیدی: اعتماد، فساد اداری و سازمان‌های دولتی هرات و فراه.

نام اثر	تأثیر فرهنگ قبیله‌ای و ادهوکرایی بر فساد اداری
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل‌نامه علمی - پژوهشی پوهنتون غالب، سال دهم نشراتی، سلسله سی‌وسوم، شماره دوم، تابستان ۱۴۰۰
لینک دسترسی	ghalibqjournal.com
چکیده	فساد اداری، یکی از مهم‌ترین معضلات عدم رشد و توسعه کشورها می‌باشد که اکثریت سازمان‌های دولتی با این معضل دست و پنجه نرم می‌کنند. این پدیده، دارای عوامل مختلفی می‌باشد، که یکی از آن عوامل، فرهنگ می‌باشد. بناءً پژوهش حاضر تحت نام بررسی تأثیر فرهنگ قبیله‌ای و ادهوکرایی بر فساد اداری در سازمان‌های دولتی ولایت‌های هرات و فراه می‌باشد، که فرهنگ قبیله‌ای و ادهوکرایی به عنوان متغیرهای مستقل و فساد اداری به عنوان متغیر تابع می‌باشد. هدف اصلی مورد بررسی در این پژوهش، بررسی تأثیر فرهنگ قبیله‌ای و ادهوکرایی بر فساد اداری در سازمان‌های دولتی هرات و فراه بوده است. سؤال اصلی این تحقیق این بوده است که: آیا فرهنگ قبیله‌ای و ادهوکرایی بر فساد اداری تأثیر معنادار دارد؟ چنان به نظر می‌رسد که: بین فرهنگ قبیله‌ای و ادهوکرایی بر فساد اداری رابطه معنادار و مثبت وجود دارد. داده‌ها بعد از جمع‌آوری از طریق برنامه SmartPLS مورد آزمون قرار گرفته است. جامعه آماری این تحقیق، ۷۰ سازمان دولتی هرات و فراه بودند، که به روش تصادفی برای شان پرسش‌نامه توزیع گردید و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. روش پژوهش در این تحقیق از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ جمع‌آوری داده‌ها، کمی بوده است. نتایج حاکی از آن است، که فرهنگ قبیله‌ای و ادهوکرایی بر فساد اداری تأثیر مثبت دارد. واژه‌گان کلیدی: فرهنگ قبیله‌ای، فرهنگ ادهوکرایی، فساد اداری و سازمان‌های دولتی هرات و فراه.

نام اثر	تأثیر فرهنگ سلسله‌مراتبی و بازاری بر فساد اداری
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل‌نامه علمی - پژوهشی پوهنتون غالب، سال دهم نشراتی، سلسله ۳۴ و ۳۵، شماره ۳ و ۴، خزان و زمستان ۱۴۰۰

لینک دسترسی	ghalibqjournal.com
چکیده	فساد اداری، پدیده‌ی شوم است، که بیش‌تر کشورها با آن دست‌وپنجه نرم می‌کنند؛ برای ریشه‌کن کردن این پدیده شوم، عوامل متعددی وجود دارد، که یکی از این عوامل، فرهنگ سازمانی می‌باشد. بناءً پژوهش حاضر تحت نام بررسی تأثیر فرهنگ سلسله‌مراتبی و بازاری بر فساد اداری در سازمان‌های دولتی ولایت‌های هرات و فراه می‌باشد، که فرهنگ سلسله‌مراتبی و بازاری به‌عنوان متغیرهای مستقل و فساد اداری به‌عنوان متغیر تابع می‌باشد. هدف اصلی موردبررسی در این پژوهش، بررسی تأثیر فرهنگ سلسله‌مراتبی و بازاری بر فساد اداری در سازمان‌های دولتی هرات و فراه بوده است. سؤال اصلی این تحقیق این بوده است که: آیا فرهنگ سلسله‌مراتبی و بازاری بر فساد اداری تأثیر معنادار دارد؟ چنان به نظر می‌رسد که: بین فرهنگ سلسله‌مراتبی و بازاری بر فساد اداری رابطه معنادار و منفی وجود دارد. داده‌ها بعد از جمع‌آوری از طریق برنامه SmartPLS مورد آزمون قرار گرفته‌است. جامعه آماری این تحقیق، ۷۰ سازمان دولتی هرات و فراه بودند، که به روش تصادفی برای شان پرسش‌نامه توزیع گردید و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. روش پژوهش در این تحقیق از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ جمع‌آوری داده‌ها، کمی بوده است. نتایج حاکی از آن است، که فرهنگ سلسله‌مراتبی بر فساد اداری تأثیر منفی دارد؛ یعنی با افزایش یکی، دیگری کاهش و با کاهش یکی، دیگری افزایش می‌یابد؛ و بین فرهنگ بازاری و فساد اداری رابطه معناداری وجود ندارد. واژه‌گان کلیدی: فرهنگ سلسله‌مراتبی، فرهنگ بازاری، فساد اداری و سازمان‌های دولتی هرات و فراه.

نام اثر	بررسی خدمات پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی به محصلان (مطالعه موردی: پوهنتون‌های خصوصی ولایت هرات)
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی (مشترک)
چاپ در	فصلنامه علمی - پژوهشی غالب، سال دهم نشراتی، سلسله ۳۴ و ۳۵، خزان و زمستان ۱۴۰۰
لینک دسترسی	ghalibqjournal.com
چکیده	نیازهای بشر به انسان‌های متفکر و خلاق جهت ارضای این نیازها و پدید آوردن سهولت‌های لازم جهت تسهیل کارها و امور ضرورت دارد. کشورها برای تربیه و ساخت چنین انسان‌های متفکر و خلاق هزینه‌های فراوانی را متقبل می‌شوند. به‌ترین مکان و بستر برای تربیه و ساخت چنین انسان‌هایی پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلی اند، و محصلان مهم‌ترین عناصر موجود در پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلی اند. لازم است تا برای چنین امری مهم و بزرگ به‌ترین امکانات سهولت‌ها بوجود آید، تا در پرتو این بستر مناسب استعداد و فکر محصلان پرورش یابد. لذا نیاز به بازنگری و نظارت ازین مراکز بسیار مهم امری حیاتی به‌شمار می‌رود. با توجه به اهمیت این موضوع و اطمینان یافتن از مناسب بودن مکان تربیه انسان‌های خلاق و متفکر که همانا پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلی اند، تحقیق کنونی با استفاده از پرسش‌نامه محقق ساخته، خدمات ارایه شده توسط پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلی خصوصی را در هرات مورد

بررسی قرار داد. جامعه آماری این تحقیق را محصلان پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی در هرات تشکیل داده و براساس فورمول کوکران حجم نمونه ۳۷۰ محصل انتخاب گردید. داده‌های تحقیق که از نظر هدف کاربردی-بنیادی و از نظر روش تحلیلی توصیفی بودند، بعد از تجزیه و تحلیل توسط نرم‌افزار SPSS۲۵ از طریق آزمون هم‌بستگی پیرسون مورد تحلیل قرار گرفت. نتایج حاکی از موجودیت رابطه معنادار مثبت مستقیم و قوی میان خدمات ارائه شده توسط پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی و توقعات محصلان وجود دارد، و آموزش و خدمات آموزشی توسط پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی در هرات دارای بیش‌ترین اهمیت است. واژه‌گان کلیدی: پوهنتون‌ها و مؤسسات تحصیلات عالی خصوصی، محصلان، خدمات آموزشی، خدمات اجتماعی فرهنگی، رشد فردی، آینده شغلی و خدمات پوهنتونی.

حامد امیری

نام و نام خانوادگی: حامد امیری

مدرک تحصیلی: دانش جوی دوره دکتری

ایمیل: hamedamiri@ghalib.edu.af

شماره تماس: ۰۰۹۳۷۹۰۹۹۹۶۴۵

موقف: استاد بالمقطع

درجه‌های تحصیلی

لیسانس: پوهنتون هرات (۱۳۸۷-۱۳۹۰)

ماستری: پوهنتون پونا، هندوستان (۱۳۹۴-۱۳۹۵)

دکتر: پوهنتون مانپو رچنا، هندوستان - جریان دارد (۲۰۲۲-۲۰۱۸)

حامد امیری در سال ۱۳۶۸ خورشیدی در خانواده‌ی میانه‌حال و اهل دانش در ولسوالی شیندند هرات، چشم به جهان گشود. تحصیلات ابتدایی را در زادگاهش و تحصیلات دوره لیسه را در لیسه انقلاب در شهر هرات به پایان رسانید؛ پس از ختم دوره لیسه در سال ۱۳۸۶ در آزمون کانکور شرکت کرد و به پوهنځی اقتصاد پوهنتون هرات راه یافت. او در سال ۱۳۹۰ از این رشته فارغ شد. امیری در جریان تحصیل مشغول کار بود و از سال ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۱ به صفت معلم در لیسه خصوصی توحید انجام وظیفه کرد؛ پس از فراغت از رشته اقتصاد مصروف کار در کابل بانک شد. یک سال در کابل بانک کارکرد. وی در سال ۱۳۹۲ در پوهنتون پونه هندوستان برای کسب سوپه فوق لیسانس به تحصیل آغاز کرد. دو سال دوره فوق لیسانس خود را در آنجا گذراند. در سال ۱۳۹۴ با کسب گواهی ماستری به افغانستان برگشت و در بانک بین‌المللی افغانستان (AIB) دست‌به‌کار شد؛ پس از یک سال نظر به علاقه‌ی که به تدریس داشت به حیث استاد در پوهنځی اقتصاد پوهنتون غالب آغاز به آموزش-دادن دانش-جویان نمود. وی نظر به شایسته‌گی‌یی که داشت، نخست به حیث سرپرست پوهنځی اقتصاد و پس از سپری نمودن یک سال خدمت در آن پوهنځی در میانه سال ۱۳۹۶ به حیث رئیس این پوهنځی انتصاب یافت و به کار آغاز نمود. امیری در سال ۱۳۹۷ رهسپار هند گردید و در پوهنتون مانپو رچناى هند برای کسب درجه تحصیلی دکتر به تحصیل آغاز نمود. وی در پهلوی تحصیل دکتر، رئیس پوهنځی اقتصاد نیز می‌باشد.

فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی

۱. کتاب اصول حسابداری؛
۲. رضایت مشتری از خدمات بانک‌داری الکترونیکی (مطالعه موردی: افغانستان)؛
۳. چالش‌های صنعت گردشگری در افغانستان؛
۴. Customer Satisfaction in Electronic Banking Services: A Case Study of Afghanistan;

نام اثر	اصول حساب داری (برای مؤسسات خدماتی و تجارتي)
نوعیت اثر	کتاب درسی
چاپ در	پوهنتون غالب، بهار ۱۳۹۸
جای دسترسی	پوهنتون غالب
پیش گفتار	مجموعه‌یی که در دست شماست، کتابی درسی برای شناخت به‌تر اصول حساب داری با استانداردهای جهانی است که در سمستر های اول و دوم پوهنځی های اقتصاد و مدیریت تدریس میشود. این مجموعه از کتاب ایرانی (اصول حساب داری برای مؤسسات خدماتی و تجاری، چاپ سوم، مشهد: انتشارات مرنديز، ۱۳۹۰). گرفته شده، که نویسنده گان آن دکتر محمد رضا عباس زاده، محسن معینی زاده و سید ناصر موسوی می باشند. طوری که اطلاع دارید، اصول حساب داری کتب ایرانی معکوس حساب داری کشور ما می باشد بناءً نمی توان کتاب ایرانی را به عنوان کتاب درسی در پوهنتون های افغانستان تدریس کرد. از طرفی هم مثال هایی در کتاب محمدرضا عباس زاده وجود داشت که برای محصلان کشور ما قابل درک نبود. ما تمامی کتاب را به گونه‌یی تغییر داده ایم و به آن مثال هایی اضافه نموده ایم تا برای فهم محصلان راحت تر باشد. تمامی اصطلاحات موجود در کتاب که به لهجه ایرانی بود به لهجه دری تغییر داده شده؛ چرا که کلمات و اصطلاحات حساب داری موجود در ایران، با کلمات و اصطلاحات مورد کاربرد کشور ما متفاوت است. امیدواریم از این طریق توانسته باشیم خدمتی برای علاقه مندان به اصول حساب داری کرده باشیم. برای سامان یافتن این نوشته بزرگانی چون: محترم پوهندوی دکتر محمد داوود تیموری، استاد پوهنځی اقتصاد پوهنتون هرات، محترم پوهندوی دکتر فرید احمد فرزام رحیمی، استاد پوهنځی اقتصاد پوهنتون هرات، منت نهادند و دوستانه نظرات عالمانه شان را شریک ساختند و همچنین تقریظ های همه جانبه افزون این برگ نوشته ساختند که از هر دوی بزرگ وار کمال تشکر و قدر دانی می نمایم و از بارگاه خداوند بزرگ طول عمر پر برکت، هم راه با سلامتی استدعا می دارم. نیز در تکمیل و تایپ این کتاب محصلان عزیزی نیز با ما هم کاری داشتند که در این جا از تک تک این دوستان تشکر می نمایم و از خداوند برای شان دانش با بینش مسألت دارم.

نام اثر	رضایت مشتری از خدمات بانک داری الکترونیکی (مطالعه موردی: افغانستان)
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل نامه علمی - پژوهشی پوهنتون غالب، سال دهم نشراتی، سلسله سی وسوم، شماره دوم، تابستان ۱۴۰۰
لینک دسترسی	ghalibqjournal.com
چکیده	توسعه فناوری های ارتباطی و اطلاعاتی، تأثیرات مثبت قابل توجهی در زمینه های مختلف، از جمله اجتماعی، علمی، اقتصادی داشته و نقش بانک ها به عنوان عناصر تأثیرگذار در اقتصاد از اهمیت بیش تری برخوردار شده است. افغانستان یک کشور در حال توسعه است و به یک سیستم بانکی، به ویژه خدمات بانک داری الکترونیکی، ضرورت دارد. خوش بختانه تعدادی بانک خصوصی و تجاری وجود دارند، که خدمات الکترونیکی را به مشتریان خود ارائه می دهند و از مزایای زیادی برخوردار می شوند.

این مقاله به هدف بررسی عوامل مؤثر بر رضایت استفاده از بانک‌داری الکترونیکی در افغانستان انجام شده است. در این تحقیق به دنبال پاسخ به این سوال بودیم که: آیا استفاده‌کنندگان خدمات بانکی الکترونیک از این خدمات رضایت دارند؟ باتوجه به این که در مطالعه حاضر رابطه بین متغیرهای مختلف با استفاده از ضریب هم‌بستگی تعیین شده است، روش تحقیق توصیفی و از نوع هم‌بستگی است. در این مطالعه ابزار جمع‌آوری داده‌ها یک پرسش‌نامه مشتق شده از مدل SQ است. یافته‌ها پنج عاملی را نشان می‌دهند که تأثیر مثبتی بر رضایت مشتری از خدمات الکترونیکی در بانک‌های افغانستان دارد. نتایج این تحقیق نشان می‌دهند که یک رابطه اساسی با رضایت مشتری بین جنبه‌های اعتماد، پاسخ‌گویی، قابلیت اطمینان و بُعد فیزیکی وجود دارد. همه این عوامل بر رضایت مشتری در بانک‌های افغانستان تأثیر مثبت دارند.

واژه‌گان کلیدی: بانک‌داری الکترونیکی، خدمات بانکی، رضایت مشتری و افغانستان.

نام اثر	چالش‌های صنعت گردشگری در افغانستان
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل‌نامه علمی - پژوهشی پوهنتون غالب، سال هفتم نشراتی، شماره سوم، زمستان ۱۳۹۷
لینک دسترسی	ghalibqjournal.com
چکیده	در زمان حاضر، صنعت گردشگری را به نام صنعت سفید یاد می‌کنند؛ زیرا با مدیریت درست، محیط زیست انسانی را کمتر آلوده می‌سازد. زمینه ساز دوستی و تفاهم بین ملت‌هاست و ارمان آور صلح و صفا برای مردم می‌باشد. همچنین زیرساخت‌هایی مانند حمل و نقل، بودوباش یا محل اقامت، بهداشت، فرهنگ سازی، ظرفیت سازی و غیره در این صنعت بسیار مهم هستند. این صنعت، یکی از صنعت‌های دست نخورده در کشور افغانستان می‌باشد، که دلایل و عوامل گوناگونی می‌تواند باعث ایجاد این امر باشد. این مقاله با در نظر داشت این امر، برای پاسخ بایی به این پرسش شکل گرفته که: صنعت گردشگری در افغانستان، در کجای توجه دولت و ملت قرار داشته و چه چالش‌ها، مانع رشد آن گردیده است؟ یافته‌های نگارنده نشان می‌دهند. با آن که ریاست گردشگری در زیر مجموعه وزارت اطلاعات و فرهنگ فعالیت می‌نماید؛ اما کار در خور توجهی در راستای رشد این صنعت درآمدزا نکرده است. نیز، از جمله مهم ترین چالش‌ها در این صنعت، مسأله آمثیت است، که از این بابت، افغانستان از جمله کشورهای فقیر به حساب می‌رود؛ علاوه بر بحث امنیت، چالش‌های دیگری نیز سر راه صنعت گردشگری وجود دارد که با مطالعه کامل مقاله، این چالش‌ها واضح خواهد شد. این مقاله تحلیلی، با استفاده از ابزار کتابخانه‌یی، داده‌های کیفی را با سبک و سنگین کردن و با در نظر داشت اوضاع موجود این صنعت، تقدیم خواننده می‌نماید واژه‌گان کلیدی: گردشگری، صنعت، افغانستان، چالش‌ها و مزایا.

Customer Satisfaction in Electronic Banking Services: A Case Study of Afghanistan	نام اثر	
مقاله علمی – پژوهشی	نوعیت اثر	
Solid State Technology (JSST)	چاپ در	
http://solidstatetechnology.us/index.php/JSST/article/view/۵۳۲۶	لینک دسترسی	
Development of communication and information technologies has had many significant positive impacts on various fields such as social, scientific, economic and also the societies that have been beneficiated from these technologies and the role of banks as influential elements in the economy has become more important. Afghanistan has also made significant progress in banking sector and has been able to provide some banking services to its country in recent years. Afghanistan is a developing country and there is an urgent need for a banking system, especially e-banking services. Fortunately, there are a number of private and commercial banks that offer e-services to their customers and get great benefits. Satisfaction is a positive feeling which is created in a person after using a product or receiving a service. The factors affecting the satisfaction of using electronic banking in Afghanistan are explored in this article. The findings reveal five factors that positive affect on customer satisfaction with electronic services in Afghan banks. There are the five variables taken from the model of Zeithaml and Berry, which are the following: Reliability (The ability to efficiently and correctly conduct the service promised), Responsiveness (willingness to support clients and supply timely services), Tangibles (physical appliances and personal appearance), Assurance (Employee understanding and courtesy and their capacity to express respect and trust), Empathy (caring, individualized care paid to the client by the company). The results of this research indicate that there is an essential relationship with customer satisfaction between the aspects of trust, responsiveness, reliability and physical dimension. All this factors have positive affect on customer satisfaction in Afghanistan banks.		چکیده

بخش سوم از قسمت دوم
پوهنځی طب معالجه‌وی

نوراحمد احسان

نام و نام خانواده گی: نوراحمد احسان

مدرک تحصیلی: لیسانس رشته کیمیا و بیولوژی، پوهنځی ساینس

شماره تماس: ۰۷۴۴۶۷۳۵۲۵

موقف: استاد دایمی

درجه تحصیلی: لیسانس: پوهنتون اسلامی پشاور، پاکستان (۱۳۶۸ - ۱۳۷۲)

نوراحمد احسان، در ۱۳۴۰ هـ ش در ولایت وردک متولد گردیده است. سکونت اصلی ولایت وردک ولسوالی دایمیرداد قریه موکه می باشد. به سال ۱۳۴۷ هـ ش شامل مکتب ابتدائیه محلی بنام عبدالواحد خان گردیده است. بتاريخ ۱۳۵۳ هـ ش شامل متوسطه جلگه شده و بعد از فراغت امتحان کانکور داده و از روی نتایج کانکور بتاريخ ۱۳۵۵ هـ ش شامل لیسه زراعت قیصار ولایت فاریاب و بتاريخ ۱۳۵۸ هـ ش فارغ لیسه گردیده است. به سال ۱۳۷۲ هـ ش از پوهنځی ساینس پوهنتون اسلامی واقع پشاور پاکستان فارغ شده اند. فعلاً تمامی لکچرهای کیمیا و تطبیقات کیمیا ها طب معالجه وی و ستوماتولوژی پوهنتون را پیش می برند. ضمناً مسئول کمیته نصاب پوهنځی طب معالجه وی نیز می باشند.

فهرست آثار و مقاله های علمی - پژوهشی

۱. دورانی جدول مختلف بلاکونه او اصلی گروپونه
۲. د انتقالی عناصرو گروپونه
۳. کیمیای اریک
۴. رزونانس او د مالیکول هندسی جوریت
۵. هیبریدایزیشن او مالیکولی اوربیتالونه
۶. په فزیکي بدلون کې انرژي او انتالپی
۷. ترمودینامیک
۸. پیچلی (کامپلکس) مرکبونه
۹. پرمرکبونه
۱۰. د نایتروجن متضاده کیمیا
۱۱. په اوبو کې انحلال او تعاملات
۱۲. د کیمیای تعادل ثابت او خارج قسمت
۱۳. د کیمیای تعامل چټکتیا او کتلستونه
۱۴. د بریښنا په کیمیا کې ریدوکس تعاملات
۱۵. د محلولونو خواص او غلظتونه
۱۶. هستوی تعاملات او د رادیوایزوتوپونو د استعمال ځایونه
۱۷. بیولوژی مالیکولی حجره (۱)
۱۸. آزمایش های لابراتواری بیولوژی مالیکولی حجره (۱)
۱۹. بیولوژی مالیکولی حجره (۲)
۲۰. آزمایش های لابراتواری بیولوژی مالیکولی حجره (۲)
۲۱. کیمیای غیر عضوی و عضوی
۲۲. آزمایش های لابراتواری کیمیای غیر عضوی و عضوی
۲۳. کیمیای طبی (۱)
۲۴. کیمیای طبی (۲)
۲۵. آزمایش های لابراتواری کیمیای طبی (۲)

نام اثر	د دوراني جدول مختلف بلاکونه او اصلي گروپونه
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصلنامه علمی - پژوهشی غالب
مشخصات مجله	د نشر دریم کال، لومړۍ گڼه، اوومه سلسله، پسرلی ۱۳۹۳
لنډیز	د دوراني جدول عناصر په اصلي او فرعي گروپونو ویشل شوي، اصلي گروپونه د A گروپونه دي چې د IA څخه تر VIIIA پورې موقعیت لري. IA او IIA اصلي گروپونه د S بلاک په نوم یادېږي ځکه چې د S اوربیتالونه یې ولانسي اوربیتالونه دي، اوپاتې نور گروپونه یې د P بلاک په نوم یادېږي دا ځکه چې آخري P اوربیتالونه یې د ډکیډو په حال کې دي. په دې بلاک کې پرته له لومړۍ او دویمې دورې د عناصرو څخه چې nd نه لري، نورې دورې nd لري مگر الکترون نه لري. د S بلاک عناصر د d بلاک چې خوا، او د P بلاک عناصر د d بلاک ښی خواته پراته دي. لس عمودي قطارونه چې په اته گروپونو کې ځای شوي، د فرعي گروپونو او یا د B گروپونو په نوم یادېږي. د B گروپونه د انتقالی عناصرو په نوم هم یادېږي، او هم ورته د d بلاک عناصر وایي. دا عناصر د څلورمې دورې څخه شروع کېږي، ولانسي سوبې یې د $ns(n-1)d$ څخه عبارت دي. np یې خالي، او ټول فلزات دي. د جدول په لاندینی برخه کې دوه افقي قطارونه، چې اول یې لا نټا نډیونه (د f عناصر) د شپږمې دورې مربوط، او دوهم افقي قطار یې اکتینایډونه (د f عناصر) چې په اوومه دوره پورې اړه لري، دواړې لړۍ د f بلاک عناصر بولي، او دې عناصرو ته داخلي انتقالی عناصر هم وایي.

نام اثر	د انتقالی عناصرو گروپونه
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	مجله علمی غالب
مشخصات مجله	د نشر دریم کال، دوهمه گڼه، اتمه سلسله، دوی ۱۳۹۳ مخ ۱۱۵
لنډیز	د S او P د بلاک تر منځ لس عمودي قطارونه چې په اته گروپونو کې ځای شوي، د فرعي گروپونو او یا د B گروپونو په نوم یادېږي. د B گروپونه د انتقالی عناصرو په نوم هم یادېږي، او هم ورته د d بلاک عناصر وایي. دا عناصر د څلورمې دورې څخه شروع کېږي، ولانسي سوبې یې د $ns(n-1)d$ څخه عبارت دي. np یې خالي، او ټول فلزات دي. په هر تناوب کې اتومي شعاع، لومړۍ په تېزۍ او د $6B$ د گروپ څخه وروسته په کراره کمېږي. د هر تناوب وروستي طرف ته، اتومي شعاع گاني بیا زیاتېږي. د اتومي شمیرې په زیاتیدوسره د اتومي شعاع لړیدل، په دې حقیقت پورې اړه لري چې د d د فرعي سوبې الکترونونه زیاتېږي. په هر تناوب کې د انتقالی فلزونو نسبي کثافت لومړۍ زیاتېږي او بیا کمېږي. د هر تناوب په منځ کې د ویلې کېدو ټکی لوړ سرحد ته رسېږي. د اتومي شمیرې په زیاتېدو سره اتومي شعاع گاني کمېږي او بیا د هر تناوب پای ته بیا زیاتېږي. د دوهم او دریم تناوب د انتقالی عناصرو شعاع گاني تقریبا سره برابرې دي.

کیمیایوې اړیکې	نام اثر
مقاله علمی	نوعیت اثر
فصل نامه علمی - پژوهشی غالب	چاپ در
د نشر دریم کال، څلورمه گڼه، مسلسل گڼه ۱۰، ژمی ۱۳۹۳ مخ ۹۷	مشخصات مجله
لنډیز کیمیایوې اړیکې، یا د الکترون په راکړه ورکړه او یا د الکترون په شریکولو سره، د مالیکول په د ننه کې د اتومو په منځ کې منځ ته راځي. که د الکترون یا الکترونو راکړه ورکړه وشي، آیوني اړیکه به منځ ته راشي. که ولانسي الکترونونه د هستو تر شا او خوا وڅرخي، فلزي اړیکه جوړوي. که الکترونونه شریک شي، نو بیا د اړیکو د پاره درې حالتونه شته؛ اول حالت هغه دي چې د همنوعو اتومو تر منځ الکترونونه شریک شي، چې په دې حالت کې د دواړو اتومو د اکسیدیشن نمبر د صفر سره مساوي وي. دې ډول اړیکې ته خالصه اشتراکي اړیکه وایي. دوهم حالت هغه دي چې د دواړو اتومو تر منځ د منفي برقيت توپیر موجود وي. په داسې حالت به د اتومو تر منځ د اکسیدیشن شمېره رابړ سپړه شي. یو اتوم به د اکسیدیشن منفي او بل به مثبت شمېره ولري. د منفي او مثبت اکسیدیشن شمېره یې د بې خایه شوو الکترونو تر شمېر پورې اړه لري. دې اړیکې ته قطبي اشتراکي اړیکه ویل کېږي. دریم حالت یې هغه دي چې یو اتوم خپل جفت الکترونونه د بل اتوم په خالي اوربیتال کې کېږدي، نو کوردینانسي اړیکه به منځ ته راشي. د مالیکولو تر منځ هم هغه قوه چې مختلف یا مشابه مالیکولونه سره نښلوي د وان در والس د قواؤ په نوم یادېږي. هایډروجنې اړیکه د وان در والس د قواؤ څخه، د دوه قطبي - دوه قطبي قواؤ هغه ډول قوه ده چې یو طرف پکې حتماً هایډروجن وي. غوره به دا وه چې هایډروجنې قوه ورته ویل کېدای، خو هایډروجنې اړیکه بلل کېږي. د ایون - دوه قطبي، دوه قطبي - دوه قطبي او لاندن قواوې یې نور مثالونه دي.	

رزونانس او د مالیکول هندسي جوړښت	نام اثر
مقاله علمی پژوهشی	نوعیت اثر
مجله علمی غالب	چاپ در
د نشر څلورم کال، لومړۍ گڼه، مسلسل گڼه ۱۱، پسرلی ۱۳۹۴ مخ ۱۳۸	مشخصات مجله
لنډیز کولای شو د مالیکول شکل د ولانسي سوبو د جوړه الکترونو د دافعي په وسیله سره ونښو. د دې نظریې په اساس، الکترونونه د اتوم په شا او خوا کې د چارج لرونکو وریځو په شکل قرار لري، نو ځکه تر ممکن حده پورې یو د بل څخه لېرې واقع کېږي. که چېرې اتومونه دوه جوړې الکترونونه شریک کړي د مالیکول جوړښت خطي، که درې جوړې شریک کړي، مثلي، او که څلور جوړې شریک کړي، څلور مخیزه او که پنځه جوړې شریک کړي نو بیا دوه هرمي مثلث القاعده او که شپږ جوړې شریک کړي نو شپږ مخیزه جوړښت به منځ ته راوړي.	

هیبیریدایزیشن او مالیکولي اوربیتالونه	نام اثر
مقاله علمی	نوعیت اثر
فصل نامه علمی - پژوهشی غالب	چاپ در

مشخصات مجله	د نشر څلورم کال، دوهمه گڼه، مسلسل گڼه ۱۲، دوی ۱۳۹۴ مخ ۱۰۱
لنډیز	په مخکینيو مقالو کې د اتومو د ولانسی الکترونو په اړه، چې کیمیاوي اړیکې یې منځ ته راوړلې بحث کیده، اوس دا مطلب کولای شو په بله بڼه تشریح او تحلیل کړو. ولانسی الکترونونه په ولانسی اوربیتالو کې موقعیت لري، په واقع کې الکترونونه، نه، بلکه اوربیتالونه دي چې په مختلفو اندازو او طریقو سره یو ځای کېږي او کیمیاوي اړیکې منځ ته راوړي. همدغه د اوربیتالونو یو ځای والی (تداخل یا امتزاج او یا همپوشانی) د هېبرید په نوم یادېږي. هر څومره چې یو ځای والی زیات وي اړیکه قوي ده. هر څومره چې د اوربیتالونو شباهت زیات وي د یوځای والي نوعیت هم زیات او هم د اړیکو په نوعیت پورې اړه لري.

نام اثر	په فزیکي بدلون کې انرژي او انتالپي
نوعیت اثر	مقاله علمی
چاپ در	فصل نامه علمی - پږوهشی غالب
مشخصات مجله	د نشر کال څلورم، دریمه گڼه، مسلسل گڼه ۱۳، منی ۱۳۹۴، مخ ۱۱۵
لنډیز	که و وایو چې د یوې موضوع په څېړلو سره، یادې موضوع ته د پای ټکی ایښودل ممکن نه دی، مبالغه به نه وي. خو غوره به دا وي چې یوه موضوع لږ تر لږه تعریف او د مثال سره روښانه شي. د انرژۍ بحث په دې مقاله کې څومره چې ممکن ؤ مکمل او په مختصره توگه تشریح شوی دي. د مادې په مطالعه کې د انرژي اهمیت، خورا مهمه او د انرژي د مطالعې لپاره ضروري موضوع ده. د ایون د پوره مطلب د پوهیدلو لپاره د هغه د ایون کیدو انرژي باید تعریف شي. د شبکې انرژي د مثبت او منفي ایونو د تراکم او د بلور څخه د ایونو د جلا کیدو انرژي د انتالپۍ مربوطه تغیر ښیي. د فلزي اړیکې قدرت کولای شو د تصعید د انتالپي پوسیله اندازه کړو. فعالوونکې انرژي د موادو د تعامل لپاره د فعال شوي کامپلکس په حالت کې ضروري ده.

نام اثر	ترمودینامیک
نوعیت اثر	مقاله علمی
چاپ در	فصل نامه علمی - پږوهشی غالب
مشخصات مجله	د نشر څلورم کال، څلورمه گڼه، مسلسل گڼه ۱۴، ژمی ۱۳۹۴، مخ ۹۱
لنډیز	ترمودینامیک هغه علم دی چې د تودوخې اړیکې د میخانیکي کار سره تر بحث لاندې نیسي. د ترمودینامیک لغوي معنا د تودوخې انتقال ده. انرژي ډول ډول شکلونه لري، لکه د تودوخې انرژي، کیمیاوي انرژي برقي انرژي او نور، چې د یوه حالت څخه بل حالت ته بدلیږي. هم په فزیکي او هم په کیمیاوي تبدیلاتو کې د انرژي بدلون منځ ته راځي. په ځینو پروسو کې انرژي تولید او ځینو کې په مصرف رسي، حتی په یوه ژوندي موجود کې هم دا حالت موجود وي. کیمیاوی ترمودینامیک په ماشینونو کې د تودوخې د انرژۍ بدلون په میخانیکي انرژي او برعکس تر مطالعه لاندې نیسي. همدارنگه د انرژۍ مختلف ډولونه او د هغوي بدلون په کیمیاوي سیستمونو کې په تعاملاتو کې د تودوخې تر منځ د تبادلې قوانین، د انرژي او کار تر منځ د تبادلې قوانین، په کیمیاوي تعاملاتو کې کیمیاوی تعادل او د فازونو تر منځ تعادلات تر بحث لاندې نیسي. دا علم د اتوم او مالیکول سره چندان سروکار نه لري بلکه مایکروسکوپیک سیستمونه تر مطالعه لاندې نیسي.

نام اثر	پیچلی (کامپلکس) مرکبونه
نوعیت اثر	مقاله علمی
چاپ در	فصل نامه علمی - پژوهشی غالب
مشخصات مجله	دشتر دویم کال، دریمه گڼه، مسلسلله گڼه ۵، منی ۱۳۹۲، مخ ۹۱
لنډیز	که څه هم د پیچلو مرکبونو د عمومي مفهوم لپاره قبول شوی تعریف نشته، خو بیا هم د جوړښت له مخې کیدای شي داسې تعریف شي: هغه اتومونه یا ایونونه چې د اکسیدیشن د شمیرې خخه پرته د خاصې هم غړي د شمیرې (CO-ORDINATIONNUMBER) مطابق ایونونه او یا خنثی مرکبونه په ځان را ټول کړي او د هغه سره د کیمیاوي اړیکو په مرسته نوي مرکبونه جوړ کړي، د پیچلي مرکبونو (Complex Compounds) په نوم یادېږي. پیچلي مرکبونه د هغوی د مالیکولونو د متقابل تاثیر په نتیجه کې را منځ ته کېږي. بر سیره پردې گازونه تر ټاکلو شرایطو لاندې په مایع او جامد اگریزاتي حالت بدلیږي او هره ماده تر یوې اندازې پورې په بله ماده کې حل ده چې دا دواړه پېښې په متقابل تاثیر شاهدې ورکوي. په دې ټولو حالاتو کې د زرو (اتومونو، ایونونو او مالیکولونو) تر منځ هم غړي تر سترگو کېږي چې د ذرو، همدغه هم غړي د پیچلو مرکبونو د جوړیدو سبب کېږي. مالیکولونه د ایونونو سره، مخالف النوع ایونونه یو د بل سره او یا هم مالیکولونه په خپل منځ کې متقابل تاثیرات لري؛ د بیلګې په توګه: کله چې د مالګو د انحلال په نتیجه کې ایونونه منځ ته راشي نو د هغه پر شا او خوا د اوبو (محلول) مالیکولونه را ټول او هم غړي (هماهنگ) شي. د گاز د حالت څخه پرته په مایع او جامدو حالتونو کې هم د مالیکولونو تر منځ متقابله هم غړي (هم آهنگي) موجوده ده؛ نو د پیچلو مرکبونو جوړیدلو لامل کیدای شي د ایونونو، د ایونونو او مالیکولونو او هم د مالیکولونو تر منځ متقابل الکتروستاتيکي او هم د ورکونې-اخیستنې (دونر-اکسپتر) متقابل تاثیر وي.

نام اثر	پرمركبونه
نوعیت اثر	مقاله علمی
چاپ در	فصل نامه علمی - پژوهشی غالب
مشخصات مجله	دشتر کال پنځم، لومړۍ گڼه، مسلسلله گڼه ۱۵، پسرلی ۱۳۹۵، مخ ۹۷
لنډیز	د ځینو عینو عناصرو اتومونه یو د بل سره اړیکه (یا اړیکې) جوړوي، علاوتا کوم بل اتوم یا اتومونه ورسره یوځای کېږي د پر مرکبونه جوړوي. نوموړي مرکبونه زیاتره د اکسیجن، سلفر، نایتروجن او فاسفورس په اتومو کې منځ ته راځي. که د اکسیجن دوه اتومه یو د بل سره O-O- داسې اړیکې جوړې کړي او په آزادو اړیکو یو ولانسه اتوم لکه د ۱A د ګروپ عناصر وصل شي د ۱A د ګروپ پراکسایدونه منځ ته راوړي. د نوموړو پراکسایدونو عمومي فورمول M_2O_2 دی. (M د لومړي ګروپ عنصر) او که دوه ولانسه فلز لکه د IIA د ګروپ کوم عنصر چې پر دواړو اتومو اکسیجنو وصل شي لکه په: O-O- ایون باندې. نو د دوهم ګروپ پراکسایدونه منځ ته راوړي. عمومي فورمول یې MO_2 دی. (M د دوهم ګروپ فلز). سلفر د زیات خنځیر کیدلو توان لري. مګر کله چې دوه اتومه سره وصل شي پرسلفایدونه جوړوي لکه: H-S-S-H هایدروجن پر سلفاید یا FeS_2 آهن پرسلفاید (پایریت) یې جیولوجیکي نوم دی). نایتروجن په دوه شکله او جوړښت پرنایترايدونه جوړوي؛ لکه: $N=N$- لکه: هایدروجن پرنایترايد او $N=N$ لکه: هایدرازین (دای امین).

نام اثر	د نایتروجن متضاده کیمیا
نوعیت اثر	مقاله علمی
چاپ در	فصل نامه علمی - پژوهشی غالب
مشخصات مجله	پنجم نشراتی کال، دویمه گڼه، مسلسلله گڼه ۱۶، دوبي ۱۳۹۵، مخ ۱۲۵
لنډیز	نایتروجن د ټولو ژونديو موجوداتو (نباتات، حیوانات، یوحجروی او کثیرالحجروی) د بدن د امینواسیدو، پروتینو، د پروتینو د مشتقاتو یوه برخه جوړوي. نایتروجن خپل ایکالو جیکي دوران د اتموسفیر څخه نباتاتو او د نباتاتو څخه بیا حیواناتو ته، او بالاخره د همدغو نباتاتو او حیواناتو د مړیني څخه وروسته ځان بیا اتموسفیر ته رسوي. دا چې الله (ﷻ) هر څه په مقدار سره پیداکړي نو د نایتروجن د همدغه دوران په نتیجه کې د طبیعت هره برخه بیا د خپل مقدار او اندازې نایتروجن لرونکې وي. جوته ده چې د حیواناتو ژوند مستقیماً په نباتاتو پورې تړلی دی، نو باید نباتات خپله حیاتي ماده (نایتروجن) چې د هغوی د بدن جز دی په ځانگړي میکانیزم سره چې د مخلوقاتو خالق الله (ﷻ) ورته غوړولی دی (خاوري او ځانگړې باکتریاوې) ترلاسه کړي. علمي څېړنو ښودلې ده چې د هوا څخه یوه اندازه نایتروجن د باران سره حلېږي او باران هغه نایتروجن نباتاتو ته رسوي، پرته له دې چې د همدغې نایتروجن څخه یوه اندازه په خاورو کې جذبېږي، یوه کمه اندازه نایتروجن مستقیماً نبات ته جذبېږي. دا پېښه حتی د څلورويشت ساعتو متواتر باران په نتیجه کې، د علفي بوټو په وده کې لکه گندنه ډیره آسانه مشاهده کېدلی شي.

نام اثر	په اوبو کې انحلال او تعاملات
نوعیت اثر	مقاله علمی
چاپ در	فصل نامه علمی - پژوهشی غالب
مشخصات مجله	پنجم نشراتی کال، دریمه گڼه، مسلسلله گڼه ۱۷، منی ۱۳۹۵، مخ ۸۱
لنډیز	زموږ نړۍ په اوبو ژوندی ده او هر ژوندی له اوبو څخه سر اوچتوي. لکه چې د هستي خالق رب العزت فرمایي: وجعلنا من الماء کل شیء حی. ترجمه: «موږ له اوبو څخه هر څه را ژوندي کړي» تقریباً ۷۱٪ د ټولې ځمکې سطحه اوبو او ۳٪ یخ نیولې ده؛ د یوه بالغ انسان بدن ۶۶٪ اوبه تشکیلوي، او د ټولو ژونديو موجوداتو د ژوند د ادامې لپاره ضروري دي. نو ځکه د مهمو کیمیاوي تعاملاتو لویه برخه په اوبو (يعني، اوبلن محلول) کې منځ ته راځي. کله چې لمر د ځمکې اتموسفیر پخپل نور مینځي او یا کله چې رعد او برېښنا طوفان ته غوڅه ور کوي د گازونو د مالیکولونو په منځ کې په چټکۍ سره کیمیاوي بدلونونه منځ ته راځي. د اقیانوسونو د عظیمو کاسو په اوبلن محیط کې په درې کیمیاوي تعاملات ادامه لري. د بدن په هره حجره کې په حاضر وخت کې په زرگونو تعاملات سرته رسي او مونږ د کار په اجرا کولو واداروي. د طبیعت حیرانوونکي بدلون او تنوع د کیمیاوي بدلونونو او تعاملاتو حاصل دي.

نام اثر	د کیمیاوي تعادل ثابت او خارج قسمت
نوعیت اثر	مقاله علمی
چاپ در	فصل‌نامه علمی - پژوهشی غالب
مشخصات مجله	پنجم نشراتی کال، څلورمه گڼه، مسلسل گڼه ۱۸، ژمی ۱۳۹۵، مخ ۶۳
لنډیز	کیمیاوي تعادل او په هغه پورې اړین موضوعات د تحلیلي کیمیا ډیره اهمه برخه تشکیلوي نو ځکه د کیمیا دا برخه ډیره وسیع او پراخه ده. تعادل نه یوازې په کیمیاوي تعاملاتو پورې اړه لري بلکه فزیکي تعادلات هم موجود دي. ښه بیلگه یې په سر تړلي لوبښي کې د اوبو د پراسونو او د هغه پراسونو بیرته مایع کیدل دي چې په نتیجه کې فزیکي تعادل منځ ته راځي. همدارنګه ایوني تعادل چې په اوبو کې د تیزابو، قلوې ګانو او مالګو د انحلايت په وجه را منځ ته کېږي، د یادوني وړ دي. کیمیاوي تعادل د یوه تعامل د پای پر هغه نهایی حد اطلاق کیږي، چې د محصول او لومړي مادې په غلظت کې توپیر ښکاره نه شي. لکه څنګه چې کیمیاوي تعاملات مختلف سرعتونه لري، نو د تعامل د پای نهایی حد هم متفاوت وي. یو سریع تعامل ممکن په پوره توګه (او یا تقریباً) په محصول تبدیل شي. د بیلګې په توګه په اوبو کې د تیزابو تفکیک په نظر کې ونیسی. د مالګې د تیزابو په یو مولار محلول کې عملاً د هایدروجن کلوراید ټول مالیکولونه په ایونو تفکیک کیږي. برخلاف، د استیک اسیدو په یو مولار محلول کې د استیک اسیدو د مالیکولونو د ۱٪ څخه لږ مالیکولونه په ایونو تفکیک کیږي. سره د دې چې دواړه یاد شوي تعاملونه د یوې ثانيې څخه په کم وخت کې سر ته رسیږي. په ورته بڼه، ځینې د ورو تعاملاتو څخه په نهایی حد کې ډیر محصولات ورکوي، په داسې حال کې چې نور بیا په لږو محصولاتو بدلېږي. په عادي تودوخه کې د څو کلونو په تیریدو سره د اوبو د ذخیږې وسپنېز ټانکر زنگ وهي، د زیات وخت په تیریدو سره ممکن ټانکر د زنگ په واسطه له منځه ولاړ شي مګر د ډیرې اوږدې مودې راهیسې به یې اوبه په اکسیجن او هایدروجن تجزیه نه شي. لومړی تعامل بیرته نه راګرزي او دوهم تعامل په عادي تودوخه کې اصلاً سر ته نه رسیږي.

نام اثر	د کیمیاوي تعامل چټکتیا او کتلستونه
نوعیت اثر	مقاله علمی
چاپ در	فصل‌نامه علمی - پژوهشی غالب
مشخصات مجله	د نشر شپږم کال، لومړۍ گڼه، مسلسل گڼه ۱۹، پسرلی ۱۳۹۶، مخ ۱۲۵
لنډیز	دا لیکنه به د کیمیاوي تعامل چټکتیا او د هغه لاملونه را وښی. د لاملونو له جملې څخه یو هم کتلست دی چې هر ډول یې نسبتاً په تفصیل سره تشریح شوی. کتلستونه د فازونو له مخې په همجنس او غیر همجنس کتلستونو ویشل کیږي. د بله اړخه کتلستونه طبیعي وي او یا مصنوعي. طبیعي کتلستونه په انزایمي (حجروي) او جوي کتلستونو ویشل شوي. د کیمیاوي تعامل چټکتیا دا را ښی چې د کیمیاوي تعامل محصول په څومره وخت کې رامنځ ته کیږي. هرڅومره چې ژر رامنځ ته شي تعامل ګټور دی، خو که د تعامل طبیعي چټکتیا د دې سبب شي په محصول

کې نقيصه منځ ته راوړي، نو بيا هغه کتلست چې تعامل وړو کوي استفاده کېږي. که چيرې طبيعي تعامل وړو وي، نو بيا هغه کتلست ته اړتيا وي چې تعامل ته چټکتيا ورکوي. د کتلستونو څخه پرته د تعامل کوونکو غلظت، د تعامل کوونکو فزيکي حالت او تودوخه هم د تعامل په چټکتيا کې مهم رول لري.

نام اثر	د برېښنا په کيميا کې ريډوکس تعاملات
نوعيت اثر	مقاله علمي
چاپ در	مجله علمي غالب
مشخصات مجله	شپږم نشراتي کال، دويمه گڼه، مسلسل گڼه، ۱۹، دوبي ۱۳۹۶، مخ ۸۵
لنډيز	ټول کيمياوي تعاملات اساساً الکتریکي ماهيت لري، ځکه په ټولو کيمياوي اړيکو کې په مختلفو طريقو سره الکټرونونه دخالت لري. اما د برېښنا کيميا په لومړۍ درجه د ريډوکس تعاملاتو د مطالعاتو پديده ده. د کيمياوي تغيير او الکتریکي انرژي تر منځ اړيکې هم په نظري او هم په عملي توگه اهميت لري. د کيمياوي تعاملاتو څخه کولای شو د الکتریکي انرژي د توليد د پاره استفاده وکړو لکه په ولټايي يا گلواني پيلونو کې. الکتریکي انرژي کولای شو د کيمياوي تبديلاتو د سرته رسولو لپاره په کار يوسو لکه په الکتروليتي پيلونو کې. د دې څخه پرته، د الکټرو کيمياوي پروسو مطالعه د هغه ريډوکس پديدو چې د پيلونو څخه بهر سر ته رسي د درک او فهم قابل گرزي.

نام اثر	د محلولونو خواص او غلظتونه
نوعيت اثر	مقاله علمي
چاپ در	فصل نامه علمی - پژوهشی غالب
مشخصات مجله	شپږم نشراتي کال، دريمه گڼه، مسلسل گڼه ۲۱، مني ۱۳۹۶، مخ ۱۱۷
لنډيز	محلولونه متجانس مخلوطونه دي چې د منحلې مادې ماليکولونه په ټول سيستم کې د محلل د ماليکولونو سره بين المالیکولي قواوې جوړوي. د محلل په يوه ټاکلي مقدار او ټاکلي تودوخه کې (فشار هم د گازونو په انحلال کې مدنظر دی) د حل شوې مادې مقدار ته د همغه مادې انحلايت وايي. د خالصو موادو د ماليکولونو تر منځ د قواوو څخه پرته په محلول کې هم ايون-دوه قطبي، ايون-القائي، دوه قطبي او القائي دوه قطبي-دوه قطبي قواوې موجودې وي. د محلولونو جمعي خواص د حل شويو ذراتو په شمير پورې اړه لري نه د ذراتو په کيمياوي ماهيت پورې. د خالص محلل په مقايسه د غير مفرو، غير الکتروليت محلولونو د پراس فشار لږ (د راؤل قانون) د خوبښ ټکی لوړ، د انجماد ټکی ټيټ او د آسмосس فشار لري. د جمعي خواصو څخه کولای شو د حل شوې مادې مولې کتله وټاکو. که چيرې منحل ماده او محلل دواړه مفرو وي، د هر جز د پراس فشار د بل جز د حضور په خاطر کمښت کوي. تل د هغه جز چې تېښته (فرار) ئې زياته وي د پراس فشار ئې ډير وي.

نام اثر	هستوي تعاملات او د راډيوايزوټوپونو د استعمال ځايونه
نوعيت اثر	مقاله علمی - پژوهشی

چاپ در	فصلنامه علمی - پژوهشی
مشخصات مجله	دشدر اووم کال، لومړۍ گڼه، مسلسلله گڼه ۲۳، پسرلی ۱۳۹۷، مخ ۱۲۷
لنډیز	تر ډیره بریده پورې مو د اتوم د الکتروني ورېځو په هکله بحثونه درلودل او تر هغه د لاندې یو ډیر وړوکی، جسم د اتوم په مرکز کې قرار لري چې هسته بلل کیږي. د هستې د پیژندلو او جوړښت په هکله د پوهانو هڅې یو هدفمند کار، د گټو لرونکی او د رازونو او عجایبو څخه ډک دی. هغه تغییرات چې د اتوم په هسته کې منځ ته راځي په پوره توګه د کیمیاوي تعاملاتو سره توپیر لري. په کیمیاوي ترکیب کې د تعامل کوونکو عناصرو له خوا الکترونونه سره ګډ اېښودل کیږي او یا ځای پر ځای کیږي تر څو چې مرکب را منځ ته شي، په داسې حال کې چې هستې کم اثره او یوازې ننداره کوي او د هغه ماهیت هیڅکله تغییر نه کوي. په هستوي تعاملاتو کې دا پېښه سرچېه کیږي، الکترونونه په اوربیتالونو کې کمتر دخالت لري، په داسې حال کې چې په هستو کې تغییر راځي او تقریباً په ټولو مواردو کې بل عنصر منځ ته راځي. په هستوي تعاملاتو کې اکثراً د انرژۍ تغییرات د کیمیاوي تعامل په نسبت څو ملیونه ځله زیات وي. د انرژۍ تغییرات یې دومره زیات وي چې د کتلې تغییر یې د اندازې وړ وي. همدارنګه په هستوي تعاملاتو کې فشار، تودوخه او کتلست، د تعامل په چټکتیا او محصول تاثیر نه لري.

نام اثر	بیولوژی مالیکولی حجره (۱)
نوعیت اثر	کتاب درسی
چاپ در	پوهنتون غالب هرات (انتشارات قدس، هرات، خیابان دانشجو مقابل پوهنتون هرات)
مشخصات	احسان، نوراحمد (۱۳۹۹هـ ش) بیولوژی مالیکولی حجره، برای صنف اول سمستر اول پوهنځی های طب معالجه وى و ستوماتولوژی. هرات. انتشارات قدس.
معرفی	کتاب درسی شامل کورس تدریس بیولوژی مالیکولی حجره (۱) در ۱۶۴ صفحه، برای سمستر اول (AI) و سمستر اول (S1) صنف اول بوده و جزء مضمون اساسی می باشد. کورس متذکره در ۱۶ هفته تدریس و تکمیل می گردد. تدریس کورس نظری هر هفته دو کریدیت، هر کریدیت ۵۰ دقیقه جمعاً ۱۰۰ دقیقه می شود صورت می گیرد. دارای پیشگفتار؛ فهرست مطالب؛ مقدمه؛ می باشد. در سه فصل؛ فصل اول ساختمان حجره، فصل دوم ساختمان بیولوژیکی غشای حجره، فصل سوم کیمیای حیاتی حجره گنجانیده شده. هر فصل دارای اهداف آموزشی، مقدمه، در پایان فصل خلاصه و تمرین آموزشی فصل آورده شده است. فصل اول: ساختمان حجره؛ اهداف آموزشی؛ مقدمه فصل؛ تاریخچه حجره؛ حجرات پروکاریوتیک؛ حجرات یوکاریوتیک؛ حجره؛ سایتوپلازم؛ غشاها؛ مقایسه حجرات پروکاریوت و ایوکاریوت؛ غشای هسته؛ نیوکلیوپلازم؛ هسته چه؛ کروماتین؛ کروموزوم؛ شبکه اندوپلازمیک ریتیکولم؛ رابطه بین ER و دیگر غشاهای داخلی؛ انواع شبکه اندوپلازمیک ریتیکولم؛ ساختار و وظایف RER؛ وظایف SER؛ رایبوزوم ها؛ ساختار و اشکال رایبوزوم ها؛ وظایف رایبوزوم ها؛ امراض رایبوزومی؛ (دیاموند بلک فان انیمیا و کارتیلیج هیر هایپوپلاسیا)؛ دستگاه گلجی؛ لایزوزوم ها؛ مایکروبادی ها؛ میتوکندریا؛ و سنتریول؛

فصل دوم: ساختمان بیولوژیکی غشای حجره؛ اهداف آموزشی؛ مقدمه فصل؛ پروتین روتین های محیطی پروتین های داخلی؛ لیپیدهای غشاء؛ خواص انزایمی پروتین های غشاء؛ کاربوهایدريت های غشاء؛ اعمال احتمالی کاربوهایدريت های غشاء؛ غشای حجروى و نفوذپذیری انتخابی؛ غشاهای هسته؛ حمل و نقل فعال و منفعل؛ آسموسز و انتشار از طریق غشاء؛ اندوسایتوسز و اگزوسایتوسز؛ اتصالات فشرده؛ دسموزوم های کمربندی؛ دسموزوم های کمربندی؛ دسموزوم های نقطه ای؛ اتصالات سوراخدار؛ میکروویلی ها و دیگر برجستگی های حجره؛ پلازمودماتا؛ خلاصه فصل؛ خلاصه پرسشهای آموزشی فصل؛

فصل سوم: کیمیای حیاتی حجره؛ اهداف آموزشی؛ مقدمه فصل؛ ترکیب عنصری حجره؛ اجزای ساختمان عضوی حجره؛ بیومالیکول ها؛ کاربوهایدريت ها؛ صنف بندی قندها؛ نامگذاری مونوساکرایدها؛ ایزومیری در کاربوهایدريت ها؛ (ایزومیرهای فضایی، ایزومیرهای انومیری، ساختمان های حلقوی پیرانوز و فیورانوز، اپی میرها، ایزومیریزم الدوز و کینوز)؛ امینو اسیدها؛ پپتایدها؛ پروتین ها و انواع آن؛ ساختمان هیموگلوبین؛ لیپیدها و انواع آن؛ تیزاب های شحمی مشبوع و غیر مشبوع؛ ایکسانوئیدها؛ تربین ها؛ رتینوئیدها؛ کروئتینوئیدها؛ استروئیدها؛ خلاصه فصل؛ خلاصه پرسشهای آموزشی فصل؛ فهرست مأخذ؛ ۱۳ مأخذ دارد؛

از آنجمله: آلبرت، پروس (۱۳۸۹). لودیش، هاروی (۲۰۱۳م). استنلی، شالیشا (۱۳۹۴ه ش). سامرسال، آلن سی (۱۳۹۳ه ش) وغیره.

نام اثر	آزمایش‌های لابراتواری بیولوژی مالیکولی حجره (۱)
نوعیت اثر	کتاب درسی تطبیقات بیولوژی مالیکولی حجره (۱)
چاپ در	پوهنتون غالب (هرات) (انتشارات قدس، هرات، خیابان دانش جو مقابل پوهنتون هرات)
مشخصات	احسان، نوراحمد (۱۳۹۹ه ش) تطبیقات بیولوژی مالیکولی حجره (۱)، برای صنف اول سمستر اول پوهنځی‌های طب معالجه‌وی و ستوماتولوژی. هرات. انتشارات قدس.
معرفی	کتاب تطبیقات بیولوژی مالیکولی حجره (۱) در ۵۵ صفحه، برای سمستر اول (AI) و سمستر اول (S1) صنف اول بوده و جزء مضمون اساسی می باشد. کورس متذکره در ۱۴ هفته تطبیق و تکمیل می گردد. تطبیق کورس تطبیقات هر هفته یک کریدیت، هر کریدیت ۱۰۰ دقیقه می شود صورت می گیرد. کتاب تطبیقات تجاربی دارد که همان کتاب نظری را در تجارب عملی تطبیق می نماید. خلاصه تجارب آن قرار زیر اند: تطبیقات اول؛ اصول صنفی و معرفی وسایل و مواد تطبیقات بیولوژی، اصول استفاده از میکروسکوپ و انواع میکروسکوپ ها. تطبیقات دوم؛ تشریح عملی میکروسکوپ. تطبیقات سوم، طرز تهیه سلاید موقتی از رشته مو. (تشریحات راجع به طرز تهیه و مطالعه مواد). تطبیقات چهارم؛ مشاهده رشته های پنبه زیر میکروسکوپ (تشریحات مطالعه حجرات و انساج). تطبیقات پنجم؛ مشاهده گرده گل. تطبیقات ششم؛ مشاهده حجرات اپی درمل پیاز و یا کدام موجود دیگر. تطبیقات هفتم؛ مطالعه حجرات اپی درمس، گاردسل و ستوماتا در برگ. تطبیقات هشتم؛ مشاهده حجرات خمیرمایه. تطبیقات نهم؛ مشاهده باکتریا در مواد غذایی. تطبیقات دهم؛ مشاهده آب گندیده (پارامشیم). تطبیقات یازدهم؛ مشاهده آب گندیده برای دریافت آمیب. تطبیقات دوازدهم؛ عملیه انتشار. تطبیقات سیزدهم؛ اثبات

آسموسس در حجرات زنده. و یا مشاهده عملیه آسموسس در تخم مرغ. تطبیقات چهاردهم: اثر غلظت های نمک یا شکر در حجرات خون.

نام اثر	بیولوژی مالیکولی حجره (۲)
نوعیت اثر	کتاب درسی
چاپ در	پوهنتون غالب هرات (انتشارات قدس، هرات، خیابان دانشجو مقابل پوهنتون هرات)
مشخصات	احسان، نوراحمد (۱۴۰۰ هـ ش) بیولوژی مالیکولی حجره، برای صنف اول سمستر دوم پوهنخی های طب معالجه وی و ستوماتولوژی. هرات. انتشارات قدس.
معرفی	کتاب درسی شامل کورس تدریس بیولوژی مالیکولی حجره (۲) در ۱۶۵ صفحه، برای سمستر دوم (AII) و سمستر دوم (SII) صنف اول بوده و جزء مضمون اساسی می باشد. کورس متذکره در ۱۶ هفته تدریس و تکمیل می گردد. تدریس کورس نظری هر هفته دو کریدیت، هر کریدیت ۵۰ دقیقه جمعاً ۱۰۰ دقیقه می شود صورت می گیرد. کتاب داراییشگفتار؛ فهرست موضوعات؛ مقدمه؛ بوده و در هشت فصل مختلف تدوین شده است. هر فصل جداگانه دارای اهداف آموزشی، مقدمه، خلاصه فصل و سوالات آموزشی فصل می باشد. فصل اول: مرکبات غیرعضوی و عضوی حجره؛ فصل دوم: انرژی حیاتی؛ فصل سوم: انزایم ها؛ فصل چهارم: نیوکلیوتایدها و نیوکلیک اسیدها (DNA و RNA)؛ مقدمه؛ ساختمان (DNA)؛ واحدهای نیوکلیوتایدهای چهارگانه DNA؛ جز اول واحد نیوکلیوتایدها (رایبوز و دی اکسی رایبوز)؛ جزء سوم واحد نیوکلیوتایدها (نیوکلیوسایدها)؛ جزء چهارم واحد نیوکلیوتایدها (فاسفوریک اسید H_2PO_4؛ نیوکلیوتایدها؛ توضیح فتر مضاعف؛ مدل های مختلف مالیکول DNA؛ مودل (A-DNA)؛ شکل Z ساختمان (DNA)؛ نیوکلیوتاید ها؛ مالیکول یک رشته یی DNA؛ ساختمان (RNA)؛ عملیه ترکیب ماده ارثی؛ خلاصه فصل؛ خلاصه پرسش های آموزشی این فصل؛ فصل پنجم: جین، بیان و تنظیم بیان جین: اهداف آموزشی؛ مقدمه فصل؛ جین چیست؟ اپی جنتیک چیست؟ کد جنتیک چیست؟ کدون چیست؟ وظایف جین؛ کنترل رشد و تقسیم حجره؛ کنترل تولید پروتین؛ تنظیم بیان جین و تمایز حجروی؛ میوتیشن در نیوکلیوتاید و بروز بیماری آنمی حجره داسی شکل؛ عوامل موثر بر بیان جین ها؛ خاموش یا روشن شدن جین ها؛ نسخه برداری DNA جهت ساخت RNA؛ ترجمه RNA جهت بمیان آوردن پولی پپتاید؛ راه انداز؛ آغازگر؛ تنظیم بیان جین در پروکاریوت ها و ایوکاریوت ها؛ جین های ساختمانی؛ آپیرون؛ لک آپیرون؛ تنظیم بیان جین در یوکاریوت ها؛ خلاصه فصل؛ سوالات آموزشی این فصل؛ فصل ششم: بایوتکنالوجی؛ مقدمه فصل؛ کاربردهای بایوتکنالوژی؛ ظهور بایوتکنالوژی مالیکولی؛ محصولات بایوتکنالوژی؛ باکتریای مصنوعی؛ تهیه اعضای جهت پیوند؛ خلاصه فصل؛ پرسشهای آموزشی این فصل؛

فصل هفتم: منابع حجرات بنیادی؛ اهداف آموزشی؛ مقدمه فصل؛ حجرات بنیادی بالغ؛ حجره بنیادی مزانشیمی؛ حجره پرتوان بنیادی القایی؛ انواع حجرات بنیادی؛ کاربرد حجرات بنیادی؛ کاربرد درمانی؛ حجرات بنیادی؛ کاربردهای درمانی؛ حجرات بنیادی؛ انواع حجرات بنیادی براساس توانایی تمایز حجروی؛ (حجرات چند توان؛ حجرات تک توان) نمونه های از تمایز حجره؛ تمایز در حیوانات؛ پروسه تمایز حجروی؛ خلاصه فصل؛ پرسشهای آموزشی این فصل؛

فصل هشتم: انجینیبری جنتیک؛ اهداف آموزشی؛ مقدمه فصل؛ تداوی جین؛ نقش انجینیبری جنتیک در طبابت معاصر؛ جین تراپی چیست؟ همسان سازی مواد ارثی؛ تکنالوژی DNA و همسان سازی جین؛ اهمیت جین تراپی؛ (الف-جین تراپی حجرات جنسی. ب- جین تراپی حجرات جسمی) انتقال دهندگان جین تراپی؛ (۱-ناقلین ویروسی. ۲-ناقلین غیر ویروسی). جین درمانی یک چشم و بینایی هر دو چشم؛ مخاطرات ناشی از جین تراپی؛ پرابلم های ناقلین وایروسی؛ خلاصه فصل؛ پرسشهای آموزشی این فصل؛ فهرست مآخذ؛

نام اثر	آزمایش های لابراتواری بیولوژی مالیکولی حجره (۲)
نوعیت اثر	کتاب درسی؛ تطبیقات بیولوژی مالیکولی حجره (۲)
چاپ در	پوهنتون غالب(هرات) (انتشارات قدس،هرات، خیابان دانش جو مقابل پوهنتون هرات)
مشخصات	احسان، نوراحمد (۱۴۰۰هـ ش) تطبیقات بیولوژی مالیکولی حجره (۲)، برای صنف اول سمستر دوم پوهنخی های طب معالجه وی و ستوماتولوژی. هرات. انتشارات قدس.
معرفی	کتاب تطبیقات بیولوژی مالیکولی حجره (۲) در ۵۰ صفحه، برای سمستر دوم (AII) و سمستر دوم (SII) صنف اول بوده و جزء مضمون اساسی می باشد. کورس متذکره در ۱۴ هفته تطبیق و تکمیل می گردد. تطبیق کورس تطبیقات هر هفته یک کریدیت، هر کریدیت ۱۰۰ دقیقه می شود صورت می گیرد. کتاب تطبیقات بیولوژی، تجارب کتاب بیولوژی نظری در خود دارد، خلاصه تجارب آن قرار زیر اند: تطبیقات اول: مباحث مقدماتی: ماکرومالیکول ها. قندهای ارجاعی و غیر ارجاعی تطبیقات دوم: اثر قلویات بر قندهای ارجاعی. تطبیقات سوم: تشخیص گلوکوز (قند ارجاع کننده) توسط محلول فهلنگ. تطبیقات چهارم: مسابقه شفاهی انرژی حیاتی بین گروپ ها. تطبیقات پنجم: مطالعه تجزیه نشایسته توسط انزایم امیلاز تطبیقات ششم: تاثیر درجه حرارت به فعالیت انزایم پیپسین. تطبیقات هفتم: مطالعه اثر PH بر فعالیت انزایم. تطبیقات هشتم: مطالعه اثر غلظت انزایم پیپسین بر فعالیت خود آن. تطبیقات نهم: مطالعه اثر غلظت ماده اصلی بر فعالیت انزایم پیپسین تطبیقات دهم: مسابقه شفاهی فصل انزایم ها میان گروپ ها. تطبیقات یازدهم: تنفس حجروی ATP و تنفس حجروی انتقال الکترون تطبیقات دوازدهم: تست (DNA) توسط دای فنایل امین . تطبیقات سیزدهم: تست اندول برای DNA و تطبیقات ویدیویی. تطبیقات چهاردهم: مسابقه گروپی در موضوعات بیوتکنالوژی و انجینیبری جنتیک

نام اثر	کیمیای غیر عضوی و عضوی
نوعیت اثر	کتاب درسی

چاپ در	پوهنتون غالب (هرات) (انتشارات قدس، هرات، خیابان دانش‌جو مقابل پوهنتون هرات)
مشخصات	احسان، نوراحمد (۱۳۹۸هـ ش) کیمیای غیر عضوی و عضوی، برای صنف اول سمستر اول پوهنځی طب معالجه وی. هرات. انتشارات قدس.
معرفی	مضمون شامل کورس تدریس کیمیای عضوی و غیر عضوی برای سمستر اول (AI) صنف اول بوده و جزء مضمون اساسی می باشد. کورس متذکره در ۱۶ هفته تدریس و تکمیل می گردد. تدریس کورس هر هفته دو کریدیت، هر کریدیت ۵۰ دقیقه جمعاً ۱۰۰ دقیقه می شود صورت می گیرد. این کتاب دو بخش دارد؛ بخش اول (کیمیای غیر عضوی) دارای چهار فصل و بخش دوم (کیمیای عضوی) دارای هفت فصل می باشد. بخش نخست: کیمیای غیر عضوی پیشگفتار؛ فهرست موضوعات؛ مقدمه؛ رول کیمیا در طب، زراعت و صنعت؛ فصل اول: ساختمان اتم و اصطلاحات کیمیای؛ اهداف آموزشی؛ مقدمه فصل؛ ساختمان اتم؛ (۱- الکترون، ۲- پروتون و ۳- نیوترون) طبقه بندی مختصر عناصر؛ کوانتم نمبرها؛ خلاصه فصل؛ پرسشهای آموزشی فصل؛ فصل دوم: مرکبات غیر عضوی؛ اهداف آموزشی فصل؛ مقدمه فصل؛ ۱- اکسایدها؛ ۲- القلی ها؛ ۳- نمکها؛ تیزاب ها؛ خلاصه فصل؛ پرسشهای آموزشی فصل؛ فصل سوم: محلول ها و انواع آنها؛ اهداف آموزشی؛ مقدمه فصل؛ ۱- محلولهای مایع؛ ۲- محلولهای گازات؛ ۳- محلولهای جامد؛ محلولهای مشبوع و مافوق مشبوع؛ اثر حرارت بر انحلال پذیری؛ اثر فشار بر انحلال پذیری؛ قانون هنری؛ غلظت محلول ها؛ اهمیت محلول ها؛ خواص جمعی محلولها؛ فشار بخار محلول؛ (قانون اول و دوم راول) دیفیوژن و اسموسس؛ محلول های الکترولیت و غیر الکترولیت؛ درجه انفکاک؛ ایونایزیشن آب و PH؛ خلاصه فصل؛ پرسشهای آموزشی این فصل؛ فصل چهارم: ترمو داینامیک؛ اهداف آموزشی فصل؛ مقدمه فصل؛ قانون اول ترمودینامیک؛ قانون دوم ترمودینامیک؛ سیستم بیولوژی؛ تعادل کیمیای؛ تعاملات رجعی؛ خلاصه فصل؛ پرسشهای آموزشی فصل؛ بخش دوم: کیمیای عضوی فصل پنجم: هایدروکاربنها؛ اهداف آموزشی؛ مقدمه فصل؛ روابط کیمیای در مرکبات عضوی؛ هایدروکاربن های الیفاتیک؛ الکانها و نامگذاری؛ الکین ها و نامگذاری؛ تعاملات جمعی الکین ها؛ الکاین ها و نامگذاری؛ خلاصه فصل؛ پرسشهای آموزشی فصل؛ فصل ششم: الی سیکلیک ها؛ اهداف آموزشی فصل؛ مقدمه فصل؛ سایکلو الکانها و نامگذاری؛ سایکلولالکین ها و نامگذاری؛ سایکلولالکاین ها و نامگذاری؛ خلاصه فصل؛ پرسشهای آموزشی فصل؛ فصل هفتم: اروماتیک ها؛ اهداف آموزشی فصل؛ مقدمه فصل؛ هومولوگ های بنزین؛ نامگذاری مشتقات بنزین؛ (یک معاوضه، دومعاوضه و سه معاوضه مشابه و مختلف)؛ نامگذاری مشتقات اکسیجینی الکانها که گروپ فینایل دارد؛ نامگذاری نفتالین با یک معاوضه و چندین معاوضه؛ نامگذاری انتراسین با یک معاوضه و چندین معاوضه؛ گروه های هدایت کننده میتا و گروه های هدایت کننده ارتو و پارا؛

خلاصه فصل: پرسشهای آموزشی فصل؛

فصل هشتم: الکل هالاید و ارایل هالایدها؛ اهداف آموزشی؛ مقدمه فصل؛ نامگذاری الکایل هالاید به سیستم معمولی و ایوپاک؛ نامگذاری ارایل هالایدها به سیستم معمولی و ایوپاک؛ خلاصه فصل؛ پرسشهای آموزشی فصل؛

فصل نهم: الکل ها و فینول ها؛ اهداف آموزشی؛ مقدمه فصل؛ نامگذاری الکلها؛ خواص فزیک و کیمیاوی الکلها؛ اکسیدیشن الکلها؛ استحصال الکلها؛ استعمال طبی الکلها؛ خواص فزیک فینولها؛ خواص کیمیاوی فینول ها؛ استعمال طبی فینولها؛ خلاصه فصل؛ پرسشهای آموزشی فصل؛

فصل دهم: ایترا و تایولها؛ اهداف آموزشی؛ مقدمه فصل؛ نامگذاری ایترا؛ خواص فزیک و کیمیاوی ایترا؛ نامگذاری تایولها؛ استحصال تایولها؛ خواص کیمیاوی تایولها؛ خلاصه فصل سوالات آموزشی فصل؛

فصل یازدهم: الدیهایدها و کیتون ها؛ اهداف آموزشی؛ مقدمه فصل؛ نامگذاری الدیهایدهای یک عاملی و دو عاملی؛ خواص فزیک و کیمیاوی الدیهایدها؛ استعمال طبی الدیهایدها؛ نامگذاری کیتون ها؛ خواص فزیک و کیمیاوی کیتون ها؛ استعمال کیتون ها؛ ایزومیری در الدیهایدها و کیتون ها؛ خلاصه فصل؛ پرسشهای آموزشی فصل؛

فصل دوازدهم: کاربوکسیلیک اسیدها و استرها؛ اهداف آموزشی؛ مقدمه فصل؛ نامگذاری معمولی و ایوپاک اسیدهای عضوی؛ خواص فزیک و کیمیاوی اسیدها؛ استحصال تیزابهای عضوی؛ نامگذاری معمولی و ایوپاک استرها؛ خواص فزیک و کیمیاوی استرها؛ خلاصه فصل؛ پرسشهای آموزشی فصل؛

فصل سیزدهم: امینو اسیدها و امینوفینولها؛ اهداف آموزشی؛ مقدمه فصل؛ نامگذاری امینو اسیدها به روش معمولی و ایوپاک؛ استعمال طبی امینواسیدها؛ نامگذاری امینوفینول ها به روش معمولی و ایوپاک؛ خلاصه فصل؛ پرسشهای آموزشی فصل؛

فصل چهاردهم: هایدروکاربن های هیتروسایکل؛ اهداف آموزشی؛ مقدمه فصل؛ نامگذاری مرکبات هیتروسایکل مشبوع و غیر مشبوع؛ خواص کیمیاوی پایردینگ نامگذاری هیتروسایکل های شش ضلعی با دو اتوم نایتروجن؛ پایرمیدین؛ اسیدهای هستوی و ساختمان کیمیاوی آن؛ **DNA**؛ نیوکلیوسایدها؛ نیوکلیوتایدها؛ پولی نیوکلیوتایدها؛ نیوکلیوتاید **RNA** و **DNA**؛ فعالیت بیولوژیکی هیتروسایکل ها؛ خلاصه فصل؛ پرسشهای آموزشی فصل؛ مآخذ کتاب.

نام اثر	آزمایش های لابراتواری کیمیای غیر عضوی و عضوی
نوعیت اثر	تطبیقات کتاب درسی
چاپ در	پوهنتون غالب (هرات) (انتشارات قدس، هرات، خیابان دانش جو مقابل پوهنتون هرات)
مشخصات	احسان، نوراحمد (۱۳۹۸ هـ ش) تطبیقات کیمیای غیر عضوی و عضوی، برای صنف اول سمسٹر اول پوهنخی طب معالجه‌وی. هرات. انتشارات قدس.
معرفی	کتاب تطبیقات کیمیای غیرعضوی و عضوی در ۵۴ صفحه، برای سمسٹر اول (AI) صنف اول بوده و جزء مضمون اساسی می باشد. کورس متذکره در ۱۴ هفته تطبیق و تکمیل می گردد. تطبیق کورس

تطبیقات هر هفته یک کریدیت، هر کریدیت ۱۰۰ دقیقه می شود صورت می گیرد.

تطبیقات اول: معرفی چپتر «مضمون»، اصول صنفی و معرفی وسایل لابراتوار. تطبیقات دوم: تشریح دیگرام مواد و معرفی عناصر موجوده در لابراتوار. تطبیقات سوم: قطبیت مالیکول آب. تطبیقات چهارم: اثر معرف ها و P^H بالای القلی ها تطبیقات پنجم: اثر معرف ها و P^H بالای تیزاب ها. تطبیقات ششم: تعامل خنثی سازی. تطبیقات هفتم: قوانین راتول؛ «اثر ماده منحل بر نقطه جوش و انجماد محلول». تطبیقات هشتم: حرارت انحلال (انتالپی انحلال). بخش کیمیای عضوی تطبیقات نهم: تشخیص کاربن و هایدروجن در مواد عضوی. تطبیقات دهم: استحصال ایتلین و استلین. تطبیقات یازدهم: شناخت کاربوکسیلیک اسید. تطبیقات یازدهم: استحصال ایتایل استیت. تطبیقات دوازدهم: استحصال ایتایل بنزویت. تطبیقات دوازدهم: استحصال صابون بمقصد شناختن نمک تیزاب شحمی. تطبیقات سیزدهم: نایتربشن فینول. تطبیقات چهاردهم: مقایسه تعاملات فینول با ایتانول.

نام اثر	کیمیای طبی (۱)
نوعیت اثر	کتاب درسی
چاپ در	پوهنتون غالب (هرات) (انتشارات قدس، هرات، خیابان دانش جو مقابل پوهنتون هرات)
مشخصات	احسان، نوراحمد (۱۳۹۸ هـ ش) کیمیای طبی (۱)، برای صنف اول سمستر اول پوهنخی ستوماتولوژی. هرات. انتشارات قد.
معرفی	مضمون شامل کورس کیمیای طبی (۱) ۸۹ صفحه که قسمت آن بخش کیمیای غیر عضوی و بخش دیگر آن اختصاصی برای مواد دندانی سمستر اول (SI) صنف اول بوده، جزء مضمون اساسی می باشد. یک کریدیت است در ۱۶ هفته هر هفته یک کریدیت که ۵۰ دقیقه می شود، تدریس می گردد. این مضمون مشکلات اصطلاحی کیمیای (اعم از کیمیای عمومی و عناصر و مرکبات مربوط دندانه) را حل خواهند ساخت. محتویات کتاب دارا ی هفت فصل است: پیشگفتار؛ فهرست مأخذ؛ مقدمه؛ فصل اول: خواص و اهمیت بیولوژیکی آب؛ اهداف آموزشی؛ مقدمه فصل؛ معلومات عمومی راجع به مالیکول آب؛ رابطه هایدروجنی در آب و نتایج آن؛ مقایسه کثافت آب و یخ؛ آب به صفت محل؛ میکانیزم حل مرکبات ایونی و مرکبات عضوی جامد در آب؛ حرارت انحلال در آب؛ انحلالیت ماده عضوی؛ قابلیت حل شدن گازات در آب؛ محلول ها و انواع آن؛ خواص مجموعی محلول ها؛ فشار بخار محلول؛ قانون اول و دوم راتول؛ دیفیوژن و اسموسس؛ الکترولیت ها در محلول مایعات بدن انسان؛ نقش الکترولیت در بدن انسان؛ درجه انفکاک؛ خلاصه فصل؛ پرسشهای آموزشی فصل؛ فصل دوم: مرکبات غیر عضوی؛ اکسایدها؛ هایدروکسایدها و نامگذاری؛ تعاملات القلی ها؛ استحصال هایدروکسایدها؛ تیزاب ها؛ هایدروکسایدها و اکسی اسیدها؛ تعاملات تیزابها؛ استحصال تیزابها؛ P^H اسیدها و قلویات؛ نمکها؛ هایدرولیز نمکها؛ سیستم بفر؛ کاربرد بفر ها؛ تعال سیستم های بفر؛ اصل لوشاتلیه؛ سیستم کلونید؛ کاربرد درمانی کلونید؛ خلاصه فصل؛ پرسشهای آموزشی فصل؛ فصل سوم: انرژی و کنتیک های تعاملات کیمیای؛ اهداف آموزشی؛ مقدمه فصل؛ انرژی؛ انرژی حرارتی؛ انرژی کیمیای؛ کنتیک های تعاملات کیمیای؛ عوامل موثر بر سرعت تعامل؛ (غلظت،

حرارت، کتلست: کتلست های همجنس، کتلستهای غیر همجنس. کتلستهای طبیعی: کتلستهای حجرویی، کتلست های جوی) خلاصه فصل؛ پرسشهای آموزشی فصل؛ فصل چهارم: تعاملات ریدوکس در اورگانیزم زنده و نتایج آن؛ اهداف آموزشی؛ مقدمه فصل؛ (دی هایدروجناز، سایتوکروم ها، تنفس حجروی، انرژی بیوکیمیای؛ خلاصه فصل؛ پرسشهای آموزشی فصل؛ فصل پنجم؛ عناصر غیرفلزی و مرکبات غیرعضوی فاسفورس و کلسیم: اهداف آموزشی؛ مقدمه فصل؛ هلوجن ها؛ (حالت فیزیکی، الکترونیگاتیویتی، هایدروجن هالایدها، مورد استعمال فلورایدها؛ فاسفورس: (فاسفورس در نگهداری دندان هاو استخوان ها، پروسه میتابولیکی فاسفورس، وظایف فاسفورس، نقش فاسفورس در بدن، عوارض کمبود فاسفورس، مسمومیت ناشی از فاسفورس، هضم و جذب فاسفورس، مورد استعمال فاسفورس). کلسیم: (اثر کلسیم بردندان و استخوان، امراض قلت کلسیم، اهمیت کلسیم، عملکرد کلسیم در بدن، خلاصه فصل؛ پرسشهای آموزشی فصل؛ فصل ششم: ساختار کیمیای استخوان ها و دندان ها: اهداف آموزشی؛ مقدمه؛ حجرات استخوان؛ دندان؛ (مینا، عاج: ترکیب، تشکیل و ساختار عاج) مواد غیرعضوی دندانها؛ سرامیک؛ استحکام خمشی؛ شکنندگی؛ ضریب انبساط حرارتی؛ سختیف رنگف سمیت و سمیت کردن؛ خلاصه فصل؛ پرسشهای آموزشی فصل؛ فصل هفتم: فلزات و الیاز آنها؛ اهداف آموزشی؛ مقدمه فصل؛ ساختار اتمی و کیمیای فلزاتخ خصوصیات فیزیکی فلزات؛ امالگم؛ الیاز نقره-قلع؛ پروسه های امالگم ساختن؛ الیازهای با مس پائین؛ فلزات نابل؛ (طال، پلاتین، پالادیم، ایریدیم، روتینیم و رودیم؛ بیس متلها؛ (نقره، مس، جست، ایندیم، قلع، گالییم، نیکل) ترکیب دوتایی فلزات نابل؛ خلاصه فصل؛ پرسشهای آموزشی فصل؛ فهرست ماخذ.

نام اثر	کیمیای طبی (۲)
نوعیت اثر	کتاب درسی
چاپ در	پوهنتون غالب(هرات) (انتشارات قدس،هرات، خیابان دانش جو مقابل پوهنتون هرات)
مشخصات	احسان، نوراحمد (۱۳۹۸هـ ش) کیمیای طبی (۲)، برای صنف اول سمستر دوم پوهنخی ستوماتولوژی. هرات. انتشارات قدس.
معرفی	مضمون شامل کورس تدریس کیمیای عضوی برای سمستر دوم (SII) صنف اول بوده و جزء مضمون اساسی می باشد. دارای ۱۰۸ صفحه و یک کریدیت ۵۰ دقیقه ای می باشد. کیمیای عضوی SII نه تنها پیشنیاز بیوشیمی بوده بلکه راه آموزشی را برای مضامین مسلکی ستوماتولوژی باز خواهد ساخت. محتویات آن در هشت فصل قرار زیر می باشد: فصل اول: هایدروکاربن ها: اهداف آموزشی؛ مقدمه فصل؛ الکانها و نامگذاری؛ الکینها و نامگذاری؛ تعاملات جمعی الکین ها؛ الکاین ها و نامگذاری؛ خلاصه فصل؛ پرسشهای آموزشی فصل؛ فصل دوم: الکولها، فینولها و ایترها؛ اهداف آموزشی؛ مقدمه فصل؛ نامگذاری الکولها؛ خواص فیزیکی و کیمیای؛ اکسیدیشن الکول ها؛ استحصال الکول؛ استعمال طبی الکولها؛ فینول ها؛ تفاوت عامل

الکولی و عامل فینولی؛ خواص فزیکى و کیمیاوى فینول ها؛ مقایسه قدرت اسیدى فینول با ایتانول؛ مقایسه تعاملات فینول با ایتانول؛ استعمال طبی فینول؛ ایترها؛ نامگذاری ایترها؛ خواص فزیکى و کیمیاوى ایترها؛ استحصال ایترها؛ ایزومیرى ایترها با الکولها؛ خلاصه فصل؛ پرسشهای آموزشى فصل؛ فصل سوم: مرکبات کاربونیل: اهداف آموزشى؛ مقدمه فصل؛ الدیهايدها و نامگذاری؛ خواص کیمیاوى الدیهايدها؛ استعمال طبی الدیهايدها؛ کیتون ها و نامگذاری؛ خواص فزیکى و کیمیاوى کیتون ها؛ مقایسه خواص الدیهايدها و کیتون ها؛ ایزومیرى در الدیهايدها و کیتون ها؛ استعمال کیتون ها؛ خلاصه فصل؛ پرسشهای آموزشى فصل؛

فصل چهارم: کاربوکسیلیک اسیدها و استرها؛ اهداف آموزشى؛ مقدمه فصل؛ نامگذاری معمولی و ایوپاک اسیدها؛ خواص فزیکى و کیمیاوى اسیدها؛ استحصال تیزابهای عضوى؛ استرها؛ نامگذاری معمولی و ایوپاک استرها؛ خواص فزیکى و کیمیاوى استرها؛ خلاصه؛ پرسشهای آموزشى فصل؛ فصل پنجم: مشتقات نایتروجنى هایدروکاربن ها؛ اهداف آموزشى؛ مقدمه فصل؛ نایتریل ها؛ نامگذاری معمولی و ایوپاک نایتریل ها؛ امینواسیدها و نامگذاری معمولی و ایوپاک؛ پپتایدها و نامگذاری؛ پروتین ها؛ استعمال طبی امینواسیدها؛ امینوفینول ها؛ نامگذاری معمولی و ایوپاک امینوفینول ها؛ خلاصه فصل؛ پرسشهای آموزشى فصل؛

فصل ششم: پولی میرها و پولی کاندنزشن ها؛ اهداف آموزشى؛ مقدمه فصل؛ مکرومالیکولها؛ (اهمیت پولی کاندنزشن در ترکیب مواد ترکیبى که در دندانسازی استعمال می شود، پلاستیک دندانى اهمیت کیمیاوى و ترکیب آنها)؛ مواد تاثیر گذار؛ مواد قالب گیرى (واکس)؛ انبساط حرارتى؛ نفوذ حرارتى؛ نسوزبودن؛ تخلخل؛ تغییر حجم؛ خلاصه فصل؛ پرسشهای آموزشى فصل؛

فصل هفتم: کاربوهایدریت ها؛ اهداف آموزشى؛ مقدمه فصل؛ صنف بندى قندها؛ نامگذاری مونوساکراید؛ ایزومیرى در هایدروکاربنها؛ هگزوز ها؛ دای سکرایدها؛ اولیگوسکرایدها؛ خلاصه فصل؛ پرسشهای آموزشى این فصل؛

فصل هشتم: هیتروسیکلیک ها؛ اهداف آموزشى؛ مقدمه فصل؛ هایدروکاربن های هیتروسایکل ها؛ نامگذاری هیتروسایکل های مشبوع و غیر مشبوع؛ پایریدین و نامگذاری؛ خواص کیمیاوى پایریدین؛ هیتروسایکل های شش ضلعی با دو اتوم نایتروجن؛ پایریمیدین؛ تایمین؛ سایتوزین؛ یوراسیل؛ پیورین؛ فعالیت بیولوژیکى هیتروسیکلیک؛ اسیدهای هستوى؛ (DNA و RNA)؛ نیوکلیوسایدها؛ نیوکلیوتایدها؛ پولی نیوکلیوتایدها؛ تترانیوکلیوتاید RNA و DNA؛ خلاصه فصل؛ پرسشهای آموزشى فصل؛ فهرست مأخذ.

نام اثر	آزمایش های لابراتوارى کیمیاى طبی (۲)
نوعیت اثر	کتاب درسى
چاپ در	پوهنتون غالب(هرات) (انتشارات قدس،هرات، خیابان دانش جو مقابل پوهنتون هرات)
مشخصات	احسان، نوراحمد (۱۳۹۸هـ ش) تطبیقات کیمیاى طبی (۲)، برای صنف اول سمستر دوم پوهنخى ستوماتولوژى. هرات. انتشارات قدس.

معرفی

تطبیقات کیمیای طبی (۲) برای سمستر دوم (SII) صنف اول بوده و جزء مضمون اساسی می باشد. دارای ۸۰ صفحه و یک کریدیت ۱۰۰ دقیقه ای می باشد. در ۱۴ هفته تطبیق و تکمیل می گردد. تجارب آن قرار زیراند:

تطبیقات اول: تشخیص کاربن و هایدروجن در مواد عضوی. تطبیقات دوم: استحصال ایتلین. تطبیقات سوم: استحصال استلین. تطبیقات چهارم: مسابقه تحریری میان گروپ ها. تطبیقات پنجم: شناخت کاربوکسیلیک اسید. تطبیقات ششم: استحصال ایتایل استیت. تطبیقات هفتم: استحصال ایتایل بنزویت. تطبیقات هشتم: مسابقه شفاهی میان گروپ ها. تطبیقات نهم: استحصال صابون بمقصد شناختن نمک تیزاب شحمی. تطبیقات دهم: مسابقه تحریری میان گروپ ها. تطبیقات یازدهم: نایتریشن فینول. تطبیقات دوازدهم: مقایسه تعاملات فینول با ایتانول. تطبیقات سیزدهم: مسابقه تحریری میان گروپ ها. تطبیقات چهاردهم: حل مسایل محصلین.

دكتور محمد رحيم شريفی

نام و نام خانوادگی: دكتور محمد رحيم شريفی

مدرک تحصیلی: ماستری میکروبیولوژی طبی

ایمیل: dr.mrsharifi@gmail.com

شماره تماس: ۰۰۹۳۷۹۸۶۶۰۳۳۰

موقف: استاد دایمی

درجه‌های تحصیلی

لیسانس: پوهنتون هرات (۱۳۸۵-۱۳۹۰)

ماستری: پوهنتون علوم پزشکی مشهد (۱۳۹۶-۱۳۹۹)

دكتور محمد رحيم شريفی در ولايت هرات در ۱۵ / ۱۱ / ۱۳۵۷ متولد شده است؛ مكتب را در لیسه جامی شهر هرات خوانده و لیسانس خود را به سال ۱۳۹۰ از رشته وترنری از پوهنتون هرات و ماستری خود را به سال ۱۳۹۹ از پوهنتون علوم پزشکی مشهد ایران به دست آورده است. آقای شریفی از زمستان ۱۴۰۰، به عنوان کادر علمی در پوهنتون غالب هرات وظیفه خود را آغاز کرده و تا اکنون در این نهاد آکادمیک مصروف خدمت می باشند.

فهرست آثار و مقاله‌های علمی – پژوهشی

۱. Acetyl-۱۱-Keto- β -Boswellic Acid and incensol acetate attenuate lipopolysaccharide-induced acute kidney injury via inhibiting inflammation and oxidative stress
۲. Epidemiological identification of *Mycobacterium tuberculosis* complex by using typing method MIRU-VNTR in Afghanistan patients

Acetyl-۱۱-Keto-β-Boswellic Acid and incensol acetate attenuate lipopolysaccharide-induced acute kidney injury via inhibiting inflammation and oxidative stress	نام اثر
مقاله علمی - پژوهشی	نوعیت اثر
Saudi journal of kidney Diseases	چاپ در
<i>Boswellia serrata</i> has been used in traditional medicine to treat various inflammatory diseases. Acetyl-۱۱-Keto-β-Boswellic Acid (AKBA) and incensol acetate(IA) are two active ingredients of <i>Boswellia serrata</i> that possess anti-inflammatory and antioxidant activities. The present study aimed to investigate the protective AKBA and IA against lipopolysaccharide (LPS)-induced acute kidney injury (AKI) in rats. Wistar rats were intraperitoneally pretreated with AKBA or IA for two weeks, and after ۳۰ min, LPS injection was applied to induce AKI. Blood samples and kidney tissues were collected and used for biochemical assay. AKBA and IA not only significantly decreased interleukin(IL)-۶ as a marker of renal inflammation but also attenuated the oxidative stress markers in kidney tissue. AKBA and IA also remarkably decreased serum creatinine (Creat) and blood urea nitrogen (BUN). These results suggest that AKBA and IA have protective effects against AKI in rats through regulating inflammation and oxidative stress Key Words: Acetyl-۱۱-Keto-β-Boswellic Acid, Incensol acetate, Inflammation, Kidney	چکیده

Epidemiological identification of Mycobacterium tuberculosis complex by using typing method MIRU-VNTR in Afghanistan patients	نام اثر
مقاله علمی - پژوهشی	نوعیت اثر
Saudi journal of kidney Diseases	چاپ در
In this study, genetic diversity and phylogenetic relationship among TB patients in west of Afghanistan and the source of transmission in warm season during seven month were investigated, and were then compared with the isolates of Mycobacterium tuberculosis complex in northeast of Iran. ۵۵ specimens isolated from these patients were studied using standard MIRU-VNTR method. Tuberculosis transmission was examined and phylogenetic relationships were analyzed by minimum spanning tree and cluster-graph methods. The largest genetic variation was related to these pieces of NEW-۱(n=۲۵, ۴۵,۴۵%) followed by Strain/Delhi (CAS/Delhi) (n=۱۲, ۲۱,۸۱%),Haarlem (n=۱۰,۲۱,۸۱%), S(n=۳, ۵,۴۵%) Beijing (n=۱, ۱,۸۲%),Uganda I(n=۱, ۱,۸۲%)and Unknown (n=۳,۵,۴۵%). The statistical analysis showed that the estimated percentage of the recent TB transmission in this study was ۴,۱۲%. The result of MIRU-VNTR in human population indicated a great diversity of MTBC circulating in west of Afghanistan which might be one of the reasons for the infection to become active. Therefor screening and treatment of people with latent TB can play an important role in reducing TB incidence in west of Afghanistan. Key Words: Keywords: Mycobacterium tuberculosis, MIRU-VNTR, Afghanistan, Genetics diversity	چکیده اثر

زهرا حکیمی (شریفی)

نام و نام خانوادگی: زهرا حکیمی (شریفی)

مدرک تحصیلی: ماستری فیزیولوژی طبی

ایمیل: z.sharifi۱۳۶۱@gmail.com

شماره تماس: ۰۷۹۹۱۰۲۰۱۲

موقف: استاد بالمقطع

درجه‌های تحصیلی

لیسانس: پوهنتون علوم پزشکی مشهد، ایران (۱۳۸۵-۱۳۸۱)

ماستری: پوهنتون علوم پزشکی مشهد، ایران (۱۳۹۶-۱۳۹۸)

زهرا حکیمی (شریفی) در شهر مشهد، کشور ایران، در ۱۹/۳/۱۳۶۱ متولد شده است؛ مکتب را در دبیرستان رضای شهر مشهد خوانده و لیسانس خود را به سال ۱۳۸۵ از رشته مامایی از پوهنتون علوم پزشکی مشهد و ماستری خود را به سال ۱۳۹۸ از پوهنتون علوم پزشکی مشهد به دست آورده است.

زهرا حکیمی (شریفی)، از زمستان ۱۳۹۹ تا ۱۴۰۰ به عنوان استاد کادری دایم و از سال ۱۴۰۰ تا اکنون، به عنوان استاد بالمقطع در پوهنځی طب معالجه‌وی، در دیپارتمنت فیزیولوژی در پوهنتون غالب هرات، عهده‌دار مسؤولیت است.

فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی

۱. Carvacrol attenuated neuroinflammation, oxidative stress and depression and anxiety-like behaviors in lipopolysaccharide challenged rats

۲. Protective Effects of Carvacrol on Brain Tissue Inflammation and Oxidative Stress as well as Learning and Memory in Lipopolysaccharide-Challenged Rats

Carvacrol attenuated neuroinflammation, oxidative stress and depression and anxiety-like behaviors in lipopolysaccharide challenged rats	نام اثر
مقاله علمی - پژوهشی	نوعیت اثر
Journal of phytomedicine	چاپ در
چکیده Objective: The effect of carvacrol on neuroinflammation, brain tissue oxidative damage, and depression and anxiety-like behaviors after lipopolysaccharide (LPS) administration was evaluated in rats. Methods: Vehicle, ۱ mg/kg of LPS, and carvacrol (۲۵, ۵۰, or ۱۰۰ mg/kg prior to LPS) were injected and behavioral and biochemical tests were done. Results: Carvacrol decreased immobility while increased active and climbing times in the forced swimming test ($P < ۰.۰۵$ to $P < ۰.۰۰۱$) and the highest and the medium doses were more effective than the lowest dose in immobility and climbing times ($P < ۰.۰۵$ to $P < ۰.۰۰۱$). It also prolonged the open - arm time and entries but shortened closed-arm time and entries in the elevated plus maze (P	

($P < 0.05$ to $P < 0.01$). In the open field test, carvacrol enhanced crossing, time and traveled distance in the central zone and total crossing and distance while attenuated the time in the peripheral zone ($P < 0.05$ to $P < 0.001$). All doses of carvacrol attenuated tumor necrosis factor α , nitric oxide in the brain ($P < 0.01$ to $P < 0.001$). The medium and the highest dose of carvacrol decreased malondialdehyde ($P < 0.001$ both), and they were more effective than the lowest dose ($P < 0.001$ both). The highest dose of carvacrol increased the thiols ($P < 0.001$).

Conclusion: In conclusion, carvacrol improved the behavioral consequences of LPS injection in rats and attenuated neuroinflammation and brain tissue oxidative damage

Keywords: Inflammation, Anxiety, Depression, Carvacrol, Oxidative stress

Protective Effects of Carvacrol on Brain Tissue Inflammation and Oxidative Stress as well as Learning and Memory in Lipopolysaccharide-Challenged Rats	نام اثر
مقاله علمی - پژوهشی	نوعیت اثر
International journal Neurotoxicity Research (۲۰۲۰) ۳۷:۹۶۵-۹۷۶	چاپ در
https://doi.org/10.1007/s12640-019-00144-5 /Published online: ۶ December ۲۰۱۹	لینک دسترسی
Inflammation can cause memory impairment. In the present study, the effect of carvacrol on brain tissue inflammation and oxidative stress as well as learning and memory in lipopolysaccharide (LPS)-challenged rats was evaluated. The animals were grouped and treated: (۱) control which received vehicle instead of LPS and carvacrol, (۲) LPS (۱ mg/kg; i.p. ۱۲۰ min before behavioral tests), and (۳-۵) in these groups, ۲۵, ۵۰, or ۱۰۰ mg/kg of carvacrol (i.p.) was administered ۳۰ min prior to LPS. In a Morris water maze test, compared to LPS group, administration of all three doses of carvacrol shortened the elapsed time and the traveled distance to find the platform, while it prolonged the traveled time in the target area. In a passive avoidance test, administration of all ۲۵, ۵۰, and ۱۰۰ mg/kg carvacrol significantly increased the latency at the ۳ h, ۲۴ h, ۴۸ h, and ۷۲ h after the shock compared to the LPS group. Interleukin (IL)-۶, malondialdehyde (MDA), and NO (nitric oxide) metabolites were increased in the brain by LPS injection, while thiol, superoxide dismutase (SOD), and catalase (CAT) were decreased. Pretreatment with carvacrol reduced IL-۶, NO metabolites, and MDA, while it improved thiol content, CAT, and SOD. The results indicated that carvacrol protected from learning and memory impairment and the brain tissue inflammation and oxidative stress in LPS-challenged rats. Keywords: Learning, Memory, Lipopolysaccharide, Carvacrol Cytokines & Oxidative stress.	چکیده

پوهندوی دکتور نثار احمد شایان

نام و نام خانوادگی: پوهندوی دکتور نثار احمد شایان

مدرک تحصیلی: فوق دکتورای صحت عامه

ایمیل: n.a.shayan@gmail.com

شماره تماس: ۰۰۹۳۷۰۰۴۲۹۹۴۱

موقف: استاد بالمقطع

درجه‌های تحصیلی

MD: پوهنتون هرات (۱۳۸۳-۱۳۷۷)

دکتورا: پوهنتون حاجت تپه (۱۳۹۷-۱۳۹۲)

فوق دکتورا: پوهنتون آیدین ادنان مندرس (۱۳۹۸-۱۴۰۰)

دکتور نثار احمد شایان، در ۱۱ / ۰۲ / ۱۳۵۷، در ولسوالی غوریان ولایت هرات متولد گردیده است. دوره ابتدایی و متوسطه مکتب را در کشور جمهوری اسلامی ایران و دوره لیسه را در مکتب وزیر یارمحمد خان الکوزایی ولسوالی غوریان خوانده و سند MD خود را به سال ۱۳۸۳ از رشته طب معالجوی از پوهنتون هرات و دوکتورا خود را به سال ۱۳۹۷ از پوهنتون حاجت تپه / آنکارا - ترکیه و همچنین دوره فوق دوکتورا خویش را در سال ۱۴۰۰ از پوهنتون آیدین ادنان مندرس / آیدین - ترکیه به دست آورده است. دکتور نثار احمد شایان، از سال ۱۳۸۵، به عنوان استاد جذب کادر علمی فاکولته طب پوهنتون هرات گردیده و از آن زمان تا فعلاً منحیث استاد ایفاء وظیفه می کند. دکتور شایان علاوه بر استادی، برای دو دوره معاونیت فاکولته طب پوهنتون هرات را عهده دار بوده است. دکتور شایان فعلاً به حیث مدیر مسول مجله اندیشه پوهنتون هرات، آمر شفاخانه کادری فاکولته طب پوهنتون هرات، آمر کمیته فوق لیسانس فاکولته طب پوهنتون هرات، عهده دار مسوولیت است. دکتور شایان همین اکنون به عنوان استاد مضمون‌های صحت عامه و توپرکلوز در پوهنتون هرات، غالب، جامی و هریوا اجرای وظیفه می نماید. وی در کنفرانس‌های بسیاری در سطح ملی و بین‌المللی اشتراک ورزیده و تصدیق‌نامه‌های زیادی در زمینه‌ی آموزش طبابت به‌دست آورده است. از این استاد گران‌مایه آثار نوشتاری متعددی مانند کتاب‌های تالیفی و مقالات علمی به چاپ و نشر رسیده است.

فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی

۱. Waterpipe Smoking among Herat University Students: Prevalence, Attitudes, and Associated Factors
۲. The Short Form Health Survey (SF-۳۶): translation and validation study in Afghanistan
۳. Impact of vitiligo on quality of life of patients in Herat, Afghanistan
۴. Depression, Anxiety, and Stress Scales ۴۲ (DASS-۴۲) in Dari-Language: Validity and Reliability Study in Adults, Herat, Afghanistan
۵. Reliability and validity of the Dari version of the World Health Organization quality of life (WHOQOL-BREF) questionnaire in Afghanistan

Waterpipe Smoking among Herat University Students: Prevalence, Attitudes, and Associated Factors	نام اثر
Research article	نوعیت اثر
Addict Health, Autumn ۲۰۲۰; Vol ۱۲, No ۴	چاپ در
https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7878002/?msclkid=d44dc726cfc611ecbf41ac352b4fb32	لینک دسترسی
چکیده Background: Waterpipe tobacco smoking (WTS) is an ancient type of smoking that has become a global phenomenon. This study aimed to identify the prevalence of waterpipe smoking and its relation to socio-demographic characteristics in Herat University students in western Afghanistan. Methods: In this cross-sectional study, a structured self-administered questionnaire containing ۵۳ items in ۳ subscales was distributed between July and December ۲۰۱۸, to examine the use of waterpipe among Herat University students. Data were evaluated in SPSS. Chi-square test was used to observe differences between categorical variables. All important variables were separately evaluated for men and women in logistic regression models. A P-value less than ۰.۰۵ was considered statistically significant. Findings: The prevalence of ever waterpipe use in male and female students was ۵۴.۱٪ and ۸۱.۸٪, respectively. Parents' higher education and family economic status were associated with higher rates of ever waterpipe use in both sexes. On the other hand, marital status and parents' employment were not associated with waterpipe use. Ever waterpipe use was associated with having smoking friends or family members in both sexes. Male and female waterpipe users believed that cigarette smoke had more nicotine than waterpipe. While more male waterpipe users believed that cigarette was more addictive than waterpipe, more female users believed otherwise. Conclusion: The prevalence of ever waterpipe use is higher in male students at Herat University. Having a smoking friend and family member positively influences waterpipe use among both sexes. Most users believed that waterpipe smoking was less hazardous than cigarette smoking. Keyword: Waterpipe smoking; Students; Afghanistan	

The Short Form Health Survey (SF-۳۶): translation and validation study in Afghanistan	نام اثر
EMHJ – Vol. ۲۶ No. ۸ – ۲۰۲۰	چاپ در
https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/32896884/#:~:text=The%20Short%20Form%20Health%20Survey%20%28SF%26%29%3A%20translation%20and,be%20useful%20for%20health%20researchers%20in%20the%20future.?msclkid=c89f0be	لینک دسترسی

3cfc711ec88a7a765002c81a3

Background: Quality of life is defined as the subjective perception of one's own well-being within a sociocultural context. SF-۳۶ is commonly used to check the health status of the general population in many countries.

Aims: To validate the Persian (Dari) version of the Short Form Health Survey (SF-۳۶) in Herat.

Methods: The Persian (Dari) version of SF-۳۶ was culturally adapted. A total of ۱۲۵۹ healthy individuals aged ≥ ۱۸ years participated in the study between November ۲۰۱۶ and April ۲۰۱۷. Construct validity of SF-۳۶ was evaluated through exploratory factor analysis. The extraction was performed by principal component analysis from the polychoric correlation matrix estimated by a ۲-step method with varimax rotation. Internal consistency and test-retest reliability were assessed by Cronbach's α SPSS version ۲۳.۰ and R version ۳.۱.۳ were used in the analysis.

Results: The last version of SF-۳۶ including ۲۷ items in ۸ factors explained ۸۶.۴۸% of the variance. The Kaiser-Meyer-Olkin value was ۰.۳۹۱ and Bartlett's test showed statistical significance ($P < ۰.۰۰۱$). Confirmatory factor analysis revealed that the final model demonstrated good fit statistics ($P < ۰.۰۰۱$), root mean square error of approximation=۰.۰۵۶, goodness-of-fit index=۰.۹۶۳, and adjusted goodness-of-fit index=۰.۹۵۳. Cronbach's α for the ۸ subscales was ۰.۷۵۳-۰.۹۳۳. All subscales of SF-۳۶ had good internal consistency reliability and good test-retest reliability.

Conclusions: We showed that our Dari version of SF-۳۶ is suitable to evaluate quality of life in adults in Herat City. This scale will be useful for health researchers in the future.

Keywords: Afghanistan, Dari, quality of life, SF-۳۶, validity

چکیده

Impact of vitiligo on quality of life of patients in Herat, Afghanistan	نام اثر
Research article	نوعیت اثر
Iran J Dermatol ۲۰۲۱; ۲۴: ۲۲۰-۲۲۶	چاپ در
https://iranjournals.nlai.ir/handle/۱۲۳۴۵۶۷۸۹/۸۹۳۵۸۸?msclid=۷۶۵e۱۴f3cfc۹۱۱ec۹۳۰۹۹۱eac۹۱۶f۵f۷	لینک دسترسی
Background: Vitiligo is a chronic pigmentary disorder of the skin. Although predominantly asymptomatic and not life-threatening, vitiligo may considerably affect patients' quality of life (QoL). It has been suggested that vitiligo patients suffer from low self-esteem and poor body image, which may cause a lower level of QoL. The objective of this study was to evaluate the effect of vitiligo on patients' QoL in Herat, Afghanistan.	چکیده

Methods: This descriptive study was conducted at Hooshmand Skin and Cosmetic Hospital and the associated phototherapy center from November ۲۰۱۵ to April ۲۰۱۷. A total of ۱۷۰ patients above ۱۶ years of age were recruited. A valid translated Persian version of the Dermatology Life Quality Index (DLQI) was completed by subjects, and data were collected using structured datasheets.

Result: On average, patients were $۲۷,۸۴ \pm ۱۰,۷۴$ years old, and ۴۰,۶% were males. The overall mean DLQI score was $۹,۷۲ \pm ۵,۸۲$, including $۹,۹۳ \pm ۴,۶۴$ in women and $۹,۴۲ \pm ۶,۱۱$ in men. The DLQI score was significantly related to the age, type of disease, treatment history, and employment status. Compared to males', females' QoL was more impaired in feeling (Q۲) and type of clothing (Q۴) ($P = ۰,۰۲۰$ and $P = ۰,۰۲۱$, respectively).

Conclusion: Vitiligo patients showed a moderate limitation in their QoL. Hence, the managing team should focus on the QoL and psychosocial well-being of vitiligo patients in addition to their clinical condition.

Keywords: vitiligo, quality of life, Afghanistan, dermatology life quality

Depression, Anxiety, and Stress Scales ۴۲ (DASS-۴۲) in Dari-Language: Validity and Reliability Study in Adults, Herat, Afghanistan	نام اثر
Research article	نوعیت اثر
Bezmialem Science ۲۰۲۱;۹(۳):۳۵۶-۶۲	چاپ در
https://bezmialemscience.org/archives/archive-detail/article-preview/depression-anxiety-and-stress-scales-۴۲-dass-۴۲-in/۴۷۹۶۲?msclid=۷۶۸۰bac۱cfca۱۱eca۴۰c۵d۰e۱۳۳e۹۸ca	لینک دسترسی
Objective: This study aimed to assess the validity and reliability of Depression, Anxiety, and Stress Scales-۴۲ (DASS-۴۲) in Dari, in adult population of Herat province of Afghanistan. Methods: The Dari-translated version of DASS-۴۲ questionnaire was administered to ۱۳۱۰ non-clinical samples randomly selected in Herat. Internal reliability, exploratory factor analyses, confirmatory factor analyses and Pearson's product moment correlation were assessed to test the validity and reliability of the questionnaire. Data analyses were performed in IBM SPSS Statistics ۲۳,۰ and AMOS ۲۳,۰. Results: Internal consistency of the Dari-translated version of DASS-۴۲ questionnaire subscales was high with Cronbach's alpha values of ۰,۸۸۸, ۰,۸۶۶ and ۰,۸۳۳ for depression, anxiety and stress, respectively. Construct validity was further supported with acceptable correlation measures of ۰,۷۹۹, ۰,۸۲۲ and ۰,۸۱۸ for depression, anxiety and stress subscales, respectively, which all were statistically significant ($p < ۰,۰۵$). Confirmatory factor analysis gave acceptable goodness-of-fit indices.	چکیده

Conclusion: The Dari-translated version of DASS-۴۲ questionnaire is a reliable and valid assessment tool for identification and measurement of the magnitude of depression, anxiety and stress in the Dari-speaking population of Herat province of Afghanistan. Keywords: Depression, anxiety, stress, DASS-۴۲, Herat, Afghanistan	
Reliability and validity of the Dari version of the World Health Organization quality of life (WHOQOL-BREF) questionnaire in Afghanistan	نام اثر
Research article	نوعیت اثر
Turk J Public Health ۲۰۲۱;۱۹	چاپ در
https://dergipark.org.tr/en/pub/tjph/issue/۶۶۰۳۳/۹۱۰۶۰۱?msclkid=۰eeVadeccfcc۱۱ecbd۴۶۳ad۰d۹۴۲۰cb۹	لینک دسترسی
Objective: The aim of this study was to culturally adapt and validate the WHOQOL-BREF into Dari language of Afghanistan. Methods: This study consisted of two stages: translation stage and psychometric analyses. Reliability analyses were done by Internal consistency (alpha value) and item total correlations and validity analyses consisted of convergent validity by SF-۳۶ scale, confirmatory factor analyses and criterion validity (multiple linear regression by overall QoL item-q۱) analyses. Acceptable type ۱ error was considered as ۰,۰۵ in all analyses (n=۱۴۷۳). Analyses were done by using Lisrel v۸,۰۵ statistical package. Results: Item-domain correlations and -if item deleted- Cronbach alpha values detected no problematic item. The range of alpha values is ۰,۷۹-۰,۸۰, except for the social relations domain (alpha=۰,۴۱). Confirmatory factor analyses revealed goodness of fit results as: GFI: ۰,۸۸, CFI: ۰,۸۳; and RMSEA: ۰,۰۷۳. Physical and Psychological domains of the WHOQOL-BREF was highly correlated with the related domains of the SF-۳۶ (r=۰,۶۰ and ۰,۶۴). All of the known groups' categories were significantly sensitive to all domain scores of the WHOQOL (p<۰,۰۰۱). Multiple regression analysis revealed a R² value of ۳۵٪ and all domains. Conclusion: Afghan Dari version of the WHOQOL-BREF can confidently be used in clinical and population settings to assess the QoL of the people. Findings of the social relations domain should be interpreted with caution due to its poor psychometric power. Further studies are needed to address the social aspects of quality of life in Afghan population. Keywords: Quality of life, World Health Organization, reliability and validity, Afghanistan	

بخش چهارم از قسمت دوم

پوهنځی کمپیو

محمد اسحاق فیضانی

نام و نام خانوادگی: محمد اسحاق فیضانی

مدرک تحصیلی: ماستری

ایمیل: eshaq.faizani@gmail.com

شماره تماس: ۰۰۹۳۷۹۴۲۶۸۳۸۱

موقف: رئیس پوهنځی کمپیوتر ساینس

درجه‌های تحصیلی

لیسانس: پوهنتون هرات (۱۳۸۷-۱۳۹۱)

ماستری: پوهنتون آزاد ایران (۱۳۹۲-۱۳۹۴)

محمد اسحاق فیضانی در سال ۱۳۶۸ خورشیدی در قریه بلندآب ولسوالی پشتون زرغون ولایت هرات متولد گردید. تعلیمات ابتدایی و متوسطه را در زادگاهش و دوره ثانوی را در لیسه مرکز پشتون زرغون به پایان رسانید. بعد از ختم دوره لیسه در سال ۱۳۸۵ بعد از سپری نمودن امتحان کانکور به پوهنتون هرات راه یافت و در سال ۱۳۹۱ خورشیدی، موفق به اخذ درجه لیسانس از رشته ریاضی از این پوهنتون گردید.

فیضانی در جریان تحصیل مصروف تدریس هم بود، طوری که از سال ۱۳۸۷ الی ۱۳۹۱ به صفت معلم در مؤسسات تعلیمی - خصوصی رضوی و مهین، دارالمعلمین استاد ریاض، دارالمعلمین استاد هدایت حسینی، انستیتیوت حلال افغان انجام وظیفه کرد. وی برنامه فوق لیسانس (ماستری) خود را به صورت تمام وقت و حضوری در رشته مدیریت تجارت، گرایش مدیریت استراتژیک، در پوهنتون آزاد ایران، در سال ۱۳۹۴ به پایان رسانید.

در سال ۱۳۹۵ نظر به علاقه‌ی که در محیط آکادمیک داشت، به حیث استاد بالمقطع در پوهنځی کمپیوتر ساینس پوهنتون غالب آغاز به تدریس نمود، نخست در سال ۱۳۹۶ به حیث سرپرست پوهنځی کمپیوتر ساینس و پس از سپری نمودن دو سال انجام وظیفه در این پوهنځی، در اواخر سال ۱۳۹۸ خورشیدی از طرف رهبری این پوهنتون به صفت رئیس این پوهنځی انتصاب و مجدد به کار آغاز نمود.

فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی

. تأثیرات صنایع دستی بر رشد اشتغال و صادرات (مطالعه موردی: ولایت هرات)

نام اثر	تأثیرات صنایع دستی بر رشد اشتغال و صادرات (مطالعه موردی: ولایت هرات)
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل‌نامه علمی - پژوهشی غالب، شماره ۲۹ و ۳۰، تابستان و خزان سال ۱۳۹۹
چکیده	صنایع دستی، باویژه‌گی‌هایی چون کاربر بودن و ارزش افزوده بسیار بالا، تأمین مواد اولیه مصرفی از منابع داخلی، نیازمندی به سرمایه اندک، برخورداری از ابزار کار ساده و بازار ساده فروش محصولات، در افزایش تولید ناخالص ملی، افزایش درآمد سرانه، توسعه صادرات، کسب درآمد ارزی نقش دارد. هدف از این تحقیق، بررسی وضعیت صنایع دستی و تأثیر آن بر رشد اشتغال و صادرات ولایت هرات می‌باشد. گویه‌های پرسش‌نامه در ارتباط با نقش صنایع دستی در توسعه اقتصادی نشان می‌دهند، که بیش‌تر پاسخ‌گویان ولایت هرات، نقش صنایع دستی در درآمدزایی و عدم نیاز به سرمایه‌گذاری زیاد را در توسعه اقتصادی تأثیرگذار می‌دانند؛ همچنین نتایج آماری آزمون تی وابسته فرضیه یک، نشان می‌دهد که صنایع دستی در توسعه اقتصادی تأثیرگذار می‌باشد. واژه‌گان کلیدی: هرات، صنایع دستی، توسعه اقتصادی، توسعه اجتماعی، توسعه فرهنگی، گردش‌گری و میراث فرهنگی.

احمدنوید آراین کام‌بخش

نام و نام خانوادگی: احمدنوید آراین کام‌بخش

مدرک تحصیلی: کارشناسی ارشد ساینس (تکنالوژی معلوماتی)

ایمیل: hmdnawid@gmail.com

شماره تماس: ۰۰۹۳۷۹۶۵۱۳۶۴۸

موقف: استاد دایمی

درجه‌های تحصیلی

لیسانس: پوهنتون پنجاب (۲۰۱۸-۲۰۱۴)

ماستری: پوهنتون پنجاب (۲۰۲۰-۲۰۱۸)

نویدآراین کام بخش، در ۱۳۷۷/۱۱/۱۶، در ولایت هرات متولد گردیده است. مکتب را در لیسه سلطان غیاث الدین غوری شهر هرات خوانده و لیسانس خود را به سال ۲۰۱۸ از رشته برنامه‌های کمپیوتر از پوهنتون پنجاب کشور هندوستان و ماستری خود را به سال ۲۰۲۰ از همین پوهنتون به دست آورده است. نوید آراین کام بخش، از بهار ۱۴۰۰، به‌عنوان کادر علمی در دیپارتمنت انجینری نرم افزار پوهنتون غالب هرات وظیفه خود را آغاز کرده و اکنون، مسؤولیت تدریس در این دیپارتمنت و کمیته تحقیق پوهنچی کمپیوتر ساینس را به دوش دارد.

فهرست فعالیت‌های علمی – پژوهشی

۱. طراحی وب‌سایت ژورنال بین‌المللی علمی – پژوهشی پوهنتون غالب هرات؛

۲. راه‌اندازی وب‌سایت فصل‌نامه علمی – پژوهشی غالب.

نام طرح	طراحی وبسایت ژورنال بین‌المللی غالب
نوعیت اثر	طراحی سیستم نرم‌افزاری (وبسایت)
قابل اجرا در	معاونیت تحقیقات علمی، فرهنگی و ارتباطات
لینک دسترسی	https://www.ghalibjournal.com
معرفی	از آنجاییکه وبسایت منحصراً یک آدرس الکترونیکی امروزه در جوامع مدرن جهت از بین بردن موانع زمانی و مکانی و ایجاد سهولت برای ارتباطات متقابل میان سازمان‌ها و مستفیدشوندگان آن‌ها مطرح است، پوهنتون غالب به هدف ایجاد سهولت در روند پژوهش و جهانی‌سازی آثار علمی اساتید تصمیم به ایجاد وبسایتی برای ژورنال علمی خویش گرفت. در ساخت این وبسایت ابتدا نیازمندی‌ها جمع‌آوری گردیده و مورد بررسی قرار گرفتند. بعد از بررسی نیازمندی‌ها تکنالوژی مناسب انتخاب گردیده و پروسه توسعه و ساخت وبسایت آغاز گردیده و موفّقانه به پایان رسید، که فعلاً مورد استفاده پوهنتون غالب و مستفیدشوندگان ژورنال علمی - پژوهشی قرار دارد. قابلیت‌های عمده این وبسایت قرار ذیل اند: ✓ ارائه محیطی برای نشر و پخش مقالات علمی؛ ✓ ایجاد سهولت در ترویج علم و دانش؛ ✓ بهبود روند تحقیقات علمی؛ ✓ میسر ساختن محیطی برای نشر مقالات بین‌المللی به زبان انگلیسی؛ ✓ دارای یوزرنیم‌های جداگانه برای هر کارمند معاونیت تحقیقات علمی، فرهنگی و ارتباطات و هر محقق؛ ✓ دارای بخش‌های مختلف برای مستفیدشوندگان از جمله اساتید، محصلان و مخاطبان؛ ✓ دارای استانداردهای بین‌المللی ژورنال‌های علمی؛ ✓ دارای استانداردهای بین‌المللی نرم‌افزاری و وبسایت‌سازی.

نام طرح	راه‌اندازی وبسایت فصل‌نامه علمی - پژوهشی غالب
نوعیت اثر	سیستم نرم‌افزاری (وبسایت)
قابل اجرا در	فصل‌نامه علمی - پژوهشی غالب
لینک دسترسی	https://www.ghalibjournal
معرفی	فصل‌نامه علمی - پژوهشی غالب، که از سال‌ها بدین سو در جهت نهادینه‌سازی و ترویج علوم معاصر فعالیت دارد، در سال ۱۴۰۰ هجری خورشیدی، جهت همه‌گانی‌سازی مقالات علمی با به‌دست‌آوردن issn number تصمیم به ایجاد وبسایت رسمی این فصل‌نامه گرفت، که بعد از جمع‌آوری نیازمندی‌ها و بررسی آن‌ها پروسه ساخت این وبسایت آغاز گردیده و موفّقانه به پایان رسید. قابلیت‌های عمده این وبسایت قرار ذیل اند: ■ فراهم‌آوری محیطی برای نشر و پخش مقالات؛ ■ دارای قسمتی برای انتخاب زبان وبسایت (۵ زبان مطرح جهان به شمول زبان‌های ملی توسط این وبسایت در قسمت استفاده وبسایت برای مستفیدشوندگان فراهم گردیده است)؛ ■ استفاده از یوزرنیم‌های جداگانه برای دست‌اندرکاران؛ ■ دارای استانداردهای بین‌المللی فصل‌نامه‌های علمی - پژوهشی؛ ■ دارای استانداردهای بین‌المللی نرم‌افزاری و وبسایت‌سازی.

غلام فاروق حیدری

نام و نام خانوادگی: غلام فاروق حیدری

مدرک تحصیلی: ماستری در رشته تکنالوژی نتورک (شبکه‌های کمپیوتری) و مدیریت آن

ایمیل: ghfarooqhaidary@gmail.com

شماره تماس: ۰۷۹۴۹۱۵۰۲۱

موقف: آمر دپارتمنت نتورک پوهنځی کمپیوتر ساینس

درجه‌های تحصیلی

لیسانس: رشته نتورک پوهنځی کمپیوتر ساینس پوهنتون هرات (۱۳۸۸-۱۳۹۱)

ماستری: در رشته تکنالوژی نتورک (شبکه‌های کمپیوتری) و مدیریت آن از پوهنتون Amity کشور هندوستان (۱۳۹۸ - ۱۳۹۶)

دوره مدیریت نتورک پیش‌رفته با سستم عامل لینوکس از پوهنځی تخنیکي برلین TU-Berlin، کشور جرمني (۱۳۹۳)

غلام فاروق حیدری در سال ۱۳۶۸ خورشیدی در ولسوالی انجیل هرات، متولد گردید. تحصیلات ابتدایی را در مکتب متوسطه هریوا و دوره لیسه را در لیسه عالی سلطان غیاث‌الدین غوری شهر هرات به پایان رسانید؛ پس از ختم دوره لیسه در سال ۱۳۸۷ در آزمون کانکور شرکت کرد و به پوهنځی کمپیوتر ساینس پوهنتون هرات راه یافت. او در سال ۱۳۹۱ از دپارتمنت شبکه این پوهنځی، سند فراغت به دست آورد.

حیدری در جریان تحصیل نظر به لیاقتی که داشت به حیث IT Instructor در مرکز آی تی پوهنتون هرات (ITCH) آغاز به کار کرد که بعد از فراغت از دپارتمنت شبکه بحیث Network Administrator یا مدیریت کننده شبکه های کمپیوتر انتخاب شد.

در سال ۲۰۱۴ از طریق مرکز آی تی پوهنتون هرات یا (ITCH) به برسیه شش ماهه به کشور آلمان به پوهنتون تخنیکي برلین رفت و مدیریت شبکه های کمپیوتری را با سستم عامل سرور Linux آموخت و دوباره به پوهنتون هرات برگشت تا آموخته های خود را به دیگران انتقال دهد.

حیدری در سال ۲۰۱۷ بعد از هفت سال کار در مرکز آی تی پوهنتون هرات جهت فرا گرفتن ماستری عازم کشور هندوستان شد و در پوهنتون Amity University Gurgaon در رشته شبکه های کمپیوتری و مدیریت آن ماستری خود را آغاز کرد و بعد از دوسال پروگرام ماستری خود را در سال ۲۰۱۹ به درجه اول تمام نمود و به کشور باز گشت و به عنوان استاد پوهنځی کمپیوتر ساینس و آمر دپارتمنت شبکه پوهنځی کمپیوتر ساینس جذب پوهنتون غالب هرات گردید.

فهرست کارهای علمی - پژوهشی

۱. ساخت و طراحی فایل سرور داخلی پوهنتون غالب هرات
۲. ساختن کانال ویدیو های آموزشی به زبان فارسی در یوتیوب

نام طرح	ساخت و طراحی فایل سرور داخلی پوهنتون غالب – هرات
نوعیت اثر	ساختن سیستم فایل سرور داخلی پوهنتون غالب – هرات
قابل اجرا در	سیستم کمپیوتری است که جهت نشر (اشتراک‌گذاری) کتاب‌های درسی، کتاب‌های ممد درسی، لکچر نوت‌ها، سلایدهای درسی اساتید پوهنخی‌های پنجگانه پوهنتون غالب استفاده میشود. و به عنوان کتاب خانه دیجیتالی داخلی نیز استفاده میشود
لینک دسترسی	FTP://۱۹۲,۱۶۸,۱,۲۰
معرفی	سیستم، کمپیوتری است که جهت نشر (اشتراک‌گذاری) کتاب‌های درسی، کتاب‌های ممد درسی، درس‌نامه‌ها، سلایدهای درسی اساتید پوهنخی‌های پنج‌گانه پوهنتون غالب استفاده میشود. همچنان ازین سیستم جهت اشتراک‌گذاری فایل‌ها، مانند نرم افزارهای کمپیوتری، ویدیوهای آموزشی و غیره برنامه‌های مورد نیاز روزانه را میتوانیم به اشتراک بگذاریم. قابل ذکر است که برای هر پوهنخی یک یوزر ساخته شده که بیشتر مدیران تدرسی به منظور آپلود کردن کتاب‌های درسی و لکچرنوت‌های اساتید و برنامه‌های مورد نیاز کمپیوتری از آن استفاده می‌کنند. این سیستم در هر پنج پوهنخی پوهنتون غالب-هرات قابل دسترس میباشد و تمامی کسانی که به نتورک پوهنتون غالب دسترسی دارند به آن دسترسی دارد که شامل اساتید کارمندان اداری و محصلان میشود. همچنان ازین سیستم و به عنوان کتاب خانه دیجیتالی داخلی نیز استفاده می‌شود.

نام طرح	ساختن کانال ویدیوهای آموزشی به زبان فارسی در یوتیوب
نوعیت اثر	کانال ویدیوهای آموزشی HaidaryVideo به زبان فارسی در یوتیوب
قابل اجرا	کانال ویدیوهای آموزشی بزبان فارسی در وب سایت یوتیوب که یکی از وب سایت‌های بسیار مشهور بین المللی در قسمت اشتراک‌گذاری ویدیوهای آموزشی است که این کانال ویدیوهای آموزشی در باره کمپیوتر و شبکه‌های کمپیوتری یا نتورک است
لینک دسترسی	https://www.youtube.com/user/HaidaryVideo
معرفی	کانال ویدیوهای آموزشی HaidaryVideo بزبان فارسی در وب سایت یوتیوب که یکی از وب سایت‌های بسیار مشهور بین المللی در قسمت اشتراک‌گذاری ویدیوهای آموزشی است که در این کانال ویدیوهای آموزشی متخلف در باره کمپیوتر و شبکه‌های کمپیوتری یا نتورک که در جریان صنف از کارهای عملی و نظری ثبت شده است نشر می‌شود. درین کانال ویدیوهای آموزشی از سمسترهای مختلف مانند ویدیوهای آموزشی از سمستر چهارم، سمستر پنجم، سمستر ششم و سمستر هفتم شامل است بر علاوه از ویدیوهای آموزشی سمسترهای مختلف ویدیوهای آموزشی از روترها و سویچ‌های سیسکو که یکی از کمپنی‌ها معتبر در قسمت نتورک است نیز ویدیوهای آموزشی ثبت شده است. همچنان درین کانال از ایجاد کردن شبکه‌های کمپیوتر بصورت عملی و تنظیم کردن قطعات مختلف مانند روترها و سویچ‌های کمپنی‌های مختلف مانند MikroTik, TP-Link, D-Link نیز ویدیو ثبت شده است. در انتها این کانال ویدیوهای آموزشی مربوط به بسته مورد استفاده ادارات دولتی نیز ویدیوهای آموزشی ثبت شده است که شامل نحوه استفاده از برنامه Microsoft Windows, Word, Excel and Power Point است.

احسان حصین

نام و نام خانوادگی: احسان حصین

مدرک تحصیلی: لیسانس (مهندسی نرم افزار)

ایمیل: ehsanhasin@gmail.com

شماره تماس: ۰۷۹۹۱۵۰۵۹۸

موقف: استاد دایمی

درجه تحصیلی

لیسانس: پوهنتون هرات (۱۳۹۵-۱۳۹۸)

احسان حصین، در ۲۰ / ۰۳ / ۱۳۷۵، در ولایت هرات، ولسوالی غوریان متولد گردیده است. مکتب را در لیسه وزیر یارمحمد خان الکوزایی ولسوالی غوریان خوانده و لیسانس خود را به سال ۱۳۹۸ از رشته مهندسی نرم افزار از پوهنتون هرات به دست آورده است.

احسان حصین در جریان دوره پوهنتون کار خود را در قدم اول به حیث کارآموز در شرکت های نرم افزاری ولایت هرات شروع و بعدا به حیث کارمند در بخش توسعه برنامه های موبایل ایفای وظیفه نمود، همچنان در جریان تحصیل به حیث اسیسٹانت اساتید و نیز به حیث رهبر تیم موبایل در کمیته CSofCS یا "محصلین خلاق پوهنخی کمپیوتر ساینس" نقش فعال داشته است. او همچنان یکی از بنیانگذاران شرکت توسعه نرم افزاری آسوده آور می باشد.

احسان حصین، از سال ۱۳۹۸، به عنوان استاد بالمقطع در پوهنخی کمپیوتر ساینس پوهنتون غالب هرات کار خود را آغاز کرده و اکنون، به حیث استاد دایمی، منشی کمیته امتحانات پوهنخی و آمر کمیته نصاب دیپارتمنت انجینری نرم افزار ایفای وظیفه می کند.

فهرست کارهای علمی - پژوهشی

۱. طراحی و ساختن برنامه موبایل پوهنتون جامی؛
۲. طراحی و ساختن برنامه مبایل ریاست اصلاحات اداری و خدمات ملکی ولایت هرات.

نام طرح	برنامه موبایل پوهنتون جامی
نوعیت اثر	سیستم نرم افزاری (موبایل آپ)
قابل اجرا	تطبیق شده در پوهنتون جامی (فعلا مورد استفاده قرار دارد)
لینک دسترسی	https://play.google.com/store/apps/details?id=com.csofcs.ehsanhasin.jamiuniversity
معرفی	از آنجایی که تکنولوژی نوین بازتابی است برای تبادله اطلاعات و ایجاد ارتباطات بیشتر در بین اجتماعات و طبقه های گوناگونی از مردم ، برنامه های موبایل نیز بخش عمده ای از این ارتباطات را ایجاد کرده و حمایت میکنند. برنامه موبایل پوهنتون جامی به هدف ایجاد ارتباطات بیشتر میان پوهنتون و مستفید شونده گان (اساتید ، کارمندان ، محصلین) ایجاد گردیده است. از طریق این برنامه محصلین میتوانند بدون محدودیت زمانی و مکانی به مطالب درسی ، مطالب آموزشی ، تقسیم اوقات درسی ، اخبار روزانه پوهنتون دسترسی پیدا نمایند. موجودیت اطلاعات مربوط به تمام بخش های پوهنتون جامی در داخل موبایل آپ برای ایجاد سهولت به محصلین در قسمت دسترسی به معلومات بخش های مختلف. موجودیت پورتال محصلین برای محصلین به هدف فراهم آوری رابط آنلاین برای دسترسی به مطالب درسی ، تقسیم اوقات درسی و اطلاعات مورد نیاز در مورد بخش های مختلفه پوهنتون. موجودیت پورتال ورودی (لاگین) اساتید برای ایجاد سهولت در روند دسترسی به بخش های مختلف پوهنتون. موجودیت کتابخانه آنلاین برای انکشاف امورات درسی و ایجاد سهولت در قسمت دسترسی محصلین به مطالب درسی در هر زمان و از هر مکان. موجودیت قسمت اخبار برای درج اتفاقات و تصامیم روزمره مورد پوهنتون که باید به سمع محصلین برسد. موجودیت قسمت اطلاع رسانی مطالب مهم که شکل اطلاعیه را دارند. موجودیت لینک های مشهور مانند لینک های کتابخانه های خارجی. موجودیت قسمتی برای به اشتراک گذاری پژوهش های اساتید.

نام طرح	برنامه موبایل ریاست اصلاحات اداری و خدمات ملکی ولایت هرات (IARCSC)
نوعیت اثر	سیستم نرم افزاری (موبایل آپ)
قابل اجرا در	تطبیق شده در ریاست اصلاحات اداری و خدمات ملکی ولایت هرات (فعلا مورد استفاده قرار دارد)
لینک دسترسی	https://play.google.com/store/apps/details?id=com.asoodaowar.ehsanhasin.iarcsc
معرفی	ریاست اصلاحات اداری و خدمات ملکی ولایت هرات منحنی یک نهاد مستقل همیشه کوشیده است تا در پروسه امتحان گیری و استخدام کارمندان جدید الشمول برای بست های مختلفه ادارات مختلف دولتی شفافیت و بی طرفی را معیار قرار دهد. از این جهت این برنامه موبایل ایجاد گردیده است تا از طریق آن بست های جدید کاری اعلان گردیده و مسقتید شونده گان برنامه بتوانند فورم های ثبت

نام و دیگر فورم‌های مرتبط با بست‌های کاری را از طریق این برنامه به دست بیاورند. همچنین اخبار روزانه این اداره و معلومات در مورد ادارات مختلف دولتی ولایت هرات از طریق این برنامه بصورت روزانه به اشتراک عموم قرار میگیرد.

اعلان بست‌های کاری ادارات مختلف از طریق این برنامه موجودیت تمام فورم‌های مورد نیاز برای درخواست کاری و طی مراحل مسایل اداری پروسه استخدام اداری در ادارات مختلف.

موجودیت بخشی برای نشر و پخش اخبار روزانه که باید به سمع مردم و متقاضیان بست‌های کاری ادارات دولتی افغانستان رسانیده شود.

موجودیت معلومات ادارات دولتی افغانستان به ویژه ادارات ولایت هرات.

حسین محمدی

نام و نام خانوادگی: حسین محمدی

مدرک تحصیلی: ماستری مهندسی کامپیوتر، فناوری اطلاعات (شبکه‌های کامپیوتری)

ایمیل: hum.۲۰۲۵۴@yahoo.com

شماره تماس: ۰۰۹۳۷۹۹۷۹۷۱۳۷

موقف: استاد دایمی

درجه‌های تحصیلی

لیسانس: پوهنتون هرات (۱۳۸۶ – ۱۳۸۹)

ماستری: پوهنتون فردوسی مشهد، ایران (۱۳۹۴ – ۱۳۹۷)

حسین محمدی فرزند برات‌علی، به تاریخ سوم جوزای ۱۳۶۵ هجری شمسی، در ناحیه پنجم شهر هرات به دنیا آمد. موصوف در سال ۱۳۸۵ دوره لیسه را در لیسه مولانا عبدالرحمن جامی در شهر هرات به اتمام رساند. متعاقباً در سال ۱۳۸۶ از طریق کانکور وارد پوهنځی کمپیوترساینس پوهنتون هرات گردیده و در سال ۱۳۸۹ با درجه لیسانس فارغ التحصیل گردید؛ بعد از اخذ درجه لیسانس در دیپارتمنت آموزش، مربوط ITCH پوهنتون هرات مشغول به فعالیت شده و از آن طریق مضمون مبانی کمپیوتر پوهنځی‌های اقتصاد و ژورنالیزم پوهنتون هرات را پیش برده است. سپس در سال ۱۳۹۴ مقطع ماستری را در پوهنتون فردوسی مشهد، کشور ایران آغاز نموده که این دوره سه سال به طول انجامید، و در سال ۱۳۹۷ موفق به اخذ سند ماستری خویش در رشته مهندسی کامپیوتر، فناوری اطلاعات (شبکه‌های کامپیوتری) گردید. موصوف بعد از ختم دوره ماستری، از سال ۱۳۹۸ به حیث استاد دایمی و کادر علمی در پوهنځی کمپیوترساینس، پوهنتون غالب شروع به فعالیت نموده است و عضویت دیپارتمنت شبکه را دارا می‌باشد. هم‌چنین در کنار وظیفه تدریس، آمر کمیته‌های پلان استراتژیک و آموزش‌های الکترونیک پوهنځی کمپیوترساینس نیز می‌باشد.

فهرست کارهای علمی – پژوهشی

۱. شبکه نتورک مؤسسه WFP مقیم ولایت هرات

نام طرح	شبکه نتورک مؤسسه WFP مقیم ولایت هرات
نوعیت طرح	سیستم شبکه (اتصال شبکه و کامره‌های امنیتی)
قابل اجرا در	تطبیق شده در مؤسسه WFP مقیم ولایت هرات (فعلاً مورد استفاده قرار دارد)
چکیده	در سازمان‌های بزرگ، که حجم عظیمی از اطلاعات در بین کارمندان و مستفیدشونده‌گان رد و بدل می‌شود موجودیت سیستم نتورک (شبکه) امر ضروری است. این شبکه تمام کمپیوترها و سیستم‌های امنیتی، کامره‌ها و دیتابیس‌های سازمان wfp را به هم وصل می‌کند، که این امر باعث سرعت‌بخشیدن تبادلۀ اطلاعات و دسترسی به‌تر به اطلاعات را میسر می‌سازد. قابلیت‌ها: ✓ موجودیت سیورور روم مجهز با لینک‌های ارتباطی به بخش‌های مختلف مؤسسه؛ ✓ کیبل کشی تمام اطاق‌های موسسه و ارتباط متقابل آنها با یکدیگر از طریق کیبل؛ ✓ ایجاد سیستم کامره‌های امنیتی و متصل بودن آنها به سیورور مرکزی موسسه؛ ✓ موجودیت قابلیت فیلم برداری بیست و چهار ساعته در ۳۶۰ درجه؛ ✓ ایجاد سیستم الارم (آژیر خطر) و متصل بودن آن به سینسورهای خطر، دیوارهای جانبی محوطه موسسه و دروازه‌های ورودی موسسه؛ ✓ اتصال تعمیرهای مختلفه موسسه به تعمیر مرکزی از طریق کیبل؛ ✓ دارای سیستم پشتیبان گیری اتوماتیک که از اطلاعات بصورت مکرر فایل پشتیبان (بک آپ) ایجاد می‌کند.

بخش پنجم از قسمت دوم

دیپارتمنت / گروه مضامین پوهنتون شمول

عتیق الله رحمانی

نام و نام خانوادگی: عتیق الله رحمانی

مدرک تحصیلی: ماستری

ایمیل: rahmaniheravi@gmail.com

شماره تماس: ۰۰۹۳۷۹۶۳۶۹۶۳۱

موقف: استاد دایمی و مسول بخش پوهنتون شمول پوهنتون

درجه‌های تحصیلی

لیسانس: پوهنتون هرات (۱۳۹۰-۱۳۹۳)

ماستری: پوهنتون بین المللی اسلامی اسلام‌آباد (۱۳۹۶-۱۳۹۸)

عتیق الله رحمانی فرزند هدایت الله رحمانی، بتاريخ ۲۷ سنبله ۱۳۷۱ هجری شمسی در یک خانواده متدین و علم پرور در ناحیه دوم شهر هرات بدنیا آمد. موصوف به سن ده سالگی (۱۳۸۱) حفظ کل قرآن کریم به اتمام رسانیده. و در سال ۱۳۸۹ دوره متوسطه دار العلوم را به پایان رساند. و متعاقبا در همان سال از طریق کانکور وارد پوهنتون هرات در پوهنخی شرعیات-دیپارتمنت فقه و قانون گردیده و در سال ۱۳۹۳ از پوهنتون هرات فارغ گردید.

عتیق الله رحمانی در سال ۱۳۹۶ مقطع ماستری را در پوهنتون بین المللی اسلامی اسلام آباد کشور پاکستان (IIUI) آغاز نموده؛ و در بهار ۱۳۹۸ موفق به اخذ سند ماستری خویش در رشته شرعیات و قانون گردید. وی در پوهنتون هرات به مدت یک سال به حیث استاد افتخاری تدریس نموده و از خزان ۱۳۹۸ به حیث استاد دائم در پوهنتون غالب مشغول به فعالیت است. و نیز آمریت دیپارتمنت پوهنتون شمول و کمیته مرکزی نظم و دسپلین و سمع شکایات را به عهده دارد.

فهرست آثار و مقاله‌های علمی – پژوهشی

۱. جای گاه محیط زیست در اسلام و قوانین نافذ کشور.

نام اثر	جایگاه محیط زیست در اسلام و قوانین نافذ کشور
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصلنامه علمی - پژوهشی غالب، سال نهم نشراتی. سلسله ۲۹ و ۳۰. شماره‌های ۲ و ۳، تابستان و خزان ۱۳۹۹
لینک دسترسی	https://ghalib.edu.af/ckeditor/kcfinder/upload/files/۱۱٪۲۸۲٪۲۹.pdf
چکیده	انسان قرن بیست و یک، به شکل فاجعه‌باری محیط زیست خود را لطمه زده است؛ آن‌هم به وسیله سوء استفاده از منابع حیاتی، از قبیل اسراف در استفاده از منابع حیاتی، کوتاهی در رعایت نظافت خود و ماحول، حرص برای به‌دست‌آوردن سرمایه از طریق فروش و تولید سیگار و دخانیات، تولید اسلحه در کارخانه‌جات بزرگ، و تخریب جنگلات. محیط زیست، به عنوان یک علم خاص در جهان کنونی مطرح است؛ و تلاش می‌شود در آن به قضایای محیط زیستی پرداخته و نیز آلوده‌گی‌های محیط زیستی شناسایی و برای علاج آن چاره‌یی اندیشه شود. در کنار آن مؤسسات، کنفرانس‌های بین‌المللی، و امثال آن، به شکل علمی و عملی برای حفاظت محیط زیست تأسیس و برگزار گردیده‌اند. اهداف این تحقیق کتاب‌خانه‌یی که با روش تحلیلی - مقایسه‌یی شکل گرفته، این بوده است به این پرسش‌ها، پاسخ درخور دهد، که موقف ادیان به شکل عموم، و اسلام به شکل خاص در مورد محیط زیست چه می‌باشد؟ بعد از بررسی موضوع در متون اسلامی و قوانین کشور، دریافتیم که؛ شریعت اسلامی و قوانین ملی و بین‌المللی برای حمایت از محیط زیست سالم، حساب ویژه‌یی باز کرده‌اند. شریعت اسلام با احکامات شامل و همه‌جانبه خویش، حفاظت از محیط زیست و رعایت شاخصه‌های آن را جزء صفات جداناپذیر یک مسلمان دانسته، فرهنگ رعایت نظافت خود و ماحولش را، و ترجم‌نمودن به محیط زیست و منابع حیاتی زنده‌گی را در چهارچوب رعایت احکامات شریعت اسلامی در این خصوص، و استفاده به جا و درست از منابع حیاتی، درس داده است؛ چه بسا برای شخص سوء استفاده‌کننده از محیط زیست، مجازات مناسب دنیوی و آخروی را پیش‌بینی نموده است. و در کنار آن قوانین نیز برای حفاظت محیط زیست، قواعد و مقرراتی را وضع نموده‌اند، تا رابطه میان انسان‌ها و محیط ماحول شان تنظیم گردیده و از صدمه‌رسانی به محیط زیست و منابع طبیعی جلوگیری به عمل آید و افراد ناقض این مقررات مجازات گردند. واژه‌گان کلیدی: محیط زیست، آلوده‌گی، منابع حمایت از محیط زیست، راه‌کارهای اسلامی حمایت از محیط زیست، تمدن اسلامی و محیط زیست، جرایم محیط زیستی و مجازات‌ها.

لعل محمد تیموری

نام و نام خانوادگی: لعل محمد تیموری

مدرک تحصیلی: فوق لیسانس تاریخ و فلسفه ادیان (مقارنه ادیان)

ایمیل: teimoury1@yahoo.com/ teimoury1@gmail.com

شماره تماس: ۰۰۹۳۷۹۸۱۴۲۰۷۱

موقف: استاد دایمی

درجه تحصیل: فوق لیسانس، پوهنتون بین‌المللی اسلامی اسلام‌آباد (فراغت ۲۰۰۵)

لعل محمد تیموری، در زمستان ۱۳۴۹ خورشیدی در هرات زاده شده است. مراحل آموزش ابتدایی را در هرات و مراحل متوسطه را در دیار هجرت، ایران و پاکستان، در علوم شرعی به اتمام رسانید. در سال ۱۳۶۹ وارد آموزش‌گاه تربیت معلم در بخش ادبیات عربی و معارف اسلامی در پیشاور گردید. در سال ۱۳۷۱ خورشیدی وارد دانش‌کده اصول‌الدین پوهنتون بین‌المللی اسلامی اسلام‌آباد شد. مرحله لیسانس را در عقیده و فلسفه و مرحله فوق لیسانس (ماستری) را در تاریخ و فلسفه ادیان (مقارنه الادیان - Comparative Religions) در همین پوهنتون به انجام رسانیده است.

استاد تیموری بر شش زبان متکلم است: فارسی، پشتو، بلوچی، اردو، انگلیسی و عربی. و در سه زبان: انگلیسی، فارسی و عربی نیز نویسنده و مترجم است. نامبرده، در سه رشته علمی: ادبیات، تاریخ و فلسفه علاقه مانده‌گار داشته است. آقای تیموری، از خزان ۱۳۸۹ خورشیدی تا کنون منحیث استاد معارف و فلسفه اسلامی در پوهنتون غالب در هرات مشغول تدریس است.

فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی

۱. تاریخ علم کلام در قلمرو علوم اسلامی؛
۲. زعامت سیاسی در اسلام؛
۳. زعامت سیاسی در اسلام و پیوند آن با عقیده؛
۴. زعامت سیاسی در اسلام؛ وجوب و شرایط قیام به آن؛
۵. زعامت سیاسی در اسلام؛ اهداف و مقاصد آن؛
۶. دیدگاه اسلام در مورد خشونت علیه زن؛
۷. زعامت سیاسی در اسلام؛ نحوه تشکیل و انعقاد آن.

نام اثر	تاریخ علم کلام در قلمرو علوم اسلامی
نوعیت اثر	مقاله علمی - تحقیقی
چاپ در	فصلنامه علمی غالب، شماره دوم، زمستان ۱۳۹۱
لینک دسترسی	https://ghalib.edu.af/Herat/Page/Details/۱۰۲۵/content/۱۰۲۳
چکیده	انسان، در گذرگاه روزگار، بس فراز و نشیبهای شگرف را پیموده است تا که بدین مهلکه نوین پای نهاده است. درین فراز و نشیبها افت و خیزهای فراوانی را سپری کرده است. گاه موحد بوده، بیرق توحید را به اهتزاز درآورده، گاهی هم لوی شرک و انباز را برافراشته است. هم زمانی از همه خدایان و تصورات خدانشناسی سر باز زده، خود را مستقل از همه پنداشته است. و گاهی هم خود ادعای خدایی کرده است، که فرعون موسی را میتوان نمونه بارز آن شناخت. آنچه ما در صدد آنیم تا درین مقال بدان پرداخته شود همانا تاریخچه کوتاهی است از همین باب؛ اما این مقال تنها بدان گروه پیوند دارد که همه اهل توحید بوده اند و نیز مدعی توحید اند؛ اما به مرور زمان شماری ازیشان مسیر انحراف پیموده اند؛ و برخی خواستند تا در امر توحید و یکتاپرستی فداکاری و سعی بلیغ نمایند؛ لذا عقل بشری را حاکم امور غیبی شناختند و وحی الهی را محکوم علیه؛ ولی به قول لسان الغیب حافظ: چون ندیدند حقیقت ره افسانه زدند. واژه‌گان کلیدی: کلام، متکلمین و فرقه‌های کلامی.

نام اثر	زعامت سیاسی در اسلام
نوعیت اثر	مقاله علمی - تحقیقی
چاپ در	فصلنامه علمی - پژوهشی غالب، سلسله ششم، زمستان ۱۳۹۲
لینک دسترسی	https://ghalib.edu.af/Herat/Page/Details/۱۰۲۹/content/۱۰۲۳
چکیده	زعامت سیاسی و یا رهبری عامه در جوامع بشری از جایگاه خاصی برخوردار است؛ زیرا، زعامت سیاسی چرخش مسیر تاریخ و سیرت بشریت را در اختیار دارد؛ به ویژه در جامعه اسلامی زعامت سیاسی را بسی دانشمندان در مؤلفه‌های اساسی فلسفه عملی دین - شریعت اسلام آورده اند؛ زیرا، اسلام عبارت از احکام و اصولی است که ملهم از وحی الهی و عملکرد نبوی است که در جامعه انسانی باید تطبیق گردد و الا فلسفه وجود دین در اسلام زیر سوال میرود. تطبیق این احکام و اصول هرگز ممکن نیست مگر اینکه نظام اجرایی باشد و در رأس نظام کسی قرار گیرد که دارای شایسته گی و اهلیت این مقام و برای همه واجب اطاعت باشد و امت اسلامی از وی اطاعت را لازم بدانند والا تطبیق احکام اسلام که برای بشریت من حیث کل صواب دیده شده است، غیر ممکن میگردد؛ پس ایجاد زعامت سیاسی از بهر مسلمین فرض است، نه در ذات خود، بلکه از بهر اجرای احکام شریعت الهی و تطبیق حدود الله. فرضیت ایجاد زعامت سیاسی بر اساس قاعده فقهی استوار است که گوید: «مالا یتیم الواجب الابه فهو واجب» ترجمه «هرآنچه انجام فریضه یی بران موقوف است آن چیز نیز فرض است». مصداق این قاعده را میتوان به طور نمونه در وضو و نماز مثال آورد. وضو در ذات خود فرض نیست؛ اما برای ادای

فریضه دیگر یعنی، نماز، فرض گردیده است؛ زیرا نماز بی وضو ادا نمی‌گردد. واژه های کلیدی: امامت، زعامت، ولایت امر، امارت مؤمنین و خلافت.	
---	--

نام اثر	زعامت سیاسی در اسلام و پیوند آن با عقیده
نوعیت اثر	مقاله علمی - تحقیقی
چاپ در	فصلنامه علمی - پژوهشی غالب، سلسله هفتم، بهار ۱۳۹۳
لینک دسترسی	https://ghalib.edu.af/Herat/Page/Details/۱۰۳۰/content/۱۰۲۳
چکیده	همیشه بحث از زعامت سیاسی و رهبری عامه در عالم اسلامی از روزگاران نخست تا کنون گرم و پر حرارت بوده است. بسا اوقات رهبری سیاسی در سر زمین‌های مسلمین چنان مکرر و آلوده بوده است که در قلمروهای غیر اسلامی نمونه اش کمتر به سراغ آمده است. لذا ابهام عمیقی در ذهن بسا اصحاب معرفت ایجاد گردیده است که آیا فرق میان زعامت سیاسی اسلامی و زعامت‌های سیاسی بشری وجود دارد یا خیر، آیا اطاعت و عدم اطاعت از زعامت سیاسی پیامدی از نگاه عقیده و باور دارد یا خیر، و زعامت سیاسی چه پیوندی با باورهای غیبی ما دارد. دراین مقاله سعی بر آن شده تا تعریف درستی از زعامت سیاسی از دیدگاه اسلام و مسلمین ارائه شود و پیوند این موضوع با عقیده و باور بررسی گردد، تا شناخت دقیق‌تری نسبت برین موضوع مهم حاصل همه‌گان گردد و خصوصاً ابهام زدایی در نزد اهل معرفت نسبت برین موضوع مهم پدید آید. بناء دیدگاه شماری از دانشمندان مسلمان درین زمینه به بررسی گرفته شده است بدین امید تا ارزیابی بهتری از معرفت شناسی سیاسی طبق دیدگاه اسلام، فرادست اهل معرفت گردد. واژه‌گان کلیدی: امامت، زعامت، خلافت، امیرالمؤمنین، امامت عظمی و امامت کبری.

نام اثر	زعامت سیاسی در اسلام؛ وجوب و شرایط قیام به آن
نوعیت اثر	مقاله علمی - تحقیقی
چاپ در	فصلنامه علمی - پژوهشی غالب، سلسله هشتم، تابستان ۱۳۹۳
لینک دسترسی	https://ghalib.edu.af/Herat/Page/Details/۱۰۳۱/content/۱۰۲۳
چکیده	امامت عامه و رهبری سیاسی جامعه انسانی جایگاه شریان خون را در بدن انسان دارد که اگر این شریان دستخوش آسیب گردد بدن سلامتی خود را از دست می‌دهد؛ پس این رهبری وزعامت در اسلام تضمین کننده دین داری انسانها و حافظ کرامت بشری در زنده گی روزمره جامعه بشری میباشد. بنیاد برین اهمیت، نصب زعیم سیاسی برامت اسلامی فرض گردیده است. اما این فرضیت و اهمیت آن در میان فرق بزرگ و کوچک اسلامی دستخوش بگو مگوهای است که گاه و بی گاه ذهن حقیقت یاب اهل مطالعه و پژوهش را دچار سرگیجه و خلسه های نا تمام میگرداند که خستگیهای کسالت آور را دراندیشه اجتماعی در پی دارد. چه بسا اندیشه های پویا که در دنبال پژوهشهای خسته کن از میدان علم و تحقیق منصرف شده وان روزگار را به سوی اسباب معاش زنده گی مادی سوق داده اند. بنده، در

نگارش این مقال، سعی بران کردم تا اهمیت و حکمت نصب زعیم از بهر امت را توضیح دهم و دلایل شرعی از کتاب الله و سنت رسول الله و اجماع و نظریات صالحین این امت را فراهم کنم، بدان امید که این موضوع اساسی زنده گی جامعه اسلامی بهر همه گان روشن و هویدا گردد و اهل معرفت تشویق شود تا در نصب زعامت و اصلاح جامعه، شادان و با نشاط قدم بردارند. واژه های کلیدی: امام، امامت عظمی، زعیم، رهبری عامه، امامت سیاسی، خلیفه و خلافت.

نام اثر	زعامت سیاسی در اسلام؛ اهداف و مقاصد آن
نوعیت اثر	مقاله استخراج شده از تیزس ماستری
چاپ در	فصلنامه علمی - پژوهشی غالب، سلسله دهم، ۱۳۹۳
لینک دسترسی	https://ghalib.edu.af/Herat/Page/Details/۱۰۳۳/content/۱۰۳۳
چکیده	در اسلام در میدان تقنین: امر و نهی، حرام و حلال، جائز و ناجائز، پسندیده و ناپسند، همه و همه مقیاسهای هستند از بهر سامان بخشیدن به زندگی بشر در دنیا و در عالم رستاخیز. هیچگاه به مشاهده نرسیده است که چیزی، عملکردی، باور و اندیشه یی از طرف شریعت اسلام حرام شده باشد؛ مگر اینکه حکمتی در حرمتش نهفته بوده است، و نه هم عملی و یا چیزی مجاز شده است؛ مگر اینکه تجویز آن مصلحتی از بهر انسان ارمان داشته است. این جاست که در تشریع اسلامی همه قوانینی که مبین تحریم یا تحلیل امری است حتمی در آن مقصدی نهفته است که مورد نظر شریعت اسلام قرار گرفته و آن مقصد یا جلب مصلحت است و یا هم دفع مفسدت. در بحث کنونی مقاصد شریعت را در ایجاد زعامت سیاسی در اسلام پی میگیریم بدان امید که قرین توفیق باشد. واژه‌های کلیدی: امام، امامت عظمی، زعیم، زعامت، رهبری عامه، امامت سیاسی، خلیفه و خلافت. مقاصد، شریعت و تشریع.

نام اثر	دیدگاه اسلام مورد خشونت علیه زن
نوعیت اثر	مقاله علمی - تحقیقی
چاپ در	فصلنامه علمی - پژوهشی غالب، سلسله یازدهم، بهار ۱۳۹۴
لینک دسترسی	https://ghalib.edu.af/Herat/Page/Details/۱۰۳۴/content/۱۰۳۳
چکیده	مفهوم و معنی خشونت در سرزمین ما سرگزشتی دراز دارد؛ زیرا کشوری است که از دیرباز توسط روحیه قبیله‌یی اداره می‌شده است و تعیین سرنوشت افراد توسط نظام سستی خانواده‌گی مشخص می‌شده، یا بهتر بگوئیم در اکثر قریب به اتفاق اوقات سرنوشت هر فرد توسط بزرگ قوم و یا کلان خانواده رقم می‌خورده است. پس به خودی خود هویدا می‌گردد که اگر فرد در قبال سرنوشت خویش از خود واکنشی نشان می‌داد که خلاف میل نفر اول خانواده یا بزرگ قوم می‌بود لابد به برخورد سختی مواجه می‌شد خصوصاً اگر این فرد زن بودی واکنش وی به اندازه انفجار یک بمب آتش زا فضای خانواده را به لرزه در می‌آورد؛ چون مسأله ننگ و عار خانواده‌گی مطرح می‌شد. در چنین قضایای در بسی موارد به لت

و کوب و مجروح شدن زن می انجامید و شاید هم در برخی موارد مرگ زن هم عادی به نظر می‌رسید؛ آن‌چه در این مقاله ما در صدد آن هستیم، معرفی خشونت در جامعه ما و خصوصاً خشونت علیه زن است، که در فرهنگ پیشینه افغانی ما زن مظلومی بدون رأی و نظر شناخته شده است. کلیدواژه‌ها: خشونت، واکنش، درشتی، عکس العمل، نزاع، خشونت خانوادگی، خشونت ذاتی و خشونت فیزیکی.

نام اثر	زعامت سیاسی در اسلام؛ نحوه تشکیل و انعقاد آن
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	فصل‌نامه علمی - پژوهشی غالب، سلسله سیزدهم، بهار ۱۳۹۴
چکیده	از همان روزگار نخست که جامعه بشری شکل قبیله بی به خود گرفته و من حیث یک اجتماع و لو کوچک تشکیل شده و مسأله رهبر و رهبری اجتماع به نوعی مطرح بوده است. خواهی نخواهی باید کسی می بود تا حرف اخیر به او راجع میشده و امر نهایی را صادر میکرد تا نظام اجتماع سیر تکاملی خود را، چه در توسعه و چه در دفاع، می پیوموده است؛ اما این رهبری در سیر زمان تا که جا می افتاد، شکل همگون نداشته؛ هرزمان شکل دهی رهبری را از نوع خود داشته است. کلیدواژه‌ها: زعییم، امام، زعامت، امیر، امامت، ولی امر، شورای حل و عقد

بصیر احمد مبصر

نام و نام خانوادگی: بصیر احمد مبصر

مدرک تحصیلی: دانش جوی دکترای شرعیات، رشته دعوت و ثقافت اسلامی

ایمیل: mobassir۴۲۱۰۱۱@gmail.com

شماره تماس: ۰۰۹۳۷۹۲۷۲۲۵۰

موقف: استاد دایمی

درجه‌های تحصیلی

لیسانس: پوهنتون هرات (۲۰۱۷-۲۰۱۴)

ماستری: پوهنتون هرات (۲۰۲۰-۲۰۱۸)

دکتر: پوهنتون بین‌المللی اسلام آباد (۲۰۲۰- جریان دارد)

بصیر احمد مبصر فرزند عبدالعزیز متولد سال ۱۳۷۳ هجری شمسی در ولسوالی کרוخ است. وی دروس ابتدایی را در مکتب سرآب کروخ و ادامه درس‌هایش را در لیسه خصوصی هری، دارالحفاظ مرکزی و دارالعلوم عالی جامع شریف هرات پی گرفت. پس از سپری نمودن موفقانه آزمون کانکور به دانش‌کده شرعیات پوهنتون هرات راه یافت. او در سال ۱۳۹۶ و پیوسته پس از فراغت و دفاع از پایان‌نامه لیسانس‌اش تحت عنوان «جستاری بر فقه اولویات» به پوهنتون بین‌المللی اسلام‌آباد پیوست و دوره ماستری‌اش را در رشته دعوت و ثقافت اسلامی با نوشتن تیزس‌اش تحت عنوان «واقع الدعوة الإسلامية بین خطورة الاختلاف وضرورة الإئتلاف» به زبان عربی و کسب امتیاز به پایان رساند، و اینک دانش‌جوی برحال دوره دکتري در آن پوهنتون است. وی ضمن پیش‌برد درس‌های رسمی و پوهنتونی، تعلیمات حوزه‌وی را نیز به‌طور خصوصی در دارالعلوم هرات فراگرفته و در سال ۱۳۹۳ سند فراغت از دوره حدیث را نیز به درجه ممتاز از دارالعلوم عالی هرات به دست آورد. آقای مبصر اهل تحقیق و ترجمه نیز می‌باشد و ده‌ها مقاله و ترجمه‌هایش در سایت‌ها و مجلات مختلف چاپ و نشر گردیده است. او از پنج‌سال بدین‌سو عضو هیئت تحریر مجله معرفت (ارگان نشراتی انجمن اخلاق و معرفت) نیز می‌باشد. بصیر احمد مبصر، از زمستان ۱۳۹۹، به‌عنوان کادر علمی در دیپارتمنت ثقافت اسلامی پوهنتون غالب هرات وظیفه خود را آغاز کرده و مضامین ثقافت اسلامی را در پوهنخی‌های طب معالجه‌وی، طب دندان، اقتصاد، کمپیوترساینس و حقوق تدریس می‌کند.

فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی

. مرد مردستان، مجموعه دست‌نوشته‌های مولانا نجیبی کروخی

نام اثر	مرد مردستان (مجموعه دست‌نوشته‌های مولانا نجیبی کروخی)
نوعیت اثر	کتاب
چاپ در	انتشارات آن، چاپ اول، زمستان ۱۳۹۷ خورشیدی، هرات، افغانستان
لینک دسترسی	https://t.me/mowlana_najibi_karokhi/۳۲
از مقدمه	مجموعه‌ای را که پیش رو دارید، نغز نوشته‌هایی است که از فکرِ بکر و خامه‌ی پخته‌ی یکی از هریوازاده‌گان آزاده‌ی دیار ما خوش‌تراویده است. مولانا غلام محمد نجیبی کروخی؛ مردی مردستان؛ او که بیش از نیم‌قرن در خدمت دین، دانش، اندیشه و انسانیت بوده و لحظه‌ای از حیاتش را جز با این دغدغه نگذرانیده است. علاوه بر آن، با نوشته‌هایی از قلم‌بدستان اندیشمند و نام‌آشنای کشور عزیز ما برخورد کرده‌اید، که پیرامون زندگی، اندیشه و ابعاد مختلف شخصیت آن استاد گران‌مایه، نگاشته اند. هر کدام از این نوشته‌ها ارزش ادبی خود را خواهد داشت، که البته قضاوت را بعد از مطالعه این مجموعه به شما خوانندگان گرامی وامی‌گذاریم. شوربختانه در دیار و روزگار ما رسم بر آن است که همواره پس از مرگ افراد به شخصیت‌شان پرداخته و از آنان تجلیل و تبجیل به عمل می‌آورند، که کاش این رسم مذموم رونقی نمی‌یافت و رنگ و رخ این چنانی پیدا نمی‌کرد. به گفت شاعر: زنده را تا زنده است باید به فریادش رسید ورنه بر سنگ مزارش آب پاشیدن چه سود چه بسیار داریم زندگان زنده‌دلی که پس از مردن نام کشیده و به فکر و شخصیت‌شان آشنا شده‌ایم، در حالی که در حیات‌شان کم‌ترین توجهی به آنان نشده است. از جانبی خودشان گم‌نام از میان مان کوچ کرده‌اند، و از جهتی هم جامعه از خیر و برکت آنان محروم مانده است. بدون شک پرداختن به شخصیت رفته‌گان و فراموشی‌شان در حال حیات، بیش‌تر به همان نوش‌دارویی می‌ماند که پس از مرگ سهراب فراهم می‌نماییم _ حال آن‌که _ هیچ فایده‌ی بر آن مرتب نیست. طی دو دهه‌ی اخیر در مجالس و نشست و برخاست‌های که دوستان و مخلصان استاد با ایشان داشتند، برخی از دست‌نوشته‌های پراکنده‌شان دست‌به‌دست شده و خوانده می‌شد. ضمن اینکه ارباب دانش از این نبشته‌ها استقبال نموده و حظ می‌بردند، پیوسته آرزو می‌کردند که ای کاش این نوشته‌ها در قالب مجموعه‌ای منظم تدوین گردیده و به دسترس علاقه‌مندان قرار گیرد. سرانجام، گردآورندگان این مجموعه دست بکار شده و از حدود پنج سال بدین سو هر جا نوشته و نیم‌نوشته‌ی از حضرت استاد به دست‌شان رسید، با نوشته‌هایی که از قبل نزد خود استاد موجود بود، توان حفظ نموده، سپس از برخی از دانش‌آموخته‌گان و آشنایان استاد خواسته شد تا _ اگر علاقه داشته باشند _ پیرامون شخصیت‌شان چیزی بنویسند، تا باشد که ابعاد مختلف شخصیت حضرت استاد بیش‌تر واکاوی گردیده و خواننده را بهتر و افزون‌تر به افکار و احوال‌شان آشنا نماید؛ اکثر دوستان با شنیدن این پیش‌نهاد بسی خوشی نشان داده و با کمال میل استقبال نموده و نوشته‌های خود را به تدوین‌کنندگان این مجموعه ارسال داشتند.

این مجموعه توسط دو تن از شاگردان استاد در هفت فصل گردآوری گردیده است: نخستین فصل در بردارنده‌ی شرح حال استاد و مصاحبه‌ای با ایشان در قالب پانزده پرسش و پاسخ است.

فصل دوم گزیده‌یی از دست‌نوشته‌ها و دل‌نوشته‌های مثنوی که از ضمیر ذهنی و خامه‌ی وزین استاد تراوش کرده است را، در خود جای داده است. در فصل سوم چندی از وجیزه‌ها/کوتاهه‌ها و تکه‌نوشته‌های پراکنده‌ی استاد درج گردیده است. فصل چهارم در برگیرنده‌ی شعراوه‌هایی از استاد است که هر از گاهی از سر دلتنگی سروده‌اند. در پنجمین فصل این مجموعه، پاره‌ای از مطایبات و خوش‌بزمی‌های استاد گزینش شده است، که گه‌گاهی در نشست‌ها و مناسبت‌های مختلف با همراهان و هم‌بزمان شان اتفاق افتاده است.

فصل ششم اما، نامه‌ها، سلام‌ها و پیام‌های استاد را در بر گرفته است، که قسمتی از این نامه‌ها را استاد به برخی از دوستان و آشنایان شان ارسال داشته، و پاره‌ای هم از مکاتبات استاد است که با عده‌ای از دوستان در طی سال‌های مختلف مراسله صورت گرفته است.

فصل هفتم کتاب اختصاص یافته است به دیدگاه‌های دوستان و آشنایان؛ از شاگردان‌شان گرفته تا اهل فضل و قلم در گوشه و کنار کشور و حتی تعدادی از عزیزان ساکن در خارج، بنا بر لطف و معرفتی که با حضرت‌شان داشتند، ابراز نظر و ارادت فرمودند. و در فرجامین فصل هم، سروده‌های برخی از شاعران دیگر است که پیرامون شخصیت استاد سروده‌اند. برای حضرت استاد طول عمر با برکت و برای همه‌ی عزیزان خیر و سعادت دارین را تمنا داریم.

سیدخلیل کاوش

نام و نام خانوادگی: سیدخلیل کاوش

مدرک تحصیلی: ماستر زبان انگلیسی

موقف: استاد بالمقطع

درجه‌های تحصیلی

لیسانس: پوهنتون هرات انگلیسی

ماستری: پوهنتون آزاد اسلامی ایران، تدریس زبان انگلیسی

سیدخلیل سادات کاوش، در سال ۱۳۷۳ در شهر هرات به دنیا آمد. او مکتب را تا صنف ۱۱ در لیسه انقلاب اسلامی و صنف ۱۲ را در لیسه خصوصی هیواد در سال ۱۳۹۱ فارغ گردید و در سال ۱۳۹۲ وارد پوهنخی ادبیات و علوم انسانی پوهنتون هرات شد. وی در سال ۱۳۹۵ از پوهنتون هرات به درجه لیسانس فارغ التحصیل گردید، و در سال ۱۳۹۷ برای ادامه تحصیل، عازم پوهنتون آزاد اسلامی ایران شد و ماستری خویش را از این پوهنتون در رشته تدریس زبان انگلیسی به دست آورد. ایشان با توجه به علاقه‌مندی به تدریس در پوهنتون‌های دولتی و خصوصی مصروف تدرس شد و در حال حاضر استاد پوهنتون غالب (هرات) می‌باشند.

فهرست آثار و مقاله‌های علمی - پژوهشی

1. Developing and Validation of EFL Teachers' Classroom Discipline Scale and Examining its Relationship with their Professional Identity.

نام اثر	Developing and Validation of EFL Teachers' Classroom Discipline Scale and Examining its Relationship with their Professional Identity
نوعیت اثر	مقاله علمی - پژوهشی
چاپ در	International Journal of Education and Language Studies
لینک دسترسی	http://www.ijels.net/article_۱۴۸۲۹۹_febeede۱۷۳۹۱۶۹ab۲c۶b۶۹d۲۰۹۸۵۷۵.pdf
چکیده	Classroom discipline is reported to be one of the most worldwide and problematic issues faced by teachers. Classroom discipline is commonly portrayed as what teachers do in response to misbehavior by students. Although lots of studies in the realm of language teaching focused on the classroom discipline, there was no scale to measure this issue from teachers' perspective. Therefore, this sequential exploratory mixed-method study aims at developing and validating of EFL teachers' classroom discipline scale and examining its relationship with their professional identity. In the qualitative phase of the study, ۲۱ EFL teachers who were selected based on purposive sampling participated in a semi-structured interview. Using an

open-ended question and reviewing literature, ۲۳ items with three sub-constructs (verbal, non-verbal, and behavioral) were developed through pre-specified coding and theme and coding. Three experts tested the designed questionnaire for face and content validity to ensure that the items measure what they are supposed to measure. Then in the quantitative phase of the study, ۲۰۰ EFL teachers from various context of teaching participated and filled out two questionnaires namely Teachers' Classroom Discipline Strategies Scale, designed by the researcher and Teachers' Professional Identity Scale, developed and validated by Jung Chi (۲۰۰۹). Validation of the designed questionnaire was performed through Rasch Model. Although theoretically three subscales had been envisaged for the Discipline Strategies Scale, Rasch model analysis demonstrated that, excluding two items, part A of the scale with ۲۱ items is psychometrically unidimensional and a single score can be assigned to respondents. Results of Part B of the scale revealed eleven discipline factors. One-way ANOVA, independent sample t-test, and Pearson Correlation were used to evaluate research hypotheses. Results of Pearson correlation indicated that teachers' classroom discipline strategies are correlated positively and significantly with teachers' professional identity. Finally, results of the association between different demographic information (gender, work place, years of teaching experience) and classroom discipline exposed that there is no substantial difference between teachers' discipline use and their demographic information. These conclusions highlight the important role of teachers' discipline strategies use in teachers' professional development in identity. This research is consisting of some implications for the teachers., learners, policy makers and researchers.

Keywords: classroom discipline, developing, discipline, discipline strategies scale, EFL Teacher.

ش	نام نویسنده اثر	جای گاه	تعداد اثر	ملی و بین المللی	مجموع
آثار هیئت رهبری و کارمندان اداری					
۱	پوهاند محمدناصر رهیاب	رئیس پوهنتون	۱۴ اثر	مقاله بین المللی: ۳ کتاب جلد ۵	مجموع آثار بخش هیئت رهبری: ۷۸ اثر
۲	پوهاند نجیب الله فریور	مشاور عمومی پوهنتون	۲۲ اثر	مقاله بین المللی: ۱۶ کتاب جلد ۶	
۳	محمد طاهر تنزه ای	معاون علمی	۱۲ اثر	مقاله بین المللی: ۵ کتاب جلد ۷	
۴	انجینر جلیل احمد پویا	معاون امور محصلان	۲ اثر	مقاله بین المللی: ۲ کتاب جلد ۲	
۵	عبدالناصر امینی	رئیس تحقیقات علمی	۱۱ اثر	مقاله بین المللی: ۲ کتاب جلد ۵	
۶	غلام رسول رحمانی	آمر فرهنگی، نشرات و آگاهی عامه	۱۰ اثر	مقاله بین المللی: ۱۰ کتاب جلد ۱۰	
۷	انجینر عابد انور	آمر تضمین کیفیت	۵ اثر	مقاله بین المللی: ۴ کتاب جلد ۱	
۸	احمد فرید فانوس	آمر بخش انگلیسی	۲ اثر	مقاله بین المللی: ۲ کتاب جلد ۲	
آثار استادان پوهنځی حقوق و علوم سیاسی					
۹	عبدالملک وحیدی	آمر انسجام امور استادان	۱۵ اثر	مقاله بین المللی: ۳ کتاب جلد ۱۱	مجموع آثار بخش حقوق: ۵۳ اثر
۱۰	عتیق الله قناعی	استاد حقوق و علوم سیاسی	۴ اثر	مقاله بین المللی: ۱ کتاب جلد ۳	
۱۱	محمد رفیع عظیمی	معاون پوهنځی	۱ اثر	مقاله بین المللی: ۱ کتاب جلد ۱	
۱۲	آرزو عزیززی	آمر دیپارتمنت	۱ اثر	مقاله بین المللی: ۱ کتاب جلد ۱	
۱۳	محمد تقی پیمان	آمر دیپارتمنت	۱ اثر	مقاله بین المللی: ۱ کتاب جلد ۱	
۱۴	فضل احمد احمدی	آمر مرکز تحقیقات	۷ اثر	مقاله بین المللی: ۵ کتاب جلد ۲	
۱۴	دکتر اسدالله حبیب زاده	استاد حقوق و علوم سیاسی	۷ اثر	مقاله بین المللی: ۳ کتاب جلد ۴	

	ملی: ۳	مقاله	۷ اثر	استاد حقوق و علوم سیاسی	علی اصغر مدبر	۱۵
	بین المللی: ۳	کتاب				
	۱					
	ملی: ۶	مقاله	۹ اثر	استاد حقوق و علوم سیاسی	خلیل احمد فضل	۱۶
	بین المللی: ۲	کتاب				
	۱					
	ملی: ۱	مقاله	۱ اثر	استاد حقوق و علوم سیاسی	جواد امیری تیموریان	۱۷
	بین المللی:					
آثار استادان پوهنځی اقتصاد						
مجموع آثار بخش اقتصاد: ۱۶ اثر	ملی: ۴	مقاله	۵ اثر	رئیس پوهنځی اقتصاد	شبانہ صدیقیان	۱۸
	بین المللی: ۱					
	ملی:	مقاله	۲ اثر	استاد اقتصاد	فیروز احمد گنجی	۱۹
	بین المللی: ۲					
	ملی: ۵	مقاله	۵ اثر	استاد اقتصاد	علی احمد امیری	۲۰
	بین المللی:					
	ملی: ۲	مقاله	۴ اثر	استاد اقتصاد	حامد امیری	۲۱
	بین المللی: ۱					
	۱	کتاب				
آثار استادان پوهنځی طب معالجه‌وی						
مجموع آثار بخش طب: ۳۴ اثر	ملی: ۱۷	مقاله	۲۵ اثر	استاد طب معالجه‌وی	نور احمد احسان	۲۲
	بین المللی: ۸	کتاب				
	ملی:	مقاله	۲ اثر	استاد طب معالجه‌وی	محمد رحیم شریفی	۲۳
	بین المللی: ۲					
	ملی: ۲	مقاله	۲ اثر	استاد طب معالجه‌وی	زهرا شریفی(حکیمی)	۲۴
	بین المللی: ۲					
	ملی:	مقاله	۵ اثر	استاد طب معالجه‌وی	نثار احمد شاپان	۲۵
	بین المللی: ۵					
آثار استادان پوهنځی کمپیوتر ساینس						
مجموع آثار بخش کمپیوتر ساینس: ۸ اثر	ملی: ۱	مقاله	۱ اثر	رئیس پوهنځی کمپیوتر ساینس	محمد اسحاق فیضانی	۲۶
	بین المللی:					
	طراحی وب‌سایت	طرح ۲ کاربردی	۲ طرح کاربردی	استاد کمپیوتر ساینس	احمد نوید آرین کامبخش	۲۷
	فایل سرور و یوتیوب	طرح ۲ کاربردی	۲ طرح کاربردی	آمر دیپارتمنت	غلام فاروق حیدری	۲۸
	طراحی نرم‌افزار	طرح ۲ کاربردی	۲ طرح کاربردی	استاد کمپیوتر ساینس	احسان حصین	۲۹

۳۰	حسین محمدی	استاد کمپیوترساینس	۱ طرح کاربردی	طراحی شبکه نتورک	
آثار استادان بخش پوهنتون شمول					
۳۱	عتیق الله رحمانی	استاد پوهنتون شمول (ثقافت)	۱ اثر	مقاله	ملی: ۱ بین المللی:
۳۲	لعل محمد تیموری	استاد پوهنتون شمول (ثقافت)	۷ اثر	مقاله	ملی: ۷ بین المللی:
۳۳	بصیر احمد مبصر	استاد پوهنتون شمول (ثقافت)	۱ اثر	مقاله	ملی: ۱ بین المللی:
۳۴	سید خلیل کاوش	استاد پوهنتون شمول (انگلیسی)	۱ اثر	مقاله	ملی: ۱ بین المللی:
تعداد استادان دارای اثر			۳۴	مجموع کل آثار: ۱۹۸ اثر	
			۳۲		
			۱۵۹		
			۱۲۰		
			۳۷		
			۷		
			تعداد آثار بین المللی		
			تعداد طرح های کاربردی / نرم افزاری		